

Οι Υποψήφιοι Ευρωβουλευτές του ΔΗ.ΣΥ.

Μαρία Κυριακού

**Διάσωση
Επιχειρήσεων
εν μέσω κρίσης**

**Οι τράπεζες,
οι κάρτες
και οι Ιθαγενείς**

Σόλων Κασίνης

Το Τερματικό υπερिशύει όποιας άλλης επιλογής

Μιχάλης Γιωργιάλλας
**Ο χρόνος θα δείξει
πότε θα λήξει
η συνεργασία
ΔΗΣΥ - ΕΥΡΩΚΟ**

Ελλάδα: Αλλαγή κλίματος για την οικονομία

Καλωσορίσατε στη μεγάλη οικογένεια MetLife!

Μια οικογένεια που στηρίζει τα μέλη της.

MetLife Alico^{SM}

Εταιρικές Λύσεις

Η MetLife Alico, ηγέτης στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά, παρέχει Ομαδικά Ασφαλιστικά Προγράμματα Ζωής και Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Συντάξεων, Ατυχημάτων και Υγείας με καινοτόμες λύσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες της κάθε επιχείρησης είτε πρόκειται για μικρή ή μεσαία επιχείρηση είτε για πολυεθνική εταιρεία.

- Ασφάλεια Ζωής και Ανικανότητας
- Ασφάλεια Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης
- Ασφάλεια ατυχήματος και Μόνιμης Ολικής ή Μερικής Ανικανότητας
- Ομαδικό Συνταξιοδοτικό Πρόγραμμα (Group Pension Plan)

MetLife Alico^{SM}

American Life Insurance Company (Cy) Limited

Λεωφόρος Κέννεντυ, 38
Τ.Θ. 21383
1507 ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ
Τηλ.: +357 22845845
Φαξ.: +357 22845606
Email: contact@metlifealico.com.cy
www.metlifealico.com.cy

Innovation
that excites

ΟΛΟΤΕΛΑ ΝΕΟ QASHQAI.

€18.900

Η Ασπίδα Ασφαλείας Nissan, υποστηρίζεται από το Σύστημα Αποφυγής Μετωπικής Σύγκρουσης και το Σύστημα Ελέγχου Πλαισίου. Σε συνδυασμό με τα βοηθητικά συστήματα όπως η Οθόνη Πανοραμικής Θέας, το Έξυπνο Σύστημα Υποβοήθησης Στάθμευσης και πολλά άλλα, σας προσφέρουν την απόλυτη crossover εμπειρία.

Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας. Η τιμή αναφέρεται στο βασικό μοντέλο.

www.nissan.com.cy

Όμιλος Πηλακούτα | ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 7777220

Εκδότης ..... Θεοφάνης Λιβέρας
Γενική Διευθύντρια ..... Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης ..... Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Άννα Ζαφειριάδου ..... Μάρκετινγκ & Δημόσιες Σχέσεις
Χριστίνα Νικολάου ..... Διαφήμιση & Συνδρομές

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Ουράνιος Ιωαννίδης ..... Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου ..... Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης ..... Οικονομολόγος
Αντώνης Στυλιανού ..... Λέκτορας Νομικής
Χρίστος Χριστοδούλου ..... Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Σάιμον Πιτσιλλίδης ..... Δ/νων Σύμβουλος FBRH Consultants Ltd
Δημήτρης Στυλιανίδης ..... Σύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης Κουρούκλης ..... Χρηματοοικονομικά, ανταποκριτής Αθήνας

Ελεγκτές: ..... Ιωάννου, Theodoulou Ltd
Νομικός Σύμβουλος: ..... Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος
Τυπογραφείο: ..... Cassoulides Masterprinters
Διανομή: ..... Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127

web site: ..... www.eurokerdos.com
E-mail: ..... liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κύπρος ..... 100 ΕΥΡΩ
Ευρώπη ..... 150 ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA ..... 150 ΕΥΡΩ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Άποψή μας	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-10
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	12-13
Άρθρο Μάριου Μαυρίδη	14-15
Πολιτική	16-19

Συνέντευξη Σόλων Κασίνη	20-24
-------------------------	-------

Συνέντευξη Μιχάλη Γιωργαλλά	26-28
Υποψήφιοι Ευρωβουλευτές ΔΗΣΥ	30-35

Ελλαδικά Θέματα	36-37
Φορολογικά Θέματα	38
Με το Φακό μας	40-43
Ε.Γ.Σ. ΚΝΕ	44
Νέα Εταιρειών	46
Άρθρο Θανάση Αθανασίου	48
Άρθρο Ανδρέα Βαρνάβα	50
Άρθρο Ιωσήφ Καρή	52
Άρθρο Μάριου Μαυρόγιαννου	54
PwC Έρευνα	56
Επίκαιρα Θέματα	58-61
Τραπεζικά Νέα	62-63
Άρθρο Σάιμον Πιτσιλλίδη	64
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	66-67
Άρθρο Νίκου Σύκα	68
MetLife Alico Βραβεύσεις	69
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη	70
Νομικά Θέματα	71-72

Άρθρο Μαρίας Κυριακού	73
Νομοθεσία για τα Παιδιά	74-78
Το Νομοθετικό Έργο	79-82

Η Επίσκεψη του Έρικ Ρούμπιν στην Κύπρο

Αναζωπυρώνεται το ενδιαφέρον του Αμερικανικού παράγοντα

Σαν θέμα του Μήνα επιλέξαμε την πρόσφατη επίσκεψη του Αμερικανού Αναπληρωτή Υφυπουργού Εξωτερικών κ. Έρικ Ρούμπιν στην Κύπρο, και τις διαβουλεύσεις που είχε τόσο με τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη, όσο και με τον τουρκοκύπριο ηγέτη Ντερβίς Έρογλου την ίδια ημέρα. Ο κ. Ρούμπιν μπορεί να μην είναι πολιτικό πρόσωπο, είναι στέλεχος καριέρας του Αμερικανικού Υπουργείου εξωτερικών, αλλά έχει δυο πλεονεκτήματα. Έχει τη στήριξη του Αμερικανικού Υπουργείου και παράλληλα είναι πολύ καλός γνώστης του Κυριακού προβλήματος.

Ανέκαθεν και διαχρονικά, ο αμερικανικός παράγων έπαιζε και παίζει καταλυτικό ρόλο στο Κυπριακό. Αυτή τη φορά φαίνεται ότι ωρίμασαν οι συνθήκες για πιο ενεργή συμμετοχή των αμερικανών στη λύση του Κυπριακού, πράγμα που επιθυμεί και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Ας μην ξεχνάμε ότι αυτή την περίοδο οι σχέσεις Κύπρου με τις ΗΠΑ, ευρίσκονται στα καλύτερα επίπεδα και αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο σε προσπάθειες του Νίκου Αναστασιάδη αλλά και του Ιωάννη Κασουλίδη.

Ο Έρικ Ρούμπιν συναντήθηκε το πρωί της Τρίτης 8 Απριλίου με τον Νίκο Αναστασιάδη και στη συνέχεια μετέβη στα κατεχόμενα για συνομιλία και με τον Ντερβίς Έρογλου. Στο προεδρικό κάθισε μια ώρα και έδειξε να γνωρίζει πολύ καλά τα βασικά θέματα που κυπριακού. Ο Πρόεδρος και οι συνεργάτες του εκτιμούν πως ο Αμερικανός αξιωματούχος είναι πολύ προσεκτικός και άφησε θετικές εντυπώσεις.

Φαίνεται ότι έδωσε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τη διαβεβαίωση ότι η Ουάσιγκτον θα μιλήσει στην Άγκυρα ώστε να συμφωνηθεί πακέτο μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, με κεντρικό θέμα το σταδιακό άνοιγμα της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου. Ο κ. Ρούμπιν, τόνισε στον Πρόεδρο Αναστασιάδη ότι η αμερικανική διπλωματία, στο ανώτατο επίπεδο του Υπουργού Εξωτερικών προτίθεται να μιλήσει λεπτομερώς στην Άγκυρα για την αξία που θα δώσει ένα μελετημένο πακέτο Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης στη διαδικασία επίτευξης λύσης του Κυπριακού. Υπάρχει μά-

λιστα η εκτίμηση ότι ενδεχομένως θα μπορούσε το πακέτο να είναι ολοκληρωμένο εντός 20 ημερών. Αν η διαμεσολάβηση με την Τουρκία έχει αποτέλεσμα, τότε δεν αποκλείεται να έλθει στην Κύπρο ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών, Τζον Κέρι, για τις ανακοινώσεις. Συζητήσεις, πάντως, έχουν ήδη γίνει με τον Υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας, Αχμέτ Νταβούτογλου, ο οποίος πάντως τονίζει στους Αμερικανούς ότι πακέτο Αμμοχώστου χωρίς το άνοιγμα και του αεροδρομίου Ερτζάν δεν νοείται για την Άγκυρα και τα κατεχόμενα. Παράλληλα το Προεδρικό διαβεβαιώνει ότι θέμα αεροδρομίου της Τύμπου δεν τίθεται σε αυτό το στάδιο της διαπραγμάτευσης, ούτε περιέχεται τέτοιο ζήτημα στη σχετική πρόταση του Ν. Αναστασιάδη.

Πακέτο ΜΟΕ με επίκεντρο την Αμμόχωστο
Στη συνάντηση Αναστασιάδη – Ρούμπιν συζητήθηκε εκτενώς η δημιουργία μηχανισμών που θα μπορούσαν να προωθήσουν πιο εύκολα το πακέτο των ΜΟΕ, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα εξής:

- Η χρηματοδότηση από τις ΗΠΑ ενός master plan για την Αμμόχωστο, την περικλειστή πόλη αλλά και τη γύρω περιοχή
- Είσοδο εμπειρογνομώνων στο Βαρώσι για να διαπιστώσουν από πρώτο χέρι την κατάσταση στην πόλη φάντασμα
- Άνοιγμα του λιμανιού της Αμμοχώστου για απευθείας εμπόριο των Τ/Κ
- Ξεπάγωμα τουρκοκικών ενταξιακών κεφαλαίων που κρατά δεσμευμένα η Κύπρος
- Συνέχιση της αποναρκοθέτησης
- Μέτρα που θα διευκολύνουν την καθημερινή ζωή των πολιτών

Ένα από τα σημεία που τονίστηκε ιδιαίτερα είναι πως το σταδιακό άνοιγμα των Βαρωσίων είναι επωφελές και για τις δύο κοινότητες, Ε/Κ και Τ/Κ, αφού η ανάπτυξη που θα φέρει η ανοικοδόμηση της πόλης θα έχει θετική επίδραση στα οικονομικά ολόκληρου του νησιού. Οι χιλιάδες θέσεις εργασίας που θα ανοίξουν, και τα τεράστια έσοδα που θα έχει το κράτος από ΦΠΑ σε υλικά και υπηρεσίες ανοικοδόμησης της πόλης.

Paddock
bar

apéritif **time**

Apéritif Time comes to Hilton Cyprus

ON TUESDAYS FROM 18:00-20:00hrs

Pre-dinner drinks served with complimentary snacks (antipasti)

A Hilton Cyprus & Basic Concept Event

For information and reservations 22377777

BASIC CONCEPT
FUNCTIONAL CREATIVITY

Λεφτά... ΔΕΝ υπάρχουν!

Ευέλικτοι τρόποι προκειμένου οι τράπεζες να διαχειριστούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια για πρώτη κατοικία και για επιχειρήσεις

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΣ**
Εκδότης

Α

ιαβάσαμε και ακούσαμε το τελευταίο χρονικό διάστημα:

- Η Τράπεζα Κύπρου πούλησε τη θυγατρική της στην Ουκρανία.
- Πουλιέται και η άλλη θυγατρική της Τράπεζας Κύπρου, στη Ρωσία, καθώς για την Uniastrum υπάρχουν δύο ενδιαφερόμενοι.
- Θα θέλαμε να έρθει κάποιος ξένος επενδυτής και να αγοράσει το 18% των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου που προήλθαν από την απορρόφηση της «καλής Λαϊκής».

Με άλλα λόγια, επιθυμούμε να κάνουμε (και σωστά...) πράγματα που κατά το παρελθόν θα θεωρούσαμε ανήκουστα και απαράδεκτα.

Δυστυχώς, οι εποχές έχουν αλλάξει και θα πρέπει να επιλέγουμε μεταξύ δύσκολων και όχι μεταξύ εύκολων αποφάσεων. Το ίδιο ισχύει και με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των τραπεζών.

Εύλογα υποστηρίζουν το ΑΚΕΛ και η ΕΔΕΚ πως θα πρέπει να προστατευθούν η πρώτη κατοικία και η επαγγελματική στέγη. Η κοινωνία της Κύπρου θα πρέπει να αντιμετωπίσει την κρίση ενωμένη και όχι με χιλιάδες άστεγους στους δρόμους.

Εύλογα επίσης, ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ προβάλλουν ενστάσεις: Αν δεν εισπραχθούν αυτά τα χρήματα από τις τράπεζες, τότε οι τελευταίες θα χρειαστούν νέα κεφάλαια και κανείς δεν φαίνεται διατεθειμένος να τα δώσει.

Μεταξύ των δύο αυτών θέσεων, υπάρχει η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος με ρεαλιστικό τρόπο.

Πρώτον, υπάρχουν πολλά νοικοκυριά που είναι αδύνατον να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες, όση οικονομία και αν κάνουν, όσα έξοδα και αν περικόψουν.

Δεύτερον, όσοι νομίζουν πως θα έρθουν funds που θα αγοράζουν με discount (έκπτωση) μαζικά τις πρώτες κατοικίες των Κυπρίων, κάνουν λάθος. Όχι μόνο γιατί δεν υπάρχει μέχρι σήμερα ούτε μια τέτοια προσφορά, όχι μόνο επειδή στην Ελλάδα δεν παρουσιάστηκε κανένα, αλλά κυρίως γιατί ένα

τέτοιο μέτρο δεν μπορεί να περάσει σε πολιτικό επίπεδο.

Άρα λοιπόν, στα νοικοκυριά που με τίποτε δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν, μπορεί να γίνει αυτό που έγινε και στο εξωτερικό: Τα σπίτια να περάσουν στις τράπεζες, οι οικογένειες να καταβάλουν για τα επόμενα πχ δέκα χρόνια ένα μικρό ενοίκιο (πχ 100-150 ευρώ το μήνα, ανάλογα με το σπίτι) για να συνεχίσουν να διαμένουν και στο τέλος της δεκαετίας (όταν η κρίση θα έχει περάσει) κάθε οικογένεια να έχει το δικαίωμα επαναγοράς του σπιτιού αυτού.

Μέσα από μια τέτοια λύση, όχι μόνο δεν θα υπάρξει άμεσο κοινωνικό πρόβλημα, αλλά και οι τράπεζες θα εισπράττουν κάθε μήνα κάποια ποσά που σε διαφορετική περίπτωση δεν θα εισέπρατταν.

Οι τράπεζες βέβαια θα πρέπει να εφαρμόσουν την πολιτική αυτή μόνο σε εκείνους που πραγματικά δεν έχουν να πληρώσουν και όχι σε όσους προσαθήσουν να προσποιηθούν τους άπορους.

Οι τράπεζες επίσης πρέπει να επιδείξουν ευέλικτη πολιτική και σε ότι αφορά την επαγγελματική στέγη και γενικότερα τα επιχειρηματικά δάνεια, καθώς όταν κλείνει μια επιχείρηση, χάνουν τις δουλειές τους αρκετές ή και πολλές οικογένειες. Εταιρείες που εμφανίζουν λειτουργικά κέρδη (προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων), ή που θα μπορούσαν να εμφανίσουν γρήγορα λειτουργικά κέρδη μέσα από ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, θα πρέπει να στηριχτούν από τις τράπεζες: η επιμήκυνση των χρεών, το ψαλίδισμα των επιτοκίων, η κεφαλαιοποίηση μέρους του χρέους και ενδεχομένως ένα «κούρεμα» μέρους των χρεών, αποτελούν πιθανές λύσεις.

Αντίθετα, επιχειρήσεις που δεν φαίνεται να έχουν μέλλον επιβίωσης στη νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, δυστυχώς θα πρέπει να κλείσουν, γιατί δεν υπάρχει κανείς διατεθειμένος να καλύπτει επ' άπειρον τις «τρύπες» του.

Γιατί, λεφτά... ΔΕΝ υπάρχουν!

Το κόστος του χρήματος

“**Τ**ο καθήκον μας είναι να οδηγήσουμε ο Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου από μια κακώς χρηματοδοτούμενη τράπεζα σήμερα σε μια ισχυρή, αν και μικρότερη και ασφαλή τράπεζα δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος του Συγκροτήματος Τζον Πάτρικ Χούριγκαν.

Του Επίτ. Καθ. Ουράνιου Μ. Ιωαννίδη

Προέδρου Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής
Πρώην Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

Το σημαντικό είναι να επιστρέψουμε στις συνήθειες τραπεζικές εργασίες, τόνισε, προσθέτοντας ότι η τράπεζα στοχεύει να παρουσιάσει τον Όμιλο ως μία εξαιρετική ευκαιρία. Αλλά έχουμε ένα ταξίδι μπροστά μας μέχρι να συνθέσουμε τα κομμάτια, συμπλήρωσε ο κ. Χούριγκαν”.

Σωστά όσα λέγει ο κ. Χούριγκαν. Όμως εγκλωβισμένη στο ψηλό κόστος η προοπτική ανάκαμψης της οικονομίας, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για μείωση των επιτοκίων.

Παρά τις προσπάθειες των τραπεζών να μειώσουν οριακά τα δανειστικά επιτόκια αλλά και τα καταθετικά επιτόκια, το κόστος του χρήματος στην Κυπριακή Δημοκρατία παραμένει στο ψηλότερο επίπεδο μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης. Για να γίνει αντιληπτό πόσο είναι το κόστος του χρήματος στην Κύπρο που το Δεκέμβριο του 2013 ήταν 6%, όταν το μέσο επιτόκιο στην Ευρωζώνη ήταν .25%, ενώ το φθηνότερο επιτόκιο για επιχειρήσεις ήταν την ίδια περίοδο 1.77% στην Αυστρία και 1.86% Φιλανδία και 1.88% στο Βέλγιο.

Τα ψηλά επιτόκια που επικρατούν στην Κύπρο αντανακλούν εν μέρει το σχετικά ψηλό ρίσκο που λαμβάνουν οι Τράπεζες λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο.

Ένας άλλος παράγοντας είναι η δυσκολία που φαίνεται να υπάρχει στην εξυγίανση των τραπεζικών ισολογισμών. Και τούτο γιατί τα μισά από τα δάνεια που έχουν παραχωρήσει οι τράπεζες δεν εξυπηρετούνται. Η ψαλίδα μεταξύ των δανειστικών και καταθετικών επιτοκίων επιτρέπει στις τράπεζες να διατηρήσουν υψηλή πρόβλεψη κερδοφορίας, για να καλύψουν τις κεφαλαιακές απώλειες που προκαλούν τα επισφαλή ή μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Όμως το επιτόκιο των πιστωτικών καρτών στην Κύπρο είναι σε σχετικά χαμηλά επίπεδα το 10.95% ενώ ο μέσος όρος στην Ευρωζώνη

είναι στο 17.08%. Στην Ελλάδα ήταν στο 16.68%, στην Ισπανία 20.95%, στη Λετονία 23.07%, στην Πορτογαλία 23.90% και στη Σλοβακία 20%.

Δεν είμαι βέβαιος ότι οι τράπεζες με τα επιτόκια θα καταφέρουν να ορθοποδήσουν. Γιατί τα δανειστικά επιτόκια δεν μπορούν να σώσουν το τραπεζικό σύστημα. Όσο πολλοί και αν είναι οι δανειζόμενοι και όσο λίγοι και αν είναι εκείνοι που δεν πληρώνουν.

Γιατί αν οι μεγάλοι δανειολήπτες, αυτοί οι 20 ή 30 που δεν πληρώνουν στις τράπεζες και χρωστούν δισεκατομμύρια, δεν θα καλυφθούν από τα επιτόκια των πολλών και φτωχών που δεν μπορούν να πληρώσουν ούτε τα επιτόκια ούτε τα δάνεια που χρωστούν. Γιατί πρέπει να ταΐσουν τα παιδιά τους, για να σώσουν τα σπίτια τους, να ψάξουν για δουλειά και να επιβιώσουν.

Αυτή είναι η κατάσταση και εύχομαι να μειωθούν τα επιτόκια.

Μέσα στη φτώχεια που δέρνει αλύπητα τους πολίτες δυστυχώς υπάρχει και κάτι που δεν το σκεφθήκαμε. Με πρόνοια, σύμφωνα με την οποία οι δικαιούχοι δωρεάν περίθαλψης πρέπει να διαθέτουν τρία χρόνια καταβολών στο Ταμείο

Κοινωνικών Ασφαλίσεων, περιλήφθηκε στη νομοθεσία μετά τη μνημονιακή απαίτηση, για μείωση των δικαιούχων. Μετά τη νομοθεσία διαπιστώθηκε όμως ότι ο αριθμός των Κυπρίων πολιτών οι οποίοι δε διαθέτουν τα τρία χρόνια Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι μεγάλος.

Ως εκ τούτου άτομα με βεβαρημένο ιατρικό ιστορικό δεν εργάστηκαν και δεν θα εργαστούν για να αποκτήσουν τα τρία έτη καταβολών στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις δεν δικαιούνται δωρεάν ιατρική περίθαλψη.

Μια δεύτερη πολύ μεγάλη κατηγορία είναι οι εθνοφρουροί οι οποίοι μετά τη διετή θητεία τους στην Εθνοφρουρά με την αποστράτευση τους εξασφαλίζουν δύο έτη και εάν δεν θα εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μένουν και αυτοί χωρίς ιατρική περίθαλψη. Και βέβαια οι πλειστοί από αυτούς είναι άνεργοι.

Μια τρίτη κατηγορία είναι οι μεγάλης ηλικίας γυναίκες κυρίως, οι οποίες δεν εργάστηκαν ποτέ στη ζωή τους και γι’ αυτό δεν γράφηκαν ποτέ στο γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ως εκ τούτου ούτε αυτές έχουν στα βαθειά γηρατειά τους δωρεάν ιατρική περίθαλψη.

Άλλη μια κατηγορία είναι οι νέοι που αφού τελειώσουν τις σπουδές τους, παραμένουν άνεργοι και κατ' ανάγκη δεν διαθέτουν Κοινωνικές Ασφαλίσεις τριετίας.

Υπάρχουν κι άλλες κατηγορίες πολιτών που δεν διαθέτουν τα αναγκαία, ώστε να δικαιούνται ιατρική περίθαλψη, π.χ. οι Τουρκοκύπριοι που διαμένουν στα κατεχόμενα και είναι αδύνατον να ελεγχθούν τα πραγματικά τους ετήσια εισοδήματα. Με τούτα και με άλλα πολλά υπάρχουν μαζεμένες περιπτώσεις στο Υπουργείο Υγείας που δεν δικαιούνται ιατρική περίθαλψη και ο τέως Υπουργός έδωσε σειράν εξαιρέσεων για να μπορέσουν οι ασθενείς που χρειάζονται την επείγουσα περίθαλψη.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν έχει τη θέση να τροποποιήσει τη νομοθεσία και να διαγράψει τη σχετική πρόνοια που είναι όπως λέγεται μνημονιακή υποχρέωση, γι' αυτό κανένα κόμμα δεν φαίνεται να υποστηρίζει τη διαγραφή της πρόνοιας.

Αυτή η μνημονιακή υποχρέωση δεν είναι ότι καλύτερο για τους φτωχούς, τους άνεργους νέους, για τους εθνοφρουρούς που παραμένουν άνεργοι, για τις μεγάλες σε ηλικία γυναίκες που δεν εργάστηκαν ποτέ και γι' αυτό δεν δικαιούνται την ιατρική περίθαλψη και την φαρμακευτική φροντίδα.

Το πρόβλημα δεν είναι χθεσινό ή προχθεσινό, το πρόβλημα είναι σημερινό. Το βιώνουν οι φτωχοί, οι άνεργοι, οι ασθενείς, οι μεγάλης ηλικίας γυναίκες, που δεν έχουν το δικαίωμα της τριετίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά δεν έχουν και τα χρήματα να εξασφαλίσουν είτε την ιατρική περίθαλψη, είτε τη φαρμακευτική φροντίδα.

Για να επιβιώσουν πρέπει ο Υπουργός Υγείας

να εξαιρεί τους πάσχοντες, τους νέους άνεργους, τις ηλικιωμένες γυναίκες για να εξασφαλίσουν την ιατρική περίθαλψη και τη φαρμακευτική φροντίδα.

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι πρωταθλήτρια στον τομέα υπηρεσιών αφού το ωριαίο κόστος εργασίας μειώθηκε στην πατρίδα μας κατά 5.5% όταν στην Ευρωζώνη και στο σύνολο της Ευρώπης αυξήθηκε κατά 0.9%.

Τούτα είναι στοιχεία του τετάρτου τριμήνου του 2013 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2012 όπου υπάρχουν στοιχεία διαθέσιμα. Η Κύπρος ήταν - 6.5% και η Πορτογαλία στο - 0.4%. Όλες οι άλλες χώρες της Ευρωζώνης είχαν αύξηση, όπως η Ισπανία + 3.1%, η Γερμανία

+ 2.0%, η Ιταλία + 1.6% και όλες οι άλλες χώρες είχαν αύξηση.

Σήμερα στην Ευρωζώνη το ωριαίο κόστος αυξήθηκε 1.4% και στην υπόλοιπη Ευρώπη 1.2%.

Και ενώ αυτή είναι η κατάσταση στην Κυπριακή Οικονομία η Τράπεζα Κύπρου δείχνει τα δόντια της στους μικρούς πελάτες, γιατί έχουν εξαντληθεί όλα τα δυνατά μέσα για να πάρει το λαβείν της η Τράπεζα. Αυτό φαίνεται από τις ανακοινώσεις στον τύπο για διορισμό παραλήπτη - διαχειριστή σε εταιρείες.

Χθες υπήρχαν τέσσερις καταχωρήσεις για διορισμό διαχειριστή με αντικείμενο εργασιών των επιχειρηματιών του τομέα των ακινήτων.

Έτσι η Τράπεζα Κύπρου υπό το βάρος της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, η Τράπεζα Κύπρου που έχει αναλάβει να διαχειριστεί τα προβληματικά δάνεια σε επίπεδα υπερδιεύθυνσης.

Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία που έχουν δει το φως της δημοσιότητας, περίπου τα δύο τρίτα των δανείων των 30 μεγάλων οφειλετών είναι μη εξυπηρετούμενα ενώ στις υπόλοιπες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά είναι μόνο το 40%.

Ποιοι είναι οι μεγάλοι χρεώστες στις τράπεζες; Είναι κυρίως εταιρείες ανάπτυξης γης και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που οφείλουν συνολικά κοντά στα 6 δισ.

Τι όμως σημαίνουν τούτα τα 6 δισ.; Σημαίνει ότι το ύψος των Non-performing loan (NPLs) των μεγάλων χρεωστών φθάνει το ένα τέταρτο περίπου του Κυπριακού ΑΕΠ. Τούτο περιορίζει δραματικά τη δυνατότητα στις Τράπεζες να χρηματοδοτήσουν την ανάκαμψη της οικονομίας.

Σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχει μεγάλη δυστοκία στην είσπραξη οφειλόμενων ποσών

από τους μεγάλους χρεώστες, με αποτέλεσμα να ανοίγει μεγάλη τρύπα στον ισολογισμό της Τράπεζας. Αυτό που τονίζουν τραπεζικά στελέχη είναι ότι η Τράπεζα δεν έχει νομικά όπλα να κινηθεί εναντίον των μεγάλων χρεωστών από τη στιγμή που καθυστερεί το νομοσχέδιο για την εκποίηση των ακινήτων.

Όταν όμως εγκριθεί το νομοσχέδιο για την εκποίηση των ακινήτων, η Τράπεζα δεν θα μπορέσει να τραβήξει το χαλί, καθώς οι προβλέψεις της θα επηρεάσουν την κεφαλαιακή επάρκεια της. Γι' αυτό και αντί να κυνηγήσει τους μεγάλους, 30 - 40, χρεώστες που οφείλουν το 60% τρίζει τα δόντια στους εκατοντάδες ή και χιλιάδες μικρούς χρεώστες, κατά το πλείστον άνεργους, που δεν μπορούν όχι τις δόσεις τους να πληρώσουν, αλλά που δεν έχουν να ταΐσουν τα παιδιά τους.

Όμως αυτή είναι η πραγματικότητα στην Αγία Νήσο Κύπρο. Οι μικροί θα χάσουν στο σπίτι τους και οι μεγάλοι θα αυγατίζουν τις περιουσίες τους. Τα νέα τετελεσμένα που επιχειρούν οι Τουρκοκύπριοι είναι η ανταλλαγή περιουσιών.

Με νέα νομοθετική ρύθμιση επιθυμούν να προσφεύγουν και οι Τουρκοκύπριοι στην Επιτροπή Επίλυσης διαφορών.

Με τούτο το τέχνασμα οι Τουρκοκύπριοι θα μπορούν να διαπραγματεύονται με τους Ελληνοκύπριους ώστε να γίνεται ανταλλαγή περιουσιών.

Με τη μέθοδο αυτή οι Τουρκοκύπριοι θα ανταλλάσσουν την περιουσία που κατέχουν και νέμονται για χρόνια, την Ελληνική περιουσία, με την περιουσία που είχαν στις ελεύθερες περιοχές πριν μεταφερθούν εκόντες άκοντες από το κατοχικό καθεστώς στις κατεχόμενες περιοχές.

Αυτό όμως είναι έγκλημα που ολοκληρώνει

τον διαμοιρασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αφού οι Τουρκοκύπριοι θα αποκτήσουν ιδιοκτησία των ελληνικών περιουσιών στα κατεχόμενα και θα κάνουν ανταλλαγή με περιουσία στις ελεύθερες περιοχές, αποκτώντας και τίτλους ιδιοκτησίας τότε το μόνο που θα μένει είναι ούτε σύνορο να υπάρξει ανάγκη να διαρρυθμιστούν ούτε και όποιες ευθυγραμμίσεις θα χρειαστούν.

Όταν θα αποκτήσουν με κοινή βούληση την ανταλλαγή δεν θα υπάρξει δικαστήριο που θα μπορέσει να αμφισβητήσει την κυριότητα της περιουσίας.

Το δράμα όμως είναι με τους Ελληνοκύπριους να μην μπορούν να εξοφλήσουν τα χρέη για το σπίτι που αναγκάστηκαν να κτίσουν στις ελεύθερες περιοχές, όταν ρακένδυτοι και άστεγοι

έμειναν σε τσαντρία και σε κατακλυσμούς, θα έχουν την ευκαιρία δίνοντας το σπίτι στις κατεχόμενες περιοχές να διασφαλίσουν το σπίτι που απέκτησαν με χίλια βάσανα στις ελεύθερες περιοχές.

Γιατί είναι πραγματικά δύσκολο, όταν η νομοθετική ρύθμιση της Κυπριακής Βουλής είναι να εκποιηθούν τα σπίτια ή οι περιουσίες που δεν εξυπηρετούνται με τα δάνεια και τις εγγυήσεις που μας έχουν δώσει, γιατί δεν έχουν δουλειά, γιατί πρέπει να ταΐσουν και να σπουδάσουν τα παιδιά τους, τι πιο εύκολο να γίνει η ανταλλαγή. Όμως τούτο παγιώνει τη διχοτόμηση γιατί κάποια στιγμή όταν θα θέλουν να επιστρέψουν στις πατρίδες που μεγάλωσαν, στις κατεχόμενες περιοχές τους δεν θα έχουν ούτε κεραμίδι για να μείνουν και έτσι θα μείνουν στις ελεύθερες περιοχές.

Οι ελεύθερες πια περιοχές δεν είναι των γερόντων που έφυγαν κατατρεγμένοι από τα τουρκικά εισβολικά στρατεύματα. Οι ελεύθερες περιοχές είναι των παιδιών και των εγγονιών τους που γεννήθηκαν για τα τελευταία σαράντα χρόνια εδώ στις ελεύθερες περιοχές, που σπούδασαν στα σχολεία των ελεύθερων περιοχών, που μορφώθηκαν στα ξένα πανεπιστήμια και στα Κυπριακά πανεπιστήμια και οι πλείστοι παντρεύτηκαν, έκαναν οικογένεια με τους κατοίκους των ελευθέρων περιοχών και κανένας από αυτούς δεν θα θέλει να πάει να ζήσει στον τουρκοκρατούμενο βορρά.

Ας σημειωθεί ότι οι πλείστοι, πήγαν, είδαν και δεν ξαναπήγαν. Ο κύκλος τους, η δουλειά τους, η οικογένεια τους είναι εδώ. Στις ελεύθερες περιοχές.

Αυτό είναι το δράμα. Και το τετέλεσται.

Wealth Management Τράπεζας Πειραιώς

Ανοίγουμε το δρόμο σε 34.000 διεθνή επενδυτικά ταμεία

Με την υποστήριξη έμπειρων συμβούλων επενδύσεων, δημιουργήστε, από πλήθος επιλογών, το δικό σας διεθνές χαρτοφυλάκιο επενδύσεων. Απλά, εύκολα και με ασφάλεια.

1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ
ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΣΕ ΠΕΛΑΤΕΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Euromoney
Private Banking Survey,
2014

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις υπηρεσίες μας, επικοινωνήστε:
+357 22 575 669 • +357 22 575 618 • wealth@piraeusbank.com.cy
www.piraeusbank.com.cy

 **PIRAEUS
BANK**

**WEALTH
MANAGEMENT**

Η Υπηρεσία Ιδιωτικής Τραπεζικής της Τράπεζας Πειραιώς στην Κύπρο ανήκει στην Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ και είναι δεόντως εξουσιοδοτημένη από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου να παρέχει Τραπεζικές και Επενδυτικές Υπηρεσίες. Το έγγραφο αυτό δεν αποτελεί ούτε είναι μέρος οποιασδήποτε προσφοράς για πώληση ή εγγραφή ή προσέλκυση για αγορά ή εγγραφή σε οποιαδήποτε επενδύσεις, συμβάσεις ή δεσμεύσεις οποιουδήποτε είδους. Το έγγραφο αυτό περιέχει μόνο γενικές πληροφορίες και δεν θεωρείται ότι παρέχει ειδικές επενδυτικές συμβουλές ή υπηρεσίες. Νοείται ότι επενδύσεις εκτός Κύπρου υπόκεινται στα Διατάγματα που εκδίδονται εκάστοτε σύμφωνα με τον Περί Επιβολής Περιοριστικών Μέτρων στις Συναλλαγές σε Περίπτωση Έκτακτης Ανάγκης Νόμο του 2013.

Οι έπαινοι και τα εγκώμια για την οικονομική αντοχή μας

Δεν ξέρω αν πρέπει να αισθάνεται κανένας ικανοποίηση ή θυμό και αγανάκτηση από τα εγκώμια και τους επαίνους, που μας επιδαφιλεύουν ευρωπαϊοί αξιωματούχοι, ακόμη και παράγοντες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, αλλά και έγκυρα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έντυπα και ηλεκτρονικά, για την αντοχή που επιδείξαμε έναντι της τρoικανής θεομηνίας. Μιας θεομηνίας που συνίσταται σε μια σειρά από

σκληρά μέτρα και μονοδρομικές εξοντωτικές πολιτικές, που πλήττουν καίρια και την οικονομική μας δομή και υποδομή και την κοινωνική μας υπόσταση.

Εκείνο που συνάγεται ως πραγματικό γεγονός είναι η παραδοχή όλων, εμμέσως ή αμέσως, ασυγκάλυπτα ή συγκεκαλυμμένα, ότι τόσο το μνημόνιο όσο και η δανειακή συμφωνία, κυρίως όμως και πρωτίστως το κού-

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και πρώην Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας

ρεμα των τραπεζικών καταθέσεων, ήταν άδικο, απρόσφορα και επιζήμια για τη χώρα μας. Με πρώτο και καλύτερο το παγκόσμιας εμβέλειας πρακτορείο Ρόιτερ, το οποίο, με την ευκαιρία της πρώτης επετείου από της επιβολής της τρoικανής επικυριαρχίας στη χώρα μας, σαφώς και απεριφράστως ομολογεί: «Η Κύπρος αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης για την κατάσταση της. Όμως η Ευρωζώνη είναι επίσης ένοχη, καθώς ήταν συνεργός στην προταθείσα αρπαγή των τραπεζικών καταθέσεων. Είναι καιρός η Κύπρος να βοηθηθεί και να ανταμειφθεί λόγω του κουρέματος των καταθέσεων. Η Ευρώπη πρέπει να προσφέρει τώρα μια χείρα βοήθειας προς τη δοκιμαζόμενη οικονομία της Κύπρου».

Είναι, όμως, και το έγκυρο περιοδικό Economist, το οποίο, με αφορμή την ίδια θλιβερή για μας επέτειο, προβαίνει σε εκτενή αναφορά στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με κύριο άξονα το bail in (πρόγραμμα «διάσωσης» των τραπεζών), σύμφωνα με το οποίο οι ανασφάλιστοι καταθέτες απορρόφησαν τις ζημιές των τραπεζών. «Η κυπριακή οικονομία, αποφαινεται το Economist, έχει αποδειχθεί πολύ πιο ανθεκτική από ό,τι αναμενόταν. Όμως, τα γεγονότα του Μαρτίου, 2013, έχουν πλήξει την εμπιστοσύνη στις κυπριακές τράπεζες, ιδιαίτερα στην τράπεζα Κύπρου, τα μη

εξυπηρετούμενα δάνεια έφθασαν στο 53% και τα δάνεια είναι μεγαλύτερα από τις καταθέσεις κατά 45%. Η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 5,4% το 2013, μετά από μια μείωση 2,4% το 2012». Συναφώς ο νομπελίστας συμπατριώτης μας Χριστόφορος Πισσαριδής σχολιάζει: «Όσο ο κύριος δανειστής της χώρας αντιμετωπίζει προβλήματα, είναι δύσκολο να δει κανείς πώς η Κύπρος μπορεί να οργανώσει μια βιώσιμη ανάκαμψη. Ακόμη κι αν η οικονομία έχει τραυματισθεί λιγότερο από ό,τι αναμενόταν, εντούτοις εξακολουθεί να παραμένει στη μονάδα εντατικής θεραπείας».

Είναι, όμως, και οι Financial Times που εντάσσουν τα σχόλια και τις εκτιμήσεις τους στα ίδια με τα πιο πάνω πλαίσια, αναφορικά με το κούρεμα των τραπεζικών καταθέσεων και τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία από τη μνημονιακή καθυπόταξη μας. Είναι, ακριβώς, στο ίδιο δημοσίευμά τους που οι Financial Times προβαίνουν σε αποτίμηση και του έργου του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη, κάτω από τις τρομερά αντίξορες συνθήκες, και τον επαινούν για τα καλά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, σημειώνοντας ότι «αν παραμένει στο Υπουργείο Οικονομικών, θα πρέπει να ανακηρυχθεί Υπουργός Οικονομικών της χρονιάς». Στο ίδιο άρθρο εκτιμάται ότι «παρά την ψηλή ανεργία και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, είναι σημαντικό γιατί διαπιστώνεται ότι η κυπριακή οικονομία αναρρώνει, κι αυτό όχι μόνο λόγω του τουρισμού αλλά και των επαγγελματικών

υπηρεσιών, όπως τα δικηγορικά και ελεγκτικά γραφεία, καθώς και ο κλάδος των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Επαίνους και κολακευτικά σχόλια για την πέραν της αναμενόμενης αντοχής της κυπριακής οικονομίας στα σκληρά μέτρα και τις εξοντωτικές μνημονιακές πολιτικές έχουμε εισπράξει και από τους πρωταγωνιστές της ανάληψης, εκδικητικής θα μπορούσε να λεχθεί, τιμωρίας μας: Τους Γερμανούς της Μέργκελ και του Σόμπλε, τους Ολλανδούς με τον κορυφαίο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Νταϊσελμπλουμ, αλλά και την άτεγκτη και εξωπραγματική κ. Λαγκάρντ του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η οποία εκφράζει κυρίως τη σκληρή γραμμή που εκπηγάει από τα αθέατα αμερικανικά και βρετανικά μαγειρεία. Μνεία πρέπει να γίνει και στους συνήθως πρόθυμους υποτελείς των προαναφερθέντων, δηλαδή τον Μπαρόζο, τον Ρεν και άλλους. Όλους αυτούς, οι οποίοι πρωτοστάτησαν με άκαμπτο πείσμα στην επιβολή του κουρέματος και των πρωτοφανούς σκληρότητας μνημονιακών μέτρων και πολιτικών και, καθώς ομολόγησαν, αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν την Κύπρο ως πειραματόζωο, κυρίως στο θέμα του κουρέματος των ανασφάλιστων καταθέσεων. Ακριβώς, καθώς εκ των υστέρων παραδέχθηκαν, γιατί η Κύπρος, λόγω του μικρού μεγέθους της οικονομίας της, δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει σοβαρό συστηματικό κίνδυνο για την Ευρωζώνη. Ομολογία κινική, η οποία είχε αρχικά επικαλυφθεί

με το τεχνητό επιχείρημα του υπερβολικά εκτεταμένου τραπεζικού μας τομέα. Ο οποίος, εν πάση περιπτώσει, και τότε ακόμη, ήταν αναλογικά πολύ πιο μικρός από εκείνο του Λουξεμβούργου. Οπωσδήποτε, όπως εκ των υστέρων οι «φίλοι και εταίροι» μας παραδέχτηκαν, κυνικά και αναίσχυντα, οι κύπριοι θα έπρεπε να συμμαζευτούν. Κι ακόμη γιατί θα έπρεπε να γίνουν τραγικά πειραματόζωα της ανάληψης πολιτικής των ισχυρών τους εταιρών. Βεβαίως, υπάρχουν και άλλες εκδοχές. Οι οποίες αναδύονται μέσα από τις άφευκτες παρενεργειακές επιπτώσεις εκ της έμπρακτης εφαρμογής του κουρέματος. Όπως, για παράδειγμα, η φυγή των καταθέσεων, κυρίως των Ρωσικών, και η παράκαμψη πλέον της Κύπρου, η οποία έπαυσε να αποτελεί τον κύριο προσφιλή τους προορισμό. Κατευθύνονται πια στους προσφιλείς γερμανικούς δоруφόρους, όπως το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και η Αυστρία, όπου δεν υφίσταται κίνδυνος κουρέματός τους.

Υπήρξαν και άλλα πικρόχολα ή και ζηλόφθονα σχόλια, όπως ότι η Κύπρος έχει βιοτικό επίπεδο πολύ ψηλότερο από ό,τι δικαιολογείται ή ότι οι κύπριοι πολίτες ζουν στην καλοπέραση, και μάλιστα σε βαθμό πολύ ψηλότερο από εκείνο των Γερμανών οι οποίοι, καθώς λέγουν ή ισχυρίζονται, εργάζονται περισσότερο και σκληρότερα από αυτούς. Αφήνουμε τις κακεντρέχειες ασχολίαστες. Απάντηση δίνουν τα συγκεκριμένα δεδομένα και οι οδυνηρές επιπτώσεις που αμαύρωσαν τη ζωή μας και υποβάθμισαν το βιοτικό μας επίπεδο αφότου γίναμε αξιοθρήνητα πειραματόζωα των ευρωζωνικών «προστατών» και «εταίρων» μας. Να αναφέρουμε μόνο μερικά, τα πιο αντιπροσωπευτικά, που επικυριάρχησαν, ως απότοκα του Μνημονίου κατά τον πρώτο χρόνο της πιστής και πειθαρχημένης εφαρμογής του: Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας υπήρξε αρνητικός κατά 5,4% σε

σύγκριση με -2,4% το 2012, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μειώθηκε από 17,7 δισ. ευρώ το 2012 σε 16,5 δισ. ευρώ το 2013, η ανεργία αυξήθηκε περίπου στο 18% του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού το 2013 σε σύγκριση με 12% το 2012, το δημόσιο χρέος ανήλθε στο 110% του ΑΕΠ το 2013 σε σύγκριση με 89% το 2012. Όσον αφορά το βιοτικό μας επίπεδο, με την ανεργία, τις περιοχές μισθών και συντάξεων, την κατάργηση της ΑΤΑ και κοινωνικών χορηγήσεων καθώς και τις νέες βαριές φορολογίες, άμεσες και έμμεσες, αυτό έχει υποβαθμισθεί σοβαρά και σε βαθμό, καθώς υπολογίζεται, που υπερβαίνει το 30%.

Αυτά και άλλα πολλά έχουν επέλθει ως αναπόδραστη συνέπεια της εφαρμογής του κουρέματος, του μνημονίου και των μέτρων της δανειακής συμφωνίας. Και, ακριβώς, γιατί οι κύπριοι πολίτες επέδειξαν συμπεριφορά πολύ συνετή,

χωρίς δυναμικές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας και εξαναγκασμό των πολιτικών ηγετών να αποστούν από σκληρά ή και απάνθρωπα μέτρα του Μνημονίου, εισπράξαμε τα εγκώμια, τους επαίνους και το θαυμασμό ακόμη και εκείνων που μας τα επέβαλαν. Προφανώς γιατί υπερβήκαμε τις εκτιμήσεις και προβλέψεις τους ή ακόμη γιατί διαψεύσαμε τις προσδοκίες τους. Ίσως γιατί ανακάλυψαν ότι είμαστε ισχυρότεροι, αυθεντικότεροι και ικανότεροι από όσο εκείνοι υπέθεταν.

Όμως, όλα αυτά αποτελούν πρόσφατο παρελθόν και καθημερινό παρόν. Πέραν από επαίνους, ειλικρινείς ή υποκριτικούς, εκείνο που πλανάται ως βασανιστικό ερώτημα είναι «τι τέξεται η επιούσα»; Τι μας επιφυλάσσει το προσεχές μέλλον είναι το μεγάλο ερώτημα, στο οποίο, δυστυχώς, δεν διαφαίνεται θετική απάντηση. Χρηματική ρευστότητα δεν υπάρχει. Τραπεζικές καταθέσεις για να δανειοδοτήσουν επενδυτές δεν διατίθενται. Ξένες επενδύσεις δεν προσελκύονται γιατί δεν έχει αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στην κυπριακή οικονομία λόγω κυρίως της συνεχιζόμενης αναξιοπιστίας του τραπεζικού μας συστήματος. Και, ως επιστέγασμα σ' αυτά, η ανεργία συνεχίζει τον αυξητικό καλπασμό της, η κοινωνική ανέχεια αυξάνεται και τα έσοδα του κράτους, αναπόφευκτα, μειώνονται.

Ενόψει όλων αυτών και πολλών άλλων, που δεν μας παίρνει ο χώρος να αναφερθούν, οι ευρωπαίοι εταίροι και οι άλλοι μνητές μας ας αποστασιοποιηθούν από τα εγκώμια της δυστυχίας μας και ας αναλάβουν τις έναντί μας πραγματικές ευθύνες τους. Έστω και τώρα να μας παράσχουν, ως αληθινοί εταίροι, την ουσιαστική τους στήριξη. Για να υπερβούμε τις τεράστιες δυσκολίες. Και να εισέλθουμε ξανά στο στάδιο της ανάκαμψης, της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Κοινωνικό ενοίκιο για τους δανειολήπτες

Όλο και περισσότερες χώρες προσφέρουν σχέδια ανακούφισης των δανειοληπτών που δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα δάνεια που έχουν συνάψει και αφορούν την κύρια κατοικία τους. Η Σκωτία, η Ιρλανδία, η Ελλάδα, ίσως και η Κύπρος. Όλα τα σχέδια είναι παρόμοια και αποσκοπούν στη αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων που ενδεχομένως να προ-

καλέσει η έξοδος χιλιάδων πολιτών που δεν μπορούν να πληρώσουν τις δόσεις τους. Η βασική ιδέα πίσω από αυτά τα σχέδια είναι ότι ο δανειολήπτης συνεχίζει να διαμένει στο σπίτι του πληρώνοντας ένα λογικό ενοίκιο, έχει στη διάθεση του περισσότερα χρόνια για να αποπληρώσει το δάνειο του, και επιβαρύνεται με ένα λογικό επιτόκιο. Ουσιαστικά, γίνεται μια αναδιάρθρωση

Του Μάριου Μαυριάδη

Καθηγητή οικονομικών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, και βουλευτή Κερύνειας με τον Δημοκρατικό Συναγερμό

στα μέτρα τόσο του δανειολήπτη με την στήριξη του κράτους από την οποία επωφελείται και η τράπεζα. Παρά το γεγονός ότι όλα τα σχέδια που χρησιμοποιούνται στις διάφορες χώρες της Ευρώπης είναι περίπου τα ίδια, θα επιλέξουμε το Ιρλανδικό μοντέλο που θεωρείται ως το καλύτερο. Με βάση λοιπόν αυτό το μοντέλο, ο δανειολήπτης που αποδεδειγμένα δεν μπορεί να πληρώσει τις δόσεις του δανείου που αφορά την κύρια κατοικία του, μπορεί να μεταβιβάσει την κατοικία του στην τράπεζα, η οποία θα την πουλήσει στο κράτος στην

τιμή της αγοράς. Τα έσοδα από την πώληση του ακινήτου μειώνουν το δάνειο και ο δανειολήπτης είναι υπόλογος για τυχόν υπόλοιπο που παραμένει. Ο δανειολήπτης συνεχίζει να διαμένει στην οικία του πληρώνοντας «κοινωνικό ενοίκιο», το οποίο καθορίζεται με βάση τα εισοδήματά του. Αν δηλαδή κάποια οικογένεια δεν κερδίζει τίποτα, τότε δεν πληρώνει. Ο δανειολήπτης – ενοικιαστής θα μπορεί να παραμείνει στην οικία όσο χρειαστεί, μπορεί επίσης να την αγοράσει πίσω μετά από κάποια χρόνια, όταν τα οικονομικά του θα είναι καλύτερα, καταβάλλοντας το ποσό που πλήρωσε το κράτος συν τόκους ή συνάπτοντας νέο δάνειο από την τράπεζα. Μερικές από τις βασικές προϋποθέσεις για να μπορεί κάποιος να συμμετέχει στο σχέδιο αυτό είναι οι ακόλουθες:

Ο δανειολήπτης θα πρέπει να αποδείξει ότι έχει εξαντλήσει όλες τις προσπάθειες αναδιάρθρωσης του δανείου και διακανονισμού με την τράπεζα.

Ο δανειολήπτης δεν πρέπει να έχει άλλη ακίνητη ή κινητή περιουσία που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για εξόφληση του δανείου. Η τρέχουσα αξία της κατοικίας να μην υπερβαίνει τις 220,000 ευρώ σε αστικές περιοχές και 180,000 σε αγροτικές περιοχές.

Το υπόλοιπο του δανείου να είναι μεγαλύτερο από την τρέχουσα αξία της κατοικίας, διότι αν η τρέχουσα αξία της κατοικίας είναι μεγαλύτερη από το υπόλοιπο του δανείου, τότε η κατοικία θα μπορούσε να πουληθεί για να ξοφληθεί το δάνειο.

Τα οφέλη από το σχέδιο αυτό είναι ότι δεν διαταράσσεται η οικογενειακή ζωή, ο δανειολήπτης πληρώνει το ενοίκιο που μπορεί, και μπορεί να αγοράσει πίσω την οικία του στα επόμενα χρόνια. Σημαντικό επίσης είναι ότι το κράτος πληρώνει για τη συντήρηση και τις φορολογίες του ακινήτου διότι είναι ο ιδιοκτήτης. Το Ιρλανδικό μοντέλο είναι στοχευμένο και μπορεί να επιλύσει ένα πολύ σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα στην Κύπρο, χωρίς να διακινδυνεύεται η επιβίωση των τραπεζών, η οποία είναι εξαιρετικά σημαντική για την οικονομία. Ταυτόχρονα θα αποφευχθεί η μαζική εκποίηση κατοικιών, κάτι που θα δημιουργήσει πρόβλημα και στους υπόλοιπους δανειολήπτες. Αντί λοιπόν να αναζητούμε την προστασία της κύριας κατοικίας με νομοθετικές ρυθμίσεις και ισοπεδωτικές λύσεις, μπορούμε να κάνουμε ότι έκαναν άλλες χώρες με επιτυχία.

Η οικονομική κρίση αυξάνει το πρόβλημα της διαφυγής εγκεφάλων

• Του Μάριου Μαυρίδη

Καθηγητή οικονομικών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, και βουλευτή Επαρχίας Κερύνειας με τον Δημοκρατικό Συναγερμό

Το φαινόμενο της διαφυγής εγκεφάλων αφορά στην αποτυχία μιας χώρας να αξιοποιήσει τους επιστήμονες της με αποτέλεσμα αυτοί να καταφεύγουν σε άλλες χώρες, όπου τα προσόντα τους αξιοποιούνται καλύτερα. Το φαινόμενο αυτό επηρεάζει σημαντικά την οικονομία λόγω της υψηλής προστιθέμενης αξίας που έχουν οι επιστήμονες. Δηλαδή, η αξία της παραγωγής των επιστημόνων σε μια χώρα είναι πολύ μεγάλη. Παράλληλα, η εργασία και η παραγωγή των επιστημόνων σε μια χώρα επηρεάζει θετικά και άλλους εργαζομένους, καθώς οι επιστήμονες είναι πηγή ανάπτυξης σε μια χώρα που μπορεί να τους αξιοποιήσει.

Είναι ευρέως γνωστόν, ότι η Κύπρος διαθέτει πληθώρα επιστημόνων, οι οποίοι αποπερατώνουν τις σπουδές τους στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Η Κύπρος κατέχει σήμερα μια από τις πιο ψηλές θέσεις στην παγκόσμια κατάταξη μορφωτικού επιπέδου. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, 50.000 Κύπριοι φοιτούν σε πανεπιστήμια της Κύπρου και του εξωτερικού σε πτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Οι περισσότεροι φοιτητές φοιτούν σε ξένα πανεπιστήμια, κυρίως στην Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο και Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής αν και οι φοιτητές αυξάνονται και στα κυπριακά πανεπιστήμια. Επειδή όλοι σχεδόν οι πτυχιούχοι

συνεχίζουν τις σπουδές τους για μεταπτυχιακά ή επαγγελματικά προσόντα, ο μέσος όρος φοίτησης είναι γύρω στα 6 χρόνια. Κάθε χρόνο λοιπόν, γύρω στις 7.000 φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους. Η μεγάλη πλειοψηφία αναζητά εργασία στην Κύπρο όμως τα τελευταία χρόνια αυτό καθίσταται πολύ δύσκολο.

Ο χρόνος αναμονής για κάποιο πτυχιούχο να αποκτήσει εργασία είναι τουλάχιστον δύο χρόνια, και πολύ πιθανόν η εργασία που θα κάνει να μην έχει σχέση με το αντικείμενο των σπουδών του. Αυτή η πραγματικά δύσκολη κατάσταση, ωθεί τους κύπριους πτυχιούχους να αναζητήσουν ερ-

γασία εκτός Κύπρου. Λόγω και της ελεύθερης διακίνησης προσώπων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όλο και περισσότεροι Κύπριοι αναζητούν εργασία στο εξωτερικό μετά το πέρας των σπουδών τους.

Ειδικά η αφρόκρεμα των πτυχιούχων μας, που έχουν και τις καλύτερες προοπτικές να προσφέρουν τα μέγιστα σε μια επιχείρηση, παραμένουν στο εξωτερικό όπου η εργοδότηση τους είναι πολύ πιο εύκολη και με καλύτερες προοπτικές. Οι επιχειρήσεις τους εντοπίζουν και τους προσφέρουν θέση πριν ακόμα αυτοί αποπερατώσουν τις σπουδές τους. Με λίγα λόγια, η Κύπρος δεν μπορεί να αξιοποιήσει τους επιστήμονες που παράγει προς όφελος της και τους δωρίζει σε άλλες χώρες.

Το φαινόμενο της διαφυγής εγκεφάλων ή "brain drain effect" είναι παγκόσμιο και ταλανίζει τις πλείστες αναπτυσσόμενες χώρες του πλανήτη. Κίνα, Ινδία και άλλες χώρες δεν μπορούν να συγκρατήσουν την αφρόκρεμα των επιστημόνων τους από το να διαφεύγουν, να διαμένουν, να εργάζονται και προσφέρουν σε άλλες χώρες. Το πρόβλημα στην Κύπρο είναι ιδιαίτερα μεγάλο διότι το 80% των αποφοίτων των λυκείων συνεχίζουν τις σπουδές τους σε Κυπριακά και ξένα πανεπιστήμια. Η οικονομική ύφεση και η ψηλή ανεργία καθιστά το πρόβλημα οξύτερο και αυξάνει τη διαφυγή εγκεφάλων στο εξωτερικό, διότι δεν είναι μόνο θέμα καριέρας και προοπτικών αλλά και επιβίωσης.

Οι τράπεζες, οι χάρες και οι Ιθαγενείς

✓ Το ερώτημα δεν είναι εάν χαρίστηκαν δάνεια σε κάποιους, αλλά γιατί δεν γίνεται γενικό κούρεμα δανείων, το οποίο είναι και το κλειδί για επανεκκίνηση...

Του ενός επρόκειτο για πλαστογραφία, του άλλου για ανύπαρκτη συναλλαγή, του άλλου για «συνήθη τακτική» που ακολουθούν οι τράπεζες και... ο Γιώργος Βασιλείου μας είπε λίγο – πολύ ότι η Τράπεζα του ήταν ευγνώμων που έλαβε έστω και μέρος των συνολικών οφειλών, διότι υπό άλλες συνθήκες θα κινδύνευε να μην λάβει τίποτα.

Το ερώτημα βεβαίως δεν είναι γιατί χαρίστηκαν ή εάν χαρίστηκαν σε κάποιους αλλά γιατί δεν χαρίστηκαν και σε άλλους, πέραν του πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού κυκλώματος, το οποίο όπως όλοι γνωρίζουμε υφίσταται και δραστηριοποιείται στον τόπο ωσάν να πρόκειται για κράτος εν κράτει. Για αυτούς πρόκειται για «συνήθη τακτική και πρακτική των τραπεζών». Για εμάς; Τους Ιθαγενείς;

Για εμάς, τους απλούς πολίτες, οι οποίοι είναι εκτός του συστήματος η συνήθης τακτική και πρακτική δεν ισχύει. Και το καλύτερο παράδειγμα, δια να γίνει τούτο αντιληπτό, είναι αυτό που ζούμε σήμερα. Όχι η υπόθεση με τις χαριστικές πράξεις των τραπεζών απέναντι από επώνυμους αλλά η οικονομική κατάσταση, στην οποία βρίσκεται ολόκληρη η κοινωνία.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ολοένα και αυξάνονται. Με λίγα λόγια καθημερινώς και κάποιοι πολίτες προστίθενται στον μακρύ κατάλογο όσων δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις οφειλές τους έναντι των τραπεζών. Οι μισοί περίπου, ένα 50% όσων έχουν συνάψει δάνεια δεν μπορούν, όχι να τα αποπληρώσουν αλλά δεν μπορούν καν τις δόσεις να καταβάλουν. Ένα άλλο 30% περίπου πληρώνει κανονικά τις δόσεις του, αλλά βρίσκονται στα όρια και είναι αμφίβολο εάν η κατάσταση συνεχίσει ως έχει σήμερα θα μπορούν να πληρώνουν τις τραπεζικές τους υποχρεώσεις με την πάροδο τριών ή έξι μηνών. Ένα άλλο 20% των δανειοληπτών μπορεί, επί του παρόντος, με κάποια –ας λεχθεί– άνεση να πληρώνει τις υποχρεώσεις του.

Το πιο πάνω αποτελεί μια χαρτογράφηση –αν θέλετε απλοϊκή και κατανοητή– για το πώς έχει η κατάσταση σήμερα στις σχέσεις δανειοληπτών και πιστωτών, τραπεζών. Είναι ξεκάθαρο ότι σε κάποια χρονική στιγμή, η σχέση αυτή θα εξελιχθεί σε «ζήτημα επιβίωσης» και για τους μεν και

για τους δε. Αλλά ουδείς δεν τολμά να μιλήσει για την επιτακτική ανάγκη «κούρεματος δανείων». Επιτακτική, βεβαίως, διότι αλλιώς ούτε η οικονομία θα επανεκκινήσει ούτε η αγορά θα βελτιωθεί ούτε και οι επιχειρήσεις θα αναπτυχθούν. Αντιθέτως εάν δεν υπάρξει «κούρεμα δανείων» θα οδεύουμε από το κακό στο χειρότερο.

Κρατήστε το αυτό ως παρένθεση και θα επανέλθουμε. Πάμε να δούμε το πρώτο θέμα που θίξαμε και πώς διασυνδέεται με το «κούρεμα δανείων». Τι μας είπαν ότι έκαναν οι Τράπεζες που χάρισαν ποσά από δάνεια ή/και τόκους σε μεγαλόσχημους; Ότι πρόκειται για «συνήθης τακτική». Σωστά; Τι μας είπε ο Γιώργος Βασιλείου, ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας; Ότι παρά να μην πάρει τίποτα η Τράπεζα προτίμησε να λάβει έστω και κάποιο ποσό από τις οφειλές. Πολύ ωραία. Τι έκαναν δηλαδή οι Τράπεζες στους επώνυμους; Κούρεμα δανείων. Αυτό έκαναν. Και γιατί; Διότι όπως πολύ ορθά είπε ο Γιώργος Βασιλείου, αν κυνηγά μια τράπεζα 20 εκατομμύρια με κίνδυνο να μην τα λάβει ποτέ, σίγουρα θα προτιμήσει να λάβει τα μισά και να κλείσει το θέμα.

Ωραία. Αν λοιπόν το κούρεμα δανείων είναι συνήθης τακτική των τραπεζών, γιατί δεν γίνεται σε ευρύτερη κλίμακα και γενικά επί όλων των

δανείων; Με αποτέλεσμα να ανασάνει αλλά και να πάρει μπρος πραγματικά η Οικονομία;

Διότι τα μη εξυπηρετούμενα αργά ή γρήγορα θα πουληθούν στα διάφορα funds προς 80 και 90% έκπτωση. Δηλαδή δάνειο 100,000 ευρώ θα πωλείται στα διάφορα «Ταμεία» προς 10 και 20,000 ευρώ ώστε τα Ταμεία με τη σειρά τους εάν λάβουν από τον οφειλέτη και 50,000 ευρώ να είναι ευχαριστημένα. Και εάν τα μη εξυπηρετούμενα θα πουληθούν με τόση έκπτωση (διότι έτσι θα γίνει και να το θυμάστε) γιατί δεν προχωρούν οι ίδιες οι τράπεζες σε παρόμοιο διακανονισμό με τους πελάτες τους; Επειδή εάν γίνει ένα κούρεμα της τάξεως του 30% στα δάνεια κατόπιν διακανονισμού με τους δανειολήπτες, αυτόματως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα μειωθούν κατακόρυφα, οι πολίτες θα πληρώνουν τα δάνεια τους και παράλληλα θα αυξηθεί η ρευστότητα των Τραπεζών, η οποία με την σειρά της θα μπορεί να διοχετευτεί πίσω στην αγορά και στην οικονομία δια την πολυπόθητη επανεκκίνηση.

Συνεπώς, το ερώτημα δεν είναι γιατί χαρίστηκαν δάνεια ή μέρος αυτών σε κάποιους. Αλλά γιατί δεν προχωράνε σε γενικό κούρεμα δανείων; Διαφορετικά, επανεκκίνηση της Οικονομίας, δεν θα έχουμε, ούτε σε μια πενταετία...

The sky is in reach.
So is your success.

Connecting highly effective individuals with clients as a cohesive force. Committed in providing quality business solutions.

www.bakertillyklitou.com

Auditors, Accountants and Business Consultants

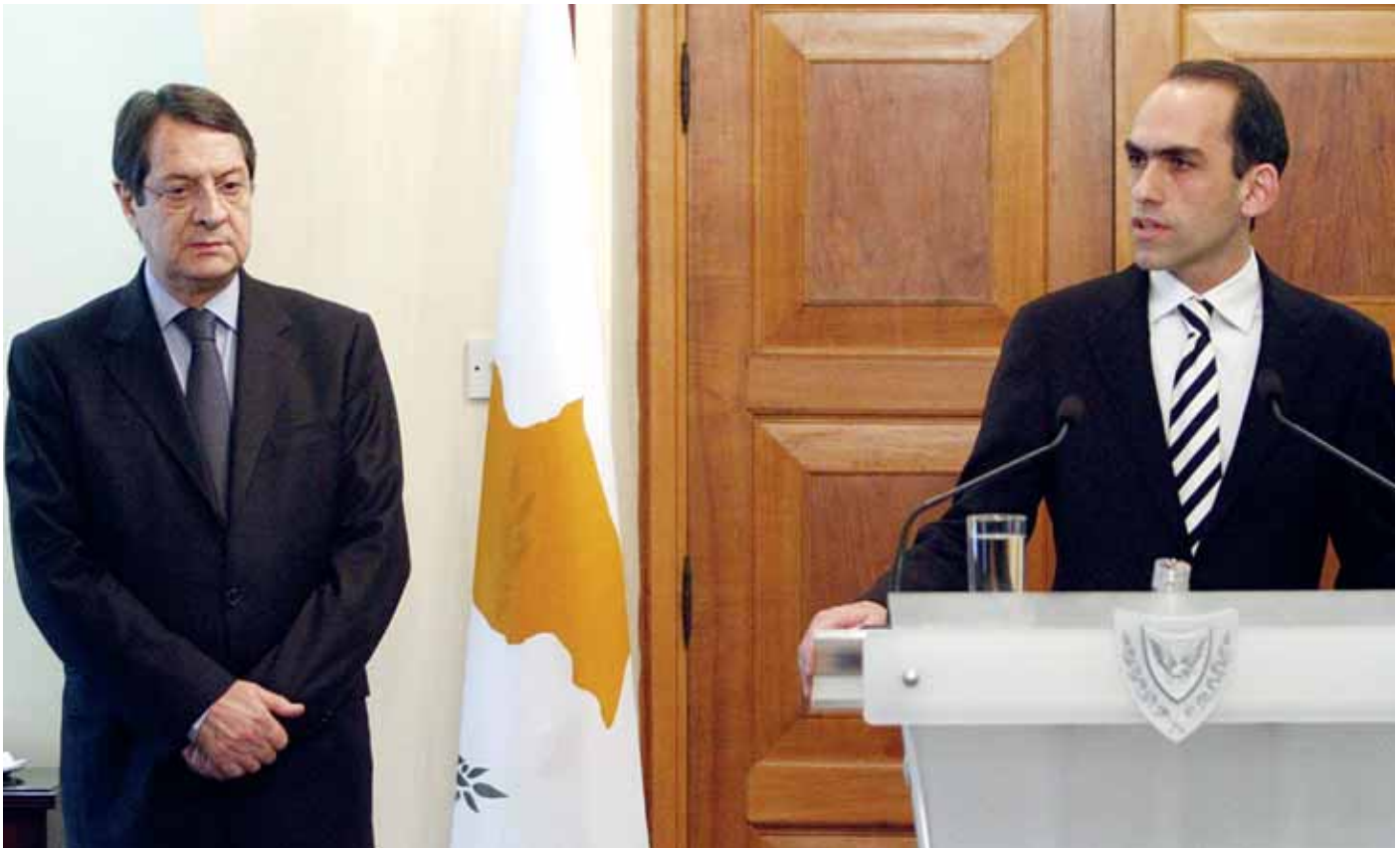
Baker Tilly Klitou:
Offices in Cyprus, Romania, Bulgaria, Moldova.

An independent member of Baker Tilly International

©2013 Baker Tilly Klitou and Partners Ltd. All rights reserved. In this document, "Baker Tilly" or "Baker Tilly Klitou" refers to Baker Tilly Klitou and Partners Ltd, registered in Cyprus, which is an independent member of Baker Tilly International, a worldwide network of accounting firms. "Baker Tilly" is a trademark of the UK firm, Baker Tilly UK Group LLP, used under licence.

Ο μεγαλύτερος πονοκέφαλος του Νίκου Αναστασιάδη

Αναθέρμανση της Οικονομίας, Κθάαρση και Κυπριακό τα στοιχήματα του Προέδρου αλλά μέχρι στιγμής παραμένουν και τα τρία μετέωρα

Το Προεδρικό είναι ιδιαίτερα προσεκτικό στην επικοινωνιακή του πολιτική για την Οικονομία, μιας και από τη μια θέλει να στείλει αισιόδοξα μηνύματα αλλά από την άλλη δεν θέλει να θεωρηθεί από την Κοινή Γνώμη ότι είναι «εκτός πραγματικότητας»

Το πρώτο τρίμηνο του 2014 έχει παρέλθει και τα μεγάλα προβλήματα του τόπου εξακολουθούν να «βασανίζουν» Πινδάρου και Προεδρικό με τα βλέμματα να είναι κυρίως στραμμένα στα της Οικονομίας, η οποία παρά τις όποιες θετικές ανακοινώσεις από Διεθνούς Οίκους Αξιολόγησης επί της ουσίας και σε πρακτικό επίπεδο όχι μόνο βελτιώνεται αλλά επιδεινώνεται με την αγορά πλέον να έχει «στραγγίξει» πλήρως και με την ανεργία να καλπάζει. Την ίδια ώρα το δεύτερο μεγάλο στοίχημα του Νίκου Αναστασιάδη, η τιμωρία των ενόχων για την οικονομική τραγωδία, παραμένει μετέωρο και πλέον κρίνεται πολύ αμφίβολο εάν θα υπάρξει η υποσχόμενη από πλευράς Κυβέρνησης και πολυπόθητη από πλευράς Κοινωνίας «τιμωρία και

κθάαρση». Παράλληλα, η τρίτη πρόκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας, το κυπριακό, φαίνεται να βρίσκεται σε πορεία με «ρυθμούς χελώνας», κάτι που παραπέμπει στις όποιες ουσιαστικές εξελίξεις σε βάθος χρόνου.

Η επικοινωνιακή πολιτική

Παρά τις προσπάθειες της Κυβέρνησης να προβάλλει συνεχώς και να επικεντρώνεται επικοινωνιακά στα όποια θετικά «τυπικά» σημάδια βελτίωσης της Οικονομίας, όπως πχ δηλώσεις Ευρωπαίων Αξιωματούχων, ανακοινώσεις Οίκων Αξιολόγησης κτλ, στην πραγματικότητα και η ίδια γνωρίζει ότι η κατάσταση επί της πράξης δεν βελτιώνεται. Αντιθέτως οι Τράπεζες παραμένουν εγκλωβισμένες στην αύξηση των μη εξυπηρε-

τούμενων δανείων, οι επιχειρήσεις στην έλλειψη ρευστότητας και οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε στάση αναμονής για τα όποια μη αναγκαία έξοδα και αγορές, τα οποία με τη σειρά τους αποτελούν κομμάτι του πάζλ που συνθέτει τον φαύλο κύκλο που έχει περιπέσει η κυπριακή οικονομία.

Η μη βελτίωση της οικονομίας αλλά και οι δυσοίωνες προοπτικές, τουλάχιστον για ολόκληρο το 2014, γίνεται αισθητή στους πολίτες και στην καθημερινότητα, κάτι που γνωρίζει το Προεδρικό και ο ΔΗΣΥ και ως εκ τούτου η επικοινωνιακή τους πολιτική είναι ιδιαίτερα προσεκτική ώστε αφενός να εκπέμπουν μήνυμα αισιοδοξίας και αφετέρου να μην εμφανίζονται υπερβολικοί ώστε να χαρακτηριστούν από την Κοινή Γνώμη ότι προπαθούν να κάνουν το «μαύρο – άσπρο» ή ότι

δεν έχουν επαφή με την πραγματικότητα.

Κατά τον μήνα Μάρτιο, καταγράφηκαν δυο σημαντικά στοιχεία, τα οποία διόλου παραμένουν απαρατήρητα και καταδεικνύουν, πέραν των «θετικών» ανακοινώσεων, την συγγνή πραγματικότητα της κυπριακής Οικονομίας και ευρύτερα σε ποια δύσκολη θέση βρίσκεται το κράτος.

A. Μη εξυπηρετούμενα Δάνεια

Το πρώτο αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και την κατάσταση ρευστότητας των Κυπριακών τραπεζών. Σύμφωνα με νέα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας τον Ιανουάριο του 2014 τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) στο κυπριακό χρηματοπιστωτικό σύστημα αυξήθηκαν στα 27,54 δισεκατομμύρια σε σύγκριση με 26,92 δις στις 31 Δεκεμβρίου το 2013.

Τα ΜΕΔ για τον τραπεζικό τομέα σε ενοποιημένη βάση (περιλαμβανομένων των εργασιών εξωτερικού) τον Ιανουάριο επιταχύνθηκαν στο 41,67% των συνολικών διευκολύνσεων, φτάνοντας στα 21,20 δις σε σχέση με 20,88 δις τον Δεκέμβριο του 2013 παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 1,53%. Στον Συνεργατισμό ανήλθαν στις 31 Ιανουαρίου 2014 στο 47,47% των συνολικών δανείων φτάνοντας στα 6,34 δις, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 4,96% σε σύγκριση 6,04 δις με τον Δεκέμβριο του 2013. Σε ό,τι αφορά τις εγχώριες τραπεζικές εργασίες τα ΜΕΔ ανήλθαν έφθασαν στο 40,85% τον Ιανουάριο του 2014 (από 40,06% τον Δεκέμβριο του 2013) και ανέρχονται πλέον στα 20,10 δις από 19,76.

Τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις ανήλθαν τον Ιανουάριο του 2013 σε 31,55 δις, εκ των οποίων το 44,93% ήτοι 14,17 δις κατηγοριοποιήθηκαν ως ΜΕΔ. Τα ΜΕΔ των επιχειρηματικών δανείων τον Δεκέμβριο του 2013 ήταν 14 δις. Τα δάνεια προς ιδιώτες και νοικοκυριά ανήλθαν την ίδια περίοδο σε 14,16 δις, εκ των οποίων τα 41,84% ήταν ΜΕΔ που σε απόλυτους αριθμούς αντιστοιχεί σε 5,92 δις, σε σύγκριση με 40,63% ή 5,76 δις τον Δεκέμβριο του 2013.

Η μεγαλύτερη κατηγορία δανείων βρίσκεται στον τομέα των κατασκευών με 7.11 δις, εκ των οποίων τα 66,15% έχουν χαρακτηριστεί ως μη εξυπηρετούμενα, ποσοστό που σε απόλυτους αριθμούς αντιστοιχεί στο 4,7 δις, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση σε σύγκριση με 4,6 δις τον Δεκέμβριο του 2013. Τα δάνεια στον τομέα των ακινήτων ανήλθαν σε 5,12 δις τον Ιανουάριο, εκ των οποίων ποσοστό 44,07%, που αντιστοιχεί σε 2,39 δις ήταν μη εξυπηρετούμενα, παρουσιάζοντας οριακή μείωση σε σύγκριση με 2,41 δις τον Δεκέμβριο του 2013.

B. Ανεργία

Ένα δεύτερο στοιχείο που προέκυψε τον Μάρτιο και δείχνει την ανησυχητική τάση της κυπρια-

Στο επόμενο εξάμηνο η Κυβέρνηση θα βρεθεί μπροστά από σκληρές αποφάσεις. Πρώτη Κατοικία, Εκποιήσεις και «Καλή» / «Κακή» Τράπεζα

κής οικονομίας είναι τα νέα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας για την ανεργία τον μήνα Μάρτιο, όπου καταγράφηκε νέο αρνητικό ρεκόρ στον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων στην Κύπρο. Βάσει των στοιχείων (τα οποία στηρίζονται σε στοιχεία από τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας), τον Μάρτιο ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων ανήλθε στα 52.772 άτομα σε σχέση με 53.204 τον προηγούμενο μήνα και 44.283 τον Μάρτιο του 2013. Με βάση δε τα διορθωμένα στοιχεία για τις εποχικές διακυμάνσεις που δείχνουν την τάση της ανεργίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων τον ίδιο μήνα ανήλθε στο ρεκόρ των 50.940 προσώπων σε σύγκριση με 49.531 τον προηγούμενο μήνα και 42.299 τον Μάρτιο του 2013. Δηλαδή, οι άνεργοι μέσα σε ένα μήνα αυξήθηκαν κατά 1.409 άτομα.

Η αύξηση του αριθμού των ανέργων αποδίδεται κυρίως στους τομείς των δραστηριοτήτων υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (αύξηση 1.407 ανέργων), των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων (αύξηση 1.312), της δημόσιας διοίκησης (αύξηση 1.230), της μεταποίησης (αύξηση 608) και του εμπορίου (αύξηση 421).

Την ίδια στιγμή, οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας σημείωσαν αύξηση 1.640 ανέργων. Κατά επαγγελματική κατηγορία, οι περισσότεροι

άνεργοι καταγράφονται στην κατηγορία των καθαριστών, κλητήρων και ανειδίκευτων εργατών που ανέρχονται στους 11.159, ενώ επίσης μεγάλος είναι και ο αριθμός των ανέργων στην κατηγορία υπαλλήλων υπηρεσιών και πωλητών με 10.084, στους γραφείς-δακτυλογράφους και ταμίες με 9.114 ανέργους και στους τεχνίτες παραγωγής με 6.682 ανέργους.

Οι νεοεισερχόμενοι άνεργοι τον Μάρτιο του 2014 ανήλθαν στα 5.433 πρόσωπα. Η ανεργία παρατηρείται σε μεγαλύτερο βαθμό στις ηλικίες 50-59 με 12.111 ανέργους, ενώ ακολουθούν οι ηλικίες 30-39 με 11.750 ανέργους και 40-49 με 10.094 ανέργους. Με βάση το μορφωτικό επίπεδο οι περισσότεροι άνεργοι είναι απόφοιτοι μέσης γενικής εκπαίδευσης και ανέρχονται σε 21.047 άτομα.

Τρία θέματα για το δμηνο

Εκ των πραγμάτων, πέραν των δυο στοιχημάτων του Νίκου Αναστασιάδη για Κάθαρση και Κυπριακό, σε εκκρεμότητα βρίσκεται το μεγαλύτερο στοιχημά του για την σταθεροποίηση και ανάκαμψη της Οικονομίας.

Το επόμενο εξάμηνο κρίνεται από το ίδιο το Προεδρικό ως «άκρως σημαντικό», όπου θα πρέπει να παρθούν αρκετές «σκληρές αποφάσεις», όπως το θέμα της Πρώτης Κατοικίας, τις Εκποιήσεις γενικότερα καθώς και τη δημιουργία «Καλής» και «Κακής» Τράπεζας, πράξεις οι οποίες άμεσα ή έμμεσα διασυνδέονται με το επερχόμενο «stress test» των κυπριακών τραπεζών και το οποίο θα είναι ιδιαίτερα καθοριστικό για το μέλλον του τραπεζικού συστήματος και κατ'επέκταση της κυπριακής οικονομίας.

Το Τερματικό υπερισχύει όποιας άλλης επιλογής

✓ Υπάρχει τρόπος να εξευρεθούν πόροι για το έργο και παράλληλα η Κυπριακή Δημοκρατία να έχει τον κύριο λόγο στο Τερματικό

Ο γνωστός εμπειρογνώμονας αναλύει στο EUROΚΕΡΔΟΣ τις τρέχουσες ισορροπίες και τη δυναμική που αναπτύσσεται στον κλάδο της ενέργειας – Οι ευκαιρίες που ανοίγονται, οι διεθνείς συσχετισμοί και η πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουμε.

ΕΡ: *Κύριε Κασίνη, ήσασταν πρωταγωνιστής στην ενεργειακή διπλωματία της Κύπρου, στις διεθνείς διαπραγματεύσεις, στην οριοθέτηση των Ζωνών Αποκλειστικής Οικονομικής Εκμετάλλευσης (ΑΟΖ) με την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Είστε ευχαριστημένος με τα αποτελέσματα που έχουμε στον τομέα αυτό σήμερα; Πώς κρίνετε τις εξελίξεις;*

ΑΠ: Το ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον της Νοτιοανατολικής Μεσογείου με άλυτο το εθνικό μας πρόβλημα και συνεχείς τις διενέξεις μεταξύ Ισραηλινών και Αράβων, αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στις προσπάθειες μιας χώρας για προσέλκυση εταιρειών που θα επενδύσουν στην έρευνα υδρογονανθράκων, μολοντί οι συνθήκες για την ύπαρξη υδρογονανθράκων φαίνονται ευνοϊκές. Αναγνωρίζοντας ότι η απουσία, συμφωνημένων με τις γειτονικές χώρες, θαλάσσιων συνόρων, προσμετρά αρνητικά στην απόφαση των πετρελαϊκών εταιρειών να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για χορήγηση αδειών έρευνας εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κύπρου, ανέλαβα σχετικές πρωτοβουλίες στο θέμα αυτό από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας. Κατά τη διάρκεια της συνομιλολόγησης των συμφωνιών οριοθέτησης της ΑΟΖ της Κύπρου με την Αίγυπτο, τον Λίβανο και το Ισραήλ, είχα συνεχή και έντονη εμπλοκή στη διαπραγματευτική διαδικασία, καθότι τότε ήμουν προϊστάμενος της ειδικής υπηρεσιακής επιτροπής, όπου συμμετείχαν και διάφορες άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες. Αξίζει να αναφέρω εδώ, ότι η πρώτη συμφωνία οριοθέτησης της μέσης γραμμής μεταξύ της ΑΟΖ Κύπρου και Αιγύπτου το 2003, αποτέλεσε και την πρώτη συμφωνία οριοθέτησης ΑΟΖ σε ολόκληρη τη Μεσόγειο. Καταφέραμε λοιπόν με αυτή

Ανεδαφική και ουσιαστικά χωρίς κάποιο υπόβαθρο η πρόταση του Βρετανού Υπατου Αρμοστή για συνεργασία με την Τουρκία στο ΦΑ χωρίς λύση

την στρατηγική, στο πλαίσιο πάντα των διεθνών συμβάσεων και των κανόνων του διεθνούς δικαίου, να δημιουργήσουμε ένα θαλάσσιο χώρο, που δεν χωρίζει την Κύπρο από τους γείτονες της στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, αλλά αποτελεί περιοχή κοινών συνόρων και συμφερόντων. Πρέπει να σημειωθεί ότι στην έκβαση αυτής της στρατηγικής, σημαντικό ρόλο έπαιξε η συναινετική στάση που υπεδείχθη από το σύνολο του πολιτικού συστήματος σε συνδυασμό με τη συνεργασία και τη μεθοδικότητα των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.

Πιστεύω ότι τα αποτελέσματα στον τομέα αυτό είναι θετικά. Βέβαια δεν θα πρέπει να παραλείψω να αναφέρω, ότι καταβλήθηκαν προσπάθειες για

υπογραφή συμφωνίας οριοθέτησης της ΑΟΖ και με την Ελλάδα, αλλά δεν καρποφόρησαν. Ευελπιστώ ότι στο κοντινό μέλλον θα υπάρξει κάποια θετική εξέλιξη στο θέμα αυτό. Πέραν των συμφωνιών για την ΑΟΖ, είναι σημαντικό να αναφερθεί και η συμφωνία που έχει επιτευχθεί με την Αίγυπτο, όσον αφορά την εκμετάλλευση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων που εκτείνονται εκατέρωθεν της μέσης γραμμής των δύο χωρών. Παρόμοιας φύσεως συμφωνίες πρέπει να συνομολογηθούν το ταχύτερο με το Λίβανο και προπάντων με το Ισραήλ, καθώς όπως είναι γνωστό το κοίτασμα «Αφροδίτη» εκτείνεται και στο θαλάσσιο χώρο της γειτονικής αυτής χώρας.

ΕΡ: *Τερματικό, ή αγωγός μέσω Τουρκίας; Αυτό είναι το κύριο ερώτημα που πρέπει να μας απασχολεί; Ποιά τα υπέρ και ποιά τα κατά για την πρώτη επιλογή καθώς και για τη δεύτερη;*

ΑΠ: Πιστεύω ότι στο ερώτημα αυτό δεν υπάρχουν διλήμματα ή επιλογές, παρά μόνο μια συγκεκριμένη και βέλτιστη λύση. Συνεκτιμώντας τις γεωστρατηγικές, πολιτικές, εμπορικές και τε-

χνικές παραμέτρους των δύο επιλογών, έχω τη βεβαιότητα ότι η λύση του θερματικού σταθμού παραγωγής υδροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) υπερισχύει οποιασδήποτε άλλης επιλογής-ιδέας για την αξιοποίηση του ορυκτού μας πλούτου. Η δημιουργία μονάδας παραγωγής ΥΦΑ στην Κύπρο αναμφίβολα θα αναβαθμίσει τη γεωστρατηγική θέση της χώρας μας και θα αναδείξει ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη συμ-μαχιών με τις γειτονικές χώρες. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είναι για παράδειγμα η διοχέτευση ισραηλινού φυσικού αερίου στην ευρωπαϊκή ή και διεθνή αγορά μέσω του θερματικού στην Κύπρο. Επίσης, η εμπλοκή στην εμπορική δομή του θερματικού μεγάλων εταιρειών από ισχυρές χώρες, ενισχύει την ασφάλεια της πατρίδας μας έναντι εξωτερικών απειλών. Είναι προφανές ότι μια τέτοια τεραστίου μεγέθους επένδυση είναι ικανή να επανεκκινήσει την εθνική οικονομία και να την επαναφέρει σε ρυθμούς ανάπτυξης, ενώ τα παράπλευρα οφέλη που θα προκύψουν, όπως χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας κατά τα στάδια της κατασκευής και εκατοντάδες κατά τα στάδια λειτουργίας του θερματικού, ανάπτυξη τεχνολογίας για ορισμένα θέματα από ντόπιες επιχειρήσεις κ.α. αναμένονται να είναι εξίσου σημαντικά. Όσον αφορά το εμπορικό κομμάτι, το θερματικό ΥΦΑ παρέχει την ευελιξία για πώληση του φυσικού αερίου σε περισσότερες της μίας, αγορές. Στον αντίποδα, ακόμη και στην περίπτωση όπου υπάρχει λύση στο κυπριακό πρόβλημα, η επιλογή του αγωγού μέσω Τουρκίας μας καθιστά έρμαιο των αποφάσεων μιας άλλης χώρας, ως προς την τελική εμπορική διάθεση των ποσοτήτων φυσικού αερίου που βρίσκονται στο θαλάσσιο χώρο μας, αποδυναμώνοντας το γεωπολιτικό μας εκτόπισμα.

ΕΡ: Θεωρείτε δηλαδή ότι η κατασκευή Τερματικού είναι ακόμη εφικτή; Και εάν η ΚΔ θα πρέπει να έχει τον πρώτο/κύριο λόγο στη διαχείριση, με τι κεφάλαια; Όλοι γνωρίζουμε ότι ένα τερματικό στοιχίζει 10 δις ίσως και περισσότερα. Η Λευκωσία που θα εξεύρει το 50% των κεφαλαίων αυτών ώστε να δικαιούνται το πλειοψηφικό πακέτο;

ΑΠ: Υπάρχει ο τρόπος αλλά και διάφορα μέσα που επιτρέπουν στην Δημοκρατία να συμμετέχει στο τερματικό ΥΦΑ, και ταυτόχρονα να εμπλέκεται στις αποφάσεις και να ασκεί έλεγχο, χωρίς κατ' ανάγκη να κατέχει πλειοψηφικό μετοχικό κεφάλαιο. Για τέτοιου είδους έργα, υπάρχουν σήμερα τρία κύρια μοντέλα εμπορικής δομής – το ολοκληρωμένο μοντέλο, το εταιρικό ή εμπορικό μοντέλο και το μοντέλο διοδίων. Με την επιλογή, για παράδειγμα του μοντέλου διοδίων, ο ιδιοκτήτης (ή οι ιδιοκτήτες) της του τερματικού ΥΦΑ δεν αποκτούν κυριότητα του φυσικού αερίου

(ούτε και του ΥΦΑ), αλλά παρέχουν υπηρεσίες υδροποίησης και επεξεργασίας προς τους ιδιοκτήτες της πρώτης ύλης (δηλαδή του φυσικού αερίου), στην κυριότητα των οποίων παραμένει και το προϊόν (δηλαδή το ΥΦΑ). Ως εκ τούτου, το Κράτος που θα κατέχει και το μεγαλύτερο ποσοστό του φυσικού αερίου που θα υδροποιείται στο τερματικό, θα μπορεί να έχει άμεσα και τον κύριο λόγο στη διαχείριση του, ανεξάρτητα με τη μετοχική δομή (δηλαδή τους μετόχους) του έργου. Σε περίπτωση όμως που είναι επιθυμητή η συμμετοχή στο έργο, ενόψει και της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης, το Κράτος θα μπορούσε να εμπλακεί σε υποδομές και υπηρεσίες χαμηλού επενδυτικού ρίσκου και εγγυημένες απόδοσης, που θα λειτουργούν υποστηρικτικά κατά την κατασκευή και που είναι ουσιώδεις για τη λειτουργία του τερματικού, όπως: υποστηρικτικές εργασίες/υπηρεσίες κατά την κατασκευή της μονάδας (μεταφορές προσώπων και υλικών, σίτιση εργατών, φορτοεκφορτώσεις υλικών, χωματουργικά έργα, κατασκευές κ.α.), ντεπόζιτα αποθήκευσης ΥΦΑ (κατασκευή, διαχείριση, συντήρηση), προμήθεια/αφαλάτωση νερού, ηλεκτροπαραγωγή, θαλάσσιες εγκαταστάσεις (κατασκευή, διαχείριση, συντήρηση), λιμενικές υπη-

ρεσίες (πλωτά ρυμουλκά, σκάφοι χειρισμού και πλοηγίδες), λειτουργία και συντήρηση της μονάδας, σίτιση εργαζομένων, φύλαξη χώρου και πολλά άλλα. Παράλληλα, ας μην ξεχνάμε το γεγονός ότι ο χώρος που θα χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση του τερματικού ανήκει στο Κράτος και αυτό αποτελεί σημαντικό διαπραγματευτικό χαρτί αλλά και περιοριστικό στοιχείο με ουσιαστική αξία. Πέραν των πιο πάνω, είναι αξιοσημείωτο ότι μέρος του τερματικού έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε. ως «έργο κοινού ενδιαφέροντος» και άρα είναι επιλέξιμο για να μπορεί να αιτηθεί χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά κονδύλια.

ΕΡ: «Η ενεργειακή σύνδεση της Κύπρου με την Ευρώπη περνά από το Κυπριακό, από την Τουρκία και το Ισραήλ». Παρακαλώ σχολιάστε.

ΑΠ: Όπως ανέφερα και προηγουμένως, η Κύπρος μπορεί να αποτελέσει την «πύλη» για την ενεργειακή σύνδεση του Ισραήλ και ολόκληρης της περιοχής της Νοτιοανατολικής Μεσογείου με την Ευρώπη, συμβάλλοντας στην ασφάλεια της ενεργειακής της τροφοδοσίας. Και αυτό θα πρέπει να το κατανοήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνοντας σαφείς αποφάσεις και αναπτύσσοντας στιβαρές δράσεις προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της θέσης της Κύπρου, μιας χώρας που βρίσκεται ήδη στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Είμαι κατηγορηματικά εναντίον κάθε συλλογιστικής για ενεργειακή τροφοδοσία της Ευρώπης από την περιοχή μας, μέσω Τουρκίας.

Το Τερματικό ΥΦΑ είναι η βέλτιστη λύση και άρα θα πρέπει να αποτελέσει και την προτιμητέα κατεύθυνση, έστω και αν εξετάζονται παράλληλα εναλλακτικές ή πρόσθετες ενδεχόμενες επιλογές. Μόνο με τη δημιουργία μονάδας υδροποι-

Έχω τη βεβαιότητα ότι η λύση του τερματικού σταθμού παραγωγής υδροποιημένου φυσικού αερίου υπερισχύει οποιασδήποτε άλλης επιλογής-ιδέας για την αξιοποίηση του ορυκτού μας πλούτου

ησης φυσικού αερίου στην Κύπρο θα επέλθει η ανάπτυξη και άρα η οικονομική ανάκαμψη του τόπου μας. Είναι άρα σημαντικό να συνεχίσουν οι ουσιαστικές ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση, παράλληλα με τις διαδικασίες εξεύρεσης μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού (κάτι για το οποίο όλοι μας ευχόμαστε). Προς αυτό το σκοπό, θα πρέπει τάχιστα η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε διαπραγματεύσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους, οι οποίες θα καταλήξουν στην υπογραφή των απαραίτητων συμφωνιών για το έργο του Τερματικού ΥΦΑ, που θα μπορούν να αποτελέσουν και ένα δυνατό διαπραγματευτικό χαρτί της Κυβέρνησης στις συνομιλίες για την επίλυση του Κυπριακού. Παρά ταύτα, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι οι ενέργειες για τη δημιουργία του τερματικού ΥΦΑ φαίνεται να έχουν πλέον παγοποιηθεί, εφόσον τους τελευταίους έξι μήνες δεν παρατηρείται καμία ουσιαστική πρόοδος και εξέλιξη στο θέμα αυτό.

Όσον αφορά το Ισραήλ, να μην θα ήταν ευχής έργο η εμπλοκή του στο τερματικό και θα ενδυνάμωνε το έργο αυτό, αλλά η Κύπρος πιστεύω έχει και πρόσθετα αποθέματα φυσικού αερίου που μπορούν να τροφοδοτήσουν και πέραν της μιας μονάδας υγροποίησης, χωρίς έτσι να έχουμε απόλυτη ανάγκη τα αποθέματα του Ισραήλ.

ΕΡ: *Πώς θα σχολιάζατε την προτροπή του Βρετανού Υπατου Αρμοστή για συνεργασία με την Τουρκία στο θέμα του Φυσικού Αερίου ακόμη και χωρίς λύση του κυπριακού;*

ΑΠ: Ανεδαφική και ουσιαστικά χωρίς κάποιο υπόβαθρο. Η Τουρκία αποτελεί πράγματι μια μεγάλη αγορά που προσφέρει υψηλότερες τιμές για το φυσικό αέριο και οποιαδήποτε άλλα ενδεχόμενα αξιοποίησης του ορυκτού μας πλούτου, όπως π.χ. ο αγωγός προς την Τουρκία, θα μπορούσε να συζητηθούν, υπό ορισμένες όμως προϋποθέσεις και μόνο εφόσον πρώτα υπάρξει επίλυση του Κυπριακού. Όπως προανέφερα, ο αγωγός μέσω Τουρκίας σημαίνει ταυτόχρονα τον άμεσο έλεγχο των ορυκτών κοιτασμάτων μας από την Τουρκία, και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποκλειστεί από οποιαδήποτε ενδεχόμενη συνεργασία.

ΕΡ: *Ενδιάμεση λύση. Μιλάμε γι' αυτό από το 2005 αλλά δέκα χρόνια μετά ακόμη ψάχνουμε ποιά είναι η καλύτερη λύση για να εφοδιάζεται η ΑΗΚ με φθηνότερη ενέργεια και κατ'επέκταση με Φυσικό Αέριο. Ποιά είναι κατ'εσάς η καλύτερη και συμφέροσα λύση για την Κυπριακή Δημοκρατία σήμερα στο σημείο που έχουμε φθάσει;*

ΑΠ: Όπως έχω δηλώσει και στο παρελθόν, η μόνη βιώσιμη επιλογή για το θέμα της ενδιάμεσης λύσης είναι η δημιουργία ηλεκτρικής σύζευξης Ισραήλ-Κύπρου. Το έργο αυτό το οποίο είχα

Για φθηνότερη ενέργεια η μόνη βιώσιμη επιλογή για το θέμα της ενδιάμεσης λύσης είναι η δημιουργία ηλεκτρικής σύζευξης Ισραήλ-Κύπρου

εισηγηθεί κατά την επίσκεψή μου στο Ισραήλ πριν περίπου τρία χρόνια, αφορά τη σύνδεση των δύο χωρών (Κύπρου-Ισραήλ) με υποβρύχιο ηλεκτρικό καλώδιο, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στην Κύπρο, μέχρι την ανόρυξη και αξιοποίηση του εγχώριου φυσικού αερίου, να προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια από το Ισραήλ, με πολύ χαμηλότερο κόστος απ' ό τι στοιχίζει σήμερα η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο. Σε κατοπινό στάδιο, η σύνδεση αυτή μπορεί να επεκταθεί στην Ελλάδα, ενώ με την έναρξη της παραγωγής υδρογονανθράκων από την ΑΟΖ της Κύπρου, το καλώδιο μπορεί να αποτελέσει μια ακόμη δίοδο για ενεργειακή τροφοδοσία της Ευρώπης, πέραν της δυνατότητας για προώθηση της παραγόμενης από ΑΠΕ ηλεκτρικής ενέργειας προς την Ε.Ε. Παράλληλα, μέσω του έργου αυτού επιτυγχάνεται διαφοροποίηση της ενεργειακής τροφοδοσίας της χώρας μας και ενισχύεται η ασφάλεια για απρόσκοπτη προμήθεια.

Οποιαδήποτε άλλη επιλογή προτείνεται για ενδιάμεση λύση, είτε αυτή είναι η εισαγωγή υγροποιημένου φυσικού αερίου είτε άλλη, πιστεύω ότι δεν θα οδηγήσει στο ζητούμενο που είναι η μείωση της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, η ΔΕΦΑ με το νέο διαγωνισμό προμήθειας φυσικού αερίου που ανακοίνωσε τον Ιανουάριο και σε μια προσπάθεια να διευκολύνει τους ενδιαφερόμενους αιτητές να προσφέρουν

καλύτερους οικονομικούς όρους, αύξησε τις ποσότητες φυσικού αερίου καθώς και τη χρονική διάρκεια συμβολαίου, για δέκα χρόνια από το 2016. Με δεδομένο ότι ένα τέτοιο συμβόλαιο θα είναι της τάξης των μερικών δεσκατομμυρίων ευρώ, η κατάληξη αυτού του εγχειρήματος, εγκυμονεί, κατά τη γνώμη μου, κινδύνους για καθυστέρηση των προσαθειών που γίνονται για ταχύτερη έλευση του φυσικού αερίου από τα εγχώρια κοιτάσματα μας.

ΕΡ: *Ποιά πιστεύετε πως θα είναι η συμβολή της Κύπρου στη Νέα Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Στρατηγική για το 2020;*

ΑΠ: Πέραν της σημαντικής αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας και της αξιοσημείωτης βελτίωσης της συμπεριφοράς του Κύπριου πολίτη στο θέμα της εξοικονόμησης ενέργειας, η καθοριστικότερη συμβολή της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή ενεργειακή στρατηγική για το 2020 είναι πιστεύω η δυνατότητα που προσφέρει στο να αποτελέσει: (α) τον προμηθευτή της Ευρώπης με ποσότητες φυσικού αερίου που θα εξορύσσονται από κυπριακά κοιτάσματα, οπότε θα προσμετρούνται στο ευρωπαϊκό ενεργειακό δυναμικό, (β) τον διαμετακομιστή για όδευση ποσοτήτων υδρογονανθράκων που παράγονται στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιανατολικής Μεσογείου με τελικό προορισμό την Ευρώπη, και (γ) τη διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας (παραγόμενης από ίδια κοιτάσματα υδρογονανθράκων, αλλά και από ΑΠΕ) στην Ευρώπη, μέσω του υποθαλάσσιου καλωδίου ηλεκτρικής διασύνδεσης Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας.

ΕΡ: *Κατά την άποψή σας που βρίσκεται η ισορροπία ισχύος στη διαπραγματευτική δύ-*

ναμη των ενεργειακών οδών, στην Ευρώπη ή στη Ρωσία;

ΑΠ: Αν ρίξουμε μια ματιά στις εισαγωγές φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2012, θα παρατηρήσουμε ότι περίπου το 35% προέρχεται από τη Ρωσία, επιβεβαιώνοντας την κοινή διαπίστωση ότι η Ευρώπη εξαρτάται ενεργειακά από αυτή. Ωστόσο τα ίδια στοιχεία μας οδηγούν και σε ένα άλλο συμπέρασμα. Το 60% των εξαγωγών φυσικού αερίου της Ρωσίας έχουν προορισμό χώρες της Ευρώπης. Αν αναλογιστούμε ότι πρόκειται για φυσικό αέριο που διοχετεύεται μέσω αγωγών, αντιλαμβάνεστε ότι η εξάρτηση της Ρωσίας από την αγορά της Ευρώπης είναι ακόμη πιο ισχυρή. Εντούτοις, η αδυναμία της Ευρώπης να αναπτύξει όλα αυτά τα χρόνια υποδομές για εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας ή και αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και το γεγονός ότι η ενέργεια είναι ζωτικό στοιχείο της σύγχρονης κοινωνίας, την καθιστούν ευάλωτη στις διαπραγματεύσεις της με τη Ρωσία. Αναμφίβολα, μια ενδεχόμενη στροφή της Ρωσίας προς την τεράστια αγορά της Κίνας, θα έχει σημαντικές επιπτώσεις και στην τιμή της τροφοδοσίας της Ευρώπης με φυσικό αέριο.

ΕΡ: Η κρίση στην Κριμαία έχει δημιουργήσει στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη την ανάγκη για υιοθέτηση εναλλακτικών στρατηγικών ενεργειών οι οποίες θα μειώσουν την επιρροή της Μόσχας. Ποιές ευκαιρίες και προσδοκίες παρουσιάζονται για την Κύπρο;

ΑΠ: Η παγκόσμια αγορά ΥΦΑ είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο ώστε οι ενεργειακοί διάδρομοι μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή να μπορούν εύκολα να αλλάζουν. Στις ΗΠΑ παρατηρείται τελευταία ένα ξέσπασμα προς τις εξαγωγές ΥΦΑ, λόγω των τιμών φυσικού αερίου που ισχύουν, οι οποίες είχαν μια ραγδαία μείωση με την ολοένα αυξανόμενη εκμετάλλευση κοιτασμάτων αερίου από σχιστόλιθους. Από την άλλη, στην Ευρώπη ως επί το πλείστον λειτουργεί ένα σύστημα προμήθειας και διαμετακόμισης φυσικού αερίου μέσω χερσαίων αγωγών.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Ρωσία παραμένει μέχρι σήμερα ένας σημαντικός ενεργειακός προμηθευτής της Ευρώπης, η Ε.Ε. θα πρέπει να προβεί σε αναπτύξεις που θα προσφέρουν μακροχρόνιες και ευέλικτες λύσεις για την ενεργειακή της προμήθεια και ασφάλεια, που θα επιτρέπουν την εκτροπή ποσοτήτων φυσικού αερίου και την αλλαγή προμηθευτή χωρίς την ανάγκη για εγκατάσταση νέων αγωγών μέσω άλλων διαδρόμων. Μια από αυτές τις λύσεις είναι και η εξεύρεση εναλλακτικών προμηθευτών, αλλά και η εξασφάλιση υποδομών ΥΦΑ που θα επιτρέπουν μια εναλλακτική λύση στην ενεργειακή τροφοδοσία της Ευρώπης. Στα πλαίσια αυτά,

η Κύπρος θα πρέπει να κινηθεί πλέον με περισσότερη αποφασιστικότητα και ταχύτερα βήματα προς τη θεμελίωση και ολοκλήρωση της υποδομής που θα την καταστήσει ως την 'ενεργειακή γέφυρα' μεταξύ της Ευρώπης και των μεγάλων αποθεμάτων φυσικού αερίου που έχουν ανακαλυφθεί στην Ανατολική Μεσόγειο.

ΕΡ: Ποιά θα είναι τα οφέλη από την αναδιοργάνωση και τη φιλελευθεροποίηση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο;

ΑΠ: Θεωρητικά από τον Μάιο του 2004 υπήρξε μια σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, έως την 1η Ιανουαρίου του 2014 όπου είχαμε το πλήρες άνοιγμά της, που στην πραγματικότητα επιτρέπει την ελεύθερη επιλογή προμηθευτή, πέραν των μεγάλων βιομηχανικών και εμπορικών καταναλωτών, και για τους οικιακούς καταναλωτές. Αυτά όμως παραμένουν στην θεωρία, εφόσον στην πράξη η ΑΗΚ συνεχίζει να μονοπωλεί την παραγωγή, προμήθεια και διανομή ηλεκτρισμού. Αν και άλλαξαν διάφορες κυβερνήσεις, δυστυχώς δεν κατάφεραν να θέσουν εκείνο το πλαίσιο-μοντέλο προκει-

μένου να έχουμε μια ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού επ' ωφελεία των νοικοκυριών αλλά και των κυπριακών επιχειρήσεων. Για ψηφοθηρικούς κυρίως σκοπούς η ΑΗΚ «προστατεύτηκε», δεν αναδιοργανώθηκε, ούτε εκσυγχρονίστηκε. Σε ένα μονοπωλιακό περιβάλλον δημιουργήσαμε, με αφορμή την εφαρμογή ευρωπαϊκών οδηγιών, αχρείαστες διοικητικές δομές με σκοπό να ρυθμίζεται η αγορά παραγωγής ηλεκτρισμού, η οποία στην ουσία δεν υφίσταται, και να διασφαλίζεται η αδιάκριτη πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρισμού των παραγωγών, που επί του παρόντος δεν υπάρχουν. Αν και έχουν δοθεί αρκετές άδειες από τη ΡΑΕΚ σε ιδιώτες για την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής για εμπορία, εντούτοις κανένα τέτοιο έργο δεν έχει μέχρι σήμερα ξεκινήσει (ίσως εν αναμονή και της έλευσης του φυσικού αερίου, πέραν της απουσίας ενός ξεκάθαρα και συγκεκριμένου μοντέλου αγοράς).

ΕΡ: Ποιές επενδύσεις μπορούν να γίνουν στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας; Μπορεί να δημιουργηθούν πολλές θέσεις εργασίας;

ΑΠ: Τα τελευταία χρόνια η Κύπρος παρουσίασε σημαντικές αναπτύξεις έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κυρίως αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων. Επίσης με τη μείωση του κόστους αγοράς μικρών φωτοβολταϊκών συστημάτων, η εγκατάσταση της τεχνολογίας αυτής σε οικιστικές μονάδες αυξήθηκε αρκετά. Για το 2012 το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική ακαθάριστη κατανάλωση της χώρας μας ήταν στο 7.7%. Θυμίζω ότι ο εθνικός στόχος για το 2020 είναι το ποσοστό αυτό να φτάσει το 13%. Παρά το γεγονός ότι οι αναπτύξεις έργων ΑΠΕ εμπλέκουν ντόπιο προσωπικό,

Το 60% των εξαγωγών φυσικού αερίου της Ρωσίας έχουν προορισμό την Ευρώπη. Αν αναλογιστούμε ότι πρόκειται για φυσικό αέριο που διοχετεύεται μέσω αγωγών, αντιλαμβάνεστε ότι η εξάρτηση της Ρωσίας από την αγορά της Ευρώπης είναι ακόμη πιο ισχυρή

η μικρή αγορά της Κύπρου δεν αφήνει περιθώρια για δημιουργία μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας, οι οποίες θα συμβάλουν ουσιαστικά στη μείωση της ανεργίας.

EP: Πιστεύετε σε μια οικονομική ανάκαμψη, όπου ο τομέας της ενέργειας θα διαδραματίσει ρόλο πρώτης γραμμής;

ΑΠ: Όπως έχω δηλώσει επανειλημμένως, πιστεύω ακράδαντα ότι ο τομέας της ενέργειας μπορεί να αποτελέσει την «ατμομηχανή» για επανεκκίνηση της οικονομίας. Λόγω του μεγάλου μεγέθους των επενδύσεων που θα πρέπει να γίνουν στον τομέα αυτό, η ενέργεια (και πιο συγκεκριμένα η παραγωγή και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων μας) μπορεί να δρομολογήσει αναπτυξιακή δυναμική για τη χώρα μας. Πέρα από τα έσοδα που θα έχουμε σε βάθος χρόνου από τις πωλήσεις υδρογονανθράκων, τα οφέλη που θα αποκομίσουμε από την εμπλοκή κυπριακών εταιρειών στην παροχή κυρίως υπηρεσιών είναι πολύ σημαντικά. Επίσης, αναμένεται να δημιουργηθούν χιλιάδες θέσεις εργασίες τόσο για τεχνίτες όσο και για ανώτερης εκπαίδευσης προσωπικό, τις οποίες οι κατάλληλα καταρτισμένοι κύπριοι θα κληθούν να επανδρώσουν.

EP: Το Ινστιτούτο Επαγγελματικών Σπουδών UCLAN Κύπρος σας έχει τιμήσει για την πολύχρονη προσφορά σας στα θέματα ενέργειας της Κύπρου με την ίδρυση και λειτουργία του κέντρου «Solon Kassinis Energy Training School & Research Centre» το οποίο φέρει το όνομα σας και του οποίου είστε πρόεδρος. Μιλήστε μας λίγο για αυτή την επαγγελματική κατάρτιση. (Ποιοί μπορούν να το παρακολουθήσουν, ποιές είναι οι επαγγελματικές ευκαιρίες που δημιουργούνται, πόσοι φοιτητές το παρακολουθούν σήμερα, κλπ);

ΑΠ: Όπως έχω αναφέρει πιο πάνω, στον τομέα των υδρογονανθράκων αναμένεται να δημιουργηθεί μεγάλος αριθμός θέσεων, τις οποίες θα κληθούν να επανδρώσουν οι κατάλληλα καταρτισμένοι κύπριοι. Στα πλαίσια της κατάρτισης του εγχώριου δυναμικού, σχεδόν όλα τα πανεπιστήμια έχουν διαμορφώσει προγράμματα μάθησης που στοχεύουν στην αγορά εργασίας στον τομέα των υδρογονανθράκων για ανώτερης εκπαίδευσης προσωπικό.

Σε αυτά τα πλαίσια έχει βασιστεί και το πρόγραμμα της Σχολής 'SOLON KASSINIS ENERGY TRAINING SCHOOL AND RESEARCH CENTRE', με τη διαφορά όμως ότι αυτό αποσκοπεί στην εκπαίδευση και κατάρτιση του εγχώριου δυναμικού σε τεχνικά θέματα του τομέα πετρελαίου και φυσικού αερίου, ώστε να μπορέσουν οι απόφοιτοι να αναλάβουν θέσεις στους τεχνικούς κυρίως ρόλους της βιομηχανίας υδρογονανθράκων. Το πρόγραμμα, που φέρει τον τίτλο 'Professional

Diploma in Oil and Gas', είναι ένα διετές προπτυχιακό πρόγραμμα με γλώσσα διδασκαλίας την αγγλική. Σκοπός του προγράμματος είναι να προετοιμάσει, να εκπαιδεύσει και να καταρτίσει τους φοιτητές σε επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τομέα της τεχνολογίας υδρογονανθράκων και της μηχανικής πετρελαίου και αερίου, προκειμένου να γίνουν εξειδικευμένοι εργατοτεχνίτες, όπως υπομηχανικοί, τεχνικοί, χειριστές, συγκολλητές, μηχανολόγοι και ηλεκτρολόγοι.

Στόχος του προγράμματος είναι να βοηθήσει στο να υπάρξει ένα καλά εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο θα είναι σε θέση να αναλάβει τους τεχνικούς ρόλους εντός της βιομηχανίας πετροχημικών, πετρελαίου και φυσικού αερίου. Για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 είχαν εισαχθεί 56 φοιτητές (εκ των οποίων οι περισσότεροι κατέχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης), ενώ υπάρχει και ένας μικρός αριθμός απόφοιτων πανεπιστημίου. Τα μαθήματα του πρώτου εξαμήνου του άρχισαν στις 4 Νοεμβρίου 2013 και ολοκληρώθηκαν στις αρχές Φεβρουαρίου του 2014, ενώ περί τα τέλη Φεβρουαρίου 2014 άρχισε το δεύτερο εξάμηνο. Σήμερα παρακολουθούν το πρόγραμμα περί των 60 φοιτητών, οι οποίοι στην παρούσα φάση εκπαιδεύονται στα θεωρητικά μαθήματα, ενώ με την ολοκλήρωση των εργαστηρίων (εντός του 2014) θα μπορούν να ξεκινήσουν και τα πρακτικά μαθήματα. Το πρόγραμμα μπορούν να παρακολουθήσουν όσοι πληρούν τα κάτωθι γενικά κριτήρια εισδοχής:

- Απολυτήριο σχολής δευτεροβάθμιας ή τεχνικής εκπαίδευσης, ή άλλο διεθνές ισοδύναμο.
- Καλές γνώσεις στα μαθηματικά, στη φυσική,

στη χημεία και στην αγγλική γλώσσα.

- IELTS level 4.0 (ή ισοδύναμο).

Αιτήσεις από άτομα με μη τυπικά προσόντα, ή με σχετική εμπειρία, καθώς και αιτήσεις από εκείνους που μπορούν να αποδείξουν την ικανότητά τους να αντεπεξέλθουν και να επωφεληθούν από σπουδές επιπέδου διπλώματος, γίνονται δεκτές και αξιολογούνται σε ξεχωριστή βάση.

EP: Κύριε Κασίνη, θα θέλαμε να μας πείτε λίγα λόγια για την εταιρεία σας, Kassinis International Consulting Company. Πότε ιδρύθηκε, ποιές υπηρεσίες προσφέρει, σε ποιές χώρες δραστηριοποιείται και ποιό είναι οι πελάτες σας;

ΑΠ: Η εταιρεία με την επωνυμία KASSINIS INTERNATIONAL CONSULTING LTD ιδρύθηκε από εμένα προσωπικά, στις 7 Αυγούστου 2013 (ημερομηνία εγγραφής της εταιρείας στον Έφορο Εταιρειών). Όπως καταλαβαίνετε είναι μια νεοσύστατη επιχείρηση, στην οποία το προσωπικό που εργοδοτείται σήμερα είναι λιγότερο από δέκα άτομα. Η εταιρεία ασχολείται με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών διεθνώς, κυρίως σε θέματα που αφορούν τη βιομηχανία πετρελαίου και αερίου, καθώς και σε γενικότερα θέματα της ενέργειας. Επίσης, δραστηριοποιείται στα θέματα εκπαίδευσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της, η εταιρεία συνεργάζεται με αριθμό ντόπιων, αλλά και ξένων επιχειρήσεων (κυρίως από χώρες όπως το Ισραήλ, η Νορβηγία, η Αίγυπτος, η Σουηδία, η Ολλανδία και οι ΗΠΑ).

• Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να ανατρέξει στην ιστοσελίδα της εταιρείας στο www.kassinis-consulting.com.

Οδυσσέας Τζεϊρανίδης (Τμήμα Πωλήσεων Λευκωσίας)

340
εργαζόμενοι

51 εκ. ευρώ
επενδύσεις

3 εργοστάσια
παραγωγής και
εμφιάλωσης
προϊόντων

800
Κύπριοι
προμηθευτές

14 εκ. ευρώ
συνεισφορά στο
Κυπριακό κράτος

ΜΑΖΙ ΜΕΓΑΛΩΣΑΜΕ ΜΑΖΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ ... ΝΑ ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

70 χρόνια τώρα, στην Α/φοί Λανίτη είμαστε αναπόσπαστο κομμάτι της κυπριακής οικονομίας:

- **Απασχολούμε** 340 υπαλλήλους, ενώ στηρίζουμε έμμεσα άλλες 2500 θέσεις εργασίας.
- **Επενδύσαμε** 51 εκατ. ευρώ στην Κύπρο τα τελευταία 8 χρόνια.
- **Λειτουργούμε** τρία εργοστάσια παραγωγής και εμφιάλωσης προϊόντων, αναψυκτικού & χυμού, φρέσκου γάλακτος και νερού.
- **Συνεργαζόμαστε** με 800 Κύπριους προμηθευτές.
- **Συνεισφέραμε** στα ταμεία του Κυπριακού Κράτους πέραν των 14 εκατ. ευρώ την τελευταία δεκαετία.

Σας ευχαριστούμε και ανταποδίδουμε την εμπιστοσύνη σας, συνεχίζοντας να συνεισφέρουμε στον τόπο μας, να φροντίζουμε και να προσφέρουμε στιγμές απόλαυσης.

Μιχάλης Γιωργάλλας, Αναπληρωτής Πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ

Ο χρόνος θα δείξει πότε θα λήξει η συνεργασία ΔΗΣΥ – ΕΥΡΩΚΟ

«Αναγνωρίζω ότι σε μια συνεργασία με ένα μεγάλο κόμμα όπως ο ΔΗΣΥ υπάρχουν κίνδυνοι αφομοίωσης»

Ερ.: Η συνεργασία του ΕΥΡΩΚΟ με το ΔΗΣΥ από πού αρχίζει και πού τελειώνει;

Απ.: Θα έλεγα ότι η συνεργασία με τον ΔΗΣΥ έχει ως αφετηρία την απόφαση μας να στηρίξουμε την κυβέρνηση του Προέδρου Αναστασιάδη, να εργαστούμε από κοινού για να μηδενίσουμε τους κινδύνους που απειλούν τον λαό μας και να κάνουμε μια νέα αρχή στην πατρίδα μας. Η τραγική πραγματικότητα των συσσιτίων, της φτώχειας, της ανεργίας, της κοινωνικής εξαθλίωσης και της εθνικής υπονόμησης, μας υποχρέωσε να αφήσουμε πίσω μας τις διαφορές και το διχαστικό παρελθόν. Χωρίς το κάθε κόμμα να εγκαταλείπει τις θέσεις του, επενδύσαμε σε αυτά που μας ενώνουν και εδραιώσαμε μια ειλικρινή

Η αλήθεια είναι ότι το ΕΥΡΩΚΟ δεν έχει διαγραφεί από το ΕΔΚ, έχει ανασταλεί η συμμετοχή του σε αυτό

και ουσιαστική συνεργασία. Δεν θα ήμουν υπερβολικός αν έλεγα ότι η συνεργασία αυτή κινείται πάνω στο εξελικτικό φιλοσοφικό σύστημα του Χέγκελ «Θέση - Αντίθεση - Σύνθεση». Στα πλαίσια της κυβερνητικής συνεργασίας προσπαθούμε να συνθέτουμε λύσεις στα πολλά και δύσκολα προβλήματα που υπάρχουν. Το πότε αυτή η συνεργασία θα λήξει, αυτό θα μας το δείξει ο χρόνος.

Ερ.: Λέγεται ότι πρόκειται ουσιαστικά για διαδικασία «αφομοίωσης» του ΕΥΡΩΚΟ στο ΔΗΣΥ...

Απ.: Ουδέν αναληθέστερο. Σας θυμίζω ότι το Ευρωπαϊκό Κόμμα αποδείχθηκε ανθεκτικό και άντεξε τους κραδασμούς μιας οδυνηρής διά-

σπασης. Αναγνωρίζω ότι σε μια συνεργασία με ένα μεγάλο κόμμα όπως ο ΔΗΣΥ υπάρχουν κίνδυνοι αφομοίωσης. Όμως το Ευρωπαϊκό Κόμμα έχει την αυτοτέλεια και την αυτοδυναμία του. Έχει μια καθιερωμένη πολιτική πορεία και θέσεις εμπειδωμένες στον λαό και θα συνεχίσει να πολιτεύεται υπεύθυνα και δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένο από κανένα. Εξάλλου στη συνεργασία με τον ΔΗΣΥ υπάρχει ειλικρίνεια και ισοτιμία και αυτό δημιουργεί κλίμα εμπιστοσύνης. Σας θυμίζω αυτά που είπε ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου ο οποίος κατά την παρουσίαση της υποψηφιότητας του Δημήτρη Συλλούρη δήλωσε ότι: «Η συμπόρευση των δύο κομμάτων δεν είναι συγχώνευση, ούτε και καταστρατηγεί την ανεξαρτησία του Ευρωπαϊκού Κόμματος». Αυτή είναι η αλήθεια.

Ερ.: Η συμμετοχή του Δημήτρη Συλλούρη στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ στις Ευρωεκλογές οδήγησε στο να διαγραφεί το ΕΥΡΩΚΟ από το Ευρωπαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα. Πώς επηρεάζει αυτή η εξέλιξη το κόμμα σας στην ευρωπαϊκή του εκπροσώπηση;

Απ.: Η αλήθεια είναι ότι δεν έχει διαγραφεί το Ευρωπαϊκό Κόμμα από το Ευρωπαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα αλλά έχει ανασταλεί η συμμετοχή του σε αυτό. Το λυπηρό όμως είναι ότι όλη αυτή η διαδικασία για την αναστολή ξεκίνησε από την Κύπρο. Ξεκίνησε από κάποιους που γνώριζαν ότι πλήττοντας το Ευρωπαϊκό Κόμμα πλήττουν τη συμμετοχή της Κύπρου σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε κάθε περίπτωση το Ευρωπαϊκό Κόμμα δεν πρόκειται να μείνει εκτός Ευρώπης ούτε και κανένας μπορεί να εμποδίσει την ευρωπαϊκή του εκπροσώπηση.

Δεν είμαι αισιόδοξος για το κυπριακό

Ερ.: Ποιά είναι η άποψη σας για την πορεία των συνομιλιών για το Κυπριακό; Τι πρέπει να προσέξει η ελληνοκυπριακή πλευρά στις διαπραγματεύσεις ώστε να προστατευτούν τα συμφέροντα και τα δικαιώματα του κυπριακού λαού;

Απ.: Δεν είμαι αισιόδοξος για την πορεία των συνομιλιών στο κυπριακό. Από τις πρώτες συναντήσεις η τουρκική πλευρά επαναλαμβάνει τον κακό, αδιάλλακτο και στρεψόδοκο της εαυτό, εμμένοντας σε δύο κράτη, δύο λαούς και κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τι είχες Γιάννη, τι είχα πάντα. Όμως νομίζω είναι η ώρα να γίνουμε ρεαλιστές και να δούμε το κυπριακό μέσα στην κονίστρα των συμφερόντων του σήμερα και όχι με τις σαράντα ετών χρεοκοπημένες προσεγγίσεις του χθες. Τα ενεργειακά κοιτάσματα, η συνεχιζόμενη κρίση στη Μέση Ανατολή και η νεογέννητη κρίση στην Ουκρανία, μεγάλωνουν

την ανάγκη για ένα υποσύστημα ασφαλείας στην Ανατολική Μεσόγειο που θα αποτελεί την ασπίδα προστασίας για τα οικονομικά, στρατιωτικά και άλλα συμφέροντα στη γειτονία μας, ισχυρών χωρών όπως οι ΗΠΑ, η Ρωσία, το Ισραήλ, η ΕΕ. Και το κυπριακό είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ασφάλεια στην εν λόγω περιοχή. Βασικός πυλώνας της στρατηγικής μας πρέπει να είναι η θέση ότι για να υπάρξει σωστή λύση στο κυπριακό που θα εδραιώνει την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο πρέπει να πιεστεί η Τουρκία να συνεργαστεί για λύση, να εξαναγκαστεί να αποσύρει τα κατοχικά στρατεύματα και να αφήσει τους Ε/Κ και τους Τ/Κ να καθορίσουν το κοινό τους μέλλον. Διαφορετικά μια δοτή, κακή λύση στο κυπριακό θα γίνει αιτία για ευρύτερη αποσταθεροποίηση που θα πλήξει τα συμφέροντα και τις ξένες επενδύσεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Καταλύτης δε της λύσης μπορεί να γίνει η ΕΕ η οποία είναι ο μόνος κοινός παρονομαστής που ενώνει τα συμφέροντα Ε/Κ, Τ/Κ, Ελλάδας και Τουρκίας. Με την ενεργότερη εμπλοκή της στο κυπριακό μπορεί να επηρεάσει θετικά την ποιότητα και το περιεχόμενο της τελικής λύσης.

Ερ.: Ως ΕΥΡΩΚΟ θέσατε, και συγκεκριμένα ο Πρόεδρος σας δημοσίως, όρο πως εάν παραβιαστεί εκ νέου η κυπριακή ΑΟΖ από τουρκικά σκάφη, τότε θα πρέπει να διακοπεί η διαδικασία των συνομιλιών. Είδαμε να παραβιάζεται η ΑΟΖ εκ νέου με μάλιστα πολύ προ-

κλητικό τρόπο, αλλά δεν είδαμε το κόμμα σας να επανέρχεται στην εν λόγω αξίωση που θέσατε.

Απ.: Θα διαφωνήσω με τον τρόπο που το τοποθετείτε. Δεν θέσαμε κανένα όρο και καμιά αξίωση. Απλά ο κ. Συλλούρης υπέδειξε το αυτονόητο. Ότι δηλαδή, δεν μπορούμε να διαπραγματευόμαστε αναζητώντας λύση του κυπριακού και ταυτόχρονα οι Τούρκοι να απειλούν και να παραβιάζουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Με ικανοποίηση είδαμε ότι και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης δημόσια δήλωσε ότι αν η Άγκυρα συνεχίσει τις παραβιάσεις και παρενοχλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, τότε δεδομένης της τουρκικής στρεψοδικίας δεν υπάρχει κανένας λόγος να συνεχίζονται οι συνομιλίες και ότι η πλευρά μας θα αποχωρήσει από τις διαπραγματεύσεις. Επομένως αφήνουμε στη διαπραγματευτική ευχέρεια του Προέδρου πότε και πως θα ενεργήσει σε αυτό το θέμα. Στο κυπριακό πρέπει να ενεργούμε με ορθολογισμό και ρεαλισμό και όχι με συναίσθημα. Πρέπει να είμαστε πειστικοί και ιδιαίτερα δεν πρέπει να δίνουμε την εντύπωση ότι ψάχνουμε τρόπους να φύγουμε από τις διαπραγματεύσεις.

Έχει γίνει μεγάλος θόρυβος για τα ονόματα...

Ερ.: Η μεγάλη αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων θεωρείται ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα. Πιστεύετε πως οι Διευθύνσεις

και τα Διοικητικά Συμβούλια των Τραπεζών μπορούν να λάβουν κάποια μέτρα ώστε να βοηθήσουν τους πολίτες;

Απ.: Δυστυχώς αυτό που διαπιστώνεται είναι ότι σε αυτή τη πολύ δύσκολη συγκυρία που διανύουμε, οι τράπεζες δεν λαμβάνουν υπόψη το ασφικτικό οικονομικό περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί και δεν βοηθούν όσο θα έπρεπε ιδιαίτερα τους μη αξιόχρεους πολίτες. Είναι εδώ που απαιτείται ο παρεμβατικός ρόλος του κράτους. Η νομοθετική ρύθμιση της προστασίας της κύριας οικογενειακής κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης είναι αδήριτη ανάγκη. Πρέπει να αποφύγουμε μαζικές εκποιήσεις και να προστατεύσουμε την ιδιοκτησία των φτωχών και μικρομεσαίων συμπολιτών μας. Η ιδιοκτησία υπήρξε, πάντοτε, το πιο ισχυρό δίκτυο προστασίας απέναντι στη φτώχεια και τον αποκλεισμό. Ήδη η κυβέρνηση επεξεργάζεται νομοσχέδια για τον τραπεζικό διαμεσολαβητή και την αφερεγγυότητα νομικών και φυσικών προσώπων, ενώ επί τάπητος είναι και η εξαγγελία του Προέδρου της Δημοκρατίας για ενοίκιο αντί υποθήκης. Η εφαρμογή τέτοιων ρυθμίσεων νομίζω θα είναι προς όφελος των πολιτών.

Ερ.: Πόσο αισιόδοξος είστε για την πορεία της οικονομίας; Με ποιούς τρόπους πιστεύετε πως θα έρθει η ανάκαμψη;

Απ.: Στην οικονομία έχει γίνει μια σημαντική προσπάθεια, αλλά απομένουν να γίνουν ακόμα πολλά διότι οι κίνδυνοι ακόμα ελλοχεύουν. Δεν μας αρκεί η ευημερία των δεικτών της οικονομίας. Πρέπει να ευημερούν και οι συμπολίτες μας. Η ανάκαμψη συνδέεται με την επαναφορά των τραπεζών σε πλήρη δραστηριότητα για να αποκτήσει ρευστότητα η αγορά και με την πλήρη άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τη μείωση των υψηλών επιτοκίων. Επίσης σχετίζεται με την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων που θα φέρουν «φρέσκο χρήμα» στην Κύπρο και θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Καθοριστικής σημασίας θα είναι η επιστροφή της Κύπρου στις αγορές. Είναι η ώρα να αξιοποιήσουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κύπρου σε τομείς που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία για την κυπριακή οικονομία, όπως ο τουρισμός, η ναυτιλία, οι υπηρεσίες, η ενέργεια. Ταυτόχρονα πρέπει να πατάξουμε τη γραφειοκρατία και να ξεριζώσουμε τη διαπλοκή, τη διαφθορά και την ατιμωρησία από το σώμα της κοινωνίας μας. Η κρίση είναι ευκαιρία για ριζικές τομές και τολμηρές αλλαγές. Λάθη, παραλείψεις, καταχρηστικές νοοτροπίες δεκαετιών πρέπει να εκλείψουν. Για να λέμε ότι αφήσαμε οριστικά πίσω μας την κρίση και τους κινδύνους, πρέπει πρώτα να φτιάξουμε ένα σύγχρονο κράτος οικονομικό και ευέλικτο, που να δημιουργεί έσοδα,

να γεννά υπεραξίες, να έχει ανταγωνιστικότητα, να είναι ελκυστικό σε επενδύσεις, να δημιουργεί θέσεις εργασίας και να μας κάνει περήφανους.

Ερ.: Στο προσχέδιο της Έκθεσης της Επιτροπής Θεσμών για το σκάνδαλο της Οικονομίας, δεν καταγράφονται τα ονόματα πολιτικών, αυτό πιστεύετε ότι αφήνει εκτεθειμένο τον Πρόεδρο του ΕΥΡΩΚΟ, ο οποίος είναι και ο Πρόεδρος της Επιτροπής;

Απ.: Έχει γίνει πολύς λόγος για τα ονόματα στο προσχέδιο της Έκθεσης της Επιτροπής Θεσμών. Δυστυχώς αυτό εμπόδισε την προβολή των άλλων πολύ σημαντικών στοιχείων και ευρημάτων της έρευνας. Τελικά η απόφαση της Επιτροπής Θεσμών είναι να περιλάβει στην Έκθεση της τα ονόματα όσων δεν θα διευκολύνονται λόγω της δημοσιοποίησης, να απαλλαγούν από ενδεχόμενη δικαστική διαδικασία εναντίον τους. Η άποψη του κ. Συλλούρη επ' αυτού ήταν συγκεκριμένη. Δεν πρέπει να δωθεί σε κανένα η ευκαιρία να επικαλεστεί την Έκθεση είτε για να ξεφύγει από τη δικαιοσύνη, είτε για να παρεμποδίσει τις περαιτέρω έρευνες, είτε για να αποφύγει την τιμωρία. Αυτή του η στάση όχι μόνο δεν τον εκθέτει αλλά τον τιμά. Σημειώνω επίσης ότι η δουλειά που έκανε η Επιτροπή Θεσμών, εδώ και πολλούς μήνες ήταν σκληρή και επίπονη. Ο όγκος των εγγράφων και των στοιχείων που κατατέθηκαν στην επιτροπή ήταν τεράστιος. Πολλά θέματα θα παρέμεναν εν κρυπτώ, αν δεν

έμπαιναν κάτω από το μικροσκόπιο της Επιτροπής.

Το ΕΛΑΜ και ο Ιωνάς

Ερ.: Οι πρόσφατες φασιστικές και καταδικαστέες συμπεριφορές του ΕΛΑΜ οδήγησαν στην παύση του Αρχηγού της Αστυνομίας κ. Μιχάλη Παπαγεωργίου και στο διορισμό στη θέση του κ. Ζαχαρία Χρυσοστόμου. Θεωρείτε ότι εκτός από τον Αρχηγό είχε ευθύνη και ο πολιτικός προϊστάμενος της Αστυνομίας; Όσο αφορά το ΕΛΑΜ, θεωρείτε πως πρέπει να τεθεί εκτός νόμου;

Απ.: Ο κάθε πολιτικός προϊστάμενος έχει ευθύνη για τα πεπραγμένα του Υπουργείου του. Στην περίπτωση που με ρωτάτε νομίζω ότι η ευθύνη για την αποτροπή των επεισοδίων την είχε η Αστυνομία και όχι ο πολιτικός της προϊστάμενος. Αν υπάρχει κάποια ευθύνη στον Υπουργό είναι γιατί δεν ζήτησε έγκαιρα την παύση του Αρχηγού δεδομένου ότι κρίθηκε ανεπαρκής για τα καθήκοντα του. Η νοοτροπία ότι όποιος καθίσει σε μια καρέκλα εξουσίας πρέπει να την εγκαταλείπει όταν συνταξιοδοτηθεί, πρέπει να τερματιστεί επιτέλους. Όσο για το ΕΛΑΜ αν τεκμηριωθούν αξιόποινες ενέργειες στη δράση του τότε αναμφίβολα πρέπει να τεθεί εκτός νόμου. Σε διαφορετική περίπτωση τις φασιστικές και καταδικαστέες συμπεριφορές του ΕΛΑΜ θα τις συντρίψει η ίδια η Δημοκρατία στην πατρίδα μας.

Παύλος Κοντίδης

Δεν κλείνουμε τα μάτια σε ό,τι συμβαίνει γύρω μας, εσύ;

Στηρίζουμε τα κοινωνικά παντοπωλεία

Τα κοινωνικά παντοπωλεία μας χρειάζονται. Γιατί σήμερα υπάρχουν 48.000 οικογένειες γύρω μας, που έχουν ανάγκη ακόμα και τα πιο βασικά. Μπορούμε να βοηθήσουμε όλοι μας. Η ΟΠΑΠ Κύπρου στηρίζει τα κοινωνικά παντοπωλεία. Γιατί όσο περισσότεροι συμμετέχουμε σε αυτήν την προσπάθεια τόσο το καλύτερο. Όλοι μαζί θα κερδίσουμε και αυτόν τον αγώνα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ
ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

μία εταιρία
μία ιδέα
καλόγια όλους

Σταύρος Ζένιος

{ Κύπρος Δημιουργική, Κύπρος Περήφανη.
Με αξιοπιστία, μεθοδικότητα, επαγγελματισμό και γνώσεις. }

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντι σας ένα απλό πολίτη τι θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Κοιτάξτε, η Ευρώπη μας αφορά! Νιώσαμε το βαρύ της χέρι αλλά και τη στήριξη της τώρα με την κρίση, μας αδίκησαν με το κούρεμα αλλά και μας έσωσε από την χρεωκοπία. Στο χέρι μας είναι να στείλουμε στο ευρωκοινοβούλιο αξιόπιστες φωνές που να πειθούν. Οι ευρωβουλευτές μας είναι οι ακροβολιστές που θα τοποθετήσουμε μεταξύ 766 ισχυρών προσωπικοτήτων του ευρωκοινοβουλίου, και τους θέλουμε εύστοχους, με γνώσεις, με διεθνή εμπειρία και ευρωπαϊκές επαφές. Ο πολίτης οφείλει, είτε να επιλέξει από τους υποψηφίους τους άριστους, αυτούς που θα καταφέρουν να ακούγεται δυνατά και καθαρά ο λόγος τους, ή να μπει ο ίδιος στην αρένα της πολιτικής προσφέροντας εναλλακτική επιλογή, τον διαφορετικό πολιτικό λόγο που θα ήθελε να ακούγεται από το πολιτικό σύστημα, να εκπέμψει σύγχρονα μηνύματα για διαφάνεια και ανανέωση. Βεβαίως το πολιτικό σύστημα απογοήτευσε τους πολίτες. Ακόμη και στο ευρωκοινοβούλιο, 4 από τους 6 εκπροσώπους μας είχαν ελάχιστη παρουσία, κατατάσσονται στην τελευταία κατηγορία όσο αφορά δραστηριοποίηση και επιρροή. Αυτό αποκαλύπτεται από ιστοσελίδες που παρακολουθούν το έργο του ευρωκοινοβουλίου, είναι ανησυχητικό, και στο χέρι των πολιτών είναι να το διορθώσουν με την ψήφο τους. Δέστε π.χ., www.mepranking.eu

ΕΡ: Τι μπορεί να πετύχει η Κύπρος με την μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Ένας ευρωβουλευτής μπορεί να πετύχει πολλά, φτάνει να ξέρει τι θέλει. Και το ευρωκοινοβούλιο μπορεί να κάνει πολλά για τη χώρα μας, φτάνει να πείσουμε. Οι

πολιτικές της ΕΕ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μικρών χωρών και των χωρών της ευρωπαϊκής περιφέρειας, και γι' αυτά μπορούν και πρέπει να δουλέψουν οι Κύπριο ευρωβουλευτές. Επίσης να εξηγήσουμε πως τα κατάγματα φυσικού αερίου αφορούν τις ενεργειακές ανάγκες της Ευρώπης, της Γερμανικής βιομηχανίας και των Γαλλικών νοικοκυριών και των ξενοδοχείων της Ρώμης. Έτσι βάζουμε το φυσικό αέριο στην εξίσωση της ισχύος με θετικό πρόσημο για εμάς.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος

και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Οι εκλογές καθαυτές έμμεσα μόνο σχετίζονται με τις προοπτικές των δικών μας προβλημάτων, στην Ευρώπη στέλνουμε τώρα εκπροσώπους, όχι στην Κυπριακή Βουλή ούτε στο Προεδρικό. Ωστόσο επιλέγοντας ικανούς εκπροσώπους, ενδυναμώνουμε την παρουσία μας σε βήματα όπου λαμβάνονται αποφάσεις και αυτό θα αποτελέσει στήριξη στους κυβερνητικούς χειρισμούς. Δεν θα κουραστώ να το λέω: χρειαζόμαστε σε ευρωπαϊκά βήματα φωνές με γνώσεις και επιχειρηματολογία, με ευρωπαϊκές επαφές και διεθνείς εμπειρίες που να εξηγήσουν τις θέσεις μας.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητες σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Να προωθήσω συνεργασίες που να ενδυναμώνουν όχι μόνο την Κύπρο αλλά και τις ευρωπαϊκές υποθέσεις διότι μόνο αν εναρμονίζουμε τα δικά μας δίκαια με τα δίκαια άλλων επιτυγχάνουμε τους στόχους μας. Μπορούμε να φτιάξουμε δίκτυο συνεργασίας με τις μικρές χώρες για να ακούγεται δυνατά η φωνή μας, και συνεργασία με τις χώρες της διεφέρειας για να είναι η Ευρωπαϊκή περιφέρεια στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών σχεδιασμών. Προτεραιότητα μου σαφώς η οικονομία, να υπάρχει ένας κύπριος με βαθιά γνώση των θεμάτων στην Επιτροπή Οικονομικών του Ευρωκοινοβουλίου. Θα προσθέσω στο οπλοστάσιο των δικών μας ευρωβουλευτών τεχνοκρατική κατάρτιση, ανεξαρτησία σκέψης, μια φωνή που αποδεδειγμένα πείθει στην Ευρώπη. Όπως έπειθα τις πανεπιστημιακές ηγεσίες στην Ευρώπη ως Πρόεδρος των Πρυτάνων των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών πρωτευουσών από το 2007, έτσι θα επιχειρηματολογήω για τις εθνικές μας υποθέσεις.

Βιογραφικό

Ο **Σταύρος Α. Ζένιος** είναι εξερευνητής της αλήθειας και οραματιστής μεταρρυθμίσεων που αναβαθμίζουν τη ζωή του ενός και του συνόλου. Υποστηρίζει ένθερμα ότι η πολιτική είναι ευθύνη του κάθε πολίτη και ότι εμείς οι Κύπριοι διαθέτουμε ό,τι χρειάζεται για να οικοδομήσουμε μια νέα, σύγχρονη, δημιουργική Κύπρο. Είναι πανεπιστημιακός, πατέρας, ορειβάτης, ενεργός πολίτης—όχι πάντα με την ίδια σειρά προτεραιότητας. Είναι επίσης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και Senior Fellow στη Σχολή Διοίκησης Wharton του Πανεπιστημίου Πενσυλβανίας.

Για δεκαπέντε χρόνια εργαζόταν στις ΗΠΑ όπου υπήρξε τακτικός καθηγητής (tenured faculty) στην Σχολή Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πενσυλβανίας και επισκέπτης καθηγητής στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT) και

ερευνητής στη Διεθνή Τράπεζα. Επέστρεψε στην Κύπρο το 1992 με την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου και υπήρξε ο πρώτος Κοσμήτορας της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης.

Διετέλεσε Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου (2002-2010) και υπηρετεί τη 2η του θητεία ως Πρόεδρος των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών πρωτευουσών UNICA, θέση στην οποία εκλέχθηκε για πρώτη φορά στη Σύνοδο της Μόσχας το 2007. Φοίτησε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο. Σπούδασε Ηλεκτρολογία στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο, Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και Διοικητική Επιστήμη στο Πανεπιστήμιο Princeton, ΗΠΑ, από όπου πήρε τον διδακτορικό τίτλο. Δημοσίευσε πέραν των εκατό επιστημονικών άρθρων σε κορυφαία διεθνή περιοδικά ειδικότερα στη διοικητική

επιστήμη και διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων. Είναι συγγραφέας πέντε βιβλίων και επιμελητής άλλων επτά τα οποία έχουν εκδοθεί, μεταξύ άλλων, από τους εκδοτικούς οίκους των Πανεπιστημίων Οξφόρδης και Κέμπριτζ. Εργασίες του έχουν βραβευθεί τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη. Βιβλίο του μεταφράστηκε στα Κινέζικα. Το προσωπικό του στίγμα για την πολιτική αποτυπώνεται στο βιβλίο του “Δημιουργική Κύπρος. Πολιτική μεταρρύθμιση για την Κύπρο του 21ου αιώνα”. Πραγματεύεται ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που απασχολούν την Κυπριακή κοινωνία σήμερα—Κράτος, Οικονομία, Κυπριακό, Αξίες- και έχει χαρακτηριστεί πωξίδα για την πολιτική ζωή του τόπου.

Δίνει διαλέξεις διεθνώς σε χρηματοοικονομικά θέματα και παρεμβαίνει στα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης σε θέ-

ματα που αφορούν την Κυπριακή κρίση. Ήταν ομιλητής στο TEDxNicosia. Πρόσφερε συμβουλευτικές υπηρεσίες στη Διεθνή Τράπεζα και σε επιτυχημένους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Είναι πατέρας τεσσάρων παιδιών. Όταν δεν εργάζεται ασχολείται με την ποδηλασία και το αργεντινικό ταγκό. Με τη σύζυγο του Νίνα ανέβηκαν στο Κιλμάντζαρο στις 17 Αυγούστου του 2002 φθάνοντας στην κορυφή UHURU, δηλαδή ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, (5.895 μ.) στις 8.20 π.μ. Μαζί με τον φίλο του Γιάννη Μούσκο και ομάδα φοιτητών ανέβασαν την Κυπριακή σημαία στο ψηλότερο βουνό της Ευρώπης, το Ελ Μπρους στον Καύκασο σε θερμοκρασίες -20° C. Θέλει να κατέλθει στο στίβο της ευρωπαϊκής πολιτικής για να προσφέρει στα κοινά τις εμπειρίες του και τις γνώσεις του.

Ελένη Θεοχάρους

Με ειλικρίνεια, αξιοπρέπεια και εντιμότητα
για την Ευρώπη του μέλλοντος.

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντί σας ένα απλό πολίτη τί θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Ο συνειδητοποιημένος και ενεργός πολίτης γνωρίζει γιατί πρέπει να ψηφίσει. Ο εν αγνοία ευρισκόμενος δεν μπορεί να πειστεί με φληναφήματα της τελευταίας στιγμής. Αυτό άλλωστε επιτείνει και την απαξίωση προς τους πολιτικούς. Σε άλλοτε άλλη ένταση έχω ζησει ανάλογες συμπεριφορές και στο παρελθόν όπου οι πολιτικοί εξαντλώντας τη ρητορική της θυσίας και αυταπάτησης του πολίτη αλλά και τις ανεργάτιστες υποσχέσεις, συντηρούν ένα επίπεδο πολιτικής συμπεριφοράς αρκετά αρνητικό, αναχρονιστικό, και μη δημοκρατικό. Ο λαός υπέφερε και υποφέρει πολλά από την τουρκική κατοχή, την κακοδιοίκηση και την οικονομική κρίση. Δεν γνωρίζει τους ενόχους για το δράμα που ζει, μπορεί να τους υποψιάζεται αλλά δεν είδε ποτέ κανένα να τιμωρείται, ζει φαινόμενα διαφθοράς και αδιαφάνειας και βλέπει το λαϊκισμό να θριαμβεύει, συντηρίζει να αφήνει τους πολιτικούς να του λένε ότι θέλει να ακούσει, γίνεται θύμα τοξικής αλλά παθητικής αδράνειας, άγνοιας και απαξίωσης. Δεν γνωρίζει ότι η ΕΕ δεν είναι η τρόικα. Δικαίως αισθάνεται απογοήτευση απέναντι στο πολιτικό σύστημα. Η απομείωση των καταθέσεων αποτέλεσε καίριο πλήγμα στην αξιοπιστία του πολιτικού μας συστήματος. Συνεπώς αναμένω υψηλά ποσοστά αποχής. Όμως η αποχή δεν είναι η δέουσα επιλογή για κανένα πολίτη. Στις εκλογές της 25ης Μαΐου δεν εκλέγουμε νέα κυβέρνηση, νέα βουλή, δεν είναι ψήφος εμπιστοσύνης προς το σύστημα, είναι η διαδικασία για τη σωστή εκπροσώπηση του λαού στο ΕΚ. Το οποίο μας συμπαροστάθηκε και οι έξι ευρωβουλευτές νομίζω ήσαν ιδιαίτερα μαχητικοί

αποτελεσματικοί και έντιμοι απέναντι στο λαό. Αυτή η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί. Απλώς ας καταλάβει ο καθένας πως έστω και εκατό άνθρωποι να ψηφίσουν, θα εκλέξουν έξι ευρωβουλευτές. Που πιθανόν να μην είναι οι καταλληλότεροι. Ο λαός νομίζω γνωρίζει πως όλοι οι πολιτικοί δεν είναι οι ίδιοι, γι' αυτό ας κάνει τις επιλογές του, μη επιτρέποντας στρεβλώσεις.

ΕΡ: Τί μπορεί να πετύχει η Κύπρος με τη μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Οι Κύπριοι Ευρωβουλευτές δρουν ως πολλαπλασιαστές ισχύος, δρουν καταλυτικά μέσα στις πολιτικές τους ομάδες και κερδίζουν στη στήριξη τους.

Έτσι γίνονται αποτελεσματικοί και οι προσπάθειες τους τελεσφορούν.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Στο εθνικό μας θέμα ουδείς ευρωπαίος βουλευτής ή επίτροπος ή αξιωματούχος, όσο και αν διάκειται εχθρικά προς την Κύπρο, μπορεί να προβάλει αντεπιχείρημα στη θέση ότι διεκδικούμε απλά την εφαρμογή των αρχών και των αξιών της ΕΕ και των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ευρωπαίου πολίτη για όλους τους Κύπριους, σε όλη την επικράτεια της Δημοκρατίας. Για το οικονομικό, θα έλεγα ότι πρέπει να ξεκινήσουμε την ανοικοδόμηση ξανά από εδώ, από την Κύπρο, από το λαό μας. Εμείς ως ευρωβουλευτές θα εξαντλήσουμε όλες τις δυνατότητες στήριξης με έκτακτη βοήθεια και κοινοτικά κονδύλια αλληλεγγύης.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητες σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Προτεραιότητα αυτή τη στιγμή είναι η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής με μέτρα στήριξης των φτωχών, των αδυνάτων, των παιδιών. Εργάζομαι εντατικά για να διατηρήσει ο Κύπριος πολίτης την αξιοπρέπεια του μέσα στη μεγάλη απόγνωση που βιώνει.

Το εθνικό μας θέμα αποτελεί πάντοτε ύψιστη προτεραιότητα και τη μεγαλύτερη μας έννοια, έως ότου ο τόπος απαλλαγεί από την κατοχή. Η εντολή ανανέωσης της θητείας μου στο Ευρωκοινοβούλιο και η πείρα και η επιτροπή που έχω θα με καταστήσουν ιδιαίτερα αποτελεσματική στην πάλη για τα δίκαια του λαού μας, των πολιτών.

Βιογραφικό

Η Δρ. Ελένη Θεοχάρους, Ευρωβουλευτής, Διδάκτωρ Ιατρικής, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Παιδοχειρουργός και Λογοτέχνης, γεννήθηκε στον Αμιάντο στις 24 Ιουνίου 1953. Σπούδασε στην Ιατρική και στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ειδικεύτηκε στη Γενική Χειρουργική, Παιδοχειρουργική και Παιδοουρολογία. Έλαβε τον τίτλο της Επίτιμης Διδάκτορος από το Εθνικό Πανεπιστήμιο της Ομόσπονδης Ρωσικής Δημοκρατίας Κόμι και από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Το 2001 εξελέγη Βουλευτής ΔΗΣΥ Λεμεσού και επανεξελέγη το 2006. Διετέλεσε Πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας της Κυπριακής Βουλής, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών

και μέλος πολλών άλλων Επιτροπών.

Το 2009 εξελέγη Ευρωβουλευτής του ΔΗΣΥ-ΕΛΚ. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διετέλεσε μέλος των Επιτροπών Ανάπτυξης και Εξωτερικών και Αναπληρωματικό μέλος στην Επιτροπή Υγείας, Περιβάλλοντος και Ασφάλειας Τροφίμων. Διετέλεσε επίσης μέλος της Μεικτής Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, της Επιτροπής ΕΕ-ΑΚΕ, εισηγήτρια των διμερών συνμιλιών Ευρωπαϊκής Ένωσης- Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας, Πρόεδρος της Ομάδας Φιλίας Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου-Αρμενίας, αντιπρόεδρος των Επιτροπών ΚΑΡΙΦΟΡΟΥΜ και ACCESS TO MEDICINE, μέλος των επιτροπών φιλίας με αρκετές άλλες χώρες και της ομάδας στήρι-

ξης των ΛΟΑΤ ατόμων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εκπροσώπησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όντας επικεφαλής ή μέλος σε Συνεδρία κυρίως επί ζητημάτων Εξωτερικής Πολιτικής, Ανάπτυξης, Υγείας, Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής σε όλες τις ηπείρους.

Εξέδωσε έξι Ποιητικές Συλλογές και τιμήθηκε δύο φορές με το Πρώτο Κρατικό Βραβείο Ποίησης.

Είναι ακτιβίστρια εθελοντής γιατρός και εργάζεται συνεχώς τα τελευταία 25 χρόνια σε ανθρωπιστικές αποστολές σε πεδία πολέμων εμφυλίων συγκρούσεων, φυσικών καταστροφών και υπο-ανάπτυξης. Παράλληλα διδάσκει Παιδοχειρουργική σε Ιατρικές Σχολές αναπτυσσόμενων χωρών και διοργανώνει προγράμ-

ματα αντιμετώπισης της φτώχειας.

Για τη συνολική δράση της τιμήθηκε με το Δεύτερο Πανευρωπαϊκό Βραβείο Εθελοντισμού της Γαλλικής Κυβέρνησης, τον τίτλο του Ιππότη της Λεγεώνας των Ξένων της Γαλλικής Κυβέρνησης, τον τίτλο της Αρχόντισσας των Εκκλησιών και Οφικιαλίου του Αγίου Μάρκου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, το Πανβαλκανικό Βραβείο Βαρδινογιάννη, το Χρυσό Μετάλλιο τιμής του Ναγκόρνο Καραμπάχ, την Ανωτάτη διάκριση με χρυσό Μετάλλιο του Εθνικού Πανεπιστημίου του Ερεβάν, και με πολλά άλλα διεθνή και εντόπια βραβεία.

Η Ελένη Θεοχάρους πραγματοποιεί διδακτορική διατριβή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Χρήστος Στυλιανίδης

{ Για μια αξιόπιστη Κύπρο
στην Ευρώπη. }

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντι σας ένα απλό πολίτη τί θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Είναι γεγονός ότι οι πολίτες στο σύνολό τους αισθάνονται απογοήτευση από το πολιτικό σύστημα και από τους ίδιους τους πολιτικούς. Και όχι αδικώς. Δυστυχώς, όπως και σε όλους τους τομείς, πάντοτε η αρνητική πτυχή των πραγμάτων φαντάζει πιο έντονη. Οι δυσκολίες που βιώνει ο πολίτης σήμερα, σε μεγάλο βαθμό ως αποτέλεσμα των ενεργειών ή παραλείψεων από πλευράς πολιτικών, και η αγανάκτηση που φυσιολογικά αισθάνονται, βρίσκει τον απλό πολίτη αντιμέτωπο με την πολιτική και τους ανθρώπους που την υπηρετούν. Ωστόσο, η ισοπέδωση ποτέ δεν είναι φίλος της αντικειμενικότητας. Οι πολίτες μέσω ακριβώς των πολιτικών έχουν φωνή και αυτή η φωνή μετουσιώνεται σε πράξεις. Η αποχή ποτέ δεν αποτέλεσε λύση. Η φυγή ποτέ δεν έφερε αποτελέσματα. Μέσα από την ψήφο του ο πολίτης ξεκαθαρίζει τις επιλογές του, ορθώνει το ανάστημα του και καθοδηγεί το δικό του μέλλον ενάντια στις πρακτικές που απαξιώνει και υπέρ του πολιτικού ήθους και της ηθικής που ο ίδιος αξιώνει από τους πολιτικούς.

ΕΡ: Τί μπορεί να πετύχει η Κύπρος με τη μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Η Κύπρος είναι ισότιμο μέλος της ΕΕ με τη δική της φωνή. Η αριθμητικά μικρή συγκριτικά εκπροσώπηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν σημαίνει απαραίτητα ότι αυτή η φωνή είναι αδύναμη. Η δύναμη του λόγου δεν αφορά τους αριθμούς. Αφορά την ισχύ του δικαίου, της ηθικής και της πολιτικής δεξιοτήτας.

Αυτή τη στιγμή της μεγάλης ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης που δεν αφήνει παρά λαβωμένη την Κύπρο, και σε μια κρίσιμη καμπή στις προσπάθειες για επίλυση του εθνικού μας ζητήματος, η σωστή, δυναμική προβολή

της ορθότητας των θέσεων μας στην Ευρώπη αποτελεί αδήριτη ανάγκη.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Σ' αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία της χώρας μας και παρ' όλες τις πικρίες που βιώσαμε από τους Ευρωπαίους εταίρους μας, η Ευρώπη εξακολουθεί να αποτελεί την ασφαλιστική δικλείδα και ο σύμμαχος που θα δώσει προοπτικές τόσο στην οικονομία όσο και στο εθνικό μας ζήτημα. Φτάνει να αξιοποιήσουμε σωστά αυτά που μας προσφέρονται με σταθερές συμμαχίες και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων. Βέβαια, η «ευρωπαϊκή ολοκλήρωση» θα έλθει μόνο με τη λύση του

Κυπριακού. Μόνο όταν το κεκτημένο εφαρμοστεί σ' όλη την επικράτεια της Κύπρου. Δεν υπάρχει υποκατάστατο της λύσης του Κυπριακού εκτός από την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων. Σ' αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία της χώρας μας και παρ' όλες τις πικρίες που βιώσαμε από τους Ευρωπαίους εταίρους μας, η Ευρώπη εξακολουθεί να αποτελεί την ασφαλιστική δικλείδα και ο σύμμαχος που θα δώσει προοπτικές τόσο στην οικονομία όσο και στο εθνικό μας ζήτημα. Φτάνει να αξιοποιήσουμε σωστά αυτά που μας προσφέρονται με σταθερές συμμαχίες και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων. Βέβαια, η «ευρωπαϊκή ολοκλήρωση» θα έλθει μόνο με τη λύση του Κυπριακού. Μόνο όταν το κεκτημένο εφαρμοστεί σ' όλη την επικράτεια της Κύπρου. Δεν υπάρχει υποκατάστατο της λύσης του Κυπριακού εκτός από την πλήρη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών δυνατοτήτων.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητες σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Το προσωπικό μου όραμα είναι μια αποτελεσματική Ευρώπη ως θεματοφύλακας του δικαίου και της ηθικής. Μιας Ευρώπης που θα δικαιώνει με τις θέσεις και τις ενέργειες της τις ίδιες τις αρχές και αξίες πάνω στις οποίες εδράζεται. Με σκληρή δουλειά, με επιμονή και ζήλο θα δώσω το άπαν των δυνάμεων μου για μια ποιοτική Ευρώπη για τους πολίτες της. Μια Ευρώπη όχι με άψυχους θεσμούς, αλλά που θα προσφέρει ίσες και περισσότερες ευκαιρίες σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες.

Μια Ευρώπη που θα δημιουργεί ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας, μια Ευρώπη που θα ακυρώνει τις ανισότητες, μια Ευρώπη που θα στέκει αρωγός, συμπαραστάτης, σύμμαχος στην εδραίωση και εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των λαών.

Βιογραφικό

Ο Χρήστος Στυλιανίδης γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 26 Ιουνίου 1958.

Από τον Μάρτιο του 2013 είναι Κυβερνητικός Εκπρόσωπος στην Κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη, και με την ιδιότητα αυτή συμμετέχει με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε όλα τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια. Στις Βουλευτικές Εκλογές Μαΐου 2006 εκλέχθηκε μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, στην επαρχία Λευκωσίας, με το ψηφοδέλτιο του Δημοκρατικού Συναγερμού και επανεκλέχθηκε το 2011 για την περίοδο 2011-2016.

Υπήρξε Αναπληρωτής Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Βουλής, καθώς και μέλος της Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων την πε-

ρίοδο 2006-2013. Υπήρξε εκπρόσωπος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) για μια επταετία. Τον Ιούλιο του 2012 εκλέχθηκε στην εξαιρετικά τιμητική θέση του προεδρείου του ΟΑΣΕ.

Διετέλεσε Επίτροπος Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του ΔΗ.ΣΥ. από τον Ιούνιο του 2012 και Συντονιστής για τη διαμόρφωση του κυβερνητικού προγράμματος των υποψηφίων προέδρων Νίκου Αναστασιάδη και Ιωάννη Κασουλίδη. Διετέλεσε Επίτροπος Ευρωπαϊκών Θεμάτων του ΔΗ.ΣΥ. (2006 - 2008) και Συντονιστής του Τομέα Εσωτερικών του ΔΗ.ΣΥ.

από το 2008 μέχρι το 2011.

Ο Χρήστος Στυλιανίδης συμμετείχε σε πολλά κοινοβουλευτικά φόρα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΡΡ) για θέματα όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τα ευρωπαϊκά σύνορα και η λαθρομετανάστευση, η ευρωπαϊκή ασφάλεια και η ευρωμεσογειακή συνεργασία.

Τον Μάρτιο του 1998 ανέλαβε Κυβερνητικός Εκπρόσωπος στην Κυβέρνηση του Προέδρου Γλαύκου Κληρίδη. Ως Κυβερνητικός Εκπρόσωπος συμμετείχε στο Εθνικό Συμβούλιο και σε όλες τις κρίσιμες διαβουλεύσεις του κυπριακού προβλήματος και της ευρωπαϊκής πορείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ειδικότερα στις σημαντικές Συνόδους Κορυφής του Λονδίνου και της Βιέννης.

Το 1999 υπέβαλε οικειοθελώς την παραίτηση του από τη θέση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου για λόγους αρχής.

Κατά τις Προεδρικές Εκλογές του 1998 και 2003, υπήρξε ο εκπρόσωπος του υποψηφίου Προέδρου κ. Γλαύκου Κληρίδη. Το 1995 ίδρυσε με άλλους ενεργούς πολίτες την Κίνηση Πολιτικού Εκσυγχρονισμού.

Είναι χειρουργός οδοντίατρος. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές σε Αγγλία και Αμερική (JFK School of Government, Harvard University) στις πολιτικές επιστήμες, διεθνείς σχέσεις και ευρωπαϊκές σπουδές με ειδικότητα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Ο κ. Χρήστος Στυλιανίδης είναι νυμφευμένος και έχει ένα γιο.

Δημήτρης Συλλούρης

{ Στην Ευρώπη }
{ Υπεύθυνα. }

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντι σας ένα απλό πολίτη τι θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Θα του έλεγα αυτό που πολύ εύστοχα είπε ο δημοσιογράφος Τζορτζ Νείθαν ότι «οι κακοί πολιτικοί εκλέγονται από καλούς ανθρώπους που δεν πάνε να ψηφίσουν». Είναι αλήθεια ότι οι συμπολίτες μας είναι απογοητευμένοι από τους πολιτικούς και απαξιώνουν την πολιτική που παρακολουθούν. Δεν απαξιώνουν όμως την ουσία της πολιτικής. Ειδικά για τις ευρωεκλογές ίσως νιώσουν ότι δεν τους αφορούν και δεν ενδιαφέρονται να πάνε στις κάλπες. Έχει σημασία να πείσουμε τους συμπολίτες μας ότι οι αποφάσεις της ΕΕ επηρεάζουν τη ζωή μας. Ήδη στην πατρίδα μας οι αποφάσεις του Eurogroup έχουν στιγματίσει το παρόν και το μέλλον μας. Ως εκ τούτου πρέπει να πάμε στις κάλπες στις 25 Μαΐου. Αυτές οι ευρωεκλογές μας αφορούν περισσότερο από ποτέ και δεν πρέπει να είναι εκλογές της αποχής. Οι πολίτες λοιπόν πρέπει να πάνε στις κάλπες να ψηφίσουν τους καλούς και υπεύθυνους πολιτικούς.

ΕΡ: Τι μπορεί να πετύχει η Κύπρος με την μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Η επιτυχία των αποτελεσμάτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν κρίνεται από την ποσοτική εκπροσώπηση αλλά πρώτιστα από την ποιότητα των πολιτικών εκπροσώπων μιας χώρας. Κρίνεται επίσης από την ισχύ και την τεκμηρίωση των επιχειρημάτων, τη διαπραγματευτική ικανότητα, την αξιοποίηση συνεργασιών, την προώθηση κοινών συμφερόντων και τη δημιουργία αξιόπιστων συμμαχιών. Η Κύπρος είναι ισότιμο μέλος της ΕΕ, ως εκ τούτου έχει πολλά να προσφέρει και άλλα τόσα να πάρει από την Ένωση. Για παράδειγμα η Κύπρος έχει αναγνωριστεί ως ένας μελλοντικός νέος πάροχος φυσικού αερίου για τις χώρες της ΕΕ. Με αυτή την ιδιότητα, η Κύπρος ανεξάρτητα της μικρής εκπροσώπησης της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να πετύχει

πολλά με σωστές συμμαχίες και σχεδιασμένη διεκδικητική στρατηγική.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Οι τελευταίες εξελίξεις στο κυπριακό με δικαίω- νουν καθώς αναγνωρίζεται πλέον μια πάγια θέση μου για ενεργότερη εμπλοκή της ΕΕ στις διαδικασίες επίλυσης του προβλήματος, προκειμένου να ελεγχεται η συμμόρφωση του περιεχομένου της λύσης με τις ευρωπαϊκές Αρχές και Αξίες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ένας χώρος αέναης διαβούλευσης μέσα στον οποίο ο κάθε ευρωβουλευτής μπορεί να διεκδικήσει και να υπερασπιστεί τα συμφέροντα κι ενδιαφέροντα της χώρας του. Οι αποφάσεις του για την Κύπρο ανάλογα ωφελούν ή βλάπτουν τα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Για παράδειγμα μια πιο ενεργή ενασχόληση του Ευρωκοι-

νοβουλίου με το κυπριακό θα ήταν ένας μοχλός πίεσης στην Άγκυρα να συνεργαστεί στις διαπραγματεύσεις για μια σωστή λύση του κυπριακού. Ομοίως μια μεγαλύτερη στήριξη της Ευρωβουλής στην προσπάθεια της Κύπρου για ανοικοδόμηση της οικονομίας μας, θα είχε ευεργετικά αποτελέσματα. Υπεύθυνα λοιπόν, οφείλουμε να διεκδικήσουμε από την ΕΕ ότι ισότιμα δικαιούμαστε ότι αναλογικά μας ανήκει.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητές σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Συμμετέχοντας στο Ευρωκοινοβούλιο θα αναζητήσω τρόπους για να βοηθήσω στην ανάκαμψη της οικονομίας και στην εξυγίανση του κράτους και των θεσμών. Αυτό θα γίνει σε δύο κατευθύνσεις. Από τη μια θα αναζητήσουμε μηχανισμούς να αυξήσουμε τις άμεσες ξένες επενδύσεις προς την Κύπρο. Από την άλλη θα αναζητήσουμε πρότυπα, οδηγίες και κανονισμούς, για να βοηθήσουμε στην μεταρρύθμιση των θεσμών και του κράτους, ώστε αυτό να γίνει έντιμο, ευέλικτο, οικονομικό, να παράγει υπεραξίες και να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Πρώτιστο μέλημα μου θα είναι η Ευρωβουλή να καταστεί μοχλός πίεσης στην Άγκυρα για να εγκαταλείψει την αδιαλλαξία και να συνεργαστεί στο κυπριακό. Επίσης το Ευρωκοινοβούλιο μπορεί να υπάρξει και ως επόπτης των διαπραγματεύσεων που δύναται να βοηθήσει ώστε το περιεχόμενο της λύσης να εδράζεται στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Θέματα όπως η αντιμετώπιση της ανεργίας, η καταπολέμηση της φτώχειας, της κοινωνικής εξαθλίωσης και της υποβάθμισης της ποιότητας ζωής των πολιτών θα είναι μέσα στις αρχικές μου προτεραιότητες. Ταυτόχρονα θα ασχοληθώ με την ενίσχυση στον τόπο μας της πράσινης και της γαλάζιας ανάπτυξης, αλλά και με την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας. Τέλος θεωρώ σημαντικά τα θέματα λογοδοσίας, απονομής δικαιοσύνης, διαφάνειας και αξιοκρατίας και σκοπεύω να ασχοληθώ μεταφέροντας καλές πρακτικές από την ΕΕ στην πατρίδα μας.

Βιογραφικό

Τόπος καταγωγής και ημερομηνία γέννησης: Ποταμιά Λευκωσίας, 27 Ιουλίου 1953.

Οικογενειακή κατάσταση: Έγγαμος με την Αντιγόνη Νικολαΐδου. Έχει τρεις κόρες και ένα γιο.

Σπουδές / Επαγγελματικά Προσόντα: Πολιτικός μηχανικός, Μέλος του Επισημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Ε.Τ.Ε.Κ.) Μέλος του Association of Project Managers

Ξένες γλώσσες: Αγγλική.

Κοινοβουλευτική θητεία / δραστηριότητα: Βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας του Συνασπισμού Δημοκρα-

τικός Συναγερμός (ΔΗ.ΣΥ.)-Κόμμα Φιλελευθέρων 1991-2001, του ΔΗ.ΣΥ. 2001-2004, ανεξάρτητος 2004-2005 και του Ευρωπαϊκού Κόμματος από το 2005.

Διετέλεσε: Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΣΥ. (Ιούνιος 2001-Μάιος 2004). Μέλος της Επιτροπής Επιλογής. Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας. Αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών. Δεύτερος αντιπρόεδρος της αντιπροσωπίας της Βουλής στη Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκής

Ένωσης-Κύπρου κατά την περίοδο της Ενωσιακής Διαπραγματεύσεως.

Είναι: Μέλος της Επιτροπής Επιλογής. Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως. Μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Μέλος της αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέλος της αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Διά-

σκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας.

Πολιτική διαδρομή: Γραμματέας της Επιτροπής Διαφώτισης της Νεολαίας του ΔΗ.ΣΥ. (ΝΕ.ΔΗ.ΣΥ.) και της Επιτροπής Διαφώτισης του ΔΗ.ΣΥ. Πρώτος Πρόεδρος της Φοιτητικής Παράταξης Πρωτοπορίας. Γενικός Γραμματέας του ΔΗ.ΣΥ. Επαρχιακός οργανωτικός γραμματέας του ΔΗ.ΣΥ. Λευκωσίας. Παρατηρητής ευρωβουλευτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2003) και συμμετοχή στην Πολιτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Μέλος του Εθνικού Συμβουλίου.

Ρένα Χόπλάρου

{ Ξεκινάει από μας.
Αλλάζουμε ό,τι δεν αξίζει. }

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντί σας ένα απλό πολίτη τι θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Η απογοήτευση των πολιτών προς ένα πολιτικό σύστημα που δεν πέτυχε αυτά που υποσχέθηκε είναι κατανοητή. Δεν δικαιολογεί όμως την αποχή από μια δυνατότητα για την οποία άνθρωποι σε άλλα μέρη του κόσμου αγωνίζονται με κίνδυνο της ζωής τους. Οι κοινωνικές αλλαγές έρχονται μέσω των ατομικών και συλλογικών δράσεων, με κορυφαία διαδικασία αυτή των εκλογών. Η δημοκρατία είναι απαιτητικό σύστημα, χρειάζεται ενημερωμένους και κριτικούς πολίτες. Όποιος προτιμά την αποχή, δεν τιμωρεί το πολιτικό σύστημα. Τιμωρεί τον εαυτό του παραιτούμενος από τον έλεγχο που μπορεί να ασκήσει, από τις λύσεις που μπορεί να προτείνει.

ΕΡ: Τί μπορεί να πετύχει η Κύπρος με την μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Αν έχει μια εσωστρεφή λογική, σύμφωνα με την οποία τα μόνα ενδιαφέροντα θέματα είναι τα εθνικά της θέματα, τότε μπορεί να δίνει μόνο μάχες οπισθοφυλακής. Αντίθετα, αν συμμετέχει ισότιμα στις διεργασίες, αν επιδειξει γνήσια ευρωπαϊκή συνείδηση, μπορεί να αναπτύξει πολλαπλές συμμαχίες. Μέσω διεκδικητικής πολιτικής να δουλέψει για το συμφέρον των Κύπριων πολιτών συμβάλλοντας στην ένταξη του νησιού μας σε διάφορους χάρτες (γεωργικούς, ενεργειακούς, πολιτικούς, τουριστικούς), αλλά και στην αλλαγή πορείας της ίδιας της Ε.Ε. προς δημοκρατι-

κότερες και οικονομικά ανταγωνιστικότερες κατευθύνσεις.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Η άμεση συσχέτιση έχει να κάνει με την εκλογική επίδοση των κομμάτων, στο φως των θέσεών τους σε οικονομία και Κυπριακό. Πιστεύω ότι η υπεύθυνη

πατριωτική στάση του ΔΗΣΥ αξίζει να επιβραβευτεί, παρά τις όποιες αστοχίες. Σημαντικότερη όμως είναι η ευρύτερη πολιτική μάχη: περισσότερη ή λιγότερη Ευρώπη; Ανοιχτές ή κλειστές κοινωνίες; Μπροστά στα τεράστια οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, κλεινόμαστε στο «καβούκι» μας ή αναζητούμε δημιουργικές λύσεις, στο πνεύμα ενός έντιμου πολιτικού συμβιβασμού μεταξύ διαφορετικών απόψεων; Νοιαζόμαστε ως Ε.Ε για τα θέματα των κρίσεων (πολιτικών, οικονομικών, πολεμικών) ή ο καθένας κοιτάει μωπικά το συμφέρον του και τα αφήνουμε στην τύχη τους;

Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα θα καθορίσουν εν πολλοίς και το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα διαδραματιστεί η προσπάθεια της κυπριακής κυβέρνησης για ξεπέρασμα της κρίσης και για επίλυση του Κυπριακού.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητες σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Πρώτος μου σκοπός είναι να συνδράμω στην επείγουσα προσπάθεια για αλλαγή σελίδας στην Ε.Ε. Πρέπει να κινηθούμε στην κατεύθυνση της πολιτικής ενοποίησης, παράλληλα με την τραπεζική ενοποίηση, έτσι ώστε να εξασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα του κοινού νομίσματος, και την προστασία μας από μελλοντικές χρεοκοπίες τραπεζών και κρατών λόγω αλόγιου δανεισμού και ελλειμματικών προϋπολογισμών. Συγχρόνως, να βοηθήσω για την υλοποίηση του πρώτου όρου του οράματός μου «Ενωμένη Κύπρος στην Ενωμένη Ευρώπη», με τον πιο δίκαιο και ασφαλή τρόπο.

Βιογραφικό

Σπούδασε Παιδαγωγικά στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (BA) και στο Πανεπιστήμιο του Greenwich, BEd (Hons). Τελείωσε το μεταπτυχιακό της στον τομέα των Πολιτισμικών Σπουδών και MME στο Institute of Education του Λονδίνου. Έχει επίσης μεταπτυχιακό δίπλωμα στον τομέα του Θεάτρου στην Εκπαίδευση από το Central School and Drama. Συνεχίζει να παρακολουθεί και να συμμετέχει σε συνέδρια στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Τα διαβάσματά της περιστρέφονται γύρω από τη διδακτική της ιστορίας, τη χρήση της εικόνας και του φιλμ στη διδασκαλία της ιστορίας, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, τη λειτουργία της μνήμης σε συγκρουσιακές κοινωνίες, την Εκπαίδευση για τα MME (Media Education), τις πολιτικές εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης και του κράτους γενικότερα. Η πιο πρόσφατη ανακοίνωση της έγινε στο 21ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ιστορίας τον περασμένο Αύγουστο στο Άμστερνταμ και εί-

χε ως θέμα τη διδασκαλία των επίμαχων ιστορικών γεγονότων σε συγκρουσιακές κοινωνίες: "How far can teachers across divided Cyprus get? Teachers' accounts of teaching controversial events?". Είναι υπό έκδοση το πρώτο της βιβλίο με αυτό το θέμα.

Η επαγγελματική της εμπειρία παρουσιάζει πολυτυπία. Κατά τη διάρκεια της πολύχρονης παραμονής της στο εξωτερικό εργαζόταν συνεχώς σε διαφορετικά περιβάλλοντα, σε εφημερίδες, σε μεγάλους Πολιτιστικούς Οργανισμούς όπως το National Film Theatre, σε διαφορετικά σχολικά και ερευνητικά/πανεπιστημιακά περιβάλλοντα (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Central School of Speech and Drama, Kenyon College, Ohio, USA και Πανεπιστήμιο Κύπρου, Διεθνής Έρευνα "Ge.M.I.C." (Gender Migration and Intercultural Interaction).

Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Έχει κατά καιρούς οργανώσει και ερ-

γαστεί σε εργαστήρια εκπαίδευσης εκπαιδευτικών στους τομείς Διδακτικής της Ιστορίας και Media Education με το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Κέντρο για τη Δημοκρατία και τη Συμφιλίωση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τον Όμιλο Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας και το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Σχολική εμπειρία

Έχει διδάξει και διδαχτεί σε διαφορετικούς τύπους σχολείων. Υπεύθυνη της Παιδικής Ομάδας Θεάτρου στο London School of Speech and Drama, στο Bedonwell Junior School στο Kent του Λονδίνου, στο 87ο Διαπολιτισμικό σχολείο στο Γκάζι στην Αθήνα, σε διδάσκαλο σχολείο στην ορεινή Κρήτη, στα Πομακοχώρια στη Θράκη, στη Χοιροκοιτία και πρόσφατα στο ΖΕΠ Φανερωμένης όπου εργάζεται ως δασκάλα από το 2008.

Δράση σε ΜΚΟ:

Μέλος του ΟΠΕΚ Ελλάδος (Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό

της Κοινωνίας) και λαμβάνει μέρος στα συνέδρια, τις δράσεις και τις συζητήσεις του Ομίλου μέχρι το 2006. Μέλος του Δ.Σ του ΟΠΕΚ Κύπρου, 2006 - 2012.

Μέλος του Δ.Σ του Ομίλου Ιστορικού Διαλόγου και Έρευνας, 2006 - 2013.

Έχει στενές σχέσεις με τον κύκλο των περιοδικών Μεταρρύθμιση, Cogito και Ισοπολιτείας στην Ελλάδα και το Spinelli Group σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Έχει βρεθεί στο ίδιο πάνελ συζήτησης με τον πρώην Πρωθυπουργό του Βελγίου Γκυ Φέρχοφσφτατ και την Ιζαμπέλ Ντυράντ, αντιπρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, με το πολιτικό μήνυμα «WestandforEurope».

Ιδρυτικό μέλος της Πρωτοβουλίας «Μένουμε Ευρώπη» που δημιουργήθηκε από μια ομάδα πολιτών που συνέταξαν και υπέγραψαν το αρχικό κείμενο-έκκληση προς τις πολιτικές δυνάμεις να επιδείξουν υπευθυνότητα και ορθολογισμό στη διαχείριση της κυπριακής κρίσης πέραν τον Μάρτιο.

Λευτέρης Χριστοφόρου

{ Διεκδικούμε τα δίκαια μας
και στην Ευρωβουλή. }

ΕΡ: Οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση προς το πολιτικό σύστημα. Αν είχατε απέναντι σας ένα απλό πολίτη τι θα του λέγατε για να τον πείσετε να πάει στις κάλπες στις 25 Μαΐου;

ΑΠ: Πιστεύω δικαίως οι πολίτες αισθάνονται απογοήτευση, πικρία, οργή και αγανάκτηση γιατί η χώρα οδηγήθηκε στην χρεωκοπία, μία χρεωκοπία η οποία δημιουργήθηκε μέσα σε μια πενταετία και που ουσιαστικά έφερε τη χώρα στα χειρότερα επίπεδα από καταβολής κόσμου. Ακόμη είναι περισσότερο απογοητευμένοι με την στάση και την συμπεριφορά των ευρωπαίων οι οποίοι συμπεριφέρθηκαν με προκλητικό και βάνυσο τρόπο επιβάλλοντας μέτρα απαράδεκτα και μέτρα τα οποία δεν ήταν αποδεκτά από κανένα μας. Δυστυχώς ενώπιων των επιλογών άτακτης χρεωκοπίας και των μέτρων της Τρόικας ο λαός οδηγήθηκε σε αυτά τα σκληρά μέτρα με χιλιάδες θύματα, μετόχους, καταθέτες, κατόχους αξιογράφων, ανέργους, ανθρώπους που περικολήθηκαν οι μισθοί τους και άλλαξε η ζωή τους εν μια νυκτί. Όμως αυτό που έχει αξία και σημασία είναι ότι σήμερα γίνεται μία προσπάθεια από την παρούσα Κυβέρνηση για διάσωση της οικονομίας. Ήδη διασώθηκε από την χρεωκοπία και καταβάλλεται πραγματικά έντονη, σύντομη προσπάθεια να σταθεί η οικονομία στα πόδια της και να προχωρήσει ο τόπος μπροστά. Η αποχή από τις κάλπες ουσιαστικά σημαίνει ότι αφήνουμε τον τόπο ανεξέλεγκτο, χωρίς ψήφο εμπιστοσύνης, στήριξης και με κίνδυνο να φθάσουμε ξανά σε νέα φαινόμενα καταστροφής και χρεωκοπίας. Ο πολίτης έχει το λόγο και με την ψήφο του ουσιαστικά έχει στα χέρια του το ίδιο του το μέλλον. Πιστεύω ότι οι πολίτες οφείλουν να μην αφήσουν το μέλλον τους στα χέρια κάποιων άλλων. Κανένας πολίτης, συνειδητός και συνετός δεν θα πρέπει να αφήσει να αποφασίζουν άλλοι για αυτόν.

ΕΡ: Τι μπορεί να πετύχει η Κύπρος με την μικρή εκπροσώπηση της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

ΑΠ: Θεωρώ ότι στην Ευρώπη δεν πρέπει να αισθανόμαστε μικροί. Πρέπει να πηγαίνουμε εκεί ως διεκδικητές και όχι ως πομποί και δέκτες, ως περιπατητές ή ως παρατηρητές. Η εποχή της άδειας καρέκλας πρέπει να περάσει ανεπισημάντως και στην νέα Ευρωβουλή πρέπει

να δώσουμε τη μάχη των μαχών για να αποδείξουμε ότι όσο μικρή και αν είναι η Κύπρος έχει την ίδια ισότιμη φωνή που έχουν τα υπόλοιπα μέλη-κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και οι υπόλοιποι ευρωβουλευτές. Δεν πρέπει να είμεθα ηττοπαθής και να νιώθουμε μειονεκτικά απέναντι στις μεγάλες χώρες. Η μικρή Κύπρος απέδειξε ότι έχει τις δυνατότητες και μπορεί και να ορθώσει το ανάστημά της και να διεκδικήσει αυτά που δικαιούται. Υπάρχουν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ σε διάφορα ευρωπαϊκά ταμεία τα οποία παραμένουν στα αζήτητα. Η Κύπρος πιστεύω ότι δικαιούται να διεκδικήσει το μερίδιό της μέσα από αυτά τα ταμεία αλλά και ταυτόχρονα να καθοδηγήσει τους κύριους πολίτες, επιχειρηματίες, αγρότες, φοιτητές, ερευνητές, μικρομεσαίους και όλες τις τάξεις των πολιτών, πως μπορούν να έχουν πρόσβαση και να απορροφούν αυτά τα σημαντικά κονδύλια.

ΕΡ: Πώς σχετίζονται οι εκλογές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την προοπτική του εθνικού μας θέματος και την ανοικοδόμηση της οικονομίας μας;

ΑΠ: Η Κύπρος είναι ευρωπαϊκή επικράτεια. Είναι αδιανόητο και απαράδεκτο να συνεχίζεται η κατοχή, η

Αμμόχωστος να είναι υπό ομηρία και να ανέχεται η Ευρώπη την Τουρκία, να έχει υπό κατοχή μία χώρα που ουσιαστικά ανήκει σε δικό της έδαφος, σε ευρωπαϊκό έδαφος. Η Ευρώπη οφείλει να μην ανεχτεί καταπάτηση δικαιωμάτων ευρωπαίων και καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα για τον προσφυγικό κόσμο. Θεωρώ ότι είναι οξύμωρο η Ευρώπη να προσφέρει αφειδώλευτα κονδύλια για πρόσφυγες και για μετανάστες εκτός Ευρώπης, να έχει ολόκληρα ταμεία στήριξης και για τους δικούς της πρόσφυγες, που είναι οι μοναδικοί πρόσφυγες, οι 200.000 κύπριοι ευρωπαίοι πρόσφυγες, ουσιαστικά να μην έχουν τη δυνατότητα να αντλήσουν κάποιο κονδύλι. Πιστεύω ότι, παρά την πικρία και την απογοήτευση με τις Αποφάσεις του Eurogroup και της Τρόικας, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε σημαντικό κομμάτι για την Ευρώπη. Είμαστε σημαντικός ενεργειακός κόμβος, σημαντικός κόμβος μεταφορών, με σημαντική γεωγραφική θέση που ενώνει ουσιαστικά τρεις ηπείρους. Είμαστε το Νοτιοανατολικό άκρο της ΕΕ σε μια περιοχή ιδιαίτερα ταραγμένη. Η Ευρώπη έχει το δικό της αποκούμπι που είναι η Κύπρος. Έχουμε γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό εκτόπισμα το οποίο αξιοποιεί η Ευρώπη γιατί είμαστε χώρα μέλος της. Πιστεύω λοιπόν ότι οφείλει η Ευρώπη να παρακάμψει κανόνες και κανονισμούς και να διοχετεύσει κονδύλια για επενδύσεις και ανάπτυξη ώστε να συμβάλει στην ανοικοδόμηση της οικονομίας της Κύπρου. Να μας αποδείξουν έμπρακτα την πραγματική ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.

ΕΡ: Αν λάβετε εντολή από την κυπριακή κοινωνία, ποιοί θα είναι οι στόχοι σας και οι προτεραιότητες σας στο Ευρωκοινοβούλιο;

ΑΠ: Όπως για τόσα χρόνια με γνωρίζουν οι κύπριοι πολίτες να αγωνιζόμαι και να μάχομαι στην κυπριακή βουλή, θα συνεχίσω αυτόν τον αγώνα στην Ευρωβουλή. Αλλά ταυτόχρονα και στην Κύπρο. Και εδώ και στην Ευρωβουλή, γιατί η Ευρωβουλή δεν είναι ξεκομμένη από την κυπριακή κοινωνία. Το 80% των νομοθετημάτων έρχονται από την Ευρωβουλή άρα ως Ευρωβουλευτής πιστεύω κάποιος οφείλει να δίνει το παρόν του δυναμικά και στην Κύπρο και στην Ευρωβουλή. Να διεκδικήσουμε τα δίκαια μας.

Βιογραφικό

Γεννήθηκε το 1963 στο κατεχόμενο χωριό Πραστειό Αμμοχώστου. Σπούδασε με υποτροφία Οικονομικά και αποφοίτησε με Άριστα από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Συνέχισε με Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Αναμίχθηκε στην πολιτική από τα μαθητικά του χρόνια και την περίοδο 1976-1981 υπήρξε μέλος της Μαθητικής Κίνησης (ΜΑ.Κ.) και της Νεολαίας του Δ.Η.Σ.Υ. (ΝΕ.Δ.Η.Σ.Υ.). Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην Ελλάδα ήταν στέλεχος

της Φοιτητικής Παράταξης Κυπρίων "Πρωτοπορία", της οποίας διετέλεσε πρόεδρος της Εκτελεστικής Πρωτοπορίας. Υπηρέτησε ως Επαρχιακός Γραμματέας της ΝΕ.Δ.Η.Σ.Υ. Αμμοχώστου από το 1993 μέχρι το 1996. Από το 1996 εκλέγεται Βουλευτής του Δ.Η.Σ.Υ. Είναι πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου, Ενέργειας, καθώς και μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων. Είναι επίσης μέλος της διε-

θνούς αντιπροσωπίας της Βουλής στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας. Εξελέγη στη Διεθνή Γραμματεία της Οργάνωσης όπου, μαζί με άλλους Ορθόδοξους Βουλευτές, αναλαμβάνει σημαντικές αποστολές για στήριξη των Ορθόδοξων λαών σε ολόκληρο τον κόσμο. Το 2004 ορίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων παρατηρητής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στα πλαίσια αυτά συμμετείχε στην Πολιτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Με την ένταξη της Κύπρου

στην Ευρωπαϊκή Ένωση συμμετείχε ως ευρωβουλευτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μέχρι τις πρώτες Ευρωεκλογές. Την ίδια περίοδο διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Υπηρέτησε το Δημοκρατικό Συναγερμό από διάφορα αξιώματα και σήμερα είναι Αναπληρωτής Πρόεδρος του Δ.Η.Σ.Υ.

Είναι νυμφευμένος με τη Διαμάντω Ορθόδοξου και πατέρας δύο παιδιών, του Παναγιώτη και της Λουκίας.

Ελλάδα: Τα πέντε κλειδιά του «success story»

Πού οφείλεται η αλλαγή του κλίματος για την ελληνική οικονομία. Σε τι εστιάζουν οι ξένοι. Το «μήνυμα» που στέλνουν οι τράπεζες. Καταλύτης τα μακροοικονομικά δεδομένα. Το ζήτημα του πολιτικού κινδύνου και πως αντιδρούν οι αγορές.

Οι αγορές έχουν πιστέψει στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και στο «success story» του Χ.Α. από το περασμένο καλοκαίρι, κόντρα στις δραματικές συνθήκες που επικρατούσαν (και συνεχίζουν να επικρατούν...) στις επιχειρήσεις και στα νοικοκυριά.

**Του Στέφανου
Κοτζαμάνη**

Αυτό φάνηκε τόσο από τα κεφάλαια ξένων επενδυτών που τοποθετήθηκαν στην Ελλάδα το τελευταίο εννεάμηνο όσο φυσικά και από την πρόσφατη άνετη υπερκάλυψη των αυξήσεων κεφαλαίου σε Τράπεζα Πειραιώς και Alpha Bank, ενώ

ένδειξη αποτελεί και η επικείμενη (περιορισμένης έκτασης) επανέξοδος του ελληνικού δημοσίου στις αγορές.

Περίπου εννέα μήνες μετά το περασμένο καλοκαίρι, οι αγορές φαίνεται να κερδίζουν τον... πρώτο γύρο του στοιχήματος, καθώς οι πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης είναι πλέον ορατές και η χώρα φαίνεται να έχει αφήσει πίσω της τις έντονες αβεβαιότητες που υπήρχαν γύρω από το νόμισμα και τις τράπεζές της. Παρ' όλα αυτά, πολλά είναι τα πράγματα που πρέπει να γίνουν ακόμη μέχρις ότου το στοίχημα κερδηθεί οριστικά και αρκετά από αυτά θα κριθούν μέσα στους επόμενους μήνες του 2014.

Οι επόμενοι μήνες θεωρούνται σημαντικοί καθώς θα πρέπει να γίνουν ουσιαστικά βήματα, ώστε η οικονομία να αρχίσει σταδιακά να μπαίνει στην τροχιά της ανάκαμψης. Γιατί μπορεί ο αυξημένος τουρισμός και τα μεγαλύτερα κονδύλια του ΕΣΠΑ να υπόσχονται κάποια μικρή άνοδο του ΑΕΠ, ωστόσο χρειάζονται πολύ περισσότερα πράγματα για να είναι η ανάκαμψη διατηρήσιμη.

1. Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών

Μέχρι πριν από μερικές μόλις εβδομάδες το ζήτημα του διαγνωστικού ελέγχου της BlackRock και γενικότερα της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών αποτελούσε ένα από τα ακανθώδη προβλήματα της οικονομίας και του χρηματιστηρίου. Ωστόσο, η ευκολία και η ταχύτητα

με την οποία η Alpha Bank και η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψαν τις κεφαλαιακές τους ανάγκες από την αγορά, δημιουργούν βάσιμες προσδοκίες ότι σύντομα, τόσο η Eurobank όσο και η Τράπεζα Αττικής θα τα καταφέρουν, όπως επίσης ότι θα επιτύχει και η κίνηση μετατροπής της Γενικής σε επενδυτική τράπεζα με συμμετοχή ξένων επενδυτών.

Επίσης, οι τελευταίες εξελίξεις προσφέρουν τη δυνατότητα προσφυγής για αύξηση κεφαλαίου και στην Εθνική Τράπεζα, στην περίπτωση που επιλέξει να μην καλύψει το κεφαλαιακό της κενό με εναλλακτικούς τρόπους.

Αυτό που είχαμε τονίσει και σε προηγούμενο φύλλο του «Μ» είναι πως η τοποθέτηση των ξένων στις συστημικές τράπεζες σημαίνει ουσιαστικά την εμπιστοσύνη τους για μια ευνοϊκή εξέλιξη στο μέτωπο των μη εξυπηρετούμενων δανείων, άρα ουσιαστικά για μια θετική εξέλιξη στην πραγματική οικονομία της χώρας.

2. Ο επαναπατρισμός των καταθέσεων

Υψηλόβαθμο στέλεχος ξένης ασφαλιστικής εταιρείας παραδέχτηκε πως η πλειονότητα των εταιρειών του κλάδου (με βασικές εξαιρέσεις τις θυγατρικές των ελληνικών τραπεζών) έχει τοποθετημένη την πλειονότητα των επενδύσεών της και των καταθέσεών της στο εξωτερικό. Και όταν ρωτήσαμε το ίδιο στέλεχος γιατί ο βασικός του μέτοχος επιλέγει τα χαμηλότερα (μηδενικά

στην πράξη...) επιτόκια των καταθέσεων εξωτερικού, μας απάντησε:

«Όχι, οι ξένοι δεν πιστεύουν πλέον ότι η Ελλάδα θα βγει από τη ζώνη του ευρώ, ούτε πως οι συστημικές τράπεζες θα αντιμετωπίσουν τέτοια προβλήματα έτσι ώστε να κουρέψουν καταθέσεις. Απλά, όταν μόλις πριν από ένα χρόνο έχεις καταγράψει τόσο μεγάλες ζημιές λόγω του PSI, δεν είναι καθόλου εύκολο να αλλάξεις τόσο γρήγορα ψυχολογία και να πεις πως... δεν τρέχει τίποτε.

Οι καταθέσεις θέλουν το χρόνο τους για να γυρίσουν στην Ελλάδα και επίσης θέλουν και κάποια γεγονότα καταλύτης που θα επιδράσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Για παράδειγμα, η ολοκλήρωση των καλύψεων των φετινών αυξήσεων κεφαλαίου των τραπεζών και η συμφωνία για την αναχρηματοδότηση του ελληνικού δημόσιου χρέους θα μπορούσαν να επηρεάσουν προς το επιθυμητό αποτέλεσμα, κάπου προς το τέλος του έτους ή στις αρχές του επόμενου, αν φυσικά δεν προκύψει κάποια άλλη απρόσμενη αρνητική εξέλιξη».

Ανάλογο περιεχομένου απάντηση λάβαμε και από στέλεχος εισηγμένης εταιρείας του Χ.Α. που, ενώ είναι δανεισμένη από ελληνικές τράπεζες, έχει κατατεθειμένες τις καταθέσεις της στο εξωτερικό. «Οι καταθέσεις στο εξωτερικό αποτελούν την εγγύηση της συνέχισης λειτουργίας».

γίας της εταιρείας, σε περίπτωση που υπάρξει ζήτημα δραχμής και επίσης αποτελεί επιχείρημά μας για να πάρουμε μεγαλύτερες πιστώσεις από προμηθευτές του εξωτερικού. Τους τελευταίους μήνες έχουμε αρχίσει να μεταφέρουμε κάποιο ποσό στις ελληνικές τράπεζες και φυσικά αυτό θα συνεχίσουμε να κάνουμε στο βαθμό που θα συνεχίσει να βελτιώνεται η εικόνα της χώρας μας στο εξωτερικό».

Κύκλοι της αγοράς επίσης ελπίζουν ότι ένα κύμα επιστροφής καταθέσεων στη χώρα θα μπορούσε να ξεκινήσει κάποιο μέσο στο φθινόπωρο, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν δημιουργηθεί οι προσδοκίες ανάκαμψης στην οικονομία και θα έχει περιοριστεί ακόμη περισσότερος ο θόρυβος γύρω από την Ελλάδα.

3. Η αύξηση του ΑΕΠ

Η πλειονότητα των αναλυτών έχει πλέον πειστεί πως το 2014 θα κλείσει με ανοδικό ΑΕΠ για την ελληνική οικονομία και μάλιστα ορισμένοι αναφέρονται σε επίδοση που θα ξεπεράσει το 1%. Οι ίδιοι κύκλοι εκτιμούν ότι μέσα στο πρώτο φετινό τρίμηνο θα καταγραφούν σαφή δείγματα σταθεροποίησης και πως η «διαφορά» θα φανεί κυρίως στο δεύτερο εξάμηνο, όταν ο τουρισμός θα έχει θετική εποχικότητα και θα αρχίσουν να φαίνονται ευρύτερα στην αγορά οι επιδράσεις από την επανεκκίνηση της κατασκευής των μεγάλων οδικών αξόνων. Όσο για τη θετική εξέλιξη που πήρε η ανάθεση του project στο Ελληνικό, θα αρχίσει να επηρεάζει μεν θετικά την οικονομία από το 2016 και μετά, ωστόσο δημιουργεί από τώρα ένα σχετικό κλίμα ευφορίας.

Πάντως οι παράγοντες της αγοράς περιμένουν και άλλες κινήσεις από την κυβέρνηση και τις τράπεζες, προκειμένου η ανάπτυξη να λάβει ευρύτερες διαστάσεις. Ενδεικτική είναι η θέση της εταιρείας ΣΙΔΜΑ, όταν αναφέρεται στις περαιτέρω προοπτικές της: «Παρά τη συγκρατημένη αισιοδοξία, έχοντας υπόψη και τους κινδύνους που θέτουν σημαντικά εμπόδια για την αποκατάσταση του οικονομικού κλίματος, δεν αναμένουμε η ζήτηση σε χαλυβουργικά προϊόντα να ανακάμψει βραχυπρόθεσμα, στα προ κρίσης επίπεδα.

Σημαντική τόνωση της ζήτησης θα υπάρξει μόνο όταν οι τράπεζες αποκαταστήσουν τη ρευστότητα στην αγορά, εισρεύσουν σταδιακά σημαντικά κεφάλαια από το εξωτερικό ανάλογα με την πρόοδο των ιδιωτικοποιήσεων και αυξηθεί η εμπιστοσύνη των ξένων επενδυτών στις θετικές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας».

4. Η πορεία του Ευρωπαϊκού νότου

Θετικό επίσης στοιχείο για την Ελλάδα είναι και η γενικότερη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης τόσο στην ευρωζώνη όσο και στις χώρες του λεγόμενου ευρωπαϊκού Νότου. Έτσι,

από το τελευταίο τρίμηνο του 2013 η ευρωζώνη έχει περάσει σε θετικό ρυθμό ανάπτυξης, που αναμένεται να συνεχιστεί όλο το 2014.

Σε ό,τι αφορά τον ευρωπαϊκό Νότο, παρατηρείται σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος, αλλά και σταδιακή αποκλιμάκωση των αποδόσεων (yields) των κρατικών ομολόγων των «επίφοβων» χωρών, με αποτέλεσμα αυτές να μη θυμίζουν σε τίποτε τις τιμές που επικρατούσαν κατά την περίοδο της μεγάλης κρίσης. Για παράδειγμα στις 31/3 η απόδοση των δεκαετών ελληνικών κρατικών ομολόγων είχε υποχωρήσει στο 6,50%, των ισπανικών στο 3,22%, των ιταλικών στο 3,29% και των πορτογαλικών στο 4,00%. Κατά την ίδια ημερομηνία, τα spreads των πορτογαλικών ομολόγων έναντι των γερμανικών βρισκόνταν μόλις στις 242 μονάδες βάσης.

Σε ό,τι αφορά τους δείκτες οικονομικού κλίματος, από το καλοκαίρι μέχρι σήμερα εμφανίζεται συνεχής βελτίωση σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό Νότο. Για παράδειγμα, από τον Νοέμβριο του 2013 έως και τον Φεβρουάριο του 2014, είχαμε τις εξής βελτιώσεις: στην Ελλάδα από τις 91,6 στις 94,8 μονάδες, στην Ισπανία από τις 96,4 στις 100,3 μονάδες, στην Πορτογαλία από τις 94,8 στις 98,6 μονάδες, στην Ιταλία από τις 94,6 στις 99 μονάδες και γενικότερα στην ευρωζώνη από τις 98,8 στις 101,2 μονάδες.

Όπως δείχνουν τα πράγματα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κάνει καλά τη δουλειά της, η ευρωζώνη συγκεντρώνει πλέον το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον και οι οικονομίες του ευρωπαϊκού Νότου κερδίζουν όλο και περισσότερο στο μέτωπο της εμπιστοσύνης.

Η εικόνα αυτή εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί του-

λάχιστον μέχρι τις επικείμενες ευρωεκλογές και, σύμφωνα με την πλειονότητα των αναλυτών, θα τη δούμε να εξελίσσεται και στη συνέχεια, καθώς -μεταξύ άλλων- η Γερμανία θέλει να πείσει πως μπορεί να διαχειριστεί με επιτυχία τα ζητήματα όχι μόνο των ισχυρών του Βορρά, αλλά και των αδυνάτων του Νότου. Επιπλέον, η όξυνση των σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας, εκτιμάται ότι θα αναβαθμίσει τη σημασία της Νότιας Ευρώπης για τις γερμανικές εξαγωγικές εταιρείες.

5. Ο πολιτικός κίνδυνος

Οι αγορές φαίνεται να επηρεάζονται από τον πολιτικό κίνδυνο λιγότερο σε σχέση με το παρελθόν. Παράγοντες της αγοράς εκτιμούν πως, αν επιβεβαιωθούν τις κάλπες των ευρωεκλογών που ορισμένοι αναλόγα με τα ευρήματα των τελευταίων δημοσκοπήσεων, τότε δεν θα υπάρξει ζήτημα πρόωγων εκλογών, ιδίως αν τα κόμματα της συγκυβέρνησης κερδίσουν τις περιφέρειες και τους μεγάλους δήμους της χώρας. Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση φαίνεται να ωφελείται τόσο από τη δημιουργία νέων πολιτικών σχηματισμών (π.χ. Ελιά, Ποτάμι) όσο και από τις διασπαστικές τάσεις που επικρατούν σε άλλους (π.χ. Ανεξάρτητοι Έλληνες).

Σε κάθε περίπτωση πάντως, ο πολιτικός χρόνος μέχρι το τέλος του 2014 είναι ουσιαστικά... άπειρος και πολλά πράγματα θα μπορούσαν να μεταβληθούν. Ενδεικτικό στοιχείο του πόσο εύκολα μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα, αποτελεί το γεγονός ότι η «υπόθεση Μπαλτάκου» μετέβαλε την πολιτική ατζέντα των τελευταίων ημερών, χωρίς ωστόσο να διαφοροποιήσει –επί του παρόντος τουλάχιστον –και το γενικότερο κλίμα στην αγορά.

Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας: Ένα ετήσιο χαράτσι;

- **Του Γιώργου Μουσική,**
Διευθυντή FOX Smart Estate Agency
- **Του Γιώργου Μαυρέα,**
Εγγεγραμμένου Εκτιμητή

Το 2011 το κράτος είχε εισπράξει περίπου 12 εκ. ευρώ από το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Το 2012 το ποσό ανέβηκε στα 25 εκ. ευρώ. Είχαμε το μπαμ το 2013, όπου ελέω Τρόικας το ποσό εκτινάχθηκε στα 130 εκ. ευρώ. Το 2014 πόσα θα εισπραχθούν; Ο Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας, όπως είναι γνωστό, επιβαλλόταν για χρόνια στις αξίες 1/1/1980. Λέχθηκε από την κυβέρνηση ότι για το 2014 θα επιβληθεί με μειωμένου συντελεστές σε νέες επανεκτιμημένες αξίες του 2014.

Για το 2014 ο συγκεκριμένος φόρος επιβάλλεται με βάση τις αξίες της 1/1/2014. Ήδη πέρασαν και τρεις μήνες από το 2014 και δεν γνωρίζουμε που θα κυμανθεί η συγκεκριμένη φορολογία. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο τρόπος που επιβάλλεται ο συγκεκριμένος φόρος, δηλαδή στο σύνολο της αξίας όλων των ακινήτων που κατέχει το κάθε άτομο, δημιουργεί τεράστιες στρε-

βλώσεις. Γι αυτό και επαναλαμβάνουμε την εισήγησή μας ότι κάθε ακίνητο πρέπει να φορολογείται ξεχωριστά και μόνο με ένα συντελεστή π.χ. 6 τοις χιλίοις για όλα τα ακίνητα παγκύπρια.

Δεδομένης της οικονομικής κατάστασης, της πτώσης των αξιών των ακινήτων, των μειωμένων ενοικίων, των πάρα πολλών ξενοίκιαστων ακινήτων, των αυξημένων επιτοκίων στα δάνεια που αφορούν την αγορά ακινήτων, πιστεύουμε ότι το χαράτσι που κατέβαλαν οι ιδιοκτήτες ακινήτων για το 2013 δεν πρέπει και δεν μπορεί να επαναληφθεί. Και το λέμε αυτό, γιατί, όταν συζητείτο το θέμα, αφέθηκε να νοηθεί ότι ήταν ένα έκτακτο και μοναδικό ίσως μέτρο, για να βελτιωθούν τα δεινά οικονομικά της κυβέρνησης τη δεδομένη χρονιά. Ο τομέας των ακινήτων και αυτό το τονίσαμε πολλές φορές, είναι ήδη υπερφορολογημένος. Υπάρχουν επίσης πάρα πολλοί διαφορετικοί και πολύπλοκοι φόροι που δύσκολα γίνονται κατανητοί από τον απλό πολίτη και τις χειρίζονται διαφορετικές αρχές που κάνουν το κόστος της επιβολής και είσπραξης τους ασύμφορο για το κράτος.

Επανελημμένα εισηγήθηκα την απλοποίηση

και το συμπηφισμό των διάφορων φορολογιών ώστε να είναι εύκολα υπολογίσιμοι. Επιπλέον, η φιλοσοφία του φοροθέτη πρέπει να επιτρέπει στον επενδυτή/ αγοραστή ακινήτου να έχει κάποια λογική απόδοση στην επένδυσή του.

Με τις ψηλές φορολογίες και τις οικονομικές συνθήκες που επηρεάζουν τις αποδόσεις ακινήτων, φτάσαμε σήμερα στο σημείο να διερωτάται ο καθένας αν αξίζει τον κόπο να αγοράσει ή να κατέχει ακίνητη περιουσία. Οι φοροθέτες μας πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί με τις φορολογίες, γιατί αν οι ιδιοκτήτες αποφασίσουν ότι η επένδυσή τους, τους επιτρέπει οριακά οικονομικά οφέλη, τότε η καταστροφή που θα προκύψει στην αγορά των ακινήτων θα θυμίζει, ένα δεύτερο Χρηματιστήριο, ένα δεύτερο Μαρί ή τέλος ένα δεύτερο κούρεμα καταθέσεων.

Καταλήγοντας να τονίσουμε ότι οποιαδήποτε στόχευση για το συγκεκριμένο φόρο για το 2014, πέραν των 30 εκ. ευρώ θα είναι υπερβολικός και θα οδηγήσει στην καταστροφή πολλούς ιδιοκτήτες ακινήτων μικρούς και μεγάλους. Αυτό θέλουμε την καταστροφή ενός τομέα που αποτελούσε ένα από τους κύριους αιμοδότες του κράτους μας;

Αυστηρές και ολοκληρωμένες νομοθεσίες για τη φοροδιαφυγή

- **Του Μάριου Μαυρίδη**
καθηγητή οικονομικών στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, και βουλευτή Επαρχίας Κερύνειας με το Δημοκρατικό Συναγερμό

Οποιος καταβάλει τους φόρους του κανονικά δεν έχει να φοβηθεί τίποτα, ανεξάρτητα από το πόσο αυστηρές είναι οι πρόνοιες του Νόμου που αφορούν τη φοροδιαφυγή. Οι αντιδράσεις των οργανωμένων συνόλων στην προσπάθεια της κυβέρνησης να επιβάλει αυστηρότερες και πιο ολοκληρωμένες νομοθεσίες για την πάταξη της φοροδιαφυγής δεν είναι δικαιολογημένες. Όσο πιο αυστηρές είναι οι πρόνοιες της νομοθεσίας αλλά και ολοκληρωμένες, τόσο το καλύτερο για όλους, διότι περισσότεροι πολίτες θα είναι νομοταγείς και θα εμπεδώνεται η κοινωνική δικαιοσύνη. Η φοροδιαφυγή μπορεί να μειωθεί αν η πολιτεία υιοθετήσει νομοθεσίες που να προβλέπουν αυστηρές ποινές και πρακτικές που να συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πρόληψης και αποτροπής της φοροδιαφυγής. Διότι ο στόχος δεν είναι να τρέχεις τους φοροφυγάδες από πίσω απλά για να τους επιβάλλεις αυστηρές ποινές, αλλά να τους αποτρέπεις από το να μπαί-

νουν στον πειρασμό να φοροδιαφεύγουν. Όταν κάποιος φοροδιαφεύγει, έχει προσωπικό κέρδος εις βάρος των υπολοίπων φορολογουμένων. Επειδή το προσωπικό όφελος είναι συχνά υπεράνω του συνολικού οφέλους, είναι πάρα πολλοί αυτοί που θα το επιδιώξουν αν τους δοθεί η ευκαιρία. Η πολιτεία μπορεί να αποθαρρύνει τη φοροδιαφυγή με τη επιβολή πρακτικών που να αποτρέπουν τους επιδοξους φοροφυγάδες από το να δοκιμάζουν να φοροδιαφεύγουν. Αντί δηλαδή να αφήνεις την πόρτα της οικίας σου ανοιχτή και να είναι εκτεθειμένη στους κλέφτες, μπορείς να την κλειδώσεις για να εμποδίσεις τους κλέφτες από το να εισέλθουν στην οικία. Αν επιπλέον εγκαταστήσετε σύστημα συναγερμού ή/και κάμερες παρακολούθησης, τότε η οικία σας θα είναι πιο ασφαλισμένη και θα είναι σχεδόν σίγουρο πλέον ότι κανένας δεν θα μπορεί να εισέλθει μέσα. Με λίγα λόγια, η πολιτεία θα πρέπει να θέσει συστήματα ασφαλείας που να αποτρέπουν τη φοροδιαφυγή ή εν πάση περιπτώσει, οποιαδήποτε παρανομία. Για παράδειγμα, η υφιστάμενη νομοθεσία για την είσπραξη των φόρων εισοδήματος από φυσικά και νομικά πρόσωπα, περιορίζει τις δυνατότητες του Τμήματος Φορολογικών Προσόδων (ΤΕΠ) από

το να εισπράξει τα οφειλόμενα. Η νομοθεσία δεν θεωρεί τη φοροδιαφυγή του φόρου εισοδήματος ως ποινικό αδίκημα εκτός αν το ΤΕΠ αποδείξει στο δικαστήριο ότι η φοροδιαφυγή ήταν αποτέλεσμα δόλου, δηλαδή ότι χρησιμοποιήθηκε δόλος στην αποφυγή καταβολής του οφειλόμενου φόρου, κάτι που είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποδειχθεί. Έτσι η φοροδιαφυγή θεωρείται αστικό αδίκημα και η είσπραξη των οφειλομένων παραπέμπει σε βάθος χρόνου, αν ποτέ εισπραχθούν. Το πιο δύσκολο μέρος της υπόθεσης βεβαίως είναι να προσέλθει ο κατηγορούμενος στο δικαστήριο. Με βάση τις νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο κατηγορούμενος θα πρέπει να παραλάβει δικαστική κλήση, κάτι που διαρκεί χρόνια, αφού ο κατηγορούμενος μπορεί να αποφεύγει να αποκαλύπτει την ταυτότητα του, ακόμα και όταν ερωτηθεί από τον δικαστικό επιδότη. Πολλές είναι οι υποθέσεις φοροδιαφυγής που πάνε πίσω αρκετά χρόνια. Τα καθυστερημένα οφειλόμενα ποσά ανέρχονται σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ πολλά από τα οποία δεν θα εισπραχθούν ποτέ. Μελετώντας κανείς τις νομοθεσίες που αφορούν τη φορολογία, θα έλεγε ότι είναι κομμένες και ραμμένες στα μέτρα των φοροφυγάδων.

Η Deloitte στο App Store

Αναβάθμιση στην έκδοση iOS 7

Προσωπική υπολογιστική μηχανή φορολογίας, όπου οι χρήστες μπορούν να εισάγουν τις πηγές εισοδήματος, τις αφαιρέσεις και τις εκπτώσεις τους για να υπολογίζουν τη φορολογία τους στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

Άμεση και έγκυρη πληροφόρηση για οικονομικά, φορολογικά και συμβουλευτικά θέματα

Ευρετήριο γραφείων και στελεχών της Deloitte

Available on the
App Store

Deloitte.

Οι λιγότερες θέσεις εργασίας στην ΕΕ

Το μικρότερο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας έχει η Κύπρος, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, αποτυπώνοντας τη δεινή θέση της αγοράς εργασίας και τις αυξανόμενες πιέσεις. Τα στοιχεία αποτυπώνουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η αγορά εργασίας ενώ οι προοπτικές για τα επόμενα έτη είναι δυσσώμενες λόγω της συρρίκνωσης της οικονομίας και της αύξησης της ανεργίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία, το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας στην Κύπρο ανήλθε το τέταρτο τρίμηνο του 2013 στο 0,2%. Είναι το χαμηλότερο ποσοστό στην ΕΕ. Σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2012, το ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας στην Κύπρο παρουσιάζει μείωση 0,2%. Όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία, η μεγαλύτερη μείωση στις κενές θέσεις εργασίας σημειώνεται στη Μάλτα (-1,7%), ενώ ακολουθεί η Φινλανδία (-0,8%). Στην Ελλάδα το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας μειώθηκε το τέταρτο τρίμηνο του 2013 στο 0,4% από 0,5% το τέταρτο τρίμηνο του 2012. Στην ευρωζώνη το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας δεν παρουσίασε μεταβολή σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2012 παραμένοντας στο 1,6%.

Στην ΕΕ αυξήθηκε κατά 0,1% στο 1,5% από 1,4%.

Επιστροφή σε ρυθμούς ανάπτυξης το 2016 προβλέπει η Ernst & Young Παράταση της ύφεσης μέχρι το 2015 και ισχνή ανάκαμψη το 2016 προβλέπει η Ernst & Young (EY), η διεθνούς φήμης πολυεθνική εταιρεία επαγγελματικών υπηρεσιών, που έχει ως έδρα της το Λονδίνο. Οι προβλέψεις της EY είναι βελτιωμένες σε σχέση με τις χειμερινές εκτιμήσεις για βαθύτερη ύφεση. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της EY το κυπριακό ΑΕΠ αναμένεται να παρουσιάσει συρρίκνωση με ρυθμό 4% κατά το 2014 και 0,5% το 2015, πριν η οικονομία επιστρέψει σε ρυθμούς ανάπτυξης το 2016. Η ανάκαμψη αναμένεται να είναι ισχνή, φθάνοντας κατά μέσο όρο στο 1,2% μεταξύ 2016 και 2018.

Ιδού το Oval... Αποκαλύφθηκε το στολίδι της Λεμεσού

Σημείο κατατεθέν και στολίδι για τη Λεμεσό, αναμένεται να αποτελέσει το 16όροφο γραφειακό συγκρότημα "THE OVAL". Το κτίριο αναμένεται να υψωθεί στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού μέχρι τα τέλη του 2016. Σε εκδήλωση για παρουσίαση του έργου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αφού δήλωσε εντυπωσιασμένος, σημείωσε ότι ανέλαβε προσωπικά εκστρατεία για προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Μεγαλεπίβολο και πρωτοποριακό λόγω του σχήματος του, το ύψους 75 μέτρων γραφειακό

συγκρότημα "THE OVAL", που θα ανεγερθεί 100 μέτρα από τη θάλασσα, έρχεται για να ενισχύσει περαιτέρω την εικόνα της Λεμεσού ως επιχειρηματικό κέντρο. Η παρουσίαση του έργου, η ανέγερση του οποίου έχει ήδη ξεκινήσει, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας που έκανε λόγο για ένα έργο που σηματοδοτεί την επανεκκίνηση της οικονομίας του τόπου. Ο Πρόεδρος του Ομίλου Cypraco, που ανέλαβε την ανέγερση του έργου, Πλάτωνας Λαβίνης, επισήμανε στο χαιρετισμό του ότι ένας από τους λόγους που η εταιρεία προχωρεί στην ανέγερση του συγκροτήματος, παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, είναι γιατί η Κυβέρνηση στέκεται έμπρακτα δίπλα στις επιχειρήσεις. Το "OVAL" θα αποτελείται από 16 ορόφους, με απρόσκοπτη θέα στη θάλασσα, το εσωτερικό των οποίων μπορεί να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις οποιασδήποτε επιχείρησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δύο τελευταίοι όροφοι έχουν ήδη πωληθεί σε εταιρεία έναντι του ποσού των 8.5 εκατ. ευρώ περίπου.

Η Δανία κλείνει την πρεσβεία της στην Κύπρο

Η Δανία των μόλις 5,5 εκατομμυρίων κατοίκων βλέπει πολύ μακριά. Στο πλαίσιο ενός μακροχρόνιου σχεδιασμού για τη χώρα, με ορίζοντα 20ετίας, η Δανία αποφάσισε να κλείσει κάποιες πρεσβείες σε χώρες

της ΕΕ που δεν έχουν να τις δώσουν κάτι εμπορικά, και να δώσει βάρος σε χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου. Έτσι, εκτός από την πρεσβεία της στην Κύπρο, η Δανία θα κλείσει και τις πρεσβείες της σε Λουξεμβούργο, Σλοβακία, Σλοβανία, Ελβετία (στη Γενεύη θα κρατήσει ένα γραφείο). Και ανοίγει πρεσβείες σε Νιγηρία, Φιλιππίνες, Μιανμάρ (πρώην Βιρμανία) και αλλού. Η Δανία, που στηρίζει την οικονομία της στο εμπόριο και την εξαγωγή τεχνολογίας, επικεντρώνει τις δυνάμεις της στην Ασία και Αφρική, στήνοντας από τώρα ένα εμπορικό δίκτυο στις αναπτυσσόμενες χώρες και αναδυόμενες αγορές... βλέποντας μιλία μπροστά.

74 χιλιάδες άνεργοι στην Κύπρο!

Στο 16,7% του ενεργού πληθυσμού και σε απόλυτους αριθμούς στα 74.000 άτομα, κυμάνθηκε η ανεργία στην Κύπρο το Φεβρουάριο από 16,5% τον Ιανουάριο, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Eurostat. Μικρή υποχώρηση σημειώθηκε στην Ελλάδα και στην ΕΕ, αμετάβλητη παρέμεινε στην Ευρωζώνη. Όπως προκύπτει από τα εποχικά προσαρμο-

σμένα στοιχεία της Eurostat, η μέση ανεργία στην Ευρωζώνη το Φεβρουάριο κυμάνθηκε στο 11,9% του ενεργού πληθυσμού και στο σύνολο της ΕΕ στο 10,6% (10,7% τον Ιανουάριο). Αναφορικά με τις επιμέρους επιδόσεις της Κύπρου, το ποσοστό ανεργίας στους άνδρες ήταν 17,5%, στις γυναίκες 15,9% και στους νέους κάτω των 25 ετών 40,5% ή 18.000 άτομα (στοιχεία Δεκεμβρίου). Ο μέσος όρος ανεργίας στην Ευρωζώνη στους άνδρες ήταν 11,8%, στις γυναίκες 12,0% και στους νέους κάτω των 25 ετών 23,5%. Οι τρεις χώρες της Ευρωζώνης στις οποίες καταγράφηκε η μεγαλύτερη αύξηση της ανεργίας σε ένα έτος ήταν η Κύπρος (από 14,7% σε 16,7%), η Ελλάδα (από 26,3% σε 27,5%) και η Ιταλία (από 11,8% σε 13,0%). Οι χώρες της Ευρωζώνης με τη μεγαλύτερη υποχώρηση της ανεργίας ήταν η Λετονία (από 13,8% σε 11,6%), η Πορτογαλία (από 17,5% σε 15,3%) και η Ιρλανδία (από 13,7% σε 11,9%).

Οι Ρώσοι τουρίστες θέλουν σημαντικές εκπτώσεις

Η ρωσική αγορά επανέρχεται σιγά-σιγά ύστερα από το σοβαρό μούδιασμα που παρατηρήθηκε την τελευταία περίοδο στη ροή των κρατήσεων, με τους τουριστικούς πράκτορες όμως να πιέζουν για σημαντικές εκπτώσεις στα υφιστάμενα συμβόλαια και τους ξενοδόχους να τις παραχωρούν, ώστε να σωθεί η καλοκαιρινή σεζόν, δήλωσε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Χάρης Λοιζίδης. Τελικά όπως φαίνεται, οι αισιόδοξες προβλέψεις για αύξηση στις αφίξεις τουριστών κυρίως από την Ρωσία αυτό το Καλοκαίρι θα περιοριστούν – σύμφωνα με τους ξενοδόχους – στα περσινά επίπεδα. Τη διαφορά αναμένεται να κάνει η πολιτική αστάθεια που επικρατεί στις γειτονικές χώρες, που θα φέρει μια αυξητική τάση κύματος τουριστών προς τη δική μας πλευρά. Ο κ. Λοιζίδης είπε ότι “το σοβαρότατο μούδιασμα στη ροή των κρατήσεων για το καλοκαίρι ιδιαίτερα από τη Ρωσία φαίνεται να το ξεπερνούμε. Ξεπεράστηκε τις τελευταίες ημέρες και επανήλθε η ροή των κρατήσεων, αλλά υφίστανται

πιέσεις οι ξενοδόχοι για να παραχωρήσουν εκπτώσεις”. Έχουν ζητήσει, σημείωσε, σοβαρές εκπτώσεις στα υφιστάμενα συμβόλαια. “Ζητούν από τους ξενοδόχους σημαντικές εκπτώσεις που αναγκάζονται να παραχωρήσουν για να σωθεί η σεζόν” Γενικά, σημείωσε, θέλω να εκφράσω μια αισιόδοξη νότα χωρίς να έχω επίσημα στοιχεία. Ερωτηθείς για την αγγλική αγορά, είπε πως “θα είναι η πρώτη χρονιά μετά από πολλά χρόνια που δεν θα έχει πτώση”. Η εκτίμηση μας κατέληξε ο Πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ, είναι ότι “θα είμαστε στα ίδια επίπεδα με τα περσινά δεδομένου ότι δεν θα υπάρξει άλλη δραματική αλλαγή στα δεδομένα”.

Έξοδο της Ελλάδας στις αγορές

«βλέπει» η Guardian

«**Υπάρχουν** αυξανόμενες ενδείξεις ότι η Ελλάδα, μετά από τέσσερα σχεδόν χρόνια, θα επιστρέψει στις διεθνείς αγορές, ενδεχομένως πολύ γρήγορα, επωφελούμενη και τη μείωση των αποδόσεων στα δεκαετή ομόλογά της», αναφέρει, μεταξύ άλλων, η βρετανική εφημερίδα, Guardian, στην ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας. Συγκεκριμένα, η Έλεν Σμιθ από την Αθήνα, αναφέρει ότι «οι Έλληνες τραπεζίτες επιβεβαίωσαν ότι οι προετοιμασίες έχουν ήδη ξεκινήσει, με την κυβέρνηση να προσ-

λαμβάνει διεθνείς επενδυτικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων των JP Morgan και Goldman Sachs, με σκοπό να μεσολαβήσουν για λογαριασμό της». «Σύμφωνα με αναλυτές, η επιστροφή της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές θα σημαίνει και την αρχή του τέλους της κρίσης χρέους στην οποία έχει διέλθει η χώρα», επισημαίνεται στην ηλεκτρονική έκδοση της Guardian.

Τράπεζα Κύπρου: Πουλήθηκε

η PSJC στην Ουκρανία

Οριστικοποιήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου η πώληση της PSJC, θυγατρικής στην Ουκρανία.

Αγοραστής είναι θυγατρική εταιρεία της Alfa Group Ρωσίας, η οποία επικαλούμενη τη συνεχιζόμενη Ουκρανό-ρωσική κρίση, καθώς και τα νέα οικονομικά δεδομένα που επικρατούν στην Ουκρανία ζήτησε να μειωθεί κατά 10% το αρχικό ποσό που είχε συμφωνηθεί. Το αντίτιμο της πώλησης της PJSC που είχε συμφωνηθεί στις 30 του περασμένου Ιανουαρίου ήταν 225 εκατ. ευρώ. Επιπρόσθετα, έγινε αποδεκτό αίτημα για διευκολύνσεις σε ότι αφορά τον τρόπο και τον χρόνο αποπληρωμής.

Πρόσω ολοταχώς για μείωση των Δήμων

Το θέμα της αναδιάρθρωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της Κυβέρνησης, δήλωσε πρόσφατα ο Υπουργός Εσωτερικών Σωκράτης Χάσιος, τονίζοντας, παράλληλα, ότι οι συμπλεγματοποιήσεις υπηρεσιών στην τοπική αυτοδιοίκηση θα πρέπει να διατηρηθούν και να ενισχυθούν. Το θέμα επανέρχεται στο προσκήνιο, και σύντομα αναμένεται να αποτελέσει κύριο σημείο συζήτησης, αφού η Πολιτεία θα κληθεί να λάβει σοβαρές

αποφάσεις ως προς την σύνθεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τους ξένους εμπειρογνώμονες να εισηγούνται τη σημαντική μείωση του αριθμού των Δήμων, οι οποίοι αυτοί τη στιγμή αριθμούν στους 39 (!), εκ των οποίων οι εννέα είναι κατεχόμενοι. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Κύπρος, αναλογικά, έχει τους περισσότερους Δήμους αλλά και τους πλέον χρεωμένους οικονομικά σε ολόκληρη την ΕΕ.

Στα δικαστήρια οδηγείται το θέμα των αξιογράφων

Στα δικαστήρια οδηγείται το θέμα των αξιογράφων αφού έχει αποφασιστεί το ενδεχόμενο εξώδικης διευθέτησης λόγω άρνησης των τραπεζών. Το θέμα συζητήθηκε σε συνεδρία του Συνδέσμου Κατόχων Τραπεζικών Αξιογράφων στη διάρκεια της οποίας η ηγεσία του συνδέσμου ενημέρωσε για τις επαφές που είχε με τον πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον υπουργό Δικαιοσύνης. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φοίβος Μαυροβουνιώτης δήλωσε ότι οι κάτοχοι αξιογράφων νιώθουν αγανακτισμένοι σημειώνοντας ότι είναι αδιαμφισβήτητη η παρανομία των τραπεζών βάσει και του πορίσματος της Κεντρικής Τράπεζας. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβεβαίωσε ότι θα επισπεύσει τη διαδικασία της εκδίκασης των υποθέσεων ώστε να αποζημιωθούν όσοι αποδείξουν ότι έχουν εξαπατηθεί.

KPMG: Προβλήματα

για βρετανικές τράπεζες

Οι τράπεζες του Ην. Βασιλείου θα αντιμετωπίσουν περισσότερα προβλήματα καθώς επιβαρύνονται από τις αντικρουόμενες απαιτήσεις επεν-

δυτών, πελατών, ρυθμιστικών αρχών και κυβέρνησης, σύμφωνα με την KPMG LLP. Όπως αναφέρει το πρακτορείο Bloomberg, τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των βρετανικών τραπεζών έχουν μειωθεί κατά 25% μέσα σε πέντε χρόνια, πέφτοντας στα £5,2 τρισ. Την ίδια στιγμή το κεφαλαιακό απόθεμα έχει αυξηθεί κατά £93 δισ. αναφέρει σε έκθεσή της η KPMG. Από το 2008, οι τράπεζες έχουν αντιμετωπίσει νομικά

έξοδα, χρηματικές ποινές και αποζημιώσεις πελατών συνολικού ύψους £28,5 δισ. αναφέρει η εταιρεία. «Τα περισσότερα μέλη διοικητικών συμβουλίων βρετανικών τραπεζών έχουν αναλάβει το ρόλο τους μετά την κρίση και είναι αφοσιωμένα στο να πραγματοποιήσουν τις αλλαγές που απαιτούνται», αναφέρει η έκθεση. Προστίθεται ότι, «πρέπει να δώσουμε χρόνο στην τραπεζική διοίκηση να αποδώσει, γεγονός που θα βοηθήσει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, της βιωσιμότητας και της φήμης των τραπεζών». Αναφέρεται επίσης ότι και οι επενδυτές πρέπει να είναι ρεαλιστικοί. «Πρέπει και αυτοί να αναπροσαρμόσουν τις προσδοκίες τους σχετικά με τις αποδόσεις καθώς είναι απίθανο να πετύχουν τα επίπεδα προκρίσης», σημειώνεται.

ΔΝΤ: Βλέπει χαμηλά επιτόκια για πολλά χρόνια

Οι πολιτικές δημοσιονομικής λιτότητας και μείωσης των δημόσιων δαπανών θα μπορούσαν να αποδειχθούν λιγότερο αναγκαίες λόγω της διατήρησης του ιστορικά χαμηλού επιτοκίου στις μεγάλες βιομηχανικές χώρες, αναφέρει σε έκθεσή του το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Ως θεματοφύλακας της δημοσιονομικής λιτότητας, το ΔΝΤ ζητεί παραδοσιακά από τα κράτη μέλη, κυρίως αυτά στα οποία έχει χορηγήσει χρηματοπιστωτική

βοήθεια (Ελλάδα, Πορτογαλία...) να μειώνουν τις δαπάνες τους για να περιορίζουν τα ελλείμματά τους. Όμως τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων στις κύριες βιομηχανικές χώρες το ώθησε να προσθέσει έναν αστερίσκο –στο περιθώριο– στο δόγμα του, σε ένα αναλυτικό κεφάλαιο για τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές του το οποίο δόθηκε στην δημοσιότητα πριν από την γενική του συνέλευση. Τα επιτόκια που κατέβαλαν τα κράτη για να χρηματοδοτηθούν στις αγορές επέτειναν «μια αισθητή μείωση» από την δεκαετία του 1980 και είναι ακόμη και «αρνητικά», αν ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός, επισημαίνει το ΔΝΤ στην έκθεσή του. Κατά το διεθνή μέσο όρο, το «πραγματικό παγκόσμιο επιτόκιο για τα δεκαετή» ομόλογα έπεσε από το 5,5% τη δεκαετία του '80 στο 3,5% τη δεκαετία του '90, στην συνέχεια στο 2% μεταξύ του 2001 και του 2008 προτού καταστεί «ελαφρώς αρνητικό» το 2012, σύμφωνα με το ΔΝΤ. Η υποχώρηση αυτή επιταχύνθηκε με την χρηματοπιστωτική κρίση του 2008-2009, η οποία ώθησε τις μεγάλες κεντρικές τράπεζες (Fed, EKT...) να χαμηλώσουν το βασικό τους επιτόκιο σε ένα σχεδόν μηδενικό επίπεδο για να υποστηρίξουν την οικονομία. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, αυτή η τάση αναμένεται να συνεχιστεί λόγω κυρίως της αυξανόμενης «όρεξης» των επενδυτών για το κρατικό χρέος, το οποίο θεωρείται

ασφαλής τοποθέτηση. «Τα πραγματικά επιτόκια και το κόστος κεφαλαίου αναμένεται να αυξηθούν μόνον ελαφρά σε σχέση με το σημερινό τους επίπεδο», διαβεβαιώνει το ΔΝΤ στην έκθεσή του. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη θα μπορούσαν επομένως να επιτρέψουν στο δημόσιο την χρηματοδότηση νέων δαπανών χωρίς να επιβαρύνουν επιπλέον τα οικονομικά τους καθώς το βάρος του χρέους θα ήταν έτσι σχεδόν μηδαμινό, ακόμη και αρνητικό λαμβάνοντας υπόψη τον πληθωρισμό. «Ορισμένες αυξήσεις στις δημοσιονομικές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το χρέος, κυρίως δημόσιες επενδύσεις, θα μπορούσαν να μην οδηγούν σε αυξήσεις του δημόσιου χρέους μεσοπρόθεσμα», επισημαίνει το ΔΝΤ, στηριζόμενο στην υπόθεση επιτοκίων που θα είναι κατώτερα από αυτά της οικονομικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με το διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, αυτά τα χαμηλά επιτόκια είναι ωστόσο κομιστές απειλών για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα καθώς «υποκινούν» τους επενδυτές να ρισκάρουν στις αγορές, για να βρουν εκεί πιο υψηλές αποδόσεις.

Παγκόσμια Τράπεζα: Προβλέπει ανάπτυξη 7,1% στην Ασία

Η Παγκόσμια Τράπεζα προβλέπει ότι η ανάκαμψη στην ζήτηση από τα βιομηχανικά έθνη, θα βοηθήσει την ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας. Στην εξαμηνιαία έκθεσή της για την οικονομία της Νοτιοανατολικής Ασίας, η Παγκόσμια Τράπεζα προβλέπει ανάπτυξη 7,1% για την περιφέρεια φέτος, σχεδόν όσο και το 2013. Εκτιμά επίσης ότι η ανάπτυξη της «λοκομοτί-

βας» οικονομίας της Κίνας θα διαμορφωθεί στο 7,6%, με ελαφρά επιβράδυνση από το 7,7% του 2013. Σε κάθε περίπτωση, οι οικονομίες της αναπτυσσόμενης Ασίας έχουν επιβραδυνθεί αρκετά σε σύγκριση με τον μέσο όρο 8% μεταξύ 2009 και 2013.

Πριν τις ευρωεκλογές τα πρώτα μέτρα για φόρο Τόμπιν

Οι υπουργοί Οικονομικών της Γαλλίας και της Γερμανίας επανέλαβαν πως έχουν στόχο να θέσουν σε εφαρμογή τουλάχιστον το «πρώτο στάδιο» ενός φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών πριν από το τέλος της τρέχουσας θητείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. «Είμαστε αποφασισμένοι να κάνουμε ένα πρώτο βήμα στο φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ήδη απ' αυτό το Ευρωκοινοβούλιο», δή-

λωσε ο Wolfgang Schäuble στη διάρκεια κοινής συνέντευξης τύπου με τον Michael Sapin στο Βερολίνο. Οι επόμενες Ευρωεκλογές θα διεξαχθούν στα τέλη Μαΐου. Όπως μεταδίδει το ΑΠΕ, ο κ. Sapin, μιλώντας για την «ανάγκη» να θεσπιστεί αυτός ο φόρος, εξέφρασε την ευχή ότι η ΕΕ θα καταφέρει «να θέσει σε εφαρμογή ένα πρώτο πακέτο μέτρων»

πριν από τις Ευρωεκλογές και στη συνέχεια «ένα δεύτερο κομμάτι», όπως είχαν υποσχεθεί το Φεβρουάριο ο γάλλος πρόεδρος François Hollande και η Γερμανίδα καγκελάρια Angela Merkel. Οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα σε ένδεκα χώρες της ΕΕ — μεταξύ των οποίων η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία και η Ισπανία — με στόχο να θεσπιστεί ένας τέτοιος φόρος προχωρούν με βήμα σημειωτόν εδώ και πολλούς μήνες, μπροστά στις πολύ έντονες πιέσεις από τους χρηματοπιστωτικούς κύκλους. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, αν οι διαπραγματεύσεις ευδοκμήσουν, ο φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε δύο χρόνους, στην αρχή μόνο για μια περιορισμένη ομάδα χρηματοπιστωτικών τοποθετήσεων, μεταξύ των οποίων οι μετοχές, και στη συνέχεια με ευρύτερο τρόπο.

Κινέζοι εκτοξεύουν τις τιμές των ακινήτων στη Βρετανία

Οι εργαζόμενοι Άγγλοι αδυνατούν πλέον να αγοράσουν ακίνητα στο Λονδίνο και στις μεγάλες αγγλικές πόλεις, Μάντσεστερ, Λίβερπουλ, Μπέρμιγχαμ και Νιουκάστλ, λόγω της «επιδρομής» των Κινέζων, οι οποίοι εμφανίζονται με μεγάλη οικονομική δύναμη, ανεβάζουν σε μη ρεαλιστικά επίπεδα τις τιμές και τις κάνουν απλησίαστες για τους ντόπιους. Οι μεγάλες βρετανικές κατασκευαστικές εταιρείες, όπως η Μπάρατ και η Μπάρκλεις Χομς, έχουν ανοίξει γραφεία στο Πεκίνο και στη Σανγκάη και πωλούν στους εύπορους Κινέζους ακίνητα στην Αγγλία πριν τα κατασκευάσουν. Το αξιοσημείωτο είναι ότι το ενδιαφέρον των Κινέζων δεν εντοπίζεται μόνο στο Λονδίνο αλλά και στις μεγάλες αγγλικές πόλεις, όπως στο Μπέρμιγχαμ, όπου πρόσφατα το 30% σε ένα υπό κατασκευή μεγάλο συγκρότημα κατοικιών το αγόρασαν ήδη Κινέζοι. Η κεντρική τράπεζα της Κίνας ενθαρρύνει τους Κινέζους να επενδύουν σε ακίνητα στην Αγγλία και τους προσφέρει στεγαστικά δάνεια σε λίρες. Ο Μάικλ Σακς, εκπρόσωπος μεγάλης κατασκευαστικής εταιρείας, δήλωσε στην εφημερίδα «Daily Mail»: «Οι Κινέζοι αγοράζουν διαμερίσματα και εμπορικά κέντρα πληρώνοντας περισσότερα απ' ό,τι αξίζουν και τα αγοράζουν πριν αρχίσει η κατασκευή τους». Αυτό κάνει πολύ δύσκολο για τους αγοραστές πρώτης κατοικίας να έχουν την οικονομική δυνατότητα να αγοράσουν ακίνητο. Η εξέλιξη αυτή προκάλεσε την παρέμβαση του βουλευτή των Φιλελευθέρων Δημοκρατών Σάμιον Χιους, ο οποίος ζήτησε να υπάρξουν αυστηροί κανονισμοί που να απαγορεύουν στις κατασκευαστικές εταιρείες να πωλούν τα ακίνητά τους μόνο σε ξένους επενδυτές. Παρόμοιες ανησυχίες έχει εκφράσει και ο υπουργός Εμπορίου και Ανάπτυξης Βινς Κέιμπλ, ο οποίος αύξησε τον φόρο αγοράς ακινήτων στο 7% προκειμένου να εισπράξει περισσότερα χρήματα από τους ξένους επενδυτές.

Ετήσια Γενική Συνέλευση Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου

25 Χρόνια «Πλοηγεί την Κύπρο Παγκοσμίως»

Στην 25χρονη πορεία του, το Επιμελητήριο έχει πλέον εδραιωθεί ως ο επαγγελματικός σύνδεσμος της Ναυτιλιακής Βιομηχανίας της χώρας αλλά και ο εκπρόσωπος της, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Σήμερα, 25 χρόνια μετά την ίδρυσή του, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο κατατάσσεται ανάμεσα στους μεγαλύτερους εθνικούς Ναυτιλιακούς οργανισμούς παγκοσμίως και αναμφίβολα, «Πλοηγεί την Κύπρο Παγκοσμίως».

Μέσα στα πλαίσια λοιπόν της επιτυχούς συμπλήρωσης φέτος, 25 χρόνων από την ίδρυσή του, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο πραγματοποίησε την 25η Ετήσια Γενική Συνέλευση, την Παρασκευή, 28 Μαρτίου 2014, στο ξενοδοχείο “Four Seasons” στη Λεμεσό. Στη Συνέλευση παρευρέθηκαν Κυβερνητικοί αξιωματούχοι, εκπρόσωποι Κομμάτων, Βουλευτές, Διπλωμάτες, εκπρόσωποι Επαγγελματικών Οργανισμών και σύσσωμα, τα Μέλη του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου.

Τη Συνέλευση προσφώνησαν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Νίκος Αναστασιάδης, ο Βουλευτής κ. Νίκος Νικολαΐδης, εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, κ. Γιαννάκη Ομήρου, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, κ. Μάριος Δημητριάδης, και ο Πρόεδρος του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, Capt. Eugen Adami.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επαίνεσε το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο για την 25χρονη πολύπλευρη και ουσιαστική συμβολή του προς τη συνεχή ανάπτυξη της Κυπριακής Ναυτιλίας και χαρακτήρισε τον τομέα της Ναυτιλίας ως ένα από τους κυριότερους ‘στυλοβάτες’ του νέου μοντέλου ανάπτυξης της Κυπριακής Οικονομίας. Υποστήριξε επίσης ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις, ο τομέας της Ναυτιλίας θα έχει πρωταρχικό ρόλο ως προς την ανάκαμψη της Κυπριακής Οικονομίας. Ως εκ τούτου, εξέφρασε την αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης για την άμεση δημιουργία θέσης “Υφυπουργού Ναυτιλίας”, και κάλεσε όλους τους εκπροσώπους των Πολιτικών Κομμάτων όπως στηρίζουν αυτή την απαραίτητη θεσμική αλλαγή μέσω της οποίας θα υπάρξει μία πιο ορθολογιστική και εξειδικευμένη διαμόρφωση Κυβερνητικής Ναυτιλιακής Πολιτικής. Επιπλέον, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε αναφορά στις προοπτικές που εμφανίζονται ως αποτέλεσμα της ανακάλυψης υδρογονανθράκων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου, γεγονός που μπορεί να μετατρέψει την Κύπρο ως ένα σημαντικό ενεργειακό κέντρο στην Ανατολική

Μεσόγειο με πολύ θετικές εξελίξεις όσο αφορά την περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας Ναυτιλιακής Βιομηχανίας. Ο κ. Νίκος Νικολαΐδης, εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, κ. Γιαννάκη Ομήρου, ευχαρίστησε το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο και τις εταιρείες-Μέλη του για την στήριξη που συνεχίζουν να παρέχουν στην Κυπριακή Οικονομία, ιδιαίτερα μετά τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο. Εξέφρασε επίσης την ετοιμότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων να στηρίζει μέτρα τα οποία στοχεύουν στη διατήρηση και περαιτέρω ενίσχυση της Κυπριακής Ναυτιλίας, όπως η πρόταση νόμου για τη δημιουργία θέσης Υφυπουργού Ναυτιλίας και η προώθηση του Ναυτιλιακού Φορολογικού Συστήματος στο εξωτερικό, ούτως ώστε ο παραγωγικός αυτός τομέας, να συνεχίσει να στηρίζει απρόσκοπτα την Κυπριακή Οικονομία. Τέλος, κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να στηρίξουν τον τομέα της Ναυτιλίας ως ένα από τους σταθερούς υποστηρικτές της Κυπριακής Οικονομίας. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, κ. Μάριος Δημητριάδης, χαιρέτησε την 25χρονη πορεία του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και ευχαρίστησε το Επιμελητήριο για τη στενή συνεργασία του στην δημιουργία και εφαρμογή της Κυβερνητικής Ναυτιλιακής Πολιτικής. Ο Υπουργός σημείωσε επίσης την αγαστή συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα η οποία αποτελεί τον κύριο λόγο της επιτυχίας της Κύπρου στην Παγκόσμια Ναυτιλία. Ως εκ τούτου, εξέφρασε την αισιοδοξία του ότι, με την συνέχιση αυτής της συ-

νεργασίας, το μέλλον της Κυπριακής Ναυτιλίας προδιαγράφεται υποσχόμενο και θετικό.

Ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου, Capt. Eugen Adami, τόνισε ότι στον απόηχο των πρόσφατων οικονομικών εξελίξεων στην Κύπρο, η Ναυτιλιακή επιχειρησιακή και φορολογική υποδομή της Κύπρου αλλά και η Κυπριακή σημαία, παραμένουν συμπαγή και ανταγωνιστικά και ως εκ τούτου, η εικόνα και η αξιοπιστία της Κύπρου έχει αποκατασταθεί. Δήλωσε ότι οι χρήστες της Κυπριακής σημαίας δεν επηρεάστηκαν από τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις και παραμένουν πιστοί, στηρίζοντας την ίδια στιγμή τις προσπάθειες για την ενίσχυση της Κυπριακής Ναυτιλίας έτσι ώστε να συνεχίσει τη σημαντική συμβολή της στην οικονομία της Κύπρου. Επιπρόσθετα, εξέφρασε την πεποίθηση ότι η μεγάλη αξία και ουσιαστική συμβολή της Κυπριακής Ναυτιλιακής Βιομηχανίας ως άμεση επένδυση στην Κυπριακή Οικονομία, μπορεί να διατηρηθεί και να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο μέσω συγκεκριμένων ενεργειών, μέσα στα πλαίσια μίας ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής και την εισαγωγή ορισμένων μέτρων που θα υποβοηθήσουν τη συνέχιση και ουσιαστική συμβολή της Κυπριακής Ναυτιλίας στην Οικονομία της Κύπρου και τη συνεχή εργοδότηση Κυπρίων υπαλλήλων.

Κατά την έναρξη της Συνέλευσης τηρήθηκε μονόλεπτη σιγή εις μνήμη και ένδειξη εκτίμησης του πρόσφατα αποθανόντα Υπουργού Άμυνας και τέως Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, κ. Τάσου Μητσόπουλου.

Νέα Σεμινάρια της KPMG: Μάιος - Ιούνιος 2014

Συγχωνεύσεις και Εξαγορές*

08-09/05/2014

Γλώσσα: Αγγλική

Καθαρό κόστος μετά από την επιχορήγηση της ANAD για τους δικαιούχους συμμετέχοντες: 262,20 ΕΥΡΩ (Συμπεριλ. ΦΠΑ).

Νέες Αλλαγές στη Φορολογία 2013 & 2014*

19/05/2014

Γλώσσα: Αγγλική

Καθαρό κόστος μετά από την επιχορήγηση της ANAD για τους δικαιούχους συμμετέχοντες: 214,45 ΕΥΡΩ (Συμπεριλ. ΦΠΑ).

Διαφύλαξη των Περιουσιακών Στοιχείων του Πελάτη

19/06/2014

Γλώσσα: Αγγλική

Καθαρό κόστος: 202,30 ΕΥΡΩ (Συμπεριλ. ΦΠΑ).

Λειτουργική και Χρηματοοικονομική Αναδιάρθρωση*

23-24/06/2014

Γλώσσα: Ελληνική

Καθαρό κόστος μετά από την επιχορήγηση της ANAD για τους δικαιούχους συμμετέχοντες: 253,95 ΕΥΡΩ (Συμπεριλ. ΦΠΑ).

Παρεμπόδιση του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος:

Νέες Εξελίξεις

Η ημερομηνία θα ορισθεί

Γλώσσα: Αγγλική

Καθαρό κόστος: 202, 30 ΕΥΡΩ (Συμπεριλ. ΦΠΑ).

Τα σεμινάρια αυτά μπορούν να συμβάλουν στις προϋποθέσεις για Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Ανάπτυξη

*Τα προγράμματα εγκρίθηκαν από την ΑνΑΔ. Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν με εργοδοτούμενους τους, οι οποίοι ικανοποιούν τα κριτήρια της ΑνΑΔ, θα τύχουν της σχετικής επιχορήγησης.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα επικοινωνήστε με τη συντονίστρια των σεμιναρίων της Ακαδημίας:

Πέρσα Παπαδημητρίου

T: +357 22 209 053

E: pparademetriou@kpmg.com

www.kpmg.com.cy

Ημερίδα προώθησης του θεσμού των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Δημοκρατία

Η GMM Global Money Managers Ltd, η πρώτη Εταιρεία Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ που ξεκίνησε τη δραστηριότητά της με έδρα την Κύπρο, πραγματοποίησε, υπό την αιγίδα του Χρηματιστηρίου Αξιών της Κύπρου, ημερίδα με θέμα την «Προώθηση του θεσμού των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Δημοκρατία». Στην εκδήλωση παρευρέθηκε η ηγεσία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, καθώς και πλήθος δικηγόρων, λογιστών και άλλων ενδιαφερομένων.

Στην ημερίδα αναλύθηκε από τα στελέχη της εταιρείας GMM Global Money Managers Ltd., ο θεσμός των Αμοιβαίων Κεφαλαίων και τα πλεονεκτήματα που αυτά προσφέρουν ως μια εναλλακτική μορφή επένδυσης. Οι κκ. Ν. Καλτσογιάννης (Διευθυντής Διαχείρισης), Σ. Κουγιάς (Διαχειριστής Χαρτοφυλακίου) και Α. Καρτάλης (Γενικός Διευθυντής) σκιαγράφησαν επίσης τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στην ανάπτυξη της αγοράς ως ένα νέο χρηματοοικονομικό προϊόν για την Κυπριακή κεφαλαιαγορά καθώς και ως μέσο ανάπτυξης εργασιών για δικηγόρους, λογιστές και άλλους ενδιαφερόμενους. Ο κ. Κ. Ξάνθης εκπροσωπώντας την Τράπεζα Eurobank αναφέρθηκε στον ανεξάρτητο και ελεγκτικό ρόλο του θεματοφύλακα. Η εταιρεία GMM έχει εκδώσει μέχρι στιγμής 16 αμοιβαία κεφάλαια με το ενεργητικό τους να ανέρχεται

στα 45 εκατομμύρια ευρώ, ενώ θεωρείται δεδομένη η έκδοση άλλων δύο αμοιβαίων κεφαλαίων εντός των ερχόμενων δύο μηνών.

Την εκδήλωση προλόγισε η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κα Δήμητρα Καλογήρου και ο Πρόεδρος του ΧΑΚ κ. Γεώργιος Κουφάρης τονίζοντας το σημαντικό ρόλο των Αμοιβαίων Κεφαλαίων ως πηγή άντλησης νέων κεφαλαίων και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της Κυπριακής οικονομίας.

Η κα Καλογήρου τόνισε ότι σίγουρα είναι ένας θεσμός που πρέπει να προωθηθεί στην Κύπρο, λέγοντας χαρακτηριστικά, «Η επιτροπή έχει δούλεψε εντατικά για να εναρμονιστεί με όλες τις ευρωπαϊκές νομοθεσίες για τα θέματα αυτά. Γι' αυτό έχει αδειοδοτηθεί η εταιρεία GMM από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έχει εκδώσει 16 αμοιβαία κεφάλαια τα οποία εισήχθησαν στο ΧΑΚ. Θεωρείται σημαντικός θεσμός ιδιαίτερα τώρα που οι τράπεζες έχουν προβλήματα», τόνισε.

Αντίστοιχα ο Πρόεδρος του ΧΑΚ, κ. Γιώργος Κουφάρης τόνισε το σημαντικό ρόλο των αμοιβαίων κεφαλαίων στην ανάπτυξη της οικονομίας μιας χώρας και ιδιαίτερα της κυπριακής, που υποφέρει από τον περασμένο Μάρτιο. «Είναι πηγή νέων κεφαλαίων και προσφοράς εργασιών για λογιστές και δικηγόρους. Θα βοηθήσουν στην επανεκκίνηση της οικονομίας μας», είπε χαρακτηριστικά.

Εκδήλωση της CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ και του Δημοτικού Σχολείου Λυκαβηττού με θέμα την Οδική Ασφάλεια

Η CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ως ανάδοχος και χορηγός του Δημοτικού Σχολείου Λυκαβηττού στα θέματα Οδικής Ασφάλειας, στήριξε για 4η συνεχόμενη χρονιά την εκδήλωση που διοργανώθηκε στις, 13 Μαρτίου 2014, από τα παιδιά και το εκπαιδευτικό προσωπικό του Σχολείου, με θέμα «Μαθαίνω να προστατεύομαι όταν περπατώ στο δρόμο». Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Έντιμου Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.

Το ζήτημα της Οδικής Ασφάλειας, ειδικά όταν αυτό έχει να κάνει με το πιο ευαίσθητο κομμάτι της κοινωνίας, τα παιδιά, αποτελεί μία ξεχωριστή πρόκληση. Αυτή την πρόκληση λοιπόν ανέλαβε να αντιμετωπίσει η CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και με τις Διευθύνσεις του Σχολείου. Η

CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ανέλαβε ως χορηγός και ανάδοχος του Σχολείου σε θέματα που αφορούν στην Οδική Ασφάλεια, συμπεριλαμβάνοντας για φέτος και τον Κύκλο Β' του Σχολείου στο πλάνο του σχεδιασμού της Εταιρείας.

Στόχος είναι, μέσα από συλλογική προσπάθεια, να γίνει το Δημοτικό Σχολείο Λυκαβηττού ένα πρότυπο σχολείο σε θέματα Οδικής Ασφάλειας. Με μαθητές και απόφοιτους που, αφού έχουν διαμορφώσει μία νέα κουλτούρα Οδικής Ασφάλειας, μπορούν να γίνουν οι καλύτεροι πρεσβευτές της στην κοινωνία.

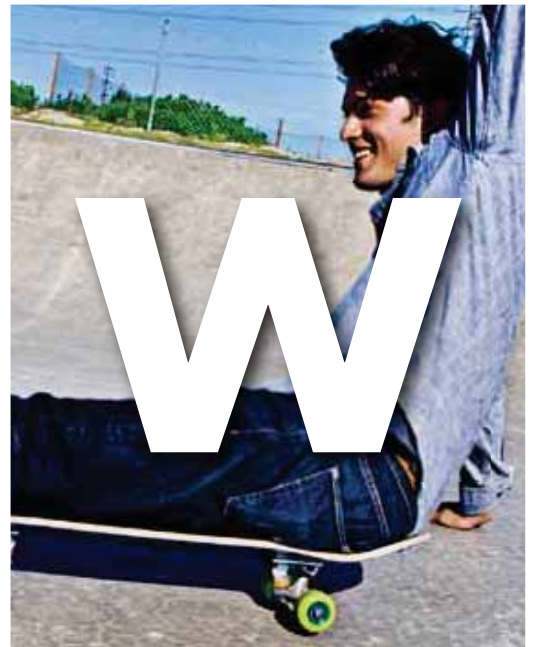
L I V E

F O R

N I

W

Προστασία πρώτης κατοικίας: Μια εναλλακτική προσέγγιση

Κανένας δεν αμφισβητεί ότι η πρόθεση της Κυβέρνησης, όσον αφορά την προστασία της πρώτης κατοικίας από τις τραπεζικές εκποιήσεις κινείται προς την ορθή κατεύθυνση και ότι είναι μια απαραίτητη κοινωνική πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί λόγω της τραγικής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει αρκετοί συμπατριώτες μας.

Σύμφωνα πάντοτε με την εισήγηση της κυβέρνησης, το κράτος, υπό προϋποθέσεις, θα προβαίνει σε εξόφληση του προβληματικού δανείου του αγοραστή προς την τράπεζα και θα παίρνει την κυριότητα - ιδιοκτησία της κατοικίας. Ο αρχικός ιδιοκτήτης θα συνεχίζει να διανέμει στην κατοικία καταβάλλοντας στο κράτος ένα τυπικό ενοίκιο. Ο κάτοχος θα έχει δικαίωμα επα-

Του Θανάση Αθανασίου

Διευθυντή Sweet Home Estates, Σπύνορα Συνδέσμου Πρώτης Ανάπτυξης Ακινήτων

γοράς της κατοικίας από το κράτος στο μέλλον όταν η οικονομική κατάσταση του το επιτρέπει.

Παρόλα αυτά είναι η πεποίθησή μας ότι αυτή η συγκεκριμένη κοινωνική πολιτική θα μπορούσε να υλοποιηθεί με μια εναλλακτική προσέγγιση, δια το λόγο ότι το κράτος με την πιο πάνω πρόταση, ενδεχομένως να δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα και να μην εξυπηρετήσει το σκοπό, αλλά ούτε και να πετύχει το στόχο (να ικανοποιήσει μερικές χιλιάδες ιδιοκτήτες κατοικιών) που είναι και τα ζητούμενα.

Κατ' αρχήν, να απαριθμήσουμε τα προβλήματα που πιστεύουμε ότι θα προκύψουν με την αγορά από το κράτος των υπό εκποίηση ακινήτων.

1. Φεύγει η ευθύνη από την τράπεζα που παραχώρησε το προβληματικό δάνειο λανθασμένα, ενώ κανονικά είναι η τράπεζα που έπρεπε να λογοδοτήσει.

2. Το κράτος θα αναγκαστεί να διαθέσει τεράστια ποσά, τα οποία, εκτός των άλλων, σήμερα δεν διαθέτει.

3. Ενώ το κράτος κινείται και πολύ ορθά για αποκρατικοποιήσεις, έρχεται με τη συγκεκριμένη απόφαση και κρατικοποιεί ένα θέμα που αφορά τον ιδιωτικό τομέα. Αυτή η κρατικοποίηση πιστεύουμε θα οδηγήσει το κράτος σε νέες περιπέτειες, με τη δημιουργία νέων τμημάτων, νέων προσλήψεων κ.α

4. Θα δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία ακινήτων, με προβλήματα στη συντήρηση και γενικά στη διαχείρισή τους (βλέπε προσφυγικές κατοικίες). Αυτό ενισχύεται και από το γεγονός ότι το κράτος είναι κακός διαχειριστής τέτοιων θεμάτων και άρα θα προκύψουν τεράστια προβλήματα.

5. Αυτοί που θα διαμένουν στις συγκεκριμένες κατοικίες δεν θα έχουν λόγο να πληρώσουν, έστω και τους τόκους και άρα δύσκολα θα εισπράττει το κράτος τα χρηματικά ποσά που θα καταβάλει.

Τι πρέπει να γίνει, για να μην οδηγηθούμε στα προαναφερθέντα προβλήματα;

Η εισήγηση μας είναι ξεκάθαρη: Όσοι πληρούν τα κριτήρια για να τύχουν βοήθειας από το κράτος, αυτή η βοήθεια θα πρέπει να τους δοθεί με ένα συγκεκριμένο τρόπο.

Να καταβάλλει η κυβέρνηση, για παράδειγμα, ένα ποσό μηνιαίως που θα καλύπτει τουλάχιστον τους τόκους για όση περίοδο διαρκεί το πρόβλημα. Εννοείται ότι προϋπόθεση είναι η αναδιάρθρωση του δανείου. Το κράτος θα μπορεί να επιβάλει και ευνοϊκούς όρους στο δάνειο αφού η τράπεζα δεν θα έχει κανένα ρίσκο όσον αφορά την αποπληρωμή.

Έτσι θα πετύχουμε με ελάχιστο κόστος, πρώτον να αποφευχθεί η εκποίηση της κατοικίας, δεύτερον να μειωθεί ο αριθμός των προβληματικών που είναι και το ζητούμενο και τρίτον το κράτος δεν θα μπει σε νέες περιπέτειες.

Παρόμοιο σύστημα εφαρμόζει ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών και άρα δεν θα είναι κάτι το καινούργιο για το κράτος, αφού άμεσα έχει στη διάθεση του και την τεχνογνωσία και το κατάλληλο προσωπικό.

Άσε που το κράτος με τη συγκεκριμένη εισήγηση θα χρειαστεί λιγότερα χρήματα και θα μπορεί να βοηθήσει περισσότερο κόσμο χαλαρώνοντας τα σχετικά κριτήρια.

Ας το σκεφθούν, λοιπόν, δεύτερη φορά οι ιθύνοντες και να μην έρθουν με τις ενέργειές τους για μια ορθή κοινωνική πολιτική και να οδηγήσουν το κράτος σε νέες περιπέτειες.

Είναι καλό να έχεις δωρεάν προστασία για το κινητό σου

Απόκτησε το Samsung Galaxy S5 με RED μέχρι τέλος Μαΐου και πάρε εντελώς δωρεάν την ασφάλειά του, ακόμη και σε περίπτωση τυχαίας καταστροφής, για 1 ολόκληρο χρόνο.

Ισχύει για νέους και υφιστάμενους πελάτες.

RED. Υπάρχει πάντα κάτι καλό.

power to you

Samsung
Galaxy S5

1 Χρόνος
ΔΩΡΕΑΝ
Ασφάλεια

Αναγέννηση της Οικονομίας

Τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης της κυπριακής οικονομίας, είναι πλέον αντιληπτά, συνεπεία των ελαφρώς βελτιωμένων βαθμολογήσεων των διεθνών οίκων αξιολόγησης. Ο μονόδρομος των σκληρών αντιλαϊκών μέτρων, φαίνεται να δημιουργεί προϋποθέσεις για βελτίωση

Του Αντρέα Γ. Βαρνάβα

Μεταπτυχιακό (Μ.Α.), Πολιτικές Επιστήμες – Διεθνείς Σχέσεις

της υφιστάμενης κατάστασης, χωρίς, εννοείται, να αποτελούν από μόνα τους τη λύση του προβλήματος. Στον πραγματικό κόσμο της αγοράς και της οικονομίας γενικότερα, εκείνο που πραγματικά μετρά είναι επέκταση υφιστάμενων και η προσέλευση νέων επενδύσεων, ιδίως ξένων, έτσι ώστε να υπάρχει πραγματική εισαγωγή και κυκλοφορία κεφαλαίου με συνεπακόλουθη προσφορά και νέων θέσεων εργασίας. Συναφώς επισημαίνεται ότι για τις όποιες θέσεις εργασίας, υφιστάμενες και νέες, πρέπει να παρέχεται και η κατ' αναλογία δίκαιη αμοιβή, στη βάση της κερδοφορίας και της παραγωγικότητας

κάθε επιχείρησης, λαμβανομένου υπόψη και του κόστους διαβίωσης. Πως θα μπορούσε να επέλθει μια πραγματική αναγέννηση της οικονομίας λοιπόν, με όλα τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά, ξεφεύγοντας παράλληλα και από τον μονοθεματικό της χαρακτήρα (λ.χ. χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και τουρισμός); Πιστεύω ότι τρεις σχετικά απλές κινήσεις εκ μέρους της Κυβέρνησης, θα μπορούσαν να οδηγήσουν προς την κατεύθυνση αναγέννησης της κυπριακής οικονομίας.

1ο: Εντοπισμός και καταγραφή σε κοινό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο δράσης, όλων των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρονται για την προσέλκυση επενδυτών, ανεξαρτήτως αρμοδιότητας (ενέργεια, τουρισμός, ανάπτυξη γης, τριτοβάθμια εκπαίδευση, τεχνολογία, χρηματοοικονομικά κ.ο.κ.).

2ο: Συντονισμός όλων των οργανισμών που διαχειρίζονται προϊόντα και υπηρεσίες σχετιζόμενα με την ανάπτυξη, για υλοποίηση του προαναφερθέντος Σχεδίου. Το ρόλο αυτό θα μπορούσε να αναλάβει ειδική Διεύθυνση στο Υπουργείο Εξωτερικών, για ευνόητους λόγους (διεθνής δικτύωση μέσω Διπλωματικών Αποστολών). Στη νέα αυτή

ομάδα, της οποίας θα μπορούσε να ηγηθεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ενδεχομένως μέσω εκπροσώπου του (λ.χ. Επίτροπου Ανάπτυξης), θα συμμετέχουν αντιπρόσωποι από όλους τους οργανισμούς που θα προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες για επενδυτές (όλα τα Υπουργεία, ΚΟΤ, ΚΕΒΕ, ΟΕΒ και πολλοί άλλοι).

3ο: Αξιοποίηση κρατικής ακίνητης περιουσίας, περιλαμβανομένης και της αιγιαλίτιδας ζώνης, με την ταυτόχρονη προώθηση συγκεκριμένων έργων παγκύπρια. Η καινοτομία της ιδέας αυτής είναι ο ταυτόχρονος σχεδιασμός και προώθηση, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, μεγάλου αριθμού συγκεκριμένων έργων σε ολόκληρη την Κύπρο (π.χ. πέραν των 100), έτσι ώστε η οικονομία να υποστεί πραγματικό σοκ ανάπτυξης από τη μια και να διαφοροποιηθεί ουσιαστικά ως προς το περιεχόμενο της από την άλλη, δηλαδή να ξεφύγουμε από τις συνήθεις μονοθεματικές οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι οι υπηρεσίες.

Καινοτόμες ιδέες υπάρχουν πολλές. Φτάνει να υπάρξει συλλογικότητα και σωστός συντονισμός, από άτομα που βάζουν το εθνικό καλό πάνω από το προσωπικό τους συμφέρον.

Επιτυχές το Συνέδριο με θέμα: «Μπορεί η Κύπρος να γίνει το δεύτερο σπίτι των κινέζων;»

Πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στο Ξενοδοχείο Hilton, με μεγάλη επιτυχία το συνέδριο με θέμα «Μπορεί Η Κύπρος να γίνει το δεύτερο σπίτι των κινέζων;». Το Συνέδριο που παρακολούθησαν πέραν των 130 συνέδρων από μεγάλες εταιρείες που ενδιαφέρονται να συνάψουν εμπορικές συναλλαγές με κινέζους επενδυτές, προσφώνησε ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Σωκράτης Χάσιος, ο οποίος τόνισε τη μεγάλη σημασία που έχει για την Κύπρο, η διεύρυνση των εμπορικών συναλλαγών με κινέζους επενδυτές ανάπτυξης γης. Στο συνέδριο έγινε παρουσίαση του «Property Certificate» το οποίο με την εφαρμογή του θα καλύψει κατά τρόπο απόλυτο τα προβλήματα που δημιουργούνταν μέχρι τώρα στις αγοραπωλησίες ακινήτων, τόσο από κύπριους, αλλά και από ξένους επενδυτές. Στο συνέδριο απήχθησαν ομιλίες και επιχειρηματίας από την Κίνα, η οποία τόνισε την ανάγκη να γίνει μεγαλύτερη προβολή της Κύπρου στην Κίνα και υπογράμμισε ότι υπάρχουν τεράστιες προοπτικές στον τομέα του Property γενικότερα, για κινέζους επενδυτές. Το συνέδριο προσφώνησαν επίσης ο Γενικός Γραμματέας του ΚΕΒΕ κ. Μάριος Τσιακκής και ο πρόεδρος του Κύπρου / Κινέζικου Επιχειρηματικού Συνδέσμου κ. Πανίκος Καουρής.

CONVENIENTLY LOCATED NEAR EVERYTHING.

Hilton Cyprus is the only five star hotel in Nicosia, the ideal place both for the business and the leisure traveller as it is conveniently located next to the business and the entertainment district.

In each of the hotel's 294 spacious guestrooms and suites, the emphasis is on elegance and comfort. The hotel also offers various meeting rooms for prestigious delegations, meetings and conferences.

**For room reservations please visit hilton.com
or call Hilton Cyprus at +357 22377777**

STAY HILTON. GO EVERYWHERE.

Hilton
CYPRUS

Archbishop Makarios III Avenue | P.O. Box 22023 | 1516 Nicosia | Cyprus

Ενεργειακή Απόδοση για την Τεχνολογία της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών

Μια από τις βασικές φιλοδοξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ανάπτυξη μιας οικονομίας χαμηλού διοξειδίου του άνθρακα. Μεταξύ των στόχων για τις κλιματολογικές και ενεργειακές επιδιώξεις για το 2020 είναι η μείωση κατά 20% των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και επίτευξη του 20% σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η Τεχνολογία της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ICT) αναλογεί στο 2% των συνολικών εκπομπών αερίων και το ποσοστό αυτό αναμένεται να τριπλασιαστεί έως το 2020 σε σύγκριση με τις ποσότητες του 2002.

Του Ιωσήφ Καρίς

Λειτουργού του Οργανισμού Τυποποίησης (CYS)

Ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να παρθούν μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ταυτόχρονης μείωσης των αερίων εκπομπών που θα εφαρμόζονται, προκειμένου να αποτελέσουν ως αντίβαρο για αποφυγή περαιτέρω

διόγκωσης των αερίων εκπομπών.

Η Τεχνολογία της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο και είναι μέρος επί της λύσης για την καταπολέμηση της “κλιματικής αλλαγής”.

Η όλη προσπάθεια στηρίζεται σε 3 πυλώνες.

1) Το ICT μπορεί να συνεισφέρει στη δημιουργία κοινής μεθοδολογίας για την μέτρηση των ολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

2) Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στο τομέα του ICT μέσω τεχνολογικών λύσεων.

3) Χρησιμοποιώντας το ICT ως καταλύτη για μείωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διάφορους τομείς όπως τις ευφυείς μεταφορές (intelligent transport), και Επικοινωνία μηχανής με μηχανή (Machine to Machine Communication).

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις περιβαλλοντικές συνθήκες πριν την εκπόνηση οποιουδήποτε Ευρωπαϊκού Προτύπου ή Τεχνικής Προδιαγραφής. Τα περισσότερα Ευρωπαϊκά πρότυπα που εκπονούνται στοχεύουν στην αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης για την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Εντολής 462 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ‘Αποδοτική Χρήση Ενέργειας σε κινητές ή σταθερές υπηρεσίες και σε δίκτυα επικοινωνιών.’ Η Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης του ETSI ‘ΕΕ Περιβαλλοντική Μηχανική’ (Environmental

Engineering) είναι υπεύθυνη για τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές όσο αφορά τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό σε διαφορετικές του εφαρμογές.

Οι περιβαλλοντικές συνθήκες διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στις εργασίες της εν λόγω Επιτροπής. Στην Τυποποιητική Εργασία της Τεχνικής Επιτροπής οι ακόλουθες κατηγορίες λαμβάνονται υπόψη σοβαρά:

1) Μηχανολογικές, βιολογικές και κλιματολογικές συνθήκες,

2) Ακουστική Εκπομπή Θορύβου από Εξοπλισμό,

3) Περιβαλλοντικές Δοκιμές σε τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις συμπεριλαμβανομένων και εγκαταστάσεων των πελατών,

4) Παρατηρήτες των Ευρωπαϊκών νομοθεσιών που σχετίζονται με τις οικολογικές πιυχές.

Η περιβαλλοντική δραστηριότητα από την άποψη της οικολογικής πτυχής καλύπτει ένα συνδυασμό κλιματολογικών, χημικών και βιοτικών συνθηκών που μπορεί να επηρεάζουν την ανάπτυξη, ευημερία ατόμων και οργανισμών, ειδικότερα στη μείωση κατανάλωσης ενέργειας στη χρήση τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού ως επίσης και σε εναλλακτικές πηγές ενέργειας τροφοδοσίας των εξοπλισμών.

Μερικές Επιτροπές του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) συμμετέχουν ενεργά προσδιορίζοντας τεχνολογίες για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Η Τεχνική Επιτροπή ETSI TC ATTM (Access, Terminals, Transmission and Multiplexing) ασχολείται επίσης με την ενεργειακή απόδοση των ευρωζωνικών υπηρεσιών και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή ETSI EE (Environmental Engineering) καθορίζουν τους δείκτες και τις μεθόδους μέτρησης των ενεργειακών αποδόσεων.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) σε συνεργασία με τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU) εκπονούν μια κοινή μεθοδολογία για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο τομέα της Τεχνολογίας της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ICT).

Σε εξέλιξη βρίσκεται η υλοποίηση νέου Ευρωπαϊκού προτύπου (EN) σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό ECONET (πρόγραμμα τα χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης για τα δίκτυα) σχετικά με τη διαχείριση της ενέργειας σε μελλοντικά τηλεπικοινωνιακά δίκτυα.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών καθορίζει σε όλες τις περιπτώσεις τις καλύτερες περιβαλλοντικές πρακτικές σε τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό καλύπτοντας όλες τις τεχνολογικές λύσεις. Παράλληλα αναθεωρούνται και τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα για τις μηχανολογικές και κλιματολογικές απαιτήσεις που απαιτείται σε τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό. Επίσης ετοιμάζεται από την Επιτροπή σχετικός κατάλογος προτύπων με θέμα τη Θερμική Διαχείριση.

Μέσα στις στρατηγικές επιδιώξεις του ETSI είναι, όπως μέσα από τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, έχοντας ως καταλύτη τη δημιουργία Ευρωπαϊκών Προτύπων να προσφέρει προϊόντα και υπηρεσίες απλά στη χρήση και πιο αποτελεσματικά, με καλύτερη ενεργειακή απόδοση.

• Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Επιτροπή ETSI EE και τα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τα γραφεία του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS). (τηλ. 22411411 – 22411420)

Το 1^ο νερό σε πωλήσεις στην Ελλάδα

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES
PUBLIC COMPANY LTD, ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΤΩΝ PEPSI, 7UP, ΗΒΗ, GATORADE,
LIPTON ICE TEA.

Τα Διεθνή και Ευρωπαϊκά Πρότυπα εργαλείο για τη βιομηχανία Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

Η αξία των προτύπων είναι προφανής καθώς αποτελούν τα εργαλεία για την οργάνωση του τεχνικού μας κόσμου. Η εφαρμογή των προτύπων έχει καταστήσει την παραγωγική διαδικασία ασφαλέστερη, αποδοτικότερη, οικονομικότερη και όλο και περισσότερο περιβαλλοντικά φιλικότερη. Η πετρελαϊκή βιομηχανία έχοντας υπόψη τα πιο πάνω έχει πετύχει τεράστια οφέ-

λη από την εφαρμογή και τήρηση διεθνών και βιομηχανικών προτύπων.

Έρευνα του Οργανισμού OGP (International Association of Oil & Gas Producers) κατέδειξε ότι τα σημαντικότερα οφέλη από τη χρήση και εφαρμογή διεθνών προτύπων από τις πετρελαϊκές εταιρείες είναι μείωση του κόστους, αύξηση της ποι-

Του Μάριου Μαυρόγιαννου

Χημικού Μηχανικού
Λειτουργός
Τυποποίησης CYS

ότητας, αξιοπιστία και σταθερότητα στη λειτουργία, συμβατότητα και αποδοτικότητα, ομαλότερη εφαρμογή ή αλλαγή στις τεχνολογίες, αυξημένη κοινωνική ευθύνη (περιβαλλοντική και ασφάλεια & υγεία), συμμόρφωση με τη νομοθεσία, ελαχιστοποίηση του όγκου των εσωτερικών προδιαγραφών και ενίσχυση των δυνατοτήτων παγκόσμιων εμπορικών σχέσεων. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη και εφαρμογή από τον API (American Petroleum Institute) του RP 75 για Offshore Safety and Environment Management, είχε ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση \$200 εκ. το πρώτο έτος και \$20 εκ. κάθε έτος που ακολούθησε από τις πετρελαϊκές εταιρείες. Η εφαρμογή του προτύπου «ISO 15589-2 Petroleum and natural gas industries – Cathodic protection of pipeline transportation systems – Part 2: Offshore pipelines», είχε ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση \$20 εκ. για τον αγωγό 1200 km στην Βόρεια Θάλασσα, σε σύγκριση με την εφαρμογή του νορβηγικού βιομηχανικού προτύπου. Ο νορβηγικός οργανισμός Petroleum Safety Authority (PSA) μείωσε τον όγκο των κανονισμών του από 1200 σε 400 σελίδες με την αύξηση των αναφορών του σε πρότυπα, καθιστώντας τους κανονισμούς απλούστερους, κατανοητούς και αποδοτικότερους. Τα παραδείγματα είναι ανεξάντλητα και τεκμηριώνουν την κατά κάποιους θεωρητική συνεισφορά των προτύπων. Παραδοσιακά η πετρελαϊκή βιο-

μηχανία λειτουργούσε με βιομηχανικά και εθνικά πρότυπα, εντούτοις τα τελευταία χρόνια καθώς η βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου έχει πλέον παγκοσμιοποιηθεί παρατηρείται σταδιακή μείωση των βιομηχανικών και εθνικών προτύπων που εφαρμόζονται και αντίστοιχη αύξηση στα περιφερειακά και διεθνή πρότυπα. Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα έρευνας του OGP το 2008 με αντίστοιχη που πραγματοποίησε η CEN (European Committee for Standardization) το 1996 Petrol96, παρατηρείται μείωση των βιομηχανικών (API, ASME, EEMUA, NACE, NORSOK, MSS κλπ) και εθνικών (ANSI, BS, NEN, NF κλπ) προτύπων από 87% σε 61% και αντίστοιχη αύξηση των περιφερειακών (EN) και διεθνών (IEC, IMO, ISO κλπ) από 13% σε 39%. Παράλληλα, υπάρχει πλέον στενή συνεργασία μεταξύ των διεθνών και περιφερειακών οργανισμών τυποποίησης με βιομηχανικούς οργανισμούς. Το 2010 ολοκληρώθηκε η αναθεώρηση και δημοσίευση της τρίτης έκδοσης του «ISO/TS 29001:2010, Petroleum, petrochemical and natural gas industries – Sector-specific quality management systems – Requirements for product and service supply organizations», το οποίο ήταν αποτέλεσμα συνεργασίας του American Petroleum Institute (API) και της Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης ISO/TC 67, Materials, equipment and offshore structures for petroleum, petrochemical and natural gas industries. Η προδιαγραφή που έχει δημοσιευτεί και ως API Q1, έχει ως βάση το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2008 και αποτελεί ένα έγγραφο διαχείρισης

ποιότητας το οποίο έχει ως στόχο την κάλυψη των αναγκών της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου παγκοσμίως. Έχει πλέον γίνει αποδεκτό ως βασική απαίτηση για τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας στη βιομηχανία παραγωγής και εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου και κερδίζει όλο και περισσότερη αποδοχή στη βιομηχανία επεξεργασίας και μεταφοράς πετρελαίου.

Η CEN με τη σειρά της έχει δημοσιεύσει τον Φεβρουάριο του 2014 ένα οδικό χάρτη με το όνομα ORCHID με στόχο της τυποποίηση των πληροφοριών στην εφοδιαστική αλυσίδα των βιομηχανιών πετρελαίου, φυσικού αερίου και ενέργειας, με στόχο την ανάπτυξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Το δίκτυο των Ευρωπαϊκών εταιριών θεωρεί απαραίτητη τη δυνατότητα ανταλλαγής ηλεκτρονικά, πληροφοριών που απαιτούνται για τον σχεδιασμό, κατασκευή και συντήρηση μονάδων με τη χρήση διεθνών αποδεκτών προτύπων.

Η Κύπρος εισέρχεται σε ένα πρωτόγνωρο για τα δεδομένα και μεγέθη της τομέα. Τα πρότυπα μπορούν να αποτελέσουν ένα σημαντικό υποστηρικτικό βραχίονα τόσο για τους θεσμοθέτες όσο και για την αναδυόμενη βιομηχανία. Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) ως πλήρες μέλος της CEN και του ISO αποτελεί τον επίσημο εθνικό φορέα τυποποίησης της Κύπρου, ο οποίος μέσω του Κέντρου Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης Πελατών (ΚΕΠΕ) παρέχει πρόσβαση σε όλα τα Διεθνή και Ευρωπαϊκά πρότυπα.

Πηγές: CEN, ISO, OGP

THE BLACK GROUSE

A DISTINCT CHARACTER

**AN INTRIGUING BLEND OF SMOKY, PEATED MALTS
AND SCOTLAND'S FAVORITE WHISKY**

Meet the rakish relative of The Famous Grouse. Bold and charismatic, uniquely smoky but smooth.
The Black Grouse has a character as distinctive as the whisky he has inspired.

The Black Grouse is a strikingly beautiful bird, and something of a show-off, strutting with a raised tail and a glint in the eye. It's a special breed, just like the light, smoky blend that bears the same name.

www.black-grouse.com • Enjoy responsibly

Συνταξιοδοτικά Σχέδια

✓ Σύμφωνα με έρευνα της PwC, οι πολυεθνικές κλείνουν την πόρτα στα συνταξιοδοτικά σχέδια με καθορισμένες παροχές ενόψει της αδυναμίας τους να διαχειριστούν τα σχετικά ελλείμματα

Νέα έρευνα της PwC διαπιστώνει ότι το τέλος των συνταξιοδοτικών σχεδίων με καθορισμένες παροχές (DB) αποτελεί σήμερα παγκόσμιο φαινόμενο, ενώ οι εργοδότες αναζητούν λύσεις για αντικατάστασή τους. Η έρευνα διεξήχθη σε 114 πολυεθνικές του Δείκτη Fortune 500 οι οποίες απασχολούν 4,7 εκατομμύρια εργαζόμενους και έχουν συνολικές υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών ύψους \$950 δις. Σύμφωνα με την έρευνα, μόλις το 6% επιθυμεί να συνεχίσει να προσφέρει σχέδια με καθορισμένες παροχές, με βάση τα οποία ο εργοδότης αναλαμβάνει το κόστος και τον κίνδυνο να παρέχει στους εργαζόμενους του εγγυημένα συνταξιοδοτικά εισοδήματα. Οι εννέα στους δέκα εργοδότες υιοθετούν σήμερα προγράμματα με καθορισμένες εισφορές (DC) ως το βασικό συνταξιοδοτικό τους μοντέλο, με αντίστοιχη μετακύληση του κόστους και του κινδύνου από τον εργοδότη στους εργαζόμενους.

Η έρευνα της PwC αποκαλύπτει ότι το 83% των πολυεθνικών δεν προσφέρει πλέον σχέδια με καθορισμένες παροχές σε νεοπροσληθέντες εργαζόμενους, ενώ το 71% προτίθεται να παγώσει τα δεδουλευμένα των καθορισμένων παροχών σε σχέση με το υφιστάμενο προσωπικό.

Η μετακίνηση αυτή προς τα σχέδια με καθορισμένες εισφορές είναι το αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων οικονομικών δυσκολιών και της αβεβαιότητας που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις η υποστήριξη σχεδίων με καθορισμένες παροχές και υποχρεώσεις που αφορούν την κάλυψη υπηρεσιών υγείας. Ποσοστό σχεδόν 80% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις τους ανά το παγκόσμιο υπερβαίνουν το ένα τρίτο της χρηματιστηριακής αξίας του ομίλου τους. Το 88% των εταιρειών εκφράζει ανησυχία για τους κινδύνους που προκύπτουν στον ισολογισμό τους λόγω των υποχρεώσεων τους βάσει των σχεδίων με καθορισμένες παροχές, ενώ το 83% ανησυχεί για το κόστος, το 76% για τις επιπτώσεις στην ταμειακή τους ροή και το 58% για τον αντίκτυπο στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής τους ικανότητας.

Ενόψει των σημαντικών υποχρεώσεών τους

για την καταβολή των καθορισμένων παροχών στη βάση των μέχρι σήμερα σχεδίων τους, οι μισοί εργοδότες προτιμούνται να διερευνήσουν διάφορες επιλογές, ώστε να προσφέρουν σε υφιστάμενους και πρώην εργαζόμενους μετρητά ή άλλους όρους με στόχο το διακανονισμό των υποχρεώσεων αυτών, ενώ το 45% επιζητεί τρόπους μεταβίβασής τους σε ασφαλιστικές εταιρείες. Πρόκειται για μια σημαντική ευκαιρία και συνάμα μια μεγάλη πρόκληση για τον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Κι ενώ η επιθυμία για παροχή συντάξεων στη βάση των καθορισμένων παροχών έχει ως επί το πλείστον εκλείψει, η έρευνα αποκαλύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολυεθνικών (με ποσοστό 90%) εξακολουθεί να θέλει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παροχή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων προς το προσωπικό τους. Οι εταιρείες αναγνωρίζουν τη σημασία της σύνταξης στη διατήρηση της φήμης τους ως προτιμώμενος εργοδότης (93%) και τη συμβολή της στην πρόσληψη και διατήρηση ανθρώπων που τους ενδιαφέρουν (97%). Ωστόσο, μόνο ένα μικρό ποσοστό εργοδοτών (15%) αισθάνεται ότι η πολιτική με οφέλη για τους εργαζόμενους που ακολουθεί σήμερα

είναι αρκετά αποτελεσματική στο νέο εργασιακό περιβάλλον. Παρά το ότι οι εργοδότες δεν επιθυμούν να επιστρέψουν στο κόστος και στους κινδύνους του συστήματος με καθορισμένες παροχές, καταγράφεται μια ολοένα και πιο έντονη διάθεση για επένδυση σε μια νέα διαφορετική προσέγγιση. Με βάση την προσέγγιση αυτή, οι εταιρείες αναλαμβάνουν την ευθύνη και επενδύουν πόρους ώστε να προσφέρουν στο ανθρώπινο δυναμικό τους επιλογές για αποταμίευση ενόψει της συνταξιοδότησής τους αλλά και βοηθούν στη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων. Αναγνωρίζεται επίσης η ανάγκη να δοθεί στους εργαζόμενους μεγαλύτερη ευελιξία σ' έναν κόσμο με ολοένα και εντονότερα τα στοιχεία της διαφορετικότητας και των απρόβλεπτων αλλαγών.

Εννέα στις δέκα εταιρείες θεωρούν σημαντικό να βοηθήσουν τους εργαζόμενούς τους να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις για τις αποταμιεύσεις τους ενόψει της συνταξιοδότησής τους, ενώ το 83% σχεδιάζει να προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στον τρόπο με τον οποίο αποταμιεύουν. Ωστόσο, μόλις το 11% και το 15% αντίστοιχα πιστεύουν ότι το πράττουν αυτό σήμερα με επαρκώς αποτελεσματικό τρόπο.

Πολυτελείς Κατοικίες Προς Πώληση - Luxury residences For Sale

**BEST DEVELOPMENT
GREECE**
Theseus Beach Village
by TEAK S.A.

Με φόντο το κρυστάλλινο μπλέ της Μεσογείου, σε μιά από τις πιο μαγευτικές τοποθεσίες του Ηρακλείου, δημιουργήσαμε το παραθαλάσσιο χωριό "Θησέας" και σας προσφέρουμε την ευκαιρία να αποκτήσετε την δική σας πολυτελή κατοικία! Το έργο περιλαμβάνει κατοικίες σε διάφορα μεγέθη από 60-400 τ.μ. για να επιλέξετε εκείνο το χώρο που σας ταιριάζει καλύτερα. Με τρία γήπεδα τένις, ελεγχόμενη πύλη εισόδου και υπηρεσία συντήρησης επί τόπου να αποτελούν ένα μικρό δείγμα των υπηρεσιών του, ο Θησέας δεν παρέχει μόνο πολυτελείς κατοικίες αλλά προσφέρει ποιότητα ζωής.

"Theseus" Beach Village is created in front of the crystal blue waters of the Mediterranean Sea. Situated in one of the most enchanting locations of Heraklion, "Theseus" gives you the privilege to be the owner of a luxurious residence, only steps away from the beach. The project consists of different style houses ranging from 60-400m² in size, so that you can choose the best fit for your taste. With athletic courts, controlled security access and full management services being only just a few of its facilities, "Theseus" offers more than a luxurious residence; it provides quality of life.

Πληροφορίες - Information

t: +30 2810 811 930-1

f: + 30 2810 371 935

e: info@theseusbv.com

www.theseusbv.com

Η MetLife Alico παραδίδει χρηματικό ποσό για τα παιδιά του Παιδογκολογικού τμήματος του Μακάρειου Νοσοκομείου

Η MetLife Alico πραγματοποίησε σεμνή τελετή για την παράδοση χρηματικού ποσού στο Παιδογκολογικό Τμήμα του Μακάρειου Νοσοκομείου. Η ευγενής αυτή προσφορά θα καλύψει κάποιες ανάγκες του Τμήματος έτσι ώστε να συνδράμει στο σχηματισμό μεγάλων και φωτεινών χαμόγελων στα αθώα προσωπάκια των παιδιών που βρίσκονται στο Νοσοκομείο. Το ποσό της χορηγίας διατέθηκε στο Νοσοκομείο έπειτα από απόφαση της ασφαλιστικής εταιρείας MetLife Alico να δώσει, μαζί με την αγάπη και τις ευχές της για ανάρρωση, ουσιαστική βοήθεια στα παιδιά που δίνουν αγώνα για να κερδίσουν τη ζωή. Εκτός από την Παιδογκολογική Μονάδα του Μακάρειου, η MetLife παραχώρησε χρηματικό ποσό στο ειδικό σχολείο Απόστολος Λουκάς στη Λεμεσό καθώς και στο Κέντρο Απασχόλησης και Διαμονής για άτομα με ειδικές ανάγκες «Άγιος Λάζαρος» στη Λάρνακα.

Η MetLife Alico είναι η ισχυρή ασφαλιστική, που ανήκει στην παγκόσμια οικογένεια της MetLife και προσφέρει καινοτόμα προγράμματα ασφάλισης Υγείας, Ζωής, Συνταξιοδοτικά και Ομαδικά.

Η LEPTOS ESTATES στις εκθέσεις στη Μόσχα και στην Αγία Πετρούπολη

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η παρουσία της Leptos Estates στις τελευταίες διεθνείς κτηματικές εκθέσεις "Moscow Overseas Property and Investment Show" και "St. Petersburg International Property Show"

που έγιναν στη Μόσχα και Αγία Πετρούπολη πρόσφατα. Παρών στις εκθέσεις όπως πάντα τα τελευταία χρόνια ήταν και η Leptos Estates με δικό της περίπτερο.

Οι εκπρόσωποι της εταιρείας παρουσίασαν την πλειάδα των αναπτυξιακών της έργων τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα καθώς και τα νέα έργα που έχουν ήδη ξεκινήσει στην Κύπρο όπως το Venus Gardens το Belvedere Villas και το Coral Seas Villas και το Aphrodite II στην Κρήτη. Τα έργα αυτά υψηλής αρχιτεκτονικής και ποιότητας της Leptos Estates αποτελούν εγγύηση για το μέλλον και στοχεύουν στη διεθνή καθιέρωση του Ομίλου. Η πολυμελής ομάδα από τα τμήματα Μάρκετινγκ και Πωλήσεων καθώς και από τα γραφεία της εταιρείας στη Μόσχα και Αγία Πετρούπολη είχε την ευκαιρία να συναντηθεί και να κλείσει συμφωνίες για πωλήσεις περιουσιών όπως επίσης συνεργασίες με μεγάλα κτηματομεσιτικά γραφεία τόσο από τη Μόσχα, την Αγία Πετρούπολη όσο και από άλλες μεγάλες πόλεις της Ρωσίας. Φαίνεται ότι η Κύπρος και η Ελλάδα συνεχίζουν να έχουν σε μεγάλο βαθμό την εμπιστοσύνη των Ρώσων επενδυτών και αγοραστών αλλά και την προτίμηση των τουριστών οι οποίοι φαίνεται θα προτιμήσουν και στο φετινό καλοκαίρι ξανά τα ξενοδοχεία μας.

Η Medochemie βραβεύτηκε από τον Πρωθυπουργό του Βιετνάμ

Άλλη μια κορυφαία διάκριση για τη Φαρμακοβιομηχανία Medochemie, που αυτή τη φορά έρχεται από το Βιετνάμ. Η Medochemie βραβεύτηκε για τις επενδύσεις της στη μεταφορά υψηλής τεχνολογίας στο Βιετνάμ και τις καινοτόμους μεθόδους στην παραγωγή φαρμάκων. Σε ειδική τελετή, στην παρουσία του πρωθυπουργού του Βιετνάμ, του πρόεδρου και Γραμματέα του People's Committee και πολλών ξένων διπλωματικών αποστολών, οι αρχές του Βιετνάμ βράβευσαν εταιρείες που διακρίθηκαν στους τομείς που δραστηριοποιούνται, μεταξύ αυτών τρεις Ευρωπαϊκές, από Βέλγιο, Λουξεμβούργο και την Κυπριακή Φαρμακοβιομηχανία Medochemie.

Το πιστοποιητικό διάκρισης απονεμήθηκε στον κ. Κωνσταντίνο Πίττα εκ των Συμβούλων και Διευθυντών της Εταιρείας Medochemie, από τον πρόεδρο του People's Committee και πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Vietnam Singapore Industrial Park. Η επιτυχία της Medochemie, επιβραβεύει για ακόμη μια φορά την επενδυτική της δραστηριότητα και την ανάπτυξη της σε νέες αγορές, ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώνει, ότι η συνεχής εξέλιξη της στηρίζεται στην εφαρμογή της υψηλής τεχνολογίας και της καινοτομίας.

تحت رعاية كريمة من
صاحب السمو الشيخ محمد بن راشد آل مكتوم
نائب رئيس الدولة رئيس مجلس الوزراء حاكم دبي

الإمارات العربية المتحدة
وزارة الاقتصاد
UNITED ARAB EMIRATES
MINISTRY OF ECONOMY

Under the Patronage of
H.H. Sheikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum
UAE Vice President, Prime Minister and Ruler of Dubai

Annual Investment Meeting

Investment Partnerships for Sustainable and Inclusive Growth
in Frontier and Emerging Markets

Explore new
investment opportunities
in emerging markets!

8 - 10 April 2014

Dubai International Convention &
Exhibition Centre, United Arab Emirates

The Annual Investment Meeting 2014 offers a variety of features aimed at facilitating strategic networking while, providing a worthwhile learning experience. AIM 2014 features include:

AIM Opening Ceremony

AIM Country Presentations

AIM Investment Awards

AIM Conference

AIM G2B Meetings

AIM Capacity Building Workshop

AIM Ministerial Roundtable

AIM B2B Express Meetings

AIM Site Visits

AIM 2014

AIM is an Emerging Markets led three day FDI event that includes an Executive Leadership Conference, a Ministerial Roundtable, Country Presentations, G2B and B2B Express Meetings, an Exhibition, Investment Awards, a Capacity Building Workshop and Networking events.

AIM presents itself as an FDI stimulator, fast developing economies growth incubator and semi-industrialized- nations leadership partner.

On another level, AIM offers cross-industry project developers a safe and sound platform to present their projects, schedule prearranged G2B/Express B2B Meetings with institutional, corporate and private investors seeking reliable projects for their capital.

Register now !

- Gain Invaluable insights in international investment policies, new regulatory FDI frameworks and investment promotion strategies in a fast and changing world.
- Discuss and share views and lessons learnt on how to invest in growth and find sustainable solutions to further the cause of development in times of political and continued economic uncertainties.
- Showcase your ongoing and planned projects to attending financiers, individual investors and companies looking for investment opportunities, business associations, Chambers of Commerce and Industry and other relevant private or public bodies.

Founding Partner

Strategic Partner

Trade Partner

Multilateral Strategic Partner

Silver Sponsor

Technology Park Partner

Automotive Promotion Partner

Main Knowledge Partner

Strategic Media Partner

TEL : +971 4 39 23232

FAX : +971 4 39 23332

EMAIL: aimcongressoffice@gmail.com

www.aimcongress.com

Follow us on

www.facebook.com/aim.congress

www.twitter.com/aimcongress2014

www.linkedin.com/profile/view?

ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ: Χορηγός του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Beach Volley U-21

Η κυπριακή εταιρεία πετρελαιοειδών ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ θα είναι χορηγός του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος Beach Volley Νέων και Νεανίδων, κάτω των 21 ετών, που θα πραγματοποιηθεί τον ερχόμενο Ιούλιο (22-27) στην παραλία των Φοινικουδών στη Λάρνακα και συνδιοργανώνουν ο Δήμος Λάρνακας και η Κυπριακή Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης.

Πρόκειται για μια αθλητική διοργάνωση παγκόσμιου βεληνεκούς, που τιμά την πόλη της Λάρνακας, η οποία τείνει να καθιερώσει τη διεξαγωγή μεγάλων αθλητικών γεγονότων στο χώρο του παγκόσμιου beach volley. Αξίζει να σημειωθεί ότι το καλοκαίρι του 2012 ο Δήμος Λάρνακας διοργάνωσε, με απόλυτη επιτυχία, το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Beach Volley

κάτω των 19, με την ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ χορηγό της διοργάνωσης.

Στο φετινό πρωτάθλημα θα συμμετάσχουν 72 ομάδες από περισσότερες από

40 χώρες παγκοσμίως. Συνολικά θα διεξαχθούν πέραν των 280 αγώνων ενώ αναμένεται ότι θα φέρει στη Λάρνακα γύρω στους 2.500 επισκέπτες (συνδοί, διαιτητές, προσωπικό της Διεθνούς Ομοσπονδίας FIVB, ξένοι δημοσιογράφοι και φίλαθλοι).

Μιλώντας σε δημοσιογραφική διάσκεψη, η Διευθύντρια Δημοσίων Σχέσεων της ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ, κ. Γεωργία Λευκαρίτη, είπε ότι «μας δίνει ιδιαίτερη χαρά το γεγονός ότι για ακόμη μια φορά θα συμβάλουμε στη διοργάνωση μιας εκδήλωσης διεθνούς εμβέλειας, η οποία φιλοξενείται στην πόλη μας και θα της αποφέρει τεράστια οφέλη. Η Λάρνακα θα ζει στους ρυθμούς του πρωταθλήματος για έξι μέρες». Η κ. Λευκαρίτη πρόσθεσε πως «ο αθλητισμός κατέχει πρωταρχική θέση στο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ, δεδομένου ότι οι αξίες που πηγάζουν μέσα από τον αθλητισμό είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τις αξίες της εταιρείας: σκληρή δουλειά, ομαδικότητα, σεβασμός προς τους συμπαίκτες και τους αντιπάλους, πειθαρχία, αφοσίωση, fair play». «Η ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ θα βρίσκεται πάντα στο πλευρό της Λάρνακας, του αθλητισμού και του πολιτισμού», κατέληξε.

Η Grant Thornton βραβεύτηκε ως «Best Managed International Firm»

Το Managing Partners' Forum, ο επαγγελματικός φορέας που σκοπό έχει να αναδείξει την αξία της ηγεσίας και την αριστεία στη διοίκηση, ανακήρυξε την Grant Thornton ως «Best managed international firm». Με κριτή μια ανεξάρτητη επιτροπή εμπειρογνομόνων, το βραβείο αναγνωρίζει τη δυναμική της παγκόσμιας στρατηγικής και ηγεσίας της Grant Thornton, χάρη στην οποία κατάφερε να ηγηθεί μεταξύ των σημαντικότερων παγκόσμιων ελεγκτικών/λογιστικών δικτύων, με βάση την αύξηση των εσόδων τα τελευταία δύο χρόνια.

Ο Ed Nusbaum, Global CEO της Grant Thornton, δήλωσε: «Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος για την ανακήρυξη της Grant Thornton ως "Best Managed International Firm". Το βραβείο αυτό αντικατοπτρίζει παγκοσμίως την εστίαση όλων των μελών του δικτύου στην επίτευξη της παγκόσμιας

στρατηγικής μας, καθώς και τη σκληρή δουλειά, τη συνεργασία και την αποφασιστικότητα όλων όσων εργάζονται για την Grant Thornton όλα αυτά τα χρόνια. Ευχαριστώ όλο το προσωπικό της Grant Thornton για την αφοσίωση, τη δέσμευση και τον ενθουσιασμό που επιδεικνύουν καθημερινά».

Τα κριτήρια της βράβευσης εστιάζουν σε έξι βασικούς τομείς: α) στην αποτελεσματική επικοινωνία της παγκόσμιας στρατηγικής, β) στη συνεργασία με εξωτερικούς συνεργάτες και μετόχους, γ) στη θετική εμπειρία του πελάτη, δ) στους ενθουσιώδεις εργαζομένους που συμμερίζονται και βιώνουν τις αξίες της επιχείρησης, ε) στη βελτίωση της απόδοσης και στ) στην εμπορική επιτυχία.

Η κριτική επιτροπή δήλωσε: «Η Grant Thornton αντιμετωπίζει το μεγάλο ανταγωνισμό των Big 4, αλλά έχει αναπτύξει μια φιλόδοξη πενταετή στρατηγική σε 127 χώρες, με στόχο τόσο την αύξηση των εσόδων, όσο και την ενδυνάμωση της φήμης της. Σε μια δύσκολη και απαιτητική αγορά, η εταιρεία έχει επιτύχει πολύ σημαντικά επίπεδα ανάπτυξης, διεθνή συντονισμό εργασιών και έχει πλέον τοποθετηθεί ως ένα ισχυρό και αξιόπιστο brand.»

Αιμοδοσία Φοιτητικής Ένωσης Νεάπολης

Υπό τον τίτλο «ΔΩΣΕ ΛΙΓΟ ΑΙΜΑ, ΣΩΣΕ ΜΙΑ ΖΩΗ» η Φοιτητική Ένωση του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου, διοργάνωσε Αιμοδοσία, ανοικτή για το κοινό, στις εγκαταστάσεις του Νεάπολης στην Κάτω Πάφο. Σε κάθε νοσοκομείο δύο στους δέκα ασθενείς κατά μέσο όρο χρειάζονται μετάγγιση. Έτσι, οι ετήσιες ανάγκες της χώρας μας σε αίμα, αυξάνονται συνεχώς. Εκατοντάδες συνάνθρωποί μας βρίσκονται στη δυσάρεστη θέση να ζητούν απεγνωσμένα μια φιάλη αίματος. Το αίμα ούτε παράγεται, ούτε αντικαθίσταται. Μόνο προσφέρεται. Είναι ζήτημα ζωής και τιμής. Αφορά εσένα τώρα, μας αφορά πάντα όλους μας. Ας μην είμαστε αδιάφοροι.

KPMG: Επενδύοντας στο Κατάρ και στο Μπαχρέιν

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της KPMG στη Λευκωσία, παρουσίαση με τίτλο «Επενδύοντας στο Κατάρ και Μπαχρέιν». Ομάδα διακεκριμένων επιχειρηματιών και επαγγελματιών παρακολούθησαν την παρουσίαση η οποία επικεντρώθηκε στις ευκαιρίες για επένδυση στις χώρες αυτές και στους τρόπους για εντοπισμό αυτών των ευκαιριών.

Ο κ. Νίκος Συρίμης, Επίτιμος Πρόεδρος της KPMG στην Κύπρο, παρουσίασε τους ομιλητές και αναφέρθηκε στην ύφεση της κυπριακής οικονομίας τα τελευταία χρόνια, η οποία έχει ωθήσει πολλούς Κύπριους επιχειρηματίες να αναζητήσουν ευκαιρίες στο εξωτερικό. «Το Κατάρ ανέφερε ο κ. Συρίμης έχει την πιο γρήγορα αναπτυσσόμενη οικονομία στον κόσμο τα τελευταία χρόνια και παρέχει μεγάλες ευκαιρίες σε Κύπριους και ξένους επενδυτές».

Ο πρώτος ομιλητής, κ. Ανδρέας Φιλίππου, Διοικητικός Σύμβουλος, Τμήμα Ελεγκτικών Υπηρεσιών της KPMG στο Κατάρ και Μπαχρέιν ανέλυσε το οικονομικό, επιχειρηματικό και ρυθμιστικό περιβάλλον. Ο κ. Ανδρέας Φιλίππου είναι ο μόνος Κύπριος Διοικητικός Σύμβουλος σε οποιαδήποτε λογιστική εταιρεία στο Κατάρ και το Μπαχρέιν και αυτό δίνει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην KPMG για την εξυπηρέτηση των Κύπριων πελατών της οι οποίοι ενδιαφέρονται για επενδύσεις.

Στη συνέχεια ο κ. Κώστας Μαρκίδης, Διοικητικός Σύμβουλος της KPMG στην Κύπρο ο οποίος εξειδικεύεται σε θέματα Διεθνούς Φορολογίας, παρουσίασε τρόπους με τους οποίους η Κύπρος θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε τέτοιους φορολογικούς σχεδιασμούς, λόγω και του πολύ ευνοϊκού φορολογικού συστήματος που διαθέτει.

Τέλος, ο κ. Craig Richardson, Επικεφαλής Φορολογικών και Εταιρικών Υπηρεσιών της KPMG στο Κατάρ και Μπαχρέιν, επικεντρώθηκε στη διαδικασία δημιουργίας επιχειρήσεων και σε φορολογικά ζητήματα στο Κατάρ και Μπαχρέιν.

«Τρώω Σωστά, Γυμνάζομαι Συχνά, Ζω Καλά»

Με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος της Coca-Cola, στο πλαίσιο της παγκόσμιας δέσμευσης της εταιρείας για τη συμβολή της στην καταπολέμηση της παχυσαρκίας

Το εκπαιδευτικό, μη λογοτυπημένο πρόγραμμα παρέμβασης «Τρώω Σωστά, Γυμνάζομαι Συχνά, Ζω Καλά» πραγματοποιήθηκε για πρώτη

φορά στην Κύπρο, με στόχο να συμβάλει στην αντιμετώπιση του σοβαρού πολυπαραγοντικού προβλήματος της παιδικής παχυσαρκίας, που έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις και στη χώρα μας, προωθώντας τη σημασία της ισορροπημένης διατροφής και της άσκησης.

Στο πρόγραμμα που υλοποιήθηκε με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας, συμμετείχαν 2.000 μαθητές και περισσότεροι από 200 γονείς, εκπαιδευτικοί και προσωπικό που ασχολούνται με την υγεία, ενώ για τη δημιουργία του έχουν συνεργαστεί:

Το Κέντρο Ερευνών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η κλινική διατροφολόγος κα Ελίζα Μαρκίδου, η οποία έχει αναλάβει εξολοκλήρου την επιστημονική επιμέλεια και το σχεδιασμό του προγράμματος.

Ειδική επιστημονική ομάδα διαιτολόγων-διατροφολόγων, ψυχολόγων και επιστήμονα τροφίμων με το συντονισμό της κα Ελίζας Μαρκίδου.

Το Ίδρυμα της Coca-Cola στην Ατλάντα των ΗΠΑ, το οποίο στηρίζει πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στη βιωσιμότητα τοπικών κοινωνιών σε όλο τον κόσμο και το οποίο χρηματοδοτεί εξολοκλήρου το πρόγραμμα, στο πλαίσιο της δέσμευσης της εταιρείας να συμβάλει στην καταπολέμηση της παχυσαρκίας μέσω προγραμμάτων που προωθούν τη σημασία της ισορροπημένης διατροφής και του ενεργού τρόπου ζωής.

Η πολυεπίπεδη αυτή συνεργασία αποδεικνύει ακόμη μια φορά τη σημασία της ουσιαστικής σύμπραξης Φορέων του Ιδιωτικού και Δημόσιου τομέα για την επίλυση ενός μείζονος κοινωνικού προβλήματος όπως αυτό της παιδικής παχυσαρκίας.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Τρώω σωστά, Γυμνάζομαι Συχνά, Ζω Καλά!» πραγματοποιήθηκε με σκοπό την προαγωγή και διατήρηση της καλής υγείας των παιδιών ηλικίας 6-12 μέσω της διατροφικής εκπαίδευσης στο σχολείο και την προώθηση της σημασίας της άσκησης στην καθημερινότητά τους. Η επίτευξη του σκοπού αυτού στηρίχθηκε στην έμφαση των λανθασμένων συνηθειών διατροφής και σωματικής δραστηριότητας (ΣΤΑΣΕΙΣ) των παιδιών και στην προσπάθεια αντικατάστασής τους με νέες συνήθειες (ΔΡΑΣΕΙΣ). Το πρόγραμμα διήρκεσε έναν χρόνο και ο σχεδιασμός του έγινε με βάση τις ευρωπαϊκές συστάσεις για διατροφική εκπαίδευση σε συνδυασμό με τα κυπριακά δεδομένα για τις διατροφικές συνήθειες των παιδιών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το εκπαιδευτικό υλικό που απευθύνεται στο μαθητή δεν περιλαμβάνει καμία λογοτύπηση, βάσει τόσο των προδιαγραφών των επίσημων εκπαιδευτικών φορέων, όσο και της αυτοδέσμευσης της ίδιας της Coca-Cola για υπεύθυνο μάρκετινγκ και προώθηση σε παιδιά μικρότερα των 12 ετών, για περισσότερο από 50 χρόνια, σεβόμενη το δικαίωμα των γονέων να επιλέγουν οι ίδιοι τα προϊόντα που θα καταναλώνουν τα παιδιά τους.

Νέα συνεργασία της ΕΤΕπ με τη ΣΚΤ Στήριξη των ΜΜΕ και της απασχόλησης των νέων στην Κύπρο

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ανανέωσε τη συνεργασία της με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ) της Κύπρου εγκρίνοντας νέα πιστωτική γραμμή ύψους 50 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Είναι η πρώτη χρηματοδότηση που χορηγεί η ΕΤΕπ μέσω ενδιάμεσης τράπεζας στην Κύπρο από την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Μια πρώτη σύμβαση χρηματοδότησης ύψους 25 εκατ. ευρώ υπογράφηκε σε δημόσια τελετή στη Λευκωσία, παρουσία του Προέδρου της ΕΤΕπ κ. Werner Hoyer, από τον Υπουργό Οικονομικών της Κύπρου κ. Χάρη Γεωργιάδη, τον Αντιπρόεδρο της ΕΤΕπ κ. Mihai Tanasescu και τον κ. Μάριο Κληρίδη, Γενικό Διευθυντή της ΣΚΤ.

Με την ευκαιρία της υπογραφής, ο Πρόεδρος της ΕΤΕπ κ Werner Hoyer δήλωσε: «Η σύμβαση που υπογράφουμε σήμερα αφορά τομείς που έχουν προτεραιότητα, τόσο για την ΕΕ ως σύνολο, όσο και για καθένα από τα κράτη μέλη: ανάπτυξη, καινοτομία και απασχόληση. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συμβάλλουν και στους τρεις αυτούς τομείς. Η ανεργία των νέων είναι μια από τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα η Ευρώπη και η Κύπρος. Σε μια προσπάθεια να στηρίξουμε μια ολόκληρη γενιά στην Ευρώπη, θεσπίσαμε πέρυσι ένα πρόγραμμα αφιερωμένο ειδικά στην απασχόληση των νέων και είμαι ιδιαίτερα ευτυχής που εγκαινιάζω σήμερα την εφαρμογή του προγράμματος αυτού και στην Κύπρο, σε συνεργασία με την εταιρά μας ΣΚΤ. Το πρόγραμμα θα διευρύνει την επιτυχή συνεργασία μας και θα συμβάλει στη δημιουργία νέων επαγγελματικών ευκαιριών για τους νέους».

Η χρηματοδοτική διευκόλυνση προς την ΣΚΤ περιλαμβάνει ένα σκέλος που εντάσσεται στο πρόγραμμα «Θέσεις απασχόλησης για τους νέους», το οποίο εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Κύπρο και προσφέρει ακόμη ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης στις επιλέξιμες ΜΜΕ. Το νέο αυτό προϊόν της ΕΤΕπ, το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος που θέσπισε η Τράπεζα τον Ιούλιο 2013 ειδικά για την απασχόληση των νέων, αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης πρωτοβουλίας των κρατών μελών και της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, σε συνέχεια απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου 2013. Το πρόγραμμα αυτό αφορά ιδίως τις χώρες με υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων.

Για να λάβουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Θέσεις

εργασίας για τους νέους», οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στους τομείς της βιομηχανίας, των υπηρεσιών και του τουρισμού πρέπει να πληρούν μερικές προϋποθέσεις, μια από τις οποίες είναι να απασχολούν ή να παρέχουν κατάρτιση σε νέους.

Ελληνική Τράπεζα Κοκτέιλ σε πελάτες και συνεργάτες

Η Ελληνική Τράπεζα με την ευκαιρία της μεταστέγασης του καταστήματός της στη Λεωφόρο Δανάης στην Πάφο (έναντι του Πανεπιστημίου ΝΕΑΠΟΛΙΣ) σε νέες σύγχρονες, άνετες και φιλικές εγκαταστάσεις, παρέθεσε κοκτέιλ σε πελάτες και συνεργάτες στο χώρο του νέου καταστήματος. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην παρουσία μελών του Δ.Σ., γενικών διευθυντών και διευθυντικών στελεχών του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, εκπροσώπων των τοπικών αρχών, πελατών και συνεργατών της Τράπεζας καθώς επίσης και άλλων επισήμων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το νέο Κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας είναι ενεργειακά φιλικό προς το περιβάλλον και έχει πιστοποιηθεί με το πρωτοποριακό οικολογικό σήμα ποιότητας GREEN OFFICES. Σημειώνεται ότι η Ελληνική Τράπεζα είναι ο πρώτος χρηματοοικονομικός οργανισμός παγκόσμια που έχει πιστοποιηθεί με το σήμα αυτό για τα κτήρια του. Το Πρόγραμμα Green Offices έχει τεθεί υπό την αιγίδα της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το προσωπικό της Ελληνικής Τράπεζας διοργάνωσε δεντροφύτευση

Το προσωπικό της Ελληνικής Τράπεζας μέσα στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, διοργάνωσε δεντροφύτευση στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα. Πολυάριθμη ομάδα του προσωπικού συμμετείχε στην εκδήλωση αυτή που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας στο νέο χώρο στάθμευσης στην περιοχή Μακένζυ. Στη φωτογραφία στιγμιότυπο από την συμμετοχή του προσωπικού της Ελληνικής Τράπεζας.

5000 Δρομείς στον «FBME BANK Εταιρικό Δρόμο 5 Χλμ»

Ο 8ος Διεθνής Μαραθώνιος Λεμεσού, ένα από τα μεγαλύτερα και τα πιο σημαντικά αθλητικά γεγονότα στην Κύπρο, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα με μεγάλη επιτυχία. Φέτος, η συμμετοχή ήταν εντυπωσιακή - πάνω από 7000 δρομείς από την Κύπρο και το εξωτερικό έλαβαν μέρος σε αυτή τη "γιορτή του αθλητισμού και του πνεύματος". Ο πιο δημοφιλής από όλους τους αγώνες ήταν ο 5χλμ εταιρικός αγώνας δρόμου, γνωστός ως «FBME Bank Εταιρικός Δρόμος 5Χλμ» με 120 συμμετέχουσες εταιρείες και 5000 δρομείς. Αυτή είναι η δεύτερη συνεχόμενη χρονιά που η FBME Bank χορηγεί τον εταιρικό δρόμο των 5χλμ.

Η φετινή διοργάνωση, για άλλη μια φορά, δημιούργησε αισθήματα αποφασιστικότητας, ενθουσιασμού και ομαδικού πνεύματος. Ήταν μια υπέροχη αθλητική φέστα και η FBME Bank είναι πραγματικά περήφανη για τη συμμετοχή της ως χορηγός ενός τέτοιου μεγάλου γεγονότος.

Η Τράπεζα Πειραιώς «lighted up blue»

2 Απριλίου 2014 – Παγκόσμια Μέρα

Εναισθητοποίησης για τον Αυτισμό

Μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής της συνεισφοράς, η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου στηρίζει για 4η συνεχή χρονιά τις προσπάθειες του Συνδέσμου για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου για ευαισθητοποίηση και διαφώτιση του κοινού για τον αυτισμό.

Το Σάββατο 2 Απριλίου που ήταν η παγκόσμια ημέρα ευαισθητοποίησης για τον Αυτισμό, η Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λτδ συμμετείχε στην εκδήλωση «Light it up blue», η οποία διοργανώνεται κάθε χρόνο σε παγκόσμιο επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, το κτίριο της Διοίκησης της Τράπεζας Πειραιώς, καθώς και άλλα κτίρια στο κέντρο της Λευκωσίας, φωτίστηκαν με μπλε χρώμα. Στο κτίριο διοίκησης της Τράπεζας Πειραιώς στην Λευκωσία, αναρτήθηκαν μεγάλα banners που δήλωναν τη συμμετοχή της τράπεζας στην παγκόσμια ημέρα ενημέρωσης για τον αυτισμό.

What is materiality and why it is so important for a CSR report

It is no coincidence that 80% of the top 15 global corporations and 43% of the top 100 global companies issued CSR report.

The Global Reporting Initiative (GRI) is recognized as the standard for sustainability reporting. GRI provides a framework for measuring more than just the financial performance of organizations, looking to the entirety of the organization's impact. GRI guidelines ensure organizations report accurate and meaningful information to their stakeholders.

Simon Pitsillides

Director
FBRH Consultants Ltd
www.fbrh.eu

However, in order for this information to be meaningful, it is crucial that the report reflects the organization's significant economic, environmental, and social impacts or that substantively influence the assessments and decisions of stakeholders.

Materiality

Simply put materiality is about reporting on those topics that are relevant (or material) to stakeholders. It helps companies determine which areas align with marketplace and stakeholder priorities. Stakeholders consist of investors, customers, employees, suppliers, local communities, non-government organizations, state and institutional bodies.

Materiality is one of the GRI's central reporting principles. Companies, especially those pursuing higher GRI Application Levels, are expected to disclose their rationale and methodology for assessing which issues should feature prominently in strategy setting and disclosure.

Relevant (or 'material') topics for a reporting organization should include those topics that have

a direct or indirect impact on its ability to create, preserve or erode economic, environmental and social value for itself, its stakeholders, the environment, and society at large. The operations and activities of an organization lead to positive and negative economic, environmental and social impacts. Some impacts may be slow and cumulative. Others will occur at a distance from stakeholders, so that causal links may not be clear.

In the words of some GRI reporters

Barclays

"Materiality forms the basis of our reporting as it provides a view to what our stakeholders deem to be important and is strategic to our business. We consider material areas of focus to be those that represent either a risk or an opportunity for Barclays to create and sustain economic, social or environmental value for itself, its stakeholders and society."

Deloitte

"Our key stakeholders are our clients, our people (past, present and future), charities and NGOs, local communities, wider membership groups, as well as government and regulatory bodies. We've identified these groups as having a direct interest in our business or as being impacted by our business. Regular engagement with these stakeholders helps us to identify, understand, prioritise and communicate how we are addressing the most material areas to our business."

NASDAQ

"The engagement of NASDAQ OMX is far-

Simply put materiality is about reporting on those topics that are relevant (or material) to stakeholders. It helps companies determine which areas align with marketplace and stakeholder priorities.

reaching as the largest exchange company and direct or targeted engagement is towards employees, shareholders, vendors and other customers. The materiality regarding NASDAQ OMX helps define the stakeholder group relevant to NASDAQ OMX. NASDAQ OMX works together with other organizations that share the same fundamental operating issues and align with NASDAQ OMX corporate philosophy of transparency, integrity and efficacy."

Unilever

"Understanding our sustainability impacts and priorities enables us to address the sustainability issues that matter most to our business strategy and to our stakeholders. It also allows us to tailor our reporting so it is aligned with audiences' interests and needs."

Training to be a GRI reporter

FBRH Consultants Ltd in cooperation with GRI trainers provide you with the necessary specialized seminars to start and complete your Corporate Social Responsibility and Sustainable Development (CSR) report. Based on this information you can prepare a strategy and take all necessary decisions.

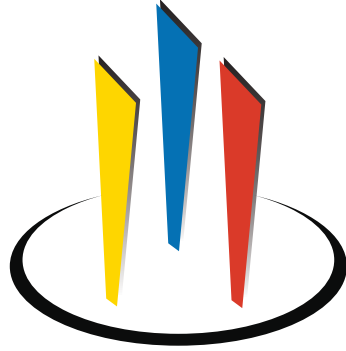
For information on seminars and reservations: <http://www.fbrh.eu/gritrainingenquiry.php>.

Sources: www.globalreporting.org, <http://sustainability.thomson-reuters.com>, <http://reports.barclays.com>, www.nasdaqomx.com, www.deloitte.co.uk

"What you cannot measure you cannot manage, what you cannot manage you cannot change".

SOME GLOBAL REPORTING INITIATIVE REPORTERS: American Electric Power, Apple, BAE Systems, Barclays, Bloomberg, Coca Cola, Credit Suisse, Deloitte, Heineken, John Lewis, London 2012 Olympics, Marks & Spencer, Maersk, Nasdaq, Nestle, P&G, Starbucks Coffee, Thomas Cook Group, Thomson Reuters, TNT, UBS, Unilever, Volvo, Toyota

معرض العقارات الدولي
**INTERNATIONAL
PROPERTY SHOW**
دبي • 2014 • DUBAI

*Join us and be part of
Real Estate Investment Opportunities*

8 - 10 April 2014
Dubai International Convention & Exhibition Centre

In Conjunction With:

PARTNERS:

دائرة الأراضي والأماكن
Land Department

معهد دبي العقاري
DUBAI
Real Estate Institute

OFFICIAL
CORPORATE
PARTNER:

OFFICIAL MEDIA
PARTNER:

ΕΥΡΟΚΕΡΑΟΣ
www.eurokerados.com

ORGANIZED BY:

strategic
MARKETING • EXHIBITIONS • CONFERENCES

إكسبو 2020
دبي، الإمارات العربية المتحدة
DUBAI, UNITED ARAB EMIRATES

www.internationalpropertyshow.ae

For more information:

Tel: +971 4 39 23232

Email: info@internationalpropertyshow.ae

Υπάρχει πάντοτε περισσότερο: Γιατί η επιτυχία κρύβεται στην επόμενη στροφή

Όταν βουρτσίζω τα δόντια μου κάθε πρωί, χρησιμοποιώ μια οδοντόκρεμα που βρίσκεται σε ένα δοχείο όπως αυτό του αφρού ξυρίσματος. Έρχεται σε μικρό μέγεθος έτσι ώστε να μπορεί να χωρέσει σε μια μικρή τσαντούλα ταξιδιού. Το δοχείο αυτό έχει ύψος περίπου 5 εκατοστά και ενώ το χρησιμοποιούσα εδώ και ορισμένες μέρες, πρόσεξα ότι κάθε φορά άρχισε να γίνεται όλο και πιο

ελαφρύ, ένδειξη ότι πάει να αδειάσει. Αμέσως σκέφτηκα «Αποκλείεται να έμεινε αρκετό στο δοχείο» και ήμουν έτοιμος να το πετάξω στον κάλαθο. Όμως άφησα το δοχείο για να χρησιμοποιήσω την οδοντόκρεμα ακόμη μια-δυο φορές μέχρι να αδειάσει εντελώς.

Του Δημήτρη Στυλιανίδη

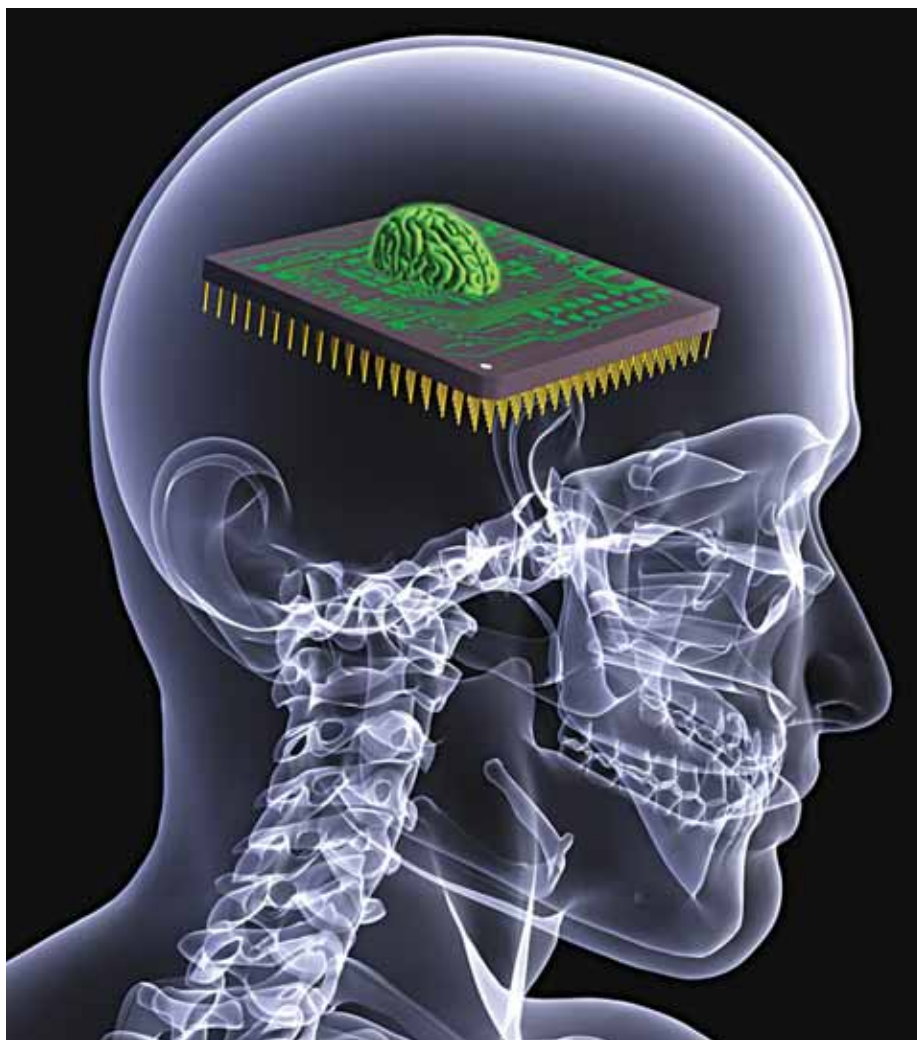
DipLC, CTM, CL, FAIA, FCCA, CPA, Διεθνή Εκπαιδευτή NLP

Προς έκπληξη μου, η οδοντόκρεμα κατάφερε να διαρκέσει ακόμη 10 ολόκληρες μέρες και έτσι κατάφερα να τη χρησιμοποιήσω αρκετές φορές πριν πετάξω το άδειο πλέον δοχείο. Και να σκεφτείτε ότι ήμουν έτοιμος να πετάξω το δοχείο στον κάλαθο.

Είμαι σίγουρος ότι και εσείς είχατε παρόμοια εμπειρία με ένα δοχείο αφρού ξυρίσματος ή με ένα σαμπουάν. Ενώ το δοχείο ή το σωληνάριο φαίνεται να είναι σχεδόν άδειο, εσείς καταφέρατε να βγάλετε αρκετό για να σας αρκέσει για αρκετές μέρες ακόμη.

Κάπου εδώ υπάρχει ένα μάθημα για όλους μας. Ενώ εργαζόμαστε για την επίτευξη ενός στόχου, κάποτε απελπιζόμαστε διότι τα αποτελέσματα δεν έρχονται γρήγορα. Η όλη διαδικασία δεν προχωρεί όπως θα περιμέναμε. Νομίζουμε ότι δεν υπάρχει άλλο κουράγιο στο δοχείο μας και σκεφτόμαστε να πετάξουμε την ιδέα στο καλάθι των αχρήστων. Η πραγματικότητα είναι ότι πάντα υπάρχει περισσότερο στο δοχείο αν απλά πιστέψουμε στον εαυτό μας και συνεχίσουμε τις ενέργειες προς την επίτευξη του στόχου μας.

Τις περισσότερες φορές, οι μεγαλύτερες επιτυχίες έρχονται εκεί που δεν τις περιμένουμε. Εκεί που νομίζαμε ότι το δοχείο μας ήταν σχεδόν άδειο. Στη ζωή υπάρχουν δυνάμεις που παρέχουν ισορροπία στο κάθε τι που κάνουμε. Όταν βιώνετε αποτυχίες ή δυσκολίες και απογοητεύ-

σεις τότε αυτές ισορροπούν με άλλες αρκετά σημαντικές επιτυχίες και κατορθώματα. Παρόλα αυτά, οι περισσότεροι άνθρωποι τα παρατάνε μόλις αντιμετωπίσουν τις πρώτες δυσκολίες. Οι περισσότερες επιτυχίες έρχονται εκεί που δεν τις περιμένεις και αμέσως μετά από μια αποτυχία. Αρκεί να επιμένεις και να συνεχίζεις τις προσπάθειες μέχρι να αποφέρουν καρπούς.

Πριν αρκετά χρόνια ο συγγραφέας Jack Canfield ξεκίνησε να προωθεί το καινούριο του βιβλίου σε διάφορους εκδοτικούς οίκους. Οι πρώτοι 30 απέρριψαν την ιδέα για έκδοση του. Ο συγγραφέας θα μπορούσε να τα παρατήσει νομίζοντας ότι το δοχείο του είναι άδειο. Μετά πήρε και την 31η και την 32η απόρριψη. Τελικά νομίζετε άδειασε το δοχείο του; Ο συγγραφέας είχε διαφορετική άποψη και στην 140η προσπά-

θεια βρήκε ένα εκδοτικό οίκο που αποδέχθηκε να εκδώσει το βιβλίο του. Το βιβλίο αποδείχθηκε μεγάλη επιτυχία και πώλησε περισσότερα από 80 εκατομμύρια αντίτυπα.

Κάποτε χρειάζεται να πολεμήσουμε ενάντια στις δικές μας αμφιβολίες κατά πόσο μπορούμε να συνεχίσουμε να επιμένουμε παρά τις δυσκολίες και την απογοήτευση. Άλλες φορές χρειάζεται να αγνοήσουμε τις γνώμες των άλλων που μας λένε ότι δεν έχει μείνει τίποτα στο δοχείο και ότι πρέπει να πετάξουμε τα όνειρα μας στον κάλαθο των αχρήστων.

Πάρτε παράδειγμα από τον πρώην παγκόσμιο πρωταθλητή βαρέων βαρών στο μποξ και τώρα επιχειρηματία, George Foreman. Ενώ πλησίαζε την ηλικία των 40 και αφού είχε αφυπηρετήσει από το άθλημα του μποξ, αποφάσισε να επανα-

διεκδικήσει τον τίτλο του παγκόσμιου πρωταθλητή. Οι περισσότεροι άνθρωποι σκέφτηκαν ότι για τον πρώην πρωταθλητή δεν είχε μείνει τίποτα στο δοχείο του ή αν έχει μείνει κάτι, αυτό δεν θα ήταν αρκετό για να του δώσει ξανά το στέμμα του πρωταθλητή σε αυτή την προχωρημένη ηλικία. Είπαν ότι ήταν πολύ μεγάλος για αυτό το άθλημα και εκτός φόρμας. Αλλά ο πρώην πρωταθλητής ποτέ δεν άκουσε ή πίστεψε τα λόγια τους και στην ηλικία των 45 χρονών κατάφερε να κατακτήσει ξανά τον τίτλο του πρωταθλητή. Τελικά καμία σημασία δεν είχε η γνώμη ή οι αμφιβολίες τους για αυτόν διότι αυτό που μετρούσε περισσότερο ήταν η γνώμη που είχε ο ίδιος για τον εαυτό του και για το στόχο που είχε θέσει. Γνώριζε ότι για αυτόν, το δοχείο του είχε αρκετό απόθεμα για να τα καταφέρει.

Ορισμένοι από εσάς θα διερωτάστε πότε πρέπει να σταματάμε κάτι που επιδιώκουμε για να γλιτώσουμε χρόνο και χρήμα. Η απάντηση είναι μόλις νιώσετε ότι ο αρχικός ενθουσιασμός έχει παρέλθει ή όταν αντιληφθείτε ότι δεν μπορείτε πλέον να τηρήσετε τη δέσμευση να κάνετε αυτά που πρέπει να κάνετε για να πετύχετε το στόχο σας. Χωρίς ενθουσιασμό και δέσμευση δεν μένει τίποτα στο δοχείο σας.

Παρόλα αυτά, αν ακόμη νιώθετε ενθουσιασμένοι με την ιδέα της επίτευξης του στόχου σας, που μπορεί προς το παρόν να βρίσκεται μακριά, τότε απλά επανεξετάστε τη στρατηγική σας και κάντε τις ανάλογες ρυθμίσεις έτσι ώστε να βρεθείτε και πάλι σε πορεία επίτευξης του το συντομότερο δυνατό. Άλλωστε δεν υπάρχει λόγος να συνεχίσετε μια πορεία που αποδεδειγμένα δεν σας φέρνει πιο κοντά στον στόχο σας.

Ενώσω πιστεύετε ότι έχετε μια σωστή στρατηγική και είστε διατεθειμένοι να αφιερώσετε χρόνο και ενέργεια για την επίτευξη του στόχου σας, μην τα παρατήσετε διότι είναι απλά θέμα χρόνου να τα καταφέρετε.

Έτσι μόλις νιώσετε ότι το δοχείο σας είναι σχεδόν άδειο, πάρτε κουράγιο και αντιληφθείτε ότι ήρθε η στιγμή να πατήσετε γκάζι και να συνεχίσετε πρόσω ολοταχώς για την επίτευξη του στόχου σας. Η επιτυχία κρύβεται στην επόμενη στροφή.

Αποφύγετε τον ρεαλισμό

Μόνο έτσι θα καταφέρετε περισσότερα. Άτομα που δεν είδαμε τα πράγματα ρεαλιστικά καταφέραμε να μπορούμε να πετάμε ψηλότερα από τα πουλιά, να περπατάμε στο φεγγάρι και να επικοινωνούμε με οποιονδήποτε άτομο στον κόσμο μηδενίζοντας τις αποστάσεις. Σκεφθείτε για λίγο. Υπάρχουν μήπως στόχοι που έχετε παρατήσει ή διατάσατε να θέσετε και να πετύχετε μόνο και μόνο επειδή δεν ήταν ρεαλιστικοί;

Παραθέτω κάποιες ιδέες που θα σας βοηθήσουν να κάνετε τους μη ρεαλιστικούς σας στόχους επιτεύξιμους:

Η θετική στάση είναι ο θεμέλιος λίθος της επιτυχίας

Μπορείτε να πετύχετε κάτι ασυνήθιστο μόνο αν έχετε μια δυναμική θετική στάση έναντι των καταστάσεων που θα αντιμετωπίσετε και αν πιστεύετε στον εαυτό σας και στις δυνάμεις σας.

Μην περιμένετε τους άλλους να μοιραστούν ή να νιώσουν το δικό σας όραμα

Εσείς μπορεί να είστε σε θέση να οραματιστείτε το στόχο σας με μεγάλη λεπτομέρεια αλλά λάβετε υπόψη ότι ο στόχος είναι προσωπικός. Μην απογοητευτείτε αν διαπιστώσετε ότι συνεργάτες ή φίλοι σας δεν καταφέρνουν να αντιληφθούν ή να πιστέψουν στο στόχο σας. Αυτό που έχει σημασία σε εσάς είναι να μπορέσετε να δείτε και να νιώσετε τον στόχο σας σαν να έχει ήδη επιτευχθεί.

Ο ενθουσιασμός είναι απαραίτητος

Οι μεγάλοι άθλοι επιτυγχάνονται από αυτούς που είναι ενθουσιασμένοι με την ιδέα της επίτευξης τους. Άρα, είστε ενθουσιασμένοι με το δικό σας στόχο; Όταν απευθύνεστε σε τρίτους για το στόχο σας, νομίζετε ότι καταλαβαίνουν τον ενθουσιασμό και το πάθος σας για αυτόν; Αν το ενδιαφέρον σας είναι χλιαρό και το κάνετε

απλά για τα χρήματα ή για τη δόξα που θα αποκομίσετε, το πιο πιθανό είναι ότι δεν θα καταφέρετε να πετύχετε το στόχο που θέσατε. Επίσης αν ο στόχος δεν είναι δικός σας αλλά θέλετε να τον πετύχετε για κάποιον άλλο, τότε πάλι θα αντιμετωπίσετε την απογοήτευση.

Η δέσμευση φέρνει αποτελέσματα

Σίγουρα οι περισσότεροι άνθρωποι είναι ενθουσιασμένοι με την ιδέα τους αλλά σύντομα χάνουν το ενδιαφέρον τους ιδιαίτερα μόλις αντιμετωπίσουν τα πρώτα εμπόδια. Είναι δεδομένο ότι αφού ο στόχος δεν είναι ρεαλιστικός, το ταξίδι προς την επίτευξη του δεν θα είναι και τόσο απολαυστικό. Θα αντιμετωπίσετε αρκετά δύσκολα εμπόδια στην πορεία. Αυτοί που είναι αποφασισμένοι θα παραμείνουν στο τραίνο και θα υπομείνουν τις δυσκολίες όσον δύσκολες και να είναι. Οι υπόλοιποι θα κατεβούν στον πρώτο σταθμό.

Η καθημερινή σας πρόοδος δεν θα σας φαίνεται σημαντική

Αν κοιτάξετε πίσω σε όλους τους μη ρεαλιστικούς στόχους που έχετε θέσει μέχρι τώρα, θα διαπιστώσετε ότι έχουν επιτευχθεί κατόπιν διαρκούς προσπάθειας και αρκετών κόπων και μόχθων. Η πρόοδος της οποιασδήποτε μέρας τότε θα φαινόταν πολύ μικρή και ασήμαντη αν τη συγκρίνετε με το τελικό αποτέλεσμα σήμερα. Ο τελικός στόχος έχει γίνει επιτεύξιμος μόνο με τις πολλές συνεχόμενες μικρές και ασήμαντες ενέργειες κατά την πορεία σας προς τον τελικό στόχο. Κανένας δεν κατάφερε να ανέβει ένα βουνό με ένα βήμα μόνο.

Δεν υπάρχουν εγγυήσεις

Υπάρχει νομίζετε περίπτωση να δουλεύετε για την επίτευξη ενός στόχου και στο τέλος να μην τον πετύχετε; Σίγουρα! Αν όμως θέσετε ένα στόχο και δώσετε όλο το είναι σας για να τον πετύχετε, ακόμη και να μην τα καταφέρετε, στο τέλος θα αποχωρήσετε με το κεφάλι ψηλά και με την ικανοποίηση ότι προσπαθήσατε για το καλύτερο αποτέλεσμα ασχέτως για το ότι δεν έχει γίνει επιτεύξιμο.

Άρα λοιπόν, αν πιστεύετε ότι μπορείτε να διπλασιάσετε ή να τριπλασιάσετε τα εισοδήματά σας ή να κατεβάσετε μια ιδέα που θα μπορούσε να αλλάξει δραστικά την εταιρεία σας, τον οργανισμό σας ή την κοινότητα σας τότε τι περιμένετε; Οποιοδήποτε και να είναι το όραμα σας μην ανησυχείτε δεν χρειάζεται να είναι ρεαλιστικό. Συνηθισμένοι άνθρωποι πετυχαίνουν ασυνήθιστους στόχους καθημερινά. Όπως είπε και ο Θωμάς Έντισον «Αν ο κάθε άνθρωπος έκανε όλα τα πράγματα που θα μπορούσε να κάνει, τότε θα εξέπληττε και τον ίδιο του τον εαυτό». Έτσι υπάρχει πάντοτε κάτι περισσότερο στο δοχείο για τον καθένα από μας!

Νέο Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης Καινοτομίας

Η Εθνική Επιτροπή Έρευνας, Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης παρουσίασε την ολοκληρωμένη πρόταση για «Δημιουργία ενός Νέου Ενιαίου Εθνικού Πλαισίου για Έρευνα, Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα» σε ειδική εκδήλωση στο Προεδρικό Μέγαρο στις 26 Μαρτίου 2014. Το αξιόλογο αυτό έργο αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας μας και την προσπάθεια για ανάκαμψη και έξοδο από την κρίση. Το νέο, πανίσχυρο εργαλείο της Μετα-καινοτομίας θα μπορούσε να αποτελέσει τον καταλύτη για τη γρήγορη και αποτελεσματική υλοποίηση του «Νέου Εθνικού Συστήματος Διακυβέρνησης Έρευνας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας» μέσα από μια δέσμη αλληλένδετων δράσεων:

Του Νίκου Σύκα

Συμβούλου
Στρατηγικής &
Επικοινωνίας

1. Ενίσχυση της δημιουργικότητας και της ικανότητας για καινοτομία. Είναι σημαντικό όπως τα στελέχη που διαμορφώνουν τις πολιτικές καθώς και οι ερευνητές, κατανοούν τους διάφορους τύπους, μορφές και επίπεδα της καινοτομίας, καθώς και τους διάφορους μοχλούς

και κίνητρα που δίνουν ώθηση στην καινοτομία. Δημιουργία κουλτούρας καινοτομίας στην κυπριακή πραγματικότητα.

2. Στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης – εστίαση της προσπάθειας σε τομείς όπου η Κύπρος έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Η έξυπνη εξειδίκευση εστιάζεται στο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μιας περιοχής. Αφορά την εξειδίκευση με έξυπνο τρόπο και στηρίζεται στα πραγματικά πλεονεκτήματα μιας περιοχής έναντι άλλων περιοχών όπως αυτά θα καταδειχθούν μέσα από έρευνες και στρατηγικές αναλύσεις. Με αυτό τον τρόπο οι πόροι συγκεντρώνονται στις συγκεκριμένες προτεραιότητες της περιοχής, εντοπίζοντας τους παράγοντες που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα.

3. Ενίσχυση της Ανοικτής Καινοτομίας. Η υπόσχεση της Ανοικτής Καινοτομίας είναι η δημιουργία νέας αξίας πιο γρήγορα, καλύτερα και με χαμηλότερο κόστος. Η Ανοικτή Καινοτομία Υπηρεσιών είναι ένα υπόδειγμα όπου όλοι οι παίκτες (stakeholders), περιλαμβανομένων των βιομηχανιών ή επιχειρήσεων που προσφέρουν πλατφόρμα παροχής υπηρεσιών, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, δημόσιοι οργανισμοί, τε-

λικοί χρήστες και οι κοινότητες τους, συνεργάζονται σε ένα περιβάλλον ανοικτής αλληλεπίδρασης, για να προσδιορίσουν και να δημιουργήσουν υπηρεσίες έντασης γνώσης, καθιστώντας δυνατή τη δημιουργία μιας κοινής δεξαμενής γνώσης και πείρας και κοινωνικού κεφαλαίου, δημιουργώντας αξία για τους εαυτούς τους, αλλά και για ολόκληρη την κοινωνία. Με αυτό τον τρόπο εμπλουτίζεται η κοινή δεξαμενή γνώσης και πείρας και η νέα επιχειρηματικότητα για βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

4. Μεταφορά τεχνολογίας – επιτάχυνση της διαδρομής από την ιδέα στην εμπορική εκμετάλλευση. Η Μετα-καινοτομία διευκολύνει τη μεταφορά της νέας γνώσης από τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ινστιτούτα προς τους παραγωγικούς φορείς που μπορούν να την αξιοποιήσουν και να τη μετατρέψουν σε πραγματικό όφελος.

5. Βελτίωση της αποδοτικότητας της καινοτομίας (μετατροπή των εισροών καινοτομίας σε εκροές καινοτομίας).

6. Η Μετα-καινοτομία ως εργαλείο Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας. Στόχος η επανεφεύρεση για να πετύχουμε σημαντικά καλύτερα αποτελέσματα με λιγότερους πόρους. Ο πειραματισμός και η επαλήθευση καινοτομιών να βρίσκεται στην καρδιά της διακυβέρνησης, ώστε να υπάρχει μια συστηματική προσέγγιση στην ανάπτυξη της νέας γενιάς δημοσίων υπηρεσιών.

7. Το συνολικό κόστος της γραφειοκρατίας στη χώρα μας ανέρχεται σε δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως με αλυσιδωτές επιπτώσεις για όλους τους τομείς: δημόσια υπηρεσία, ημικρατικούς οργανισμούς, τοπική αυτοδιοίκηση, επιχειρήσεις, ακαδημαϊκά ιδρύματα. Παρά την πλειάδα μελετών, στρατηγικών σχεδίων και τη σωρεία εισηγήσεων για να καταπολεμηθεί η γρα-

φειοκρατία, δυστυχώς η κατάσταση δεν βελτιώνεται. Η θέση της Κύπρου σε διεθνείς πίνακες όπως το «Doing Business Report 2014» της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι πολύ χαμηλά και όλο και πέφτουμε πιο χαμηλά. Το γεγονός αυτό αποτελεί τροχοπέδη στην αναπτυξιακή δραστηριότητα στη χώρα μας αφού, μεταξύ άλλων, δυσχεραίνει τις προσπάθειες προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.

Εκτιμάται ότι η σωστή, έγκαιρη και καθολική εφαρμογή της Μετα-καινοτομίας θα μειώνει τη γραφειοκρατία κατά 70% σε διάστημα 3 μηνών. Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο υλοποίησης της Μετα-καινοτομίας είναι ειδικοί, μετρήσιμοι, εφικτοί, κατάλληλοι και χρονικά προσδιορισμένοι και συνοδεύονται από δείκτες επιδόσεων.

8. Δημιουργία «Διυπουργικής μονάδας παραγωγής & εφαρμογής νέων καινοτομιών». Η Μετα-καινοτομία αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη και σύνθεση όλων των τύπων και μορφών καινοτομίας: καινοτομία στη δημόσια διοίκηση, κοινωνική καινοτομία, πολιτιστική καινοτομία, εκπαιδευτική καινοτομία, τεχνολογική καινοτομία, επιχειρηματική καινοτομία, επικοινωνιακή καινοτομία κ.ά.

9. Η Μετα-καινοτομία κινεί παράλληλα και τους τρεις άξονες ανάπτυξης:

- Θεσμικές και διαρθρωτικές αλλαγές (transformational change), ριζοσπαστικές καινοτομίες (radical innovations).

- Βελτίωση της αποδοτικότητας (efficiencies).

- Εταιρείες ταχύρρυθμης ανάπτυξης: νέα προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, νέες βιομηχανίες, νέες αγορές και νέες θέσεις εργασίας (innovation led growth).

10. Δημιουργία ενός νέου μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης προσανατολισμένο στην «Κοινωνία και την Οικονομία της Γνώσης».

Η Μετα-καινοτομία παρουσιάζεται αναλυτικά σε ένα εύχρηστο «Εγχειρίδιο Νέων Καινοτομιών» το οποίο περιλαμβάνει:

α) τη διαδικασία ανάπτυξης δημιουργικών ιδεών,

β) τη μετατροπή των ιδεών σε νέες καινοτομίες και

γ) την εφαρμογή των καινοτομιών.

Η Μετα-καινοτομία είναι αποτέλεσμα πολύχρονης έρευνας και έχει επαληθευτεί από ανώτερα και ανώτατα στελέχη του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των επιχειρήσεων, της ακαδημαϊκής κοινότητας και εμπειρογνώμονες από την Κύπρο, την Ελλάδα και το εξωτερικό.

MetLife Alico - Βραδιά Βραβεύσεων

Η Ασφαλιστική Εταιρεία MetLife Alico σε μια λιτή αλλά συνάμα ξεχωριστή ατμόσφαιρα τίμησε όλους τους συνεργάτες της που με σκληρή και μεθοδική εργασία διακρίθηκαν την χρονιά του 2013. Η βράδια βραβεύσεων πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους μεταξύ άλλων ο Επικεφαλής της Περιφέρειας Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης της MetLife Alico κ. Μιχάλης Χατζηδημητρίου, ο κ. Νίκος Δασκαλάκης Διευθυντής Πωλήσεων της Περιφέρειας, ο Γενικός Διευθυντής της MetLife Alico Κύπρου κ. Αντώνιος Ι. Καρπασίτης, Αξιωματούχοι Τραπεζών και η Έφορος Ασφαλίσεων.

Την έναρξη της τελετής έκανε ο Επικεφαλής F2F Distribution κ. Χριστόδουλος Ελληνόπουλος λέγοντας ότι σε μια χρονιά που είδαμε το καθετί να καταρρέει η MetLife Alico έδωσε αυτό που υποσχέθηκε στους πελάτες της. Επίσης ευχαρίστησε συνεργάτες και διοικητικό προσωπικό για την προσπάθεια που κατέβαλαν το 2013 και τόνισε ότι είναι περήφανος που είναι μέλος μιας τόσο «Ξεχωριστής Οικογένειας».

Στην ομιλία του ο Γενικός Διευθυντής της MetLife Alico Κύπρου κ. Αντώνιος Ι. Καρπασίτης έκανε μια σύντομη αναδρομή στο 2013. Ανέφερε ότι τη

χρονιά που μας πέρασε η Ασφαλιστική Αγορά είχε 9% συρρίκνωση σε ασφάλιστρα Ζωής αλλά η MetLife Alico είχε 3,26% αύξηση. Επίσης στον κλάδο Προσωπικών Ατυχημάτων και Υγείας το μερίδιο αγοράς της Εταιρείας ανήλθε στο 9,84%. Τόνισε ότι αυτές οι επιτυχίες επιτεύχθηκαν μετά από τη σκληρή δουλειά όλου του προσωπικού της Εταιρείας και ευχαρίστησε όλους για την προσφορά τους. Κλείνοντας ανέφερε ότι η Εταιρεία μέσα στα πλαίσια της Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης της, σεβόμενη τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που περνά ο τόπος μας, αποφάσισε όπως η τελευταία βραβεύσεων να είναι λιτή και σεμνή και αντί για βραβεία να απονεμηθούν πιστοποιητικά στους βραβευθέντες και τα λεφτά που θα εξοικονομηθούν θα δοθούν σε φιλανθρωπικούς σκοπούς. Αναφέρθηκε ειδικά στις εισφορές που έγιναν από την Εταιρεία στο Παιδοογκολογικό Τμήμα του Μακάριου Νοσοκομείου, στο Κέντρο απασχόλησης και διαμονής για άτομα με ειδικές ανάγκες «Άγιος Λάζαρος» και στο Ειδικό σχολείο «Απόστολος Λουκάς». Τόνισε επίσης πως η MetLife Alico θα σταθεί και φέτος αρωγός σε πολλές φιλανθρωπικές εκδηλώσεις.

Στη συνέχεια της βραδιάς τιμήθηκαν οι άνθρωποι του Διοικητικού και Παραγωγικού Συστήματος

οι οποίοι έκλεισαν 10 και πλέον χρόνια συνεισφοράς στην Εταιρεία. Βραβεύτηκαν επίσης όλοι οι Επίλεκτοι Ασφαλιστικοί Σύμβουλοι, P.P.G.A's, Διευθυντές Ομάδων και Υποκαταστημάτων που διακρίθηκαν σε τοπικό επίπεδο τη δύσκολη χρονιά που διανύσαμε το 2013.

Συγκινητική ήταν η στιγμή που ανέβηκε στο βήμα ο Γενικός Διευθυντής της MetLife Alico Κύπρου κ. Αντώνιος Ι. Καρπασίτης για την αναγνώριση των 30 χρόνων επιτυχημένης προσφοράς του στην Εταιρεία. Στην συνέχεια ο κ. Χατζηδημητρίου τίμησε επίσης και τον κ. Ανδρέα Αταλιώτη λειτουργό στο τμήμα Εισπράξεων, για την 35ετη προσφορά του στην Εταιρεία.

Τη βραδιά έκλεισε με την ομιλία του ο κ. Μιχάλης Χατζηδημητρίου Επικεφαλής της Περιφέρειας Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης της MetLife Alico. Ευχαρίστησε και συνεχάρη τους συνεργάτες που διακρίθηκαν μέσα στο 2013 και τόνισε ότι απέδειξαν για ακόμα μια φορά πως υπήρξαν πιο δυνατοί από τις προκλήσεις της αγοράς και πως με την προσεγμένη και μεθοδική εργασία τους ξεπέρασαν κάθε εμπόδιο και ανέβασαν την MetLife Alico ακόμα πιο ψηλά στην εκτίμηση των πελατών κερδίζοντας ταυτόχρονα σημαντικό μερίδιο αγοράς.

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Max Weber (1864-1920)

Ο Max Weber γεννήθηκε στη Γερμανία (Πρωσία) το 1864 και από μικρός θεωρήθηκε «παιδί θαύμα». Ο πατέρας του ήταν μαχόμενος δικηγόρος και οι σχέσεις του τελευταίου με τη σύζυγό του δεν ήταν οι καλύτερες. Αυτό επηρέασε σημαντικά το χαρακτήρα του Weber. Παρ' όλες τις διαφορές του ζεύγους, το σπίτι τους ήταν πολύ συχνά σημείο συγκέντρωσης πολλών ανθρώπων των γραμμάτων και των επιστημών

**Του Δημήτρη
Εργατούδη**

Αφιτηρητήσαντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής
(2006) και Fellow του
Ινστιτούτου
Τραπεζικών Λονδίνου

της εποχής, οι οποίοι συζητούσαν διάφορα επίκαιρα θέματα. Το περιεχόμενο των συζητήσεων αφομοίωνε με έντονο τρόπο ο μικρός Weber και αυτό τον βοήθησε να ωριμάσει πρόωρα, σε σημείο που όταν πήγε στο δημοτικό σχολείο να μη δείχνει οποιοδήποτε ενδιαφέρον για τα μαθήματα και να περιφρονεί τους δασκάλους του. Στο σπίτι όμως αφιέρωνε όλον το χρόνο του δια-

βάζοντας συνεχώς κλασικούς λογοτέχνες.

Μετά την αποφοίτησή του από το Λύκειο, ο Weber παρακολούθησε για τρία εξάμηνα, νομικά, ιστορία, φιλοσοφία και οικονομικά στο πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Στη συνέχεια υπηρέτησε για ένα χρόνο στον γερμανικό στρατό. Επανάρχισε τις σπουδές του το 1884 και, για ένα εξάμηνο, παρακολούθησε μαθήματα στο πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Το 1886 απέκτησε Ph.D.

Αρχικά (1894) δίδαξε οικονομικά στο πανεπιστήμιο Freiburg και το 1896 διορίστηκε καθηγητής στο πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Τον επόμενο χρόνο ήλθε σε σοβαρή ρήξη με τον πατέρα του. Όταν ο τελευταίος πέθανε ύστερα από ένα χρόνο, ο Weber υπέστη νευρικό κλονισμό: υπέφερε από κατάθλιψη, άγχος και αϋπνίες και δεν μπορούσε να διδάξει. Για πέντε χρόνια μπαινόβγαινε σε σαντόρια.

Η υγεία του αποκαταστάθηκε το 1903 και ανέλαβε ως εκδότης ενός σπουδαίου περιοδικού που ασχολείτο με τις κοινωνικές επιστήμες. Το 1904 προσκλήθηκε στις ΗΠΑ για να δώσει διαλέξεις στο Κογκρέσο Τεχνών και Επιστημών του πανεπιστημίου St. Louis, στο Μισούρι. Σύμφωνα με τον Weber, βρήκε τις ΗΠΑ μια χώρα απογυμνωμένη από ηθικές αρχές και αξίες και απομακρυσμένη από τα θεμέλια της θρησκείας. Τις εντυπώσεις αυτές τις κατέγραψε στις εκθέσεις του «Η ηθική των Προτεσταντών και το πνεύμα του καπιταλι-

σμού», οι οποίες κυκλοφόρησαν το 1904 και 1905. Στις εκθέσεις του αυτές υποστήριξε ότι η άνοδος του μοντέρνου καπιταλισμού οφειλόταν στον Καλβινισμό (μια χριστιανική ιδεολογία του John Calvin «η οποία έχει ανάμεσα στις αρχές της, την ιδέα της απόλυτης κυριαρχίας του Θεού, ο οποίος έχει προορίσει ποιοι θα σωθούν και ποιοι θα καταδικαστούν σε αιώνια τιμωρία»).

Κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου υπηρέτησε στις ιατρικές υπηρεσίες του γερμανικού στρατού. Όταν τέλειωσε ο πόλεμος, έγραψε ακόμη τρία βιβλία για την κοινωνική πλευρά της θρησκείας. Το πρώτο έφερε τον τίτλο «The religion of China», το δεύτερο «The religion of India» και το τρίτο «Ancient Judaism». Στα βιβλία του αυτά αντιπαρέβαλε τις θρησκείες αυτές με εκείνη των δυτικών χωρών, δίδοντας σημασία σε οικονομικά και θρησκευτικά στοιχεία, βάσει ιστορικών γεγονότων. Το 1918 ο Weber άρχισε και πάλι να διδάσκει. Πρόθεσή του ήταν να κυκλοφορήσει κι άλλα βιβλία για τον Χριστιανισμό και τον Ισλαμισμό, όμως προσβλήθηκε από την Ισπανική γρίπη και πέθανε το 1920. Το χειρόγραφο βιβλίο του «Οικονομία και κοινωνία» έμεινε ημιτελές, αλλά εκδόθηκε το 1922 με επιμέλεια της συζύγου του.

Βιβλιογραφία

- The History of Medieval Business Organizations - 1889
- Roman Agrarian History and its Significance for Public and Private Law - 1891)

- Condition of Farm Labor in Eastern Germany - 1892
- The stock exchange - 1894
- The National State and Economic Policy) - inaugural lecture at Freiburg University - 1895
- Collected Essays on the Sociology of Religion - 1920

Επίσης τα πιο κάτω βιβλία του κυκλοφόρησαν μετά τον θάνατό του:

- Collected Political Miscellanies - 1921
- Rational and Sociological Foundations of Music - 1921
- Collected Essays on Epistemology - 1922
- Collected Essays on Sociology and Social Policy - 1924
- General Economic History - 1924
- Economy and Society - 1925

Όλα τα πιο πάνω βιβλία είναι γραμμένα στα γερμανικά. Πολλά από αυτά έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, άλλα αυτούσια και άλλα από τη συγκέντρωση αποσπασμάτων διάφορων βιβλίων του. Το τελευταίο βιβλίο του μεταφράστηκε το 1999.

Weber και μάνατζμεντ

Σημαντική θεωρείται η συνεισφορά του Weber στην επιστήμη του μάνατζμεντ. Πίστευε ότι οι οργανισμοί μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικοί όταν στηρίζονται σε συγκεκριμένες αρχές: Στο βιβλίο του «The theory of social and economic organization» - το οποίο μεταφράστηκε στα αγγλικά το 1964 από τους A.M. Henderson και Talcott Parsons - ο Weber υποστήριξε ότι η γραφειοκρατία είναι η πιο κατάλληλη διοικητική μέθοδος για να πετύχει ένας οργανισμός τους στόχους του. Ο Weber έδινε στη γραφειοκρατία διαφορετική ερμηνεία από αυτήν που δίνεται σήμερα, η οποία περίπου χαρακτηρίζεται σαν κατάρα. Για τον Weber γραφειοκρατία σημαίνει:

- εξειδίκευση
- αυστηρή ιεραρχία, με σαφείς ρόλους για κάθε της βαθμό
- απρόσωπη εκτέλεση των καθηκόντων
- προσλήψεις και προαγωγές βάσει προσόντων και αξίας
- αυστηρή προσήλωση στους κανόνες και στις διαδικασίες
- γραπτές αποφάσεις
- εξουσία που πηγάζει από τη θέση και όχι από το πρόσωπο, και
- έλεγχο από ανεξάρτητο πρόσωπο, το οποίο να μην έχει οποιαδήποτε σχέση με τους ιδιοκτήτες του οργανισμού.

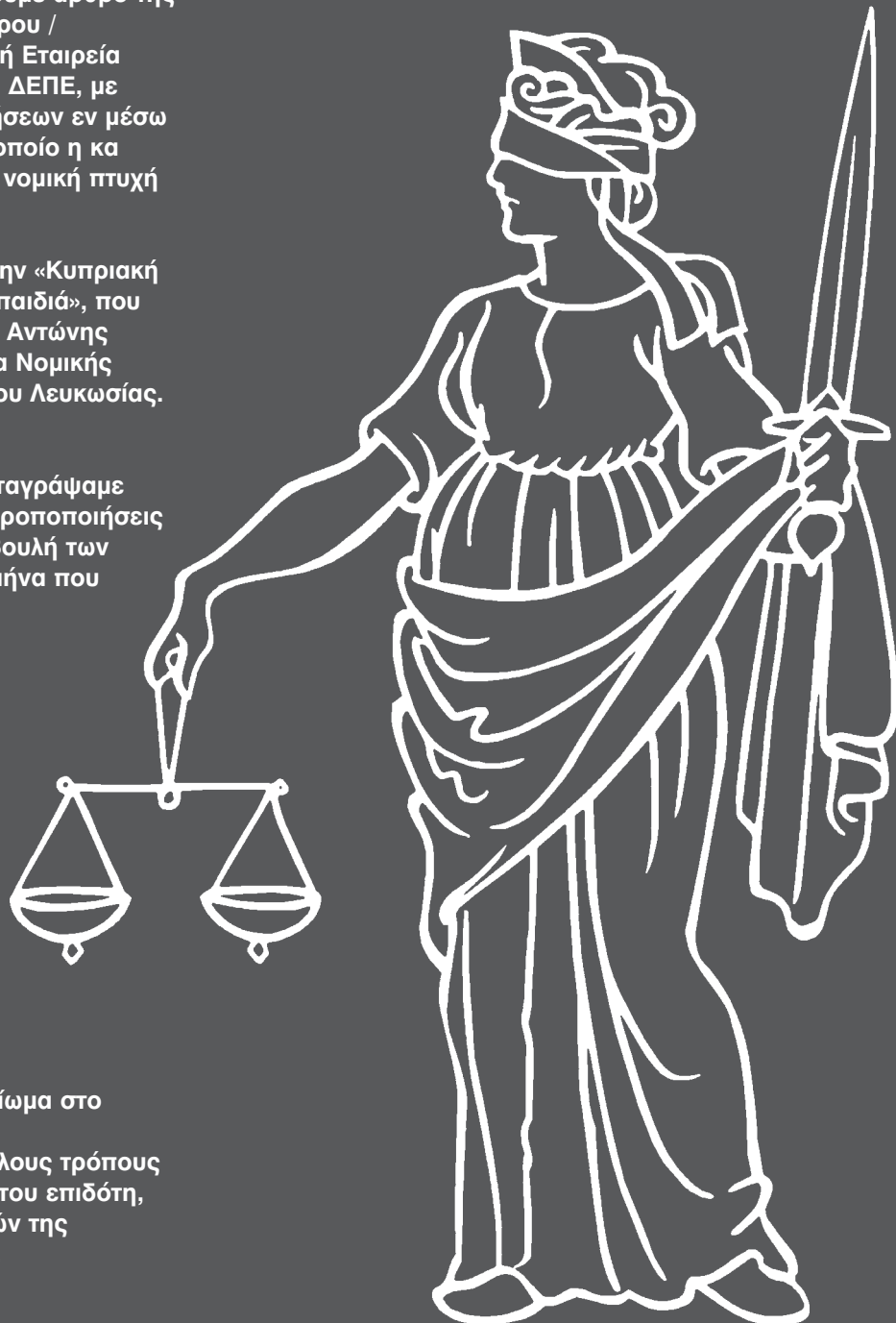
Αγαπητοί αναγνώστες,

Στο τρέχον τεύχος στην ενότητα «Νομικά θέματα» φιλοξενούμε άρθρο της Μαρίας Κυριακού, Δικηγόρου / Συνεταίρου στη Δικηγορική Εταιρεία Ανδρέας Νεοκλέους & Σια ΔΕΠΕ, με τίτλο «Η διάσωση επιχειρήσεων εν μέσω οικονομικής κρίσης» στο οποίο η κα Κυριακού μας δίνει και τη νομική πτυχή του θέματος.

Επίσης, δημοσιεύουμε την «Κυπριακή Νομοθεσία σχετική με τα παιδιά», που ευγενώς μας έστειλε ο Δρ Αντώνης Στυλιανού, από τη Μονάδα Νομικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Όπως σε κάθε τεύχος, παρακολούθησαμε και καταγράψαμε όλες τις Νομοθεσίες και Τροποποιήσεις που ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τον μήνα που προηγήθηκε (σε αυτό το τεύχος αφορούν τον μήνα Μάρτιο 2014) και σας μεταφέρουμε την ουσία και το σκοπό της κάθε μίας.

Αυτόν το μήνα, η Βουλή ψήφισε αρκετές σημαντικές Νομοθεσίες, μεταξύ άλλων το Νόμο Πλαίσιο για τις Ιδιωτικοποιήσεις, νέα Νομοθεσία που κάνει το κράτος ευέλικτο για πληρωμές και οφειλές, Νομοθεσία που δίδει δικαίωμα στο Δικαστήριο για επιδότηση κατηγορητηρίου και με άλλους τρόπους και μέσα πέραν της οδού του επιδότη, την επέκταση των εξουσιών της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Elena Constantinou

Law Office

Our firm handles all aspects of litigation and legal consultancy, we specialize in the areas of:

Banking
Contract law
Immovable property
Litigation
Taxation law and Tax Planning

Company & Commercial
Family Law
Intellectual Property
Probate & Inheritance
Company Management

Established in 1994 the company has developed into a large law firm in Cyprus. It also cooperates with many companies and law firms around the world. The firm strives to be in the mind of its clients in order to provide correctly tailored services which meet every particular need with the highest quality of services.

GET IN TOUCH

Elena Constantinou & CO LLC

No.4 Annis Komninis Str.
Soleas Building
8th Floor
1060, Nicosia
Cyprus

Telephone:

(+357) 22757735
(+357) 22375967
(+357) 22375952

Fax:

(+357) 22375943

Web: www.eclaw.com.cy

E-mail: info@eclaw.com.cy

Διάσωση Επιχειρήσεων εν μέσω οικονομικής κρίσης

Αναδιάρθρωση – Αναδιοργάνωση

Η Κύπρος μέχρι πρόσφατα απολάμβανε απρόσκοπτη ανάπτυξη, και ευημερία χωρίς ανεργία και οι αρνητικές επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης ήταν ένα απρόσμενο σοκ που οδήγησε την ανθηρά κάποτε οικονομία της Κύπρου στην σημερινή κατάσταση, και πολλές επιχειρήσεις κλείνουν ή αγωνίζονται να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, με μεγάλη δυσκολία. Μια επιχείρηση δεν μπορεί να τα αφήνει

όλα στην τύχη με αποτέλεσμα να καταρρεύσει πλήρως και ούτε οι πιστωτές να πληρώνονται και οι υπάλληλοι να χάνουν την δουλειά τους, οι μέτοχοι να χάσουν το κεφάλαιο της ή ακόμη και τις προσωπικές τους περιουσίες εάν είναι εγγυητές των δανείων της επιχείρησής τους.

Μέτρα για αναδιοργάνωση της επιχείρησης με νομικό και οικονομικό σχεδια-

Της Μαρίας Κυριακού

Δικηγόρου /
Συνεταίρου στη
Δικηγορική Εταιρεία
Ανδρέας Νεοκλέους
& Σια ΔΕΠΕ

σμό συμπεριλαμβανομένου και να προτείνει συμβιβασμό με τους πιστωτές της, δηλαδή να δεχθούν να πληρωθούν λιγότερα απ' ό τι τους οφείλονται από την επιχείρηση. Η διάσωση επιχειρήσεων μέσω της αναδιοργάνωσης δεν είναι γνωστή επιλογή στις Κυπριακές επιχειρήσεις, ίσως διότι μέχρι σήμερα δεν μας είχε αγγίξει η οικονομική κρίση και δεν χρειαζόνταν γρήγορες λύσεις.

Επίσης οι Εταιρείες που είναι σε θέση να πληρώσουν τα χρέη τους, προβαίνουν σε αναδιοργάνωση, διευθετούν τα χρέη τους, διαλύουν την επιχείρησή τους, και στην συνέχεια ενώνουν δυνάμεις με άλλες επιχειρήσεις, ή ξαναδημιουργούν άλλη επιχείρηση με χαμηλότερο κόστος.

Νομική πτυχή

Ο θεσμός της διάσωσης των επιχειρήσεων δεν είναι καθιερωμένος στην Κύπρο και δεν είναι ούτε σαφώς θεσμοθετημένος με νομοθεσία.

Γι' αυτό Κυπριακές εταιρείες σε οικονομικές δυσκολίες δεν προχωρούν σε αναδιάρθρωση της οργανωτικής τους δομής, με περικοπές εξόδων και ίσως συγχωνεύσεις και συνεννοήσεις με άλλες επιχειρήσεις για να μειώσουν τα λειτουργικά τους κόστη. Αντί τούτου προτιμούν να επαναδιαπραγματευθούν με τους χρηματοδότες τους (την Τράπεζα τους) ή να πάρουν ιδιωτικά δάνεια ή να εκδώσουν νέο κεφάλαιο για να χρηματοδοτήσουν

νέες εργασίες της επιχείρησης.

Δυστυχώς όμως αυτή η μέθοδος αν δεν συνδυαστεί με αναδιοργάνωση της επιχείρησης πολύ συχνά αποτυγχάνει και αντί να διασωθεί η επιχείρηση αντίθετα δημιουργεί μεγαλύτερα χρέη και ένα φαύλο κύκλο από τον οποίο δεν μπορεί να αντεπεξέλθει εύκολα.

Για να διευκολυνθεί η διάσωση μιας βιώσιμης επιχείρησης η Εταιρεία συνήθως προβαίνει σε ανεπίσημη διευθέτηση με τους πιστωτές της πριν εισέλθει στις νομοτυπικές διαδικασίες της αναδιοργάνωσης σύμφωνα με το άρθρο 198 του Περί Εταιρειών Νόμου. Έτσι εάν μια Εταιρεία έχει καλές προοπτικές αλλά αντιμετωπίζει προσωρινή οικονομική δυσκολία μπορεί να προσπαθήσει να προβεί σε ανεπίσημη διευθέτηση με τους πιστωτές της ώστε να μπορεί να συνεχίσει τις εργασίες της (going concern).

Η Αναδιοργάνωση μπορεί να περιέχει μεταξύ άλλων:

- (α) επαναδιαπραγμάτευση της χρηματοδότησης της Εταιρείας συνήθως με πιο αυστηρούς όρους
- (β) με την πώληση περιουσιακών στοιχείων ή
- (γ) με διευθέτηση πώλησης και επαναχρηματοδότησης (sale and lease back) π.χ. πωλώντας στην τράπεζα ένα σημαντικό περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης (ένα εργοστάσιο, ένα ξενοδοχείο,

ένα κατάστημα) που μπορεί να δώσει ρευστότητα στην Εταιρεία και μετά να γίνει χρηματοδοτική μίσθωση του περιουσιακού στοιχείου ώστε η επιχείρηση με την πληρωμή ενός ενοικίου να διατηρήσει την περιουσία της και μπορεί να την ξαναγοράσει αφού τα ενοίκια που πληρώνει κατατίθενται έναντι της αξίας της περιουσίας (όπως γίνεται με την ενοικιαγορά αυτοκινήτου, τώρα θα μπορεί να γίνει για κτίρια και άλλα περιουσιακά στοιχεία).

(δ) Επίσης στρατηγικοί επενδυτές ή νέοι επιχειρηματικοί συνέταιροι μπορούν επίσης να επενδύσουν στην έκδοση νέου κεφαλαίου της Εταιρείας ή στη χρηματοδότηση της.

Τα τελευταία 2-3 χρόνια είχαμε λίγες αλλά πετυχημένες αναδιοργανώσεις ή συνενώσεις επιχειρήσεων, οι οποίες έγκαιρα προέβλεψαν την κρίση και ετοίμασαν ασπίδες ασφαλείας για να αντιμετωπίσουν τα δύσκολα.

Σήμερα οι Κυπριακές επιχειρήσεις μπορούν να αυτοσχεδιάσουν με τις σημερινές νομικές πρόνοιες του Περί Εταιρειών Νόμου και των άλλων νομοθεσιών και να δημιουργήσουν δικές τους ασπίδες έναντι στην κρίση, ώστε εάν έχουν ακόμα αντοχές αναμονής, να αντέξουν τα επόμενα 2-3 χρόνια, ελπίζοντας στην ανάκαμψη της οικονομίας μέσω νέων οικονομικών σχεδιασμών.

Κυπριακή Νομοθεσία σχετική με τα παιδιά:

Μονάδα Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

1. Περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμος (Ν.Αρ.216/1990)

Η γονική μέριμνα ασκείται από κοινού και αποτελεί καθήκον αλλά και δικαίωμα έκαστου γονέα.

Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει δικαιώματα όπως ο προσδιορισμός του ονόματος του παιδιού μέχρι τη διοίκηση της περιουσίας του. Γνώμονας για την άσκηση της γονικής μέριμνας αποτελεί το συμφέρον του παιδιού.

Όσο αφορά την επιμέλεια του παιδιού, αυτή περιλαμβάνει την ανατροφή, επίβλεψη, διαπαιδαγώγηση, εκπαίδευση και προσδιορισμό του τόπου διαμονής του τέκνου. Η περιουσία του τέκνου, δύναται να αξιοποιηθεί από τους γονείς του, για τη συντήρηση, εκπαίδευση και τις ανάγκες του τέκνου.

Σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή διακοπής της συμβίωσης των γονέων, εφόσον ζουν και οι δύο, αυτή καθορίζεται από το Δι-

καστήριο, και δύναται να ανατεθεί είτε στο ένα εκ των δύο ή και στους δύο γονείς είτε σε τρίτο άτομο. Στην περίπτωση ανάθεσης της κηδεμονίας σε τρίτο άτομο, το τέκνο έχει δικαίωμα επικοινωνίας, τόσο με και τους δύο γονείς αλλά και με τους ανιόντες του. Η γονική μέριμνα μπορεί να αφαιρεθεί και να ανατεθεί εκ νέου από το Δικαστήριο, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις κατάδικης για αδίκημα που αφορά τη ζωή, την υγεία ή τα ήθη του τέκνου.

Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει γονική μέριμνα το δικαστήριο δύναται να αποφασίσει το διορισμό επιτρόπου. Μεταξύ των εξουσιών του επιτρόπου συμπεριλαμβάνονται η αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας και επένδυσης χρημάτων που ανήκουν στον ανήλικο, με την άδεια του Δικαστηρίου.

Το τέκνο έχει δικαίωμα διατροφής από τους γονείς του, αλλά υπέχει και την υποχρέωση διατροφής των γονέων σε περίπτωση που δεν μπο-

ρούν να διατρέφουν τον εαυτό τους.

2. Περί Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών Νόμος (Ν. 2 (ΙΙ)/ 1996)

Έκαστο Κέντρο προστασίας και απασχόλησης παιδιών πρέπει να είναι εγγεγραμμένο σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής. Αιτήσεις υποβάλλονται στο Τμήμα Υπηρεσιών και Κοινωνικής Ευημερίας, συνοδευόμενες με τα απαραίτητα έγγραφα για τον σκοπό αυτό. Μετά την εξέταση της αίτησης εκδίδεται το πιστοποιητικό εγγραφής καθώς επίσης το Κέντρο εγγράφεται στο σχετικό μητρώο.

Κέντρο έχει οριστεί στο νόμο και περιλαμβάνει κάθε υποστατικό στο οποίο παρέχεται φροντίδα, προστασία, απασχόληση και αγωγή σε περισσότερα από δύο άτομα ηλικίας μέχρι δεκαοχτώ ετών, για οποιαδήποτε ώρα της ημέρας.

Αίτηση απορρίπτεται για λόγους που αφορούν

την ακαταλληλότητα του υποστατικού για χρήση ή λειτουργία Κέντρου ή τον τρόπο λειτουργίας ή διεύθυνσης που προτίθεται να έχει, ο οποίος δεν φαίνεται να παρέχει τις διευκολύνσεις που δια νόμου υποχρεούται να έχει.

Η εγγραφή οποιουδήποτε Κέντρου μπορεί σε οποιοδήποτε χρόνο να ακυρωθεί για λόγους που παρατίθενται στο νόμο. Σε τέτοια περίπτωση η γνωστοποίηση απόρριψης ή ακύρωσης της εγγραφής αποστέλλεται, με αναφορά στους λόγους τις απόρριψης ή ακύρωσης της, καθώς ο αιτητής έχει δικαίωμα ένστασης προς τούτο.

3. Περί Υιοθεσίας Νόμος (Ν. 19 (Ι)/1995)

Αίτηση υιοθεσίας συντελείται με διάταγμα του Δικαστηρίου, μετά από αίτηση από μόνιμο κάτοικο ή με διαμονή στη Δημοκρατία, που έχει συμπληρώσει τουλάχιστο το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του ή ένα από τους αιτητές έχει συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του και είναι συγγενής του υιοθετημένου. Αιτήσεις υιοθεσίας δύναται να υποβάλλουν δυο σύζυγοι από κοινού, ο φυσικός πατέρας ή η μητέρα, με τον/την σύζυγο ή ο/η σύζυγος πατέρα ή μητέρα υιοθετημένου. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι για σκοπούς την υιοθεσίας είναι απαραίτητη η συναίνεση προς υιοθεσία από το άτομο υπό τις περιστάσεις αρμόδιο.

Για την έκδοση διατάγματος υιοθεσίας, μεταξύ άλλων, το δικαστήριο πρέπει να ικανοποιηθεί ότι η έκδοση του διατάγματος αυτού θα είναι προς το όφελος του υιοθετούμενου, καθώς και σύμφωνα με την έκθεση του Γραφείου Εφημερίας ο αιτητής είναι κατάλληλο πρόσωπο για σκοπούς υιοθεσίας. Διάταγμα δικαστηρίου για υιοθεσία δύναται να εκδοθεί ακόμα και προς όφελος ενός προσώπου που δεν είναι έγγαμο, κατά υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Η τοποθέτηση του ανήλικου μπορεί να γίνει είτε μέσο του Γραφείου Εφημερίας είτε με απευθείας τοποθέτηση. Ως αποτέλεσμα της έκδοσης του Διατάγματος υιοθεσίας όλα τα δικαιώματα των φυσικών γονέων μετατοπίζονται στους υιοθετούντες, χωρίς να επηρεάζονται τα δικαιώματα των γονέων πριν από την υιοθεσία. Το υιοθετούμενο πρόσωπο πλέον θεωρείται ως να ήταν φυσικό παιδί αυτών που των υιοθέτησαν. Αξίζει να σημειωθεί ότι είναι παράνομη η οποιαδήποτε συμφωνία για παροχή ανταλλάγματος για την υιοθεσία προσώπου, καθώς επίσης η διαφήμιση υιοθεσίας είτε από άτομο που προτίθεται να υιοθετήσει είτε από πρόσωπο που επιθυμεί να δώσει τέκνο για υιοθεσία.

4. Περί Παροχής Επίδοματος Τέκνου για Τρίτο Παιδί Νόμος του 2002 (8 (Ι)/ 2002)

Οικογένεια με συνθήκη διαμονή στην Κύπρο με

τρία εξαρτώμενα τέκνα, που δεν δικαιούται επίδομα τέκνου σύμφωνα με τον Περί Παροχής Επίδοματος Τέκνου Νόμο, δικαιούται επίδομα για ένα εξαρτώμενο τέκνο. Το επίδομα αυτό χορηγείται μέχρι η οικογένεια παύση να έχει οποιοδήποτε εξαρτώμενο τέκνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι το επίδομα είναι απαλλαγμένο από το φόρο εισοδήματος

Το επίδομα πληρώνεται αναδρομικά στο τέλος κάθε μήνα και σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν το εισπράξει τη μέρα κατά την οποία είναι εισπρακτέο, συνεχίζει να είναι εισπρακτέο για περίοδο δώδεκα μηνών. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος για επίδομα, ο αιτητής ενημερώνεται γραπτώς μέσα σε δέκα μέρες, με δικαίωμα αναθεώρησης κάτω από κάποιες προϋποθέσεις.

5. Νόμος που προνοεί για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια και για την προστασία των θυμάτων Νόμος (Ν.119 (Ι)/ 2000)

Βία σημαίνει οποιαδήποτε πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά με την οποία προκαλείται σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη από μέλος σε μέλος της οικογένειας. Περιλαμβάνει επίσης, τη βία που ασκείται με σκοπό τη σεξουαλική επαφή χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος, καθώς και τον περιορισμό της ελευθερίας του. Αριθμούνται αδικήματα που προβλέπονται στον Ποινικό Κώδικα, για τα οποία η ποινή φυλάκισης αυξάνεται σε περιπτώσεις που διαπράττονται από μέλος της σε μέλος της οικογένειας.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφα-

λίσεων δύναται να διορίζει Οικογενειακό Σύμβουλο, ο οποίος μεταξύ άλλων έχει τις αρμοδιότητες να προβαίνει σε καταγγελίες στην Αστυνομία για την διερεύνηση τυχόν αδικημάτων και να δέχεται παράπονα σχετικά με πιθανή άσκηση βίας. Επίσης, δημιουργήθηκε με βάση τη νομοθεσία αυτή Συμβουλευτική Επιτροπή με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια, η οποία παρακολουθεί το πρόβλημα της βίας στην οικογένεια, ενημερώνει το κοινό, προωθεί επιστημονικές έρευνες, προωθεί τις υπηρεσίες για την αντιμετώπιση της βίας στην οικογένεια και παρακολουθεί τα αποτελέσματα των υπηρεσιών αυτών.

Σε περίπτωση καταγγελίας την κατάθεση από το θύμα λαμβάνει αστυνομικός του ίδιου φύλου, καθώς επίσης με άδεια του δικαστηρίου, υπό κάποιες προϋποθέσεις, δύναται να προσαχθεί οπτικογραφημένη κατάθεση. Μια τέτοια μαρτυρία θεωρείται ως άμεση προφορική μαρτυρία και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με στόχο την ενίσχυση μια άλλης μαρτυρίας από το ίδιο άτομο.

Κατά την περίπτωση εκδίκασης υπόθεσης για διάπραξη αδικημάτων βίας το δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως ολόκληρη ή μέρος της δικής, πραγματοποιηθεί κεκλεισμένων των θυρών. Για σκοπούς προστασίας των μαρτύρων είναι δυνατή η τοποθέτηση ειδικού διαχωριστικού ή η χρήσης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης ή χρήσης οποιουδήποτε άλλου μέσου ή συστήματος, με τρόπο που ο μάρτυρας να μην είναι ορατός στον κατηγορούμενο και αντιστρόφως. Το θύμα σε οποιαδήποτε περίοδο κατά την εκδίκαση της

υπόθεσης δύναται να τοποθετηθεί σε ασφαλές μέρος, αν το δικαστήριο το κρίνει ως σκόπιμο.

6. Περί Γονικής άδειας και άδειας για λόγους ανωτέρας βίας Νόμος του 2012

Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται μετά από απασχόληση έξι μηνών στον ίδιο εργοδότη ανεξάρτητα από το είδος της σύμβασης εργοδότησης του. Έκαστος γονέας δικαιούται, λόγω γέννησης ή υιοθεσίας, με σκοπό την ανατροφή και φροντίδα του παιδιού, συνολικά δεκαοχτώ εβδομάδες άδειας, δικαίωμα το οποίο είναι αμεταβίβαστο και αυτοτελές για κάθε ένα από τα παιδιά του. Ο χρόνος αυτός δεν συυπολογίζεται μαζί με το χρόνο ετήσιας άδειας του εργαζόμενου.

Ο εργοδοτούμενος ο οποίος προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμα του αυτό, ενημερώνει γραπτώς τον εργοδότη του, ο οποίος έχει δικαίωμα να αρνηθεί γραπτώς τη χορήγησης της εάν πιστεύει ότι αυτός δεν τη δικαιούται. Έκαστος λόγος άρνησης πρέπει να είναι αιτιολογημένος καθώς ο εργαζόμενος δικαιούται να προβεί σε παραστάσεις επί του θέματος.

Η άδεια αυτή χορηγείται με σκοπό τη φροντίδα και ανατροφή του παιδιού, έτσι σε περίπτωση που ο εργοδότης έχει εύλογη υπόνοια ότι η άδεια αυτή χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς, δύναται να την τερματίσει. Με την επιστροφή στην εργασία του ο εργαζόμενος επιστρέφει στην ίδια ή παρόμοια θέση που κατείχε, αλλά σε καμία περίπτωση αυτή δεν είναι κατώτερη από αυτή που είχε πριν λάβει τη γονική άδεια.

Άδεια για λόγους ανωτέρας βίας, χωρίς απολαβές, λαμβάνεται για λόγους που συνδέονται με επείγοντες οικογενειακούς λόγους. Η γονική άδεια καθώς η άδεια για λόγους ανωτέρας βίας δεν αποτελεί λόγο τερματισμού της συνεχής απασχόλησης ή λιγότερης ευνοϊκής συμπεριφοράς.

7. Περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων Νόμος (Κεφ. 178)

Κανένα παιδί δεν εργάζεται εκτός αν έχει συμπληρώσει το δέκατο-πέμπτο έτος της ηλικίας του. Μετά την συμπλήρωση τουλάχιστο του δέκατου-πέμπτου έτος του δύναται να εργάζεται ως μαθητευόμενος, με σκοπό την εκμάθηση επαγγέλματος η επιτηδεύματος από πρόσωπο που έχει ειδική άδεια από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Κάθε παιδί απασχολείται για συγκεκριμένες ώρες ημερησίως σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου. Απαγορεύεται, εκ προοιμίου, η απασχόληση του με συγκεκριμένα επαγγέλματα. Στα επαγγέλματα αυτά συμπεριλαμβάνεται απασχόληση σε μεταλλείο, με το πλανόδιο εμπόριο, καθώς και απασχόληση σε οποιαδήποτε κατεργασία μολύβδου

στην κατασκευή ή διακόσμησης αγγειοπλαστικής.

8. Περί Επιτρόπου Προστασίας των δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμος του 2007 (Ν. 74 (I)/ 2007)

Αποστολή του Επιτρόπου Προστασίας είναι η προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού. Στις αρμοδιότητες του Επιτρόπου συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων η σε όλα τα επίπεδα εκπροσώπηση των δικαιωμάτων των παιδιών, η εποπτεία και ο έλεγχος υλοποίησης τόσο των προνοιών της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. αλλά και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης. Για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του ο Επίτροπος έχει μεγάλη διακριτική ευχέρεια, αφού μπορεί να διεξάγει μελέτες, να διοργανώνει εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα, καθώς και να απευθύνει συστάσεις προς όλους τους αρμόδιους φορείς που ασχολούνται με τα παιδιά.

Κατά την εκτέλεση των εξουσιών του δύναται να επικοινωνεί με τους αρμόδιους φορείς είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, καθήκον το οποίο επιβάλλει υποχρέωση προς κάθε πρόσωπο, αρχή ή οργανισμό, κυβερνητικό ή μη, να παρέχει στον Επίτροπο τις πληροφορίες που αιτείται.

Ο Επίτροπος ενεργεί ανεξάρτητα, υπακούοντας το νόμο, την ηθική και τη συνείδηση του και έχει καθήκον εχεμύθειας το οποίο συνεχίζει να έχει και μετά την αποχώρηση του από το γραφείο του Επιτρόπου. Επίτροπος, με εξαετή θητεία, διορίζεται πρόσωπο με μόνιμη κατοικία στην Κύπρο, υψηλού ηθικού χαρακτήρα με διάκριση στην

ακαδημαϊκή και επαγγελματική του γνώση σχετικά με θέματα παιδιών.

9. Περί Προσφύγων Νόμος 2000 (Ν. 6 (I)/2000)

Σημαντικό είναι το άρθρο 201 του Νόμου, με βάση το οποίο ο Διευθυντής των υπηρεσιών Κοινωνικής Ευμάρειας δύναται να αναθέσει τη φροντίδα ασυνόδευτου ανήλικου σε ενήλικες συγγενείς, σε οικογένεια υποδοχής, στο άτομο που ανέλαβε τη φροντίδα του τέκνου κατά τη φυγή, σε κέντρα υποδοχής με ειδική πρόβλεψη για ανηλίκους ή σε άλλα καταλύματα κατάλληλα για ανηλίκους.

10. Περί Παίδων Νόμος (Κεφ. 352)

Ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Κοινωνικής Ευμάρειας (εφεξής ο Διευθυντής), φροντίζει παιδί, κάτω των δεκαέξι ετών, όταν αυτό είναι προς το συμφέρον του παιδιού σε περιπτώσεις εγκατάλειψης του από τους γονείς ή κηδεμόνες του. Όλα τα γονικά δικαιώματα μεταφέρονται στο Διευθυντή.

Όταν το παιδί είναι υπό τη φροντίδα του Διευθυντή, τότε αυτός είναι υπεύθυνος για τη διάπλαση του χαρακτήρα και δεξιοτήτων του. Μεταξύ άλλων, ο Διευθυντής είναι υπεύθυνος για την παροχή στέγης στα παιδιά κάτω από τη φροντίδα του, εκτός εκεί όπου έχουν άλλες διευθετήσεις. Επίσης, δύναται να διευθέτηση τη μετανάστευση παιδιού. Για παιδιά τα οποία είναι κάτω από την επίβλεψη του Διευθυντή, μπορεί να γίνει ανάλογα με τις περιστάσεις, η ανάλογη διευθέ-

τηση, ως προς τη χρηματική συμβολή των γονέων του. Εθελοντικά οικήματα με βάση το νόμο, είναι οποιοδήποτε σπίτι ή άλλο ίδρυμα για τη φροντίδα και συντήρηση παιδιών, άλλο από σχολείο ή νοσηλευτικό ίδρυμα. Κανονισμοί σχετικά με τα εθελοντικά οικήματα, δημιουργούνται με βάση το νόμο.

Παιδοκομικοί Σταθμοί ιδρύονται με βάση το νόμο αυτό, με αίτηση που υποβάλλεται στο Διευθυντή από το πρόσωπο που προτίθεται να τον ιδρύσει και λειτουργήσει. Στους παιδοκομικούς σταθμούς παρέχεται φροντίδα για ολόκληρη ή μέρος της μέρας, με μέγιστο αριθμό μερών έξι, καθώς επίσης σε κατ' οίκον παιδοκομικούς σταθμούς η φροντίδα παρέχεται για παιδιά μέχρι την ηλικία των έξι ετών. Αξίζει να σημειωθεί ότι οποιαδήποτε στιγμή δύναται να γίνει επιθεώρηση των υποστατικών του παιδοκομικού σταθμού.

Ο Διευθυντής έχει την εξουσία δημιουργίας κρατητηρίων ανηλίκων. Σε περιπτώσεις όπου έχουμε παιδί κάτω των δεκαέξι ετών το οποίο μετά από διάταγμα του Δικαστηρίου μεταφέρεται σε κρατητήριο ανηλίκων, η μητέρα ή ο πατέρας ή ο νόμιμος κηδεμόνας του, πριν από την κράτηση του, υπέχουν υποχρέωση συνεισφοράς. Η συνεισφορά αυτή θα είναι ανάλογη της οικονομικής κατάστασης της μητέρας ή του πατέρα ή του νόμιμου κηδεμόνα αντίστοιχα.

Πρόσωπο το οποίο αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιού, κάτω των δεκαέξι ετών ενημερώνει τον Διευθυντή προς τούτο. Το πρόσωπο αυτό είναι υποχρεωμένο να ενημερώνει τον Διευθυντή, μέσα στα πλαίσια της προθεσμίας που ορίζεται από το νόμο, για αλλαγή της οικίας του, για το θάνατο ή διαφυγή ή αφαίρεση του παιδιού. Σε περιπτώσεις όπου φαίνεται ότι το μέρος αυτό δεν είναι κατάλληλο για το παιδί ή το πρόσωπο δεν είναι κατάλληλο για την φροντίδα του, τότε ο Διευθυντής δύναται να διατάξει τη μεταφορά του. Απαγορεύεται η κακομεταχείριση παιδιών, η αποπλάνηση ή η εκπόρνευση κοριτσιού κάτω των δεκαέξι ετών καθώς επίσης, η πώληση οινοπνευματωδών ποτών ή τσιγάρων για προσωπική χρήση παιδιού κάτω των δεκατεσσάρων ετών.

11. Νόμος που κυρώνει τη Σύμβαση για την προστασία των παιδιών και για τη συνεργασία αναφορικά με διακρατική υιοθεσία (Αριθμός 26 (III) του 1994)

Σκοπός του νόμου είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού καθώς και η καθιέρωση συστήματος συνεργασίας μεταξύ των Συμβαλλόμενων κρατών για παρεμπόδιση απαγωγής, πώλησης ή εμπορίας παιδιών. Η Σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου παιδί έχει μετακινηθεί ή πρόκειται να μετακινηθεί σε άλλο

Συμβαλλόμενο Κράτος. Τέθηκαν προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να πληρούνται για να έχουμε υιοθεσία η οποία εμπίπτει μέσα στις πρόνοιες της Σύμβασης.

Έκαστο Συμβαλλόμενο κράτος υποδεικνύει μια Κεντρική Αρχή για να ασκεί τα καθήκοντα που θα τις επιβληθούν με βάση τις πρόνοιες της Σύμβασης. Οι Κεντρικές Αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους για την προστασία των παιδιών.

Για την υιοθεσία παιδιού, πρόσωπο με συνήθης διαμονή σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος της Σύμβασης το οποίο επιθυμεί να υιοθετήσει παιδί με συνήθης διαμονή σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, κάνει αίτηση προς τούτο στην Κεντρική Αρχή του κράτους της Συνήθης Διαμονής του. Η μεταφορά του παιδιού πραγματοποιείται κάτω υπό ασφαλείς και κατάλληλες συνθήκες.

Συμβαλλόμενο κράτος δύναται να αρνηθεί την αναγνώριση υιοθεσίας παιδιού όταν αυτό είναι έκδηλα αντίθετα προς την πολιτική του, λαμβανομένου υπόψη των καλύτερων συμφερόντων του παιδιού. Ως αποτέλεσμα της υιοθεσίας, αναγνωρίζεται η σχέση του παιδιού με τους θετούς του γονείς, καθώς και η γονική τους ευθύνη και τερματίζεται η προϋπάρχουσα σχέση μεταξύ του παιδιού με την μητέρα και πατέρα του.

12. Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με ειδικές ανάγκες Νόμος του 1999 (Ν. 113 (I)/1999)

Παιδί με ειδικές ανάγκες, εκτός αν προνοείται διαφορετικά, για το οποίο προσδιορίστηκε ειδική

αγωγή και εκπαίδευση, φοιτά σε τάξη συνθησιμένου σχολείου, νοουμένου ότι αυτό είναι εφοδιασμένο με τις κατάλληλες υποδομές. Σχολείο καθορίζεται και λειτουργεί ως σχολείο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης για παιδιά με ειδικές ανάγκες, μόνο σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου αυτού.

Δημιουργείται μηχανισμός με βάση τον οποίον γίνεται έγκαιρη εντόπιση παιδιών που πιθανόν να έχουν ειδικές ανάγκες. Σε περίπτωση εντοπισμού παιδιού με ειδικές ανάγκες, αυτό πρέπει να γνωστοποιείται άμεσα, από έκαστη Επαρχιακή Επιτροπή που καθιθρύεται με βάση το νόμο αυτό. Η Επιτροπή αυτή αξιολογεί τις ανάγκες του παιδιού, μετά από γραπτή γνωστοποίηση στο γονέα του παιδιού εξηγώντας του τα δικαιώματα του καθώς και τη σχετική διαδικασία προς τον σκοπό αυτό. Μετά την αξιολόγηση η Επιτροπή εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση στο γονέα του παιδιού, ο οποίος έχει δικαίωμα να προβεί σε γραπτές παραστάσεις σχετικά με τα σημεία της έκθεσης με τα οποία διαφωνεί. Οι ανάγκες του παιδιού επαναξιολογούνται κάθε δύο χρόνια ή ακόμα και συχνότερα.

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα σε δωρεάν φοίτηση σε δημόσιο σχολείο για την παροχή της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Σε αυτή την περίπτωση το παιδί φοιτά στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Υπουργείου προσαρμοσμένο στις ανάγκες του και στο εξατομικευμένο πρόγραμμα τους. Ιδιωτικά σχολεία δύναται να ιδρύονται με άδεια παροχής ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, η οποία παρέχεται αφού ληφθούν υπόψη μεταξύ άλλων

το επιστημονικό και μη προσωπικό του, οι εγκαταστάσεις καθώς και η περιοχή στην οποία βρίσκεται.

13. Περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμος του 2002 (Ν. 167 (Ι).2002)

Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού οικογένεια αποτελούν γονείς όταν συζούν με τα κοινά τους τέκνα, ή/ και τα τέκνα ενός ή του άλλου, εφόσον ζουν κάτω από την ίδια στέγη, καθώς επίσης μητέρα ή πατέρα αγάμος, χήρος ή διαζευγμένος και τα τέκνα της/ του, εφόσον ζουν μαζί του κάτω από την ίδια στέγη.

Οικογένεια με συνήθη διαμονή στις περιοχές που ελέγχονται από την Δημοκρατία, για τρία τουλάχιστο συνεχή χρόνια, δικαιούνται επίδομα τέκνου για τα εξαρτώμενα τέκνα που ζουν κάτω από την ίδια στέγη, ανάλογα με τα εισοδηματικά τους κριτήρια. Σε καμία περίπτωση όμως οικογένεια δεν δικαιούται επίδομα όταν η συνολική αξία των περιουσιακών τους στοιχείων σε τρέχουσες τιμές, υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες ευρώ. Το εισόδημα της οικογένειας υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη παράγοντες όπως το ακαθάριστο εισόδημα από όλα τα μέλη της οικογένειας, συντάξεις, ενοίκια και μερίσματα. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλ-

λαγής, η οποία τυχόν να επηρεάζει το δικαίωμα καταβολής επιδόματος αυτό πρέπει να γνωστοποιείται, καθώς παραλαβή επιδόματος από πρόσωπο χωρίς να το δικαιούται, αυτό πρέπει να επιστραφεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι το επίδομα δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος.

14. Περί παροχής ίσως ευκαιριών για την επαγγελματική αποκατάσταση των παθόντων και τέκνων των εγκλωβισμένων Νόμος του 2004 (Ν. 87 (Ι)/2004).

Σε περίπτωση κενής θέσης στο δημόσιο τομέα, παθόντες και παιδιά εγκλωβισμένων, οι οποίοι κατέχουν τα προβλεπόμενα κριτήρια τυγχάνουν προτίμησης έναντι ανθυποψηφίων τους. Η πρόνοια αυτή όμως εφαρμόζεται για μόνο μια φορά, με άλλα λόγια είτε σε περίπτωση διορισμού είτε σε περίπτωση προαγωγής.

15. Περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) Νόμος του 1991 (Ν. 187/1999).

Με τον όρο συγγένεια εξ αίματος σε ευθεία γραμμή εννοούμε τα πρόσωπα όταν αυτά κατάγονται από το άλλο, συγγένεια σε πλάγια γραμμή είναι τα πρόσωπα που κατάγονται από τον ίδιο ανιόντα. Επίσης, στην περίπτωση συγγενών εξ αγχιστείας, αυτοί είναι οι συγγενείς εξ αίματος

ενός από τους συζύγους. Τέκνο το οποίο γεννήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου ή μέσα σε ορισμένο αριθμό ημερών, τότε αυτό τεκμαίρεται ότι ως πατέρα έχει τον σύζυγο. Το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό, καθώς η πατρότητα τέκνου δυνατόν να αμφισβητηθεί δικαστικώς, αν αποδειχθεί ότι η μητέρα δεν συνέλαβε κατά το κρίσιμο διάστημα της σύλληψης ή ήταν αδύνατο να συλλάβει από τον σύζυγο της. Την ιδιότητα του τέκνου ως γεννημένου τέκνου σε γάμο μπορούν να προσλάβουν, αν και υπάρχουν περιορισμοί, μεταξύ άλλων ο σύζυγος της μητέρας, το τέκνο, καθώς και η μητέρα του τέκνου.

Αναγνώριση τέκνου που γεννήθηκε έξω από γάμο γίνεται είτε με εκούσια αναγνώριση είτε με δικαστική αναγνώριση. Στην περίπτωση εκούσιας αναγνώρισης απαραίτητη είναι η συναίνεση της μητέρας και πραγματοποιείται με ένορκη δήλωση ενώπιον του Πρωτοκολλητή του Δικαστηρίου ή με διαθήκη. Από την άλλη, η δικαστική αναγνώριση αποτελεί δικαίωμα της μητέρας του τέκνου, του ίδιου του τέκνου αλλά και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στον πατέρα ή στον παππού και γιαγιά της πατρικής γραμμής. Στην περίπτωση εκούσιας ή δικαστικής αναγνώρισης το τέκνο αποκτά τα δικαιώματα τέκνου γεννημένου σε γάμο.

- ✓ Προϋπολογισμός για δημιουργία πέντε νέων θέσεων Επαρχιακού Δικαστή (Κλίμακα Α16)
- ✓ Νέα Νομοθεσία που κάνει το κράτος ευέλικτο για πληρωμές και οφειλές. Μεταξύ άλλων δίδεται η ευχέρεια για συμψηφισμό οφειλών από και προς το κράτος στις περιπτώσεις διενέργειας πληρωμών προς φυσικά και νομικά πρόσωπα
- ✓ Αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού αποζημιώσεων σε περίπτωση απώλειας ζώων από νόσους και ασθένειες
- ✓ Δικαίωμα στο Δικαστήριο για επιδότηση κατηγορητηρίου και με άλλους τρόπους και μέσα πέραν της οδού του επιδότη
- ✓ Επέκταση εξουσιών και αρμοδιοτήτων ΕΠΑ
- ✓ Αλλάζει ο Φόρος Κατανάλωσης στις «γουρούνες» και άλλα τρίκυκλα ή/και παρόμοιοι τύπου οχήματα

Τρίτη 04 Μαρτίου 2014 – Έκτακτη Συνεδρία 27η συνεδρίαση

Ο περί Αποκρατικοποιήσεων Νόμος του 2014.

Υπενθυμίζεται ότι η Νομοθεσία που προνοούσε το πλαίσιο των αποκρατικοποιήσεων απορρίφθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία του Σώματος στις 27 Φεβρουαρίου 2014 και στην έκτακτη Ολομέλεια, στις 4 Μαρτίου 2014, το Νομοσχέδιο, με κάποιες τροποποιήσεις εγκρίθηκε.

Πέμπτη 06 Μαρτίου 2014 28η συνεδρίαση

Η Ολομέλεια κατά την 28η Συνεδρία δεν είχε έτοιμα θέματα ενώπιον της για τη Νομοθετική Εργασία και ως εκ τούτου προχώρησε στα κεφάλαια «Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων», «Ερωτήσεις και Απαντήσεις» και στο Κεφάλαιο Δ, όπου έγινε συζήτηση για το θέμα: «Η ανάγκη προσαγωγής των υπαιτιών της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης».

Κατά τον μήνα Μάρτιο 2014 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε αρκετές σημαντικές Νομοθεσίες, μεταξύ άλλων τον Νόμο Πλαίσιο για τις Ιδιωτικοποιήσεις, νέα Νομοθεσία που κάνει το κράτος ευέλικτο για πληρωμές και οφειλές, Νομοθεσία που δίδει δικαίωμα στο Δικαστήριο για επιδότηση κατηγορητηρίου και με άλλους τρόπους και μέσα πέραν της οδού του επιδότη, την επέκταση των εξουσιών της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Πέμπτη 13 Μαρτίου 2014 29η συνεδρίαση

Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Νομοθεσία μέσω της οποίας οι Τουρκοκύπριοι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις Ευρωεκλογές, ανεξαρτήτως εάν παραμένουν ή όχι στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας.

Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας, Νόμος του 2013.

Πολύ σημαντική νέα νομοθεσία για τη λογιστική και δημοσιονομική διαχείριση και για τον χρηματοοικονομικό έλεγχο της Δημοκρατίας και την κατάρτιση του περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να απλοποιηθούν και να εκσυγχρονιστούν οι λογιστικές διαδικασίες της κρατικής υπηρεσίας και, σε ορισμένες περιπτώσεις,

του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με απώτερο στόχο την ορθολογική διαχείριση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών της Δημοκρατίας. Μεταξύ άλλων δίδει το δικαίωμα στο κράτος να προχωρεί στο συμψηφισμό οφειλών από και προς το κράτος στις περιπτώσεις διενέργειας πληρωμών προς φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2013 Νόμος του 2013 (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2013 Νόμου, ώστε να επαφίεται στη διακριτική εξουσία των αρμόδιων οργάνων του ΡΙΚ η εκτίμηση της ανάγκης για πρόσληψη ή μη συνεργατών ορισμένου χρόνου.

Ο περί Διατηρητέων Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

Τροποποίηση του περί Διατηρητέων Οικοδομών Νόμου, έτσι ώστε να αυξηθεί από τα έξι στα οκτώ χρόνια το χρονικό περιθώριο που προβλέπεται για τη συμπλήρωση των έργων συντήρησης διατηρητέας οικοδομής, προκειμένου να μπορούν να επιστραφούν τα μεταβιβάσιμα τέλη στο πρόσωπο στο οποίο έγινε μεταβίβαση διατηρητέας οικοδομής.

Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Αντικαθίσταται η υφιστάμενη διάταξη του βασικού νόμου, η οποία προβλέπει για καταβολή αποζημίωσης στη βάση της αναπαραγωγικής αξίας των ζώων, σε περίπτωση που αυτά προσβάλλονται από οποιοδήποτε από τα νοσήματα που αναγράφονται στο Παράρτημα Ι του νόμου, και στη βάση της τιμής εκποίησης των ζώων, σε περίπτωση που αυτά προσβάλλονται από οποιαδήποτε άλλη ασθένεια, από πρόνοια η οποία προβλέπει ότι, σε περίπτωση που ζώο μολύνεται ή θανατώνεται, οι τιμές αποζημίωσης καθορίζονται από τριμελή επιτροπή στη βάση της αγοραίας αξίας του εν λόγω ζώου, σύμφωνα με τους αναφερόμενους πιο πάνω ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Ο περί Βιοκτόνων Νόμος του 2014.

Οι περί Βιοκτόνων (Τέλη) Κανονισμοί του 2014.

Κατάργηση του υφιστάμενου νόμου και των κανονισμών περί Βιοκτόνων και η αντικατάστασή τους με τον προτεινόμενο νόμο και τους προτεινόμενους κανονισμούς, αντίστοιχα, έτσι ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2012 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων.

Οι περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.

Οι περί Σπόρων (Λαχανικά) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.

Τροποποίηση των περί Σπόρων (Κατάλογοι Ποικιλιών των Καλλιεργουμένων Γεωργικών Ειδών) Κανονισμών και των περί Σπόρων (Λαχανικά) Κανονισμών, έτσι ώστε οι πρόνοιές τους να εναρμονιστούν με την εκτελεστική Οδηγία 2012/37/ΕΕ της Επιτροπής της 26ης Νοεμβρίου 2012 για τροποποίηση των Οδηγιών 2003/90/ΕΚ και 2003/91/ΕΚ για τη θέσπιση μέτρων για την εφαρμογή του άρθρου 7 των Οδηγιών του Συμβουλίου 2002/53/ΕΚ και 2002/55/ΕΚ, αντίστοιχα.

Πέμπτη 20 Μαρτίου 2014 30η συνεδρίαση

Ο περί Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Τροποποίηση του περί Διατήρησης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών Νόμου, στα πλαίσια μερικής εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2009/11/ΕΚ του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με την υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη.

Ο περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Τροποποίηση του περί Πετρελαϊκών Κρίσεων (Έκτακτες Εξουσίες) Νόμου με στόχο την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το άρθρο 20 της πιο πάνω Οδηγίας.

Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Τροποποίηση του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου με στόχο την ενίσχυση των εξουσιών της ΕΠΑ, την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τον ανταγωνισμό, την προαγωγή συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά και την περαιτέρω σύγκλιση της εθνικής νομοθεσίας με το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2014.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους 236.732 ευρώ και η διάθεσή του για τη δημιουργία πέντε νέων θέσεων Επαρχιακού Δικαστή (Κλίμακα Α16).

Ο περί Φόρων Κατανάλωσης(Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Επαναφορά του συντελεστή φορολόγησης στα προηγούμενα ισχύοντα επίπεδα, δηλαδή στα 0,61 ευρώ ανά κυβικό εκατοστό για τα οχήματα με τέσσερις τροχούς που έχουν την εμφάνιση μοτοσικλέτας και εγγράφονται για σκοπούς κυκλοφορίας στους δημόσιους δρόμους, συμπεριλαμβάνονται και όλα τα υπόλοιπα οχήματα παρόμοιου τύπου, με τρεις ή περισσότερους τροχούς, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών κανονισμών, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανειών του 2014 Νόμος του 2014.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανειών για το 2014 προβλέπει

συνολικές δαπάνες ύψους 291.080 ευρώ και συνολικά έσοδα ύψους 4.742.022 ευρώ, παρουσιάζοντας πλεόνασμα ύψους 4.450.942 ευρώ.

Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2014 Νόμος του 2014.

Ο προϋπολογισμός του ΧΑΚ για το 2014 προβλέπει δαπάνες ύψους 7.219.754 ευρώ και έσοδα ύψους 6.179.047 ευρώ, τα οποία προέρχονται κυρίως από ετήσιες συνδρομές και άλλα ετήσια δικαιώματα (3.725.803 ευρώ), από άλλα τέλη για αμοιβαία κεφάλαια (535.000 ευρώ), από τόκους εισπρακτέους (353.850 ευρώ), καθώς και από διάφορα άλλα έσοδα (1.279.420 ευρώ).

Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 2014 Νόμος του 2013.

Ο προϋπολογισμός του ΟΧΣ για το έτος 2014 προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους 9.377.828 ευρώ και συνολικά έσοδα ύψους 13.549.954 ευρώ.

Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.

Σκοπός του νομοσχεδίου, όπως αυτό κατατέθηκε αρχικά, είναι η τροποποίηση του άρθρου 46 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα, σε περιπτώσεις που είναι αδύνατο να γίνει επίδοση κατηγορητηρίων με τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, ιδιαίτερα λόγω υπαιτιότητας του κατηγορουμένου, το δικαστήριο να μπορεί να διατάξει επίδοση με άλλο τρόπο, που θα θεωρηθεί δίκαιο.

Οι περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2014.

Τροποποίηση των υφιστάμενων κανονισμών περί Αντιμετώπισης των Κινδύνων Ατυχημάτων Μεγάλης Κλίμακας Σχετιζομένων με Επικίνδυνες Ουσίες, ώστε να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής τους, για να καλύπτει και το βαρύ μαζούτ.

Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2014 Νόμος του 2013.

Ο προϋπολογισμός του ΟΝΕΚ για το έτος 2014 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα ύψους 6.174.381 ευρώ και έξοδα του ίδιου ύψους.

Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής Ασφάλειας (Υπεύθυνη και Ασφαλής Διαχείριση Αναλωμένων Καυσίμων και Ραδιενεργών Αποβλήτων) Κανονισμοί του 2014.

Εναρμόνιση με την Οδηγία 2011/70/ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοιντικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων.

Πέμπτη 27 Μαρτίου 2014 31η συνεδρίαση

Ο περί Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014.

Τροποποίηση του περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμου, ώστε να απαλειφθούν από αυτόν ρυθμίσεις που κρίνονται ασύμβατες με τα διεθνή πρότυπα ως προς την ανεξαρτησία του θεσμού του επιτρόπου. Μεταξύ άλλων: Καταργείται η υφιστάμενη Συμβουλευτική Επιτροπή, θεσμοθετείται η λειτουργία της Ομάδας Εφήβων Συμβουλών, διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του θεσμού από τον τρόπο διορισμού όσο και από τον τρόπο παύσης του επιτρόπου, ο οποίος δεν μπορεί να γίνεται κατά το δοκούν από το διορίζον όργανο, διατηρείται η βούληση του νομοθέτη να μην είναι δυνατό ένα πρόσωπο να υπηρετεί ως επίτροπος για περίοδο πέραν των δώδεκα συνολικά ετών καθώς επίσης ρυθμίζεται η στελέχωση του Γραφείου του επιτρόπου από προσωπικό που θα ανήκει στο Γραφείο, ώστε να μην εξαρτάται αποκλειστικά από αποστάσεις δημόσιων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών λειτουργών.

Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στον Τομέα της Πα-

ρεμπόδισης της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής και Εξαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών (Κυρωτικός) Νόμος του 2014.

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας στον Τομέα της Παρεμπόδισης της Κλοπής, των Λαθραίων Ανασκαφών και της Παράνομης Εισαγωγής και Εξαγωγής Πολιτιστικών Αγαθών, η οποία υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 29 Οκτωβρίου 2013.

Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας για το έτος 2014 Νόμος του 2014.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (ΣΕΑΑ) προβλέπει για το έτος 2014 δαπάνες ύψους 270.000 ευρώ και έσοδα ύψους 200.000 ευρώ, που προέρχονται αποκλειστικά από κυβερνητική χορηγία. Το συνολικό όμως διαθέσιμο υπόλοιπο του ταμείου για το ΣΕΑΑ ανέρχεται σε ποσό ύψους 456.266 ευρώ, επειδή ποσό ύψους 256.266 ευρώ μεταφέρεται από το προηγούμενο έτος.

Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2014 Νόμος του 2014.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2014, που κατατέθηκε στη Βουλή με βάση το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, προβλέπει έσοδα ύψους 1.824.817 ευρώ και δαπάνες ύψους 1.602.627 ευρώ.

Σχέδιο ψηφίσματος ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού (22/3).

Ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού, που καθιερώθηκε στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο το 1992, η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε σχετικό ψήφισμα με το οποίο επιβεβαιώνεται ότι η πρόσβαση σε καθαρό πόσιμο νερό και η δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχειώδη υγιεινή ανακηρύσσονται αποτελεί «θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα».

Στόχος μας η ποιοτική εξυπηρέτηση

Στο σημερινό επιχειρηματικό περιβάλλον οι επιχειρήσεις συνεχώς μεταβάλλονται και αναπτύσσονται. Η παρουσία επαγγελματικών συμβούλων οι οποίοι, όχι μόνο διαθέτουν συνολική αντίληψη των αναγκών του πελάτη, αλλά αναλαμβάνουν τη δέσμευση να εξυπηρετήσουν τον κάθε πελάτη ως ξεχωριστό άτομο.

Η KPMG με δραστηριότητα σε 155 χώρες και με πέραν των 155.000 επαγγελματιών προσφέρει στους πελάτες της ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Επισκεφτείτε μας στην ηλεκτρονική μας διεύθυνση:
www.kpmg.com.cy

ή στην ηλεκτρονική μας διαδικτυακή τηλεόραση:
www.kpmgcy.tv

KPMG
cutting through complexity

Για να κατακτήσεις το αύριο, ξεκίνα από σήμερα

pwc

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι περισσότεροι από τους 900 επαγγελματίες μας, από 184.000 ειδικούς, σε 157 χώρες. Επικεντρωνόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

